

Programmabegroting 2022

“Klaar voor de opgaven van de toekomst”

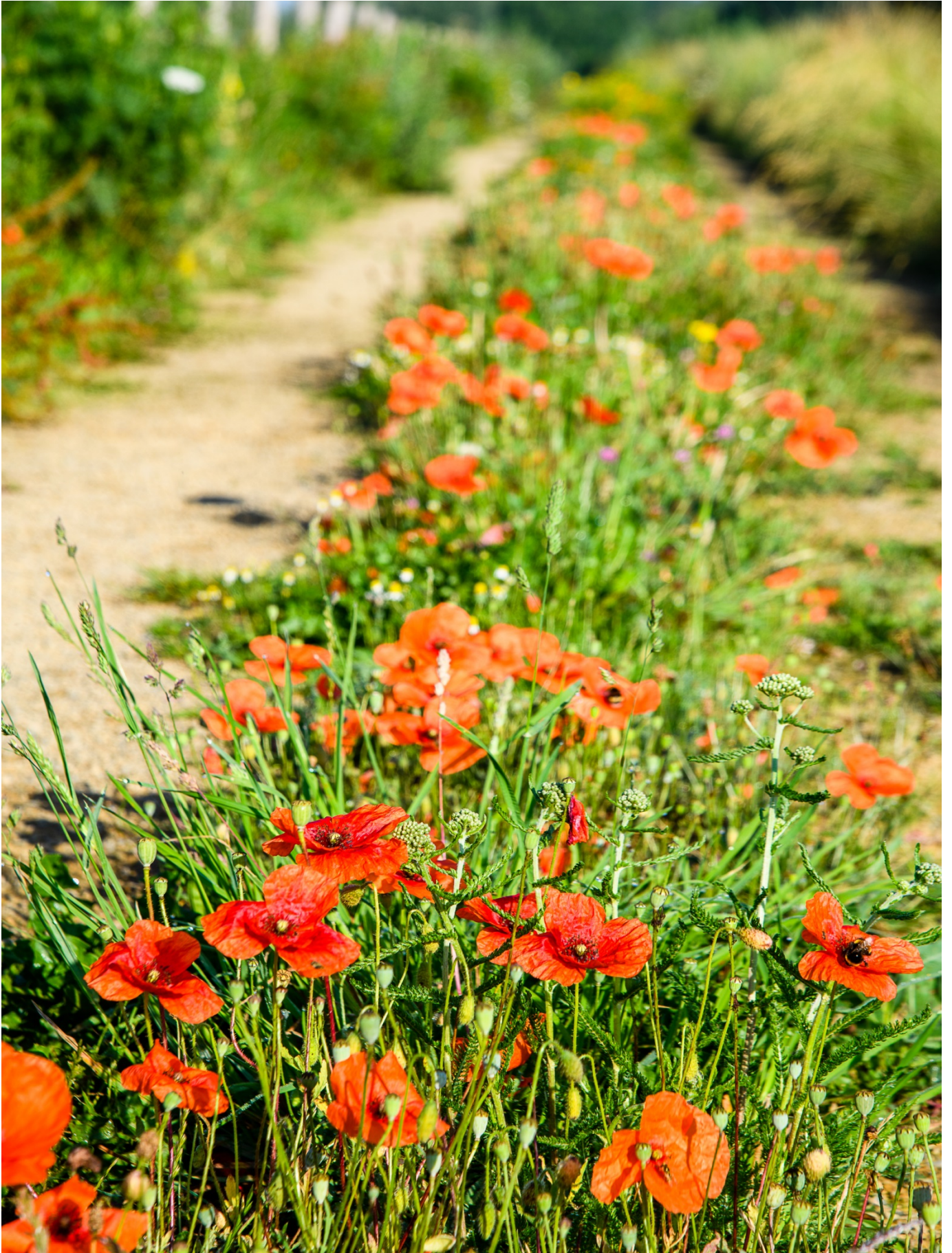
Maasgouw, 21 september 2021

Versie: Raad definitief

Inhoudsopgave

1. Inleiding	5
2. Kerngegevens.....	9
3. Programma's.....	11
3.1. DUURZAME ONTWIKKELING	12
3.2. SOCIALE KRACHT EN COHESIE	17
3.3. WOON- EN LEEFKLIMAAT	33
3.4. ECONOMIE, ARBEID EN INKOMEN	47
3.5. GEMEENTEBESTUUR EN ORGANISATIE	61
4. Financiële overzichten	83
4.1. OVERZICHT ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN.....	83
4.2. OVERZICHT OVERHEAD.....	85
4.3. OVERZICHT VENNOOTSCHAPSBELASTING.....	87
4.4. OVERZICHT VOOR ONVOORZIEN	88
5. Paragrafen inzake de financiële positie	89
5.1. INLEIDING	89
5.2. WEERSTANDSVERMOGEN & RISICOBEBEERSING	90
5.3. ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	107
5.4. FINANCIERING	117
5.5. BEDRIJFSVOERING	123
5.6. VERBONDEN PARTIJEN	129
5.7. GRONDBELEID	155
5.8. LOKALE HEFFINGEN	167
6. Financiële (meerjaren-)planning.....	176
6.1. PROGRAMMAPLAN: BATEN EN LASTEN PER PROGRAMMA	177
6.2. OVERZICHT INCIDENTELE BATEN EN LASTEN	181
6.3. FINANCIËLE FOTO 2022-2025	187
7. Bijlagen	191
7.1. JAARLIJKS INVESTERINGSPROGRAMMA (JIP) 2022	191
7.2. MEERJARIG INVESTERINGSPROGRAMMA (MIP) 2023-2025	193
7.3. STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN 2022-2025.....	199

1. Inleiding

Coronacrisis, herstel en perspectief

Sinds maart 2020 wordt onze maatschappij beheerst door de coronacrisis en ook in 2022 zullen de effecten daarvan nog steeds merkbaar zijn. Mede met het oog op de economische gevolgen van deze crisis was vorig jaar de verwachting dat de gemeenten vanuit financieel oogpunt in zwaar weer terecht zouden komen. Gelukkig toont de economie weer tekenen van herstel en dat heeft ook gunstige gevolgen voor de overheidsfinanciën. Dat wil niet zeggen dat alle donkere wolken voor de gemeenten zijn verdwenen, maar wel dat er ook weer opklaringen worden verwacht, zoals de compensatie die door het Rijk is toegezegd voor de kosten in de jeugdzorg. Dit maakt het financieel meerjarenperspectief vanaf 2022 gunstiger dan een jaar geleden.

Gezonde financiële positie

Geconstateerd kan worden dat de financiële positie van de gemeente Maasgouw op dit moment gezond is. Als we daarbij in beschouwing nemen dat we als gemeente op een adequate manier uitvoering weten te geven aan het wettelijke takenpakket én aan de invulling van specifieke lokale ambities dan geeft dat reden tot gepaste trots. Zeker als daarbij ook nog vermeld wordt dat we de lokale belastingdruk in vergelijking met andere gemeenten laag weten te houden. Dat neemt niet weg dat we ons als gemeente steeds moeten blijven afvragen of we de goede dingen doen. Uit het traject "heroverweging van bestaand beleid" komen enkele beleidsthema's naar voren die in aanmerking zouden kunnen komen voor een nadere beschouwing.

Ook in het laatste jaar van deze bestuursperiode houden we vast aan het doel dat is geformuleerd in het Coalitieakkoord 2018-2022: *"In de komende jaren willen we ambitieniveau en belastingdruk in balans houden, zodat we de gezonde financiële positie van de gemeente kunnen behouden."* Dit vraagt ook voor het begrotingsjaar 2022 om een behoedzame financiële koers. We blijven als gemeente uitvoering geven aan ons takenpakket en werk maken van onze ambities, maar willen ook de huidige bestuursperiode afsluiten met een robuuste en gezonde financiële positie. Dat is nodig om vanuit financieel oogpunt klaar te zijn voor de opgaven van de toekomst die door het nieuwe gemeentebestuur in de bestuursperiode 2022-2026 opgepakt moeten worden.

Toekomstige bestuurlijke opgaven

Het is lastig te voorspellen wat de toekomstige opgaven van de gemeente precies gaan inhouden. Dat betekent dat we een "slag om de arm" moeten houden. We weten weliswaar welke opgaven in de komende jaren de politieke en bestuurlijke agenda's gaan bepalen (klimaat en energie, economie, woningbouw, gezondheidszorg, veiligheid) maar het is nog niet exact bekend welke aanpak voor deze opgaven gevolgd gaat worden. Dit is afhankelijk van talrijke ontwikkelingen in een snel veranderende maatschappij en van het overheidsbeleid dat in de komende jaren gevoerd gaat worden. Vooral over het toekomstig beleid van de rijksoverheid bestaan nog veel onzekerheden en onduidelijkheden. Er moet nog een nieuw kabinet gevormd worden dat de beleidskoers voor de komende jaren gaat bepalen. Binnen dat kader moeten ook nog besluiten worden genomen over de taakverdeling met de decentrale overheden en over de financiële middelen die daarvoor aan deze overheden beschikbaar worden gesteld.

Gemeentelijk takenpakket: medebewind en autonomie

De gemeente moet uitvoering geven aan een pakket van wettelijke taken die nauwelijks beleidsruimte geven (medebewind), maar opereert ook op taakvelden waar beleidsruimte bestaat om invulling te geven aan de aanpak van lokale opgaven (autonomie). Bij veel van de medebewindstaken benut de gemeente de mogelijkheden van bestuurlijke samenwerking binnen verbonden partijen om tot een adequate en efficiënte uitvoering te komen. Ook op het terrein van bedrijfsvoering benutten we als gemeente de schaalvoordelen van samenwerking.

Klaar voor de opgaven van de toekomst

Naast de uitvoering van strikt omschreven wettelijke taken bestaat er voor de gemeente zowel in het sociaal, fysiek, economisch als bestuurlijk domein nog veel vrije beleidsruimte om gestalte te geven aan een eigen aanpak van lokale opgaven en ambities. Daarbij hanteren we de Global Goals, de 17 doelen voor een betere wereld, als kompas voor onze koersbepaling.

Binnen het sociaal domein zien we dat het dorpsleven verschilt van het leven in een stad. Het lijkt erop dat mensen in een dorp meer oog en oor voor elkaar hebben. Er zijn veel mensen actief die hulp of zorg bieden aan anderen. Ook is sprake van een bloeiend verenigingsleven en vinden veel sociaal-culturele activiteiten in de dorpen plaats. Dat zijn echter geen vanzelfsprekendheden. De mensen die hulp of zorg bieden of op een andere manier actief zijn binnen de gemeenschap, verdienen ondersteuning door de gemeente. Dat vraagt voor ieder dorp om investeringen in "stenen" (accommodaties), maar vooral om investeringen in mensen.

Binnen het fysiek domein ligt voor de gemeente de opgave om te werken aan een woon- en leefklimaat dat van uitstekende kwaliteit is. Dat vraagt om een aanbod van woningen dat aansluit bij de behoefte van woningzoekenden. Door in te zetten op een hoogwaardige kwaliteit van de openbare ruimte, recreatieve infrastructuur, natuur en biodiversiteit kan de gemeente Maasgouw zich onderscheiden als aantrekkelijk gebied voor bewoners en bezoekers. Door in te zetten op vergroening (uitbreiding natuur, aanplant bomen) kan ook de klimaatbestendigheid van de gemeente verbeterd worden.

Binnen het economisch domein werkt de gemeente aan een gunstig vestigingsklimaat voor de bedrijven en ondernemers die in Maasgouw actief zijn. Samen met andere overheden, onderwijs en ondernemers werken we aan economisch herstel en een goed functionerende arbeidsmarkt. Daarbij is "werk voor iedereen" het streven. Ook zal de gemeente een bijdrage moeten leveren aan de (inter-)nationale opgave om de economie te verduurzamen.

Binnen het bestuurlijk domein staan we voor de uitdaging om de kracht van een kleine gemeente -dichtbij burgers- te blijven waarmaken. Als bestuurders en ambtenaren korte lijnen en nauwe contacten houden met bewoners en ondernemers weten ze beter wat er leeft en speelt in de lokale samenleving en kunnen ze beter inspelen op wensen en behoeften. Dat vraagt om een organisatie die zelfstandig en autonoom kan inspelen op lokale opgaven, maar ook gestalte kan geven aan de samenwerking met andere overheden binnen verbonden partijen.

Uit het bovenstaande blijkt dat samenwerking nodig is om toekomstige opgaven op een succesvolle manier te kunnen aanpakken. Dat vraagt om samenwerking binnen verbonden partijen, maar ook om samenwerking met bewoners en ondernemers binnen de domeinen die hiervoor zijn genoemd. Daarmee blijft het motto van de Strategische Visie 2025 onverminderd actueel:

"Samen maken we Maasgouw!"

Sluitende meerjarenbegroting

Er is sprake van een sluitende meerjarenbegroting. Voor meer informatie verwijzen wij u naar hoofdstuk 6.3 waarin de financiële foto is opgenomen.

Indeling van de Programmabegroting

In hoofdstuk 2 is een overzicht van de kerngegevens opgenomen. In hoofdstuk 3 komen de algemene, beleidsmatige planning (doelen en acties) en de financiële planning (lasten en baten) voor het begrotingsjaar 2022 per programma samen bij de beantwoording van de volgende vragen:

- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we daarvoor doen?
- Wat gaat dat kosten?

De hoofdstukken 4 t/m 6 (en de bijlagen) zijn voornamelijk van financiële aard. Daarin komen de financiële overzichten, de paragrafen inzake de financiële positie en de financiële meerjarenplanning aan de orde.

2. Kerngegevens

A. SOCIALE STRUCTUUR	2020	2021
Aantal inwoners per 1 januari	23.963	23.947
van 0 – 4 jaar	887	886
van 5 – 9 jaar	910	899
van 10 - 14 jaar	967	968
van 15 – 19 jaar	1.254	1.187
van 20 – 64 jaar	13.535	13.486
van 65 – 74 jaar	3.633	3.726
van 75 – 84 jaar	2.044	2.055
85 jaar en ouder	733	740
Aantal inwoners per kern:		
Beegden	1.786	1.817
Heel & Panheel	4.506	4.546
Linne	3.631	3.616
Maasbracht & Brachterbeek	7.004	7.025
Ohé & Laak	841	831
Stevensweert	1.649	1.601
Thorn	2.486	2.481
Wessem	2.058	2.030
Aantal uitkeringsgerechtigden per 1 augustus:		
Participatiewet	245	242
IOAW	19	10
IOAZ	6	5
Bijstandsbesluit Zelfstandigen (BBZ)	1	1

B. FYSIEKE STRUCTUUR	
Oppervlakte gemeente, waarvan:	5.812 ha
Binnenwater	1.245 ha
Land	4.566 ha
Wegoppervlakte	2,64 km ²
Groenoppervlakte (incl. heide en bossen)	3,55 km ²

C. FINANCIËLE STRUCTUUR	2021	2022	2021	2022
	Totaal €	Totaal €	Per inwoner €	Per inwoner €
Uitgaven gewone dienst	59.785.000	61.092.700	2.495	2.551
Opbrengst belastingen en leges	11.039.400	11.524.500	461	481
Algemene uitkering uit gemeentefonds	33.417.500	34.471.900	1.395	1.440
Uitkering deelfonds sociaal domein	3.644.300	5.048.300	152	211
Boekwaarde geactiveerde kapitaalsuitgaven per 1-1	117.522.300	119.243.250	4.904	4.979
Langlopende leningen per 1-1	35.039.000	43.673.700	1.462	1.824
Reserves en voorzieningen per 1-1	58.759.700	56.799.000	2.452	2.372

3. Programma's

De opbouw van deze Programmabegroting wordt bepaald door het Coalitieakkoord 2018-2022 "*Samen op weg naar een duurzaam Maasgouw*". In de inleiding van het Coalitieakkoord is de ambitie opgenomen om te bouwen aan een integrale aanpak van duurzame ontwikkeling die is gericht op de Global Goals. Om daar invulling aan te geven is vanaf 2021 een nieuw, integraal programma aan de Programmabegroting toegevoegd: Duurzame ontwikkeling.

Dat leidt tot een indeling in vijf (hoofdprogramma's):

1	Duurzame ontwikkeling	(integraal)
2	Sociale kracht en cohesie	(sociaal domein)
3	Woon- en leefklimaat	(fysiek domein)
4	Economie, arbeid en inkomen	(economisch domein)
5	Gemeentebestuur en organisatie	(organisatorisch domein)

Bij de onderwerpen in de programmahoofdstukken staan drie hoofdvragen centraal:

- **Wat willen we bereiken?** (doelen)
- **Wat gaan we daarvoor doen?** (acties)
- **Wat gaat dat kosten?** (middelen)

Wat willen we bereiken?

Bij het beantwoorden van deze vraag wordt per onderwerp beschreven welke maatschappelijke effecten we als gemeente willen bereiken. Uit de beschrijving moet blijken welke voordelen we voor burgers, bedrijven of instanties willen bereiken. Dat wil zeggen dat we niet beschrijven welke "*output*" (diensten, producten of documenten) we opleveren, maar welke "*outcome*" (effecten) we willen bereiken.

Omdat de gemeente binnen de programma's / domeinen tal van activiteiten organiseert voert het te ver om binnen een kaderstellend document als de Programmabegroting de beoogde effecten tot in detail te beschrijven. Daarom worden de beoogde effecten in de Programmabegroting in (relatief) abstracte bewoordingen beschreven.

Wat gaan we daarvoor doen?

Bij het beantwoorden van deze vraag wordt beschreven welke gemeentelijke activiteiten in 2022 worden gepland om de beoogde maatschappelijke effecten te kunnen bereiken. Daarbij kan worden gedacht aan verbetering of vernieuwing van diensten of producten die voor burgers, bedrijven of instanties bedoeld zijn. Ook kan gedacht worden aan het uitvoeren van onderzoeken of het opstellen en uitvoeren van plannen die leiden tot meer effectiviteit bij het bereiken van maatschappelijke effecten of meer efficiëntie in het functioneren van de organisatie.

Wat gaat dat kosten?

Bij het beantwoorden van deze vraag wordt beschreven met welke structurele of incidentele kosten de geplande activiteit gepaard gaat. Daarbij wordt ook meegewogen welke kosten gepaard gaan met de extra ambtelijke capaciteit die gevraagd is. Aan het eind van ieder programmahoofdstuk wordt een "overzicht van lasten en baten" gegeven.

Beleidsindicatoren

Bij ieder programma is een overzicht toegevoegd van enkele beleidsindicatoren die op grond van de BBV-voorschriften verplicht zijn gesteld. Deze indicatoren zijn nog niet goed bruikbaar als hulpmiddel omdat ze slechts betrekking hebben op een klein deel van de maatschappelijke effecten van de gemeentelijke activiteiten. Bovendien is het nog onduidelijk door welke factoren de hoogte van deze indicatoren beïnvloed wordt en daardoor kan ook niet goed worden bepaald op welke manier de gemeente de hoogte van een indicator kan beïnvloeden.

3.1. Duurzame ontwikkeling

Strategisch plan duurzame ontwikkeling

In december 2020 heeft de gemeenteraad het Strategisch Plan Duurzame ontwikkeling vastgesteld. Deze strategie is gericht op de "17 doelen voor een betere wereld" die door de Verenigde Naties zijn opgesteld: de Global Goals. Aan veel van deze doelen kan de gemeente samen met inwoners, ondernemers of andere organisaties een bijdrage leveren. In steeds meer gemeenten worden de Global Goals gebruikt als kompas voor de koersbepaling in het sociaal, fysiek, economisch en bestuurlijk domein.

Actieprogramma Global Goals

Ter uitvoering van het bovengenoemde Strategisch Plan stelt het college van B&W ieder jaar een Actieprogramma Global Goals voor duurzame ontwikkeling op. In het voorjaar van 2021 is het eerste Actieprogramma opgesteld met 12 algemene en 10 thematische actiepunten die worden uitgevoerd door een ambtelijk programmateam.

De eerste acties waren in 2021 gericht op het opzetten van een Routekaart, een Verbindend Verhaal en een Plan van Aanpak voor de communicatie over de Global Goals. Deze communicatie is na de zomer van 2021 van start gegaan en krijgt gestalte onder het motto "Samen maken we Maasgouw"

In dit programmahoofdstuk wordt de basis gelegd voor de actiepunten die worden opgenomen in het Actieprogramma Global Goals 2022.

Duurzame ontwikkeling - Algemene actiepunten		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Vergroten van de bijdragen van gemeente, bewoners bedrijven en instellingen aan de doelen voor duurzame ontwikkeling (Global Goals) in het sociaal, economisch en fysiek domein.	Door de gemeenteraad is in 2020 het Strategisch plan duurzame ontwikkeling vastgesteld dat is gericht op de Global Goals. Daarbij is afgesproken dat ieder jaar aan de hand van een programma uitvoering wordt gegeven aan deze strategie. Dit actieprogramma beschrijft algemene en thematische actiepunten die een impuls moeten geven aan de gemeentelijke aanpak van duurzame ontwikkeling in het sociaal, economisch en fysiek domein. De algemene actiepunten van het programma zijn gericht op duurzame ontwikkeling in de volle breedte. Voor 2022 worden de volgende algemene actiepunten geformuleerd: Communicatie In 2021 is een Routekaart voor de communicatie over duurzame ontwikkeling aan de hand van de Global Goals opgesteld. Voor het opzetten van deze communicatie wordt van september 2021 tot juli 2022 een communicatiemedewerker (16 uur p/w) ingezet. Daarna wordt dit een structureel element van de werkzaamheden van het taakveld communicatie. Educatie (jongeren) Voor de verschillende leeftijdsgroepen van de basisscholen worden lessen verzorgd over thema's van duurzame ontwikkeling. In 2022 wordt deze aanpak geïntegreerd aan de hand van de Global Goals. Steun voor initiatieven Aan initiatieven van bewoners of ondernemers die een bijdrage leveren aan doelen voor duurzame ontwikkeling wordt ambtelijke ondersteuning geleverd. Samenwerking met partners De samenwerking van de gemeente met partner-organisaties die werken aan duurzame ontwikkeling wordt in 2022 verder uitgebouwd.	€ 35.000 incidenteel Tijdelijke uitbreiding van capaciteit voor communicatie. Voor de overige werkzaamheden wordt capaciteit vrijgemaakt binnen de bestaande formatie.

Duurzame ontwikkeling - Thematische actiepunten		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Optimalisatie van het beleid dat is gericht op doelen voor duurzame ontwikkeling én borgen van afstemming zodat een integrale aanpak ontstaat.	In het Actieprogramma Global Goals van 2021 lag bij de thematische actiepunten het accent op beleidsvorming (o.a. voor energietransitie en klimaatadaptatie) en op de uitvoering van enkele verkenningen. In 2022 komt het accent meer te liggen op de uitvoering van beleid en van de aanbevelingen die voortvloeien uit de verkenningen. Het actieprogramma voor 2022 wordt gericht op de volgende thematische actiepunten:	€ 0 Ambtelijke capaciteit wordt ingezet vanuit bestaande formatie

	Vergroening Op dit actiepoint wordt hierna apart ingegaan. Bestaanszekerheid, arbeid en inkomen Op dit taakveld wordt in 2022 verder gewerkt aan de ambities die zijn geformuleerd door de Taskforce post-corona Midden-Limburg. In de paragraaf 3.4.4 "Optimalisatie arbeidsmarkt" van deze begroting wordt daar verder op ingegaan, maar de geformuleerde ambities reiken verder dan alleen het taakveld "arbeidsmarkt" en richten zich ook (o.a.) op circulaire economie en steun voor ondernemers. Vanuit het programmteam Global Goals wordt ingezet op het borgen van de afstemming die nodig is om te komen tot een integrale aanpak. Daarbij is vooral afstemming nodig met het actiepoint dat is gericht op de verduurzaming van de economie. Verduurzaming lokale economie De verduurzaming van de economie vormt een gigantische internationale opgave die decennia in beslag zal nemen. In 2021 wordt verkend wat deze opgave betekent voor de sectoren binnen de lokale economie en op welke wijze de gemeente deze verduurzaming kan bevorderen. De aanbevelingen die voortvloeien uit deze verkenning worden in 2022 opgepakt samen met andere instanties die aan dit thema werken. Gezondheid en sociale inclusie In 2021 worden verkenningen uitgevoerd die duidelijk moeten maken welke rol de gemeente (verder) kan gaan spelen bij de thema's gezondheid en sociale inclusie. De conclusies en aanbevelingen van deze verkenningen vormen het vertrekpunt voor de aanpak in 2022. Energietransitie en klimaatadaptatie Door de raad zijn in 2021 beleidsplannen vastgesteld voor de Energietransitie (RES en Transitievisie Warmte) en de Klimaatadaptatie (Strategie en Uitvoeringsagenda). Voor 2022 en volgende jaren komt het accent te liggen op de uitvoering van deze plannen. Belangrijk aandachtspunt vormt de wijze waarop de samenwerking rondom deze thema's georganiseerd kan worden. Kwaliteit fysieke leefomgeving De kwaliteit van de fysieke leefomgeving vormt een centraal element voor duurzame ontwikkeling. De Omgevingswet biedt het instrumentarium om deze kwaliteit te beschermen en versterken. Vanuit die optiek wordt door het programmteam Global Goals geadviseerd over de totstandkoming en uitwerking van de gemeentelijke Omgevingsvisie in 2022.	
--	---	--

Duurzame ontwikkeling - Groen Maasgouw als prioriteit		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Realiseren van meer groen (bomen en planten) in Maasgouw omdat dit een fundament vormt voor duurzame ontwikkeling.	Groen (bomen en planten) in natuurgebieden, in de openbare ruimte of in tuinen van bewoners levert aan meerdere doelen voor duurzame ontwikkeling een bijdrage: herstel van biodiversiteit, klimaatadaptatie, CO₂ -opvang, schonere lucht en mentale en fysieke gezondheid van bewoners. Om die redenen verdient vergroening topprioriteit in een aanpak die is gericht op de Global Goals. In de afgelopen jaren zijn door de gemeenteraad de nodige ambities geformuleerd voor vergroening in documenten als de Groenvisie 2030, de Bomennota 2020-2030 en de Klimaat Adaptie Strategie. Ook in het concept van de Omgevingsvisie vormt de versterking van natuur een belangrijke thema. De ambities in deze documenten richten zich op: • versterking van het natuurnetwerk (robuuste natuurgebieden en verbindingzones); • vergroening van de openbare ruimte, inclusief de aanplant van bomen (buiten het natuurnetwerk); • stimuleren van vergroening op percelen van particuliere eigenaren (bewoners/bedrijven). Om de gemeentelijke ambities voor vergroening ook daadwerkelijk tot uitvoering te brengen zijn middelen nodig in personele en financiële zin. In 2021 wordt een projectplan "Groen Maasgouw 2022 - Van ambities naar realisatie" opgesteld en wordt vanuit de ambtelijke organisatie een projectteam gevormd. Voor de projectfinanciering wordt getracht om zoveel mogelijk gebruik te maken van reeds beschikbare budgetten, maar die zijn vooral op beheer gericht en niet op uitbreiding van groen. Om daadwerkelijk een impuls te kunnen geven aan de vergroening van Maasgouw (en tot zichtbare resultaten te kunnen komen) is een werkbudget nodig van minimaal € 100.000. Op basis daarvan kan ook het gesprek met eventuele partners worden aangegaan over de bundeling van beschikbare middelen.	€ 100.000 incidenteel Werkbudget project Groen Maasgouw.

3.2. Sociale kracht en cohesie

Strategische Visie 2025

In de Strategische Visie wordt de ambitie uitgesproken om te komen tot een sterke sociale structuur die is gebaseerd op de eigen kracht van inwoners en op sociale netwerken. Daarnaast biedt de gemeente samen met professionele aanbieders algemene voorzieningen en maatwerkoplossingen voor zorg, begeleiding en hulp aan iedereen in de gemeente die dat nodig heeft.

De gemeente levert steun aan verenigingen omdat die een wezenlijke bijdrage leveren aan de sociale samenhang in de dorpskernen. Vanuit die gedachte bestaat ook de ambitie om in iedere dorpskern een accommodatie op maat te hebben voor culturele activiteiten en verenigingen. Daarnaast zorgt de gemeente voor een netwerk aan sportaccommodaties.

Coalitieakkoord 2018-2022

Hoofdstukken/-doelen Coalitieakkoord	Onderwerp in programmabegroting
<u>Zorg voor elkaar</u> ▪ Intensiveren van het beleid dat is gericht op gezondheid in het algemeen en "gezond oud worden" in het bijzonder. ▪ Aanpak van eenzaamheid (verder) gestalte geven die is gericht op vroegtijdige opsporing, versterken van sociale verbanden en intensiveren van contacten. ▪ Aanpak van armoede (verder) gestalte geven die is gericht op ondersteuning en begeleiding van mensen om uit de armoede te komen.	Paragraaf 3.2.1 ▪ Toekomstbestendige zorg: doorontwikkeling sociaal wijkteam ▪ Krediet WMO hulpmiddelen ▪ WMO Hulp bij het huishouden ▪ Voogdij 18+ ▪ Beschermd wonen, Beschermd thuis, Maatschappelijke Opvang, Bemoezorg en Preventie
<u>Jeugd, gezin en onderwijs</u> ▪ Verkennen in hoeverre voor basisscholen een kwaliteitslabel en stimuleringspakket kan worden toegepast voor bv. gezond eten en voldoende bewegen.	Paragraaf 3.2.2 ▪ Jeugdzorg algemeen ▪ Jeugdzorg expertteams ▪ Peuterspeelzalen/Kinderdagverblijven VVE ▪ Leerplicht naar Roermond ▪ Beleidsmedewerker lokaal preventief jeugdbeleid en onderwijs ▪ Sociaal Medische Indicatie-Jeugd
<u>Sport, activiteiten en accommodaties</u> ▪ Sportbeleid (incl. sportaccommodaties) tegen het licht houden en uiterlijk in 2019 herzien rekening houdende met actuele omstandigheden en in overleg met sportverenigingen.	Paragraaf 3.2.3 ▪ Sportbeleid
<u>Cultuur, activiteiten en accommodaties</u> ▪ Verkennen hoe we verenigingen beter kunnen helpen bij het werven en behouden van vrijwilligers. ▪ Gesprek met jongeren aangaan met de vraag of er voldoende te beleven is in de gemeente en wat ze zelf kunnen betekenen om daar verandering in te brengen.	Paragraaf 3.2.4 ▪ Cultuurbeleid

3.2.1 Zorg voor elkaar

Toekomstbestendige zorg: doorontwikkeling sociaal wijkteam		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Het project Toekomstbestendige zorg draagt bij aan de transformatie van het sociale domein. Binnen het project staat de doorontwikkeling van het sociaal wijkteam centraal. Het team gaat meer preventief en wijkgericht werken in combinatie met het versterken van de sociale basisinfrastructuur. Doelen: inwoners zijn zelfredzaam, iedereen doet mee, mensen helpen elkaar en de inwoners leven gezond en veilig in hun omgeving.	In 2022 vindt de verdere voorbereiding plaats om per 2023 begeleiding individueel jeugd en Wmo en vormen van welzijnswerk (opbouwwerk) toe te voegen aan de taken van het Sociaal Wijkteam Maasgouw. Hierdoor kunnen begeleiding en hulp laagdrempelig en waar mogelijk zonder indicaties, als algemene voorziening toegekend en georganiseerd worden door (partners in) het wijkteam. De ondersteuning is gericht op het zo snel, eenvoudig en duurzaam mogelijk oplossen van meervoudige problemen en/of het oplossen van enkelvoudige problemen door meerdere disciplines. En waar nodig snel doorverwijzen naar specialistische hulp en afschalen als het weer kan. Het vergroten van zelfregie, zelfredzaamheid en participatie en het benutten van het eigen netwerk zijn daarbij leidend. We maken een beweging van minder individuele hulp naar meer collectieve zorg. Het team houdt spreekuren en gaat outreachend werken om in contact te treden met inwoners en partners om (mogelijke) problemen vroegtijdig te voorkomen, te signaleren en aan te pakken. In 2021 en 2022 wordt in de regio MLO de gezamenlijke inkoop voorbereid voor Wmo en jeugd voor het jaar 2023 en verder. Bij de inkoop wordt rekening gehouden met de nieuwe vormen en werkwijze voor begeleiding individueel jeugd en Wmo.	In 2022 worden geen extra kosten verwacht.

Krediet WMO hulpmiddelen		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Verstrekingen wmo-hulpmiddelen tbv maatwerkvoorzieningen WMO	In het meerjarig investeringsprogramma is ten behoeve van de aanschaf van WMO-hulpmiddelen een bedrag van € 157.600 opgenomen. Uit de cijfers over de jaren 2018 tot en met 2020 blijkt dat dit bedrag jaarlijks niet toereikend was en werd bijgesteld. In 2021 vindt er een nieuwe aanbesteding hulpmiddelen plaats waarbij het nieuwe contract per 1 december 2021 zal ingaan. Het nieuwe contract hulpmiddelen krijgt een andere opzet. Op het moment van het samenstellen van de begroting 2022 is nog niet inzichtelijk wat dit meerjarig financieel concreet betekent. Dit zal in de 1^e prorap 2022 structureel vertaald worden.	PM

WMO Hulp bij het Huishouden

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Inwoners van Maasgouw kunnen zo lang mogelijk zelfstandig thuis wonen	De uitgaven voor hulp bij het huishouden zijn gestegen. Het abonnementstarief heeft met name op deze voorziening een aanzuigende werking. Waar tot 2019 de eigen bijdrage was gebaseerd op het verzamelinkomen (inkomen en vermogen) is er nu sprake van een maandelijkse bijdrage van € 19 ongeacht inkomen en/of vermogen. Voor inwoners met een minimuminkomen heeft de invoering van het abonnementstarief geen financieel voordeel opgeleverd, maar voor de inkomensgroepen daarboven is de nieuwe regeling financieel voordeliger geworden. Door de hoogte van de eigen bijdrage kozen inwoners in deze inkomensgroepen eerder ervoor om zelf een hulp bij het huishouden te bekostigen, echter deze financiële drempel is nu weggefallen. Hierdoor krijgt een beroep op de zelfredzaamheid steeds minder gehoor. Daarnaast heeft ook de dubbele vergrijzing een effect op de hoeveelheid aanvragen voor Hulp bij Huishouden, als ook het rijksbeleid waardoor ouderen langer thuis blijven wonen. Ook de afname van de beschikbaarheid van mantelzorgers speelt een rol. In 2021 heeft een structurele bijraming plaatsgevonden in de 1e Prorap. Het is onzeker of dit voor 2022 voldoende zal zijn om de aanzuigende werking te kunnen bekostigen. Vooralsnog is het budget voor 2022 een bedrag van € 2.026.000.	PM

Voogdij 18+

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Het jeugdhulpbudget voor jeugdigen met een voogdijmaatregel en van 18 jaar en ouder zo optimaal mogelijk te besteden zonder tekorten, ondanks stijgende kosten.	Het grootste deel van de financiële middelen voor de Jeugdhulp wordt sinds 2016 op basis van een objectief verdeelmodel verdeeld. Een kleiner deel van de middelen voor Jeugdhulp wordt historisch verdeeld, dit op basis van een T-2 systematiek. Het gaat om de middelen voor kinderen met een voogdijmaatregel en meerderjarigen (18+) die op grond van de Jeugdwet nog jeugdhulp ontvangen. In de berekening van de meicirculaire 2021 is de vergoeding voor uitgaven voor Voogdij 18+ naar boven bijgesteld met € 20.900. Deze extra inkomsten zullen worden aangewend om de hogere kosten voor Voogdij 18+ af te dekken.	€ 20.900 structureel budgettair neutraal. Deze uitgaven worden afgedekt door een extra bijdrage van het Rijk in de algemene uitkering.

Beschermd wonen, Beschermd thuis, Maatschappelijke Opvang, Bemoeizorg en Preventie		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Toeleden naar passende zorg en ondersteuning.	De Noord- en Midden-Limburgse gemeenten¹ geven per 1-1-2022 gezamenlijk uitvoering aan de taken Beschermd Wonen², Maatschappelijke Opvang, Bemoeizorg en Preventie.^{3 4} In de regionale samenwerking hebben de gemeenten besloten om de lokale rijks uitkeringen⁵ samen te voegen tot een regionaal budget om zo tot een eerlijkere regionale verdeling te komen van de kosten en inkomsten. De bovengenoemde taken worden gezamenlijk ingekocht uit dit regionale budget. Ook de daarvoor benodigde uitvoeringstaken zoals contractmanagement, ketenregie, coördinatie toegang en coördinatie beleid worden gefinancierd uit dit regionale budget. Het restant wordt via een verdeelsleutel (op basis van inwoneraantal en zorgkosten) verdeeld over de lokale gemeenten. Hiervan worden de volgende zaken lokaal te bekostigd en georganiseerd: -een passende lokale basis infrastructuur die bijdraagt aan het zelfstandig wonen en meedoen van mensen met een psychische kwetsbaarheid in onze gemeenschap; -een lokale Toegang (inclusief backoffice) tot Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen (in samenwerking met de MER gemeenten en servicecentrum-MER); -begeleiding groep (geregiseerde dagbesteding) indien dit noodzakelijk is voor een zinvolle daginvulling aanvullend aan Beschermd Wonen; -begeleiding individueel voor inwoners die eerder een indicatie beschermd thuis zouden hebben ontvangen; -toezicht en handhaving; -beleids capaciteit (is al in voorzien).	Totdat er duidelijkheid is over de verdeelsleutel van het regionale budget zal dit budgettair neutraal worden verwerkt. Vooralsnog wordt er uit gegaan van € 156.000 aan lokale kosten toegang Beschermd Wonen - Beschermd Thuis - Maatschappelijke Opvang voor Maasgouw. Deze kosten worden gedekt uit het regionale budget via de gemeente Venlo.

¹ Met uitzondering van Mook en Middelaar.

² Beschermd wonen omvat intramuraal wonen met 24/7 actief toezicht en daarnaast begeleiding. Geregiseerde dagbesteding maakt hier vanaf 2022 geen onderdeel van uit en kan aanvullend worden geïndiceerd als begeleiding groep. Cliënten die zelfstandig wonen met begeleiding (het huidige Beschermd Thuis) ontvangen in de toekomst begeleiding individueel vanuit de lokale Wmo.

³ Voorheen werd dit uitgevoerd voor de regio door de centrumgemeente Venlo.

⁴ De raden ontvangen eind 2021 een raadsvoorstel hierover om alle benodigde besluiten te kunnen nemen om deze samenwerking mogelijk te maken.

⁵ Over een periode van 10 jaar wordt het budget Beschermd Wonen stapsgewijs doorgedecentraliseerd van de centrumgemeente naar de lokale gemeenten. De budgetten Maatschappelijke Opvang en Bemoeizorg en Preventie ontvangt de centrumgemeente vooralsnog. Het totaal van alle budgetten wordt in een regionaal budget ondergebracht.

3.2.2 Jeugd, gezin en onderwijs

Jeugdzorg algemeen		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Uitvoering geven aan de jeugdwet en zo ieder kind de mogelijkheid geven om veilig en gezond op te groeien in een 'zo thuis mogelijke omgeving'.	In de begroting 2021 is ruim € 1 miljoen extra begroot met de verwachting dat dit voor 2022 af zou nemen naar € 750.000. De reden voor de afname was de verwachte uitstroom van jeugdigen uit de JeugdzorgPlus en uit het Landelijk Transitiearrangement. We zien nu dat deze uitstroom niet heeft plaatsgevonden of dat er wel uitstroom heeft plaatsgevonden máár gelijk ook nieuwe instroom. Als we naar de regionale en landelijke tendens kijken zien we een verzwaring van zorg en daarom lijkt het niet aannemelijk dat deze uitstroom met de bijbehorende kosten zullen afnemen. De verwachting is dan ook dat ook voor de komende jaren een bedrag van bijna € 1 miljoen extra nodig zal zijn. Dit betekent dus een structurele bijraming van € 200.000 vanaf 2022. Zoals eerder aangegeven is deze toename in kosten een landelijke tendens en heeft de arbitragecommissie uitspraak gedaan dat er landelijk € 1,3 miljard extra vrij komt voor jeugdzorg. Er zijn afspraken gemaakt tussen Rijk, IPO en VNG over de wijze waarop gemeenten meerjarig rekening mogen houden in hun begroting met de extra middelen voor Jeugdhulp in de vorm van een stelpost. Voor 2022 wordt uitgegaan van €1.385.000 extra inkomsten, waarvan €135.000 een stelpost is voor de PM posten die het Rijk hier nog aan heeft verbonden. Dat wil zeggen dat voorlopig rekening wordt gehouden met €1.250.000 extra, welke deze meerkosten zou moeten dekken.	€ 200.000 structureel € 135.000 incidenteel

Jeugdzorg Expertteams		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Sinds 2018 kent Midden-Limburg een Expert Team, met als doel passende zorg te vinden voor elk kind.	Sinds 2018⁶ zijn gemeenten verplicht om een expertteam (ET) in te richten voor zorgvragen met complexe problematiek met als doel voor een jeugdige ongeacht de complexiteit van de zorgvraag tijdig passende hulp te organiseren. Het ET is eind 2020 geëvalueerd met de deelnemers van het expertteam. De meerwaarde van het expertteam is door alle deelnemers erkend. Deelnemers vinden elkaar ook buiten het team makkelijker. Ook kan het ET bijdragen aan het vinden van een oplossing van complexe casuïstiek.	€ 25.400 voor 2022 en 2023.

⁶ De plicht tot het inrichten van een expertteam is opgenomen in de "spelregels transitiefonds" horend bij het landelijk actieprogramma Zorg voor de Jeugd.

	De Kamerbrief van 22 april 2021 (Afspraken VNG-Rijk aanpak problematiek jeugdzorg) onderkent de grotere rol die Expertteams zouden moeten hebben in de aanpak van de meest complexe cases en stelt dan ook incidentele budgetten ter beschikking om deze ET's conform de vereiste functies klaar te stomen. Het expertteam zal niet langer puur een consultatie en adviserende functie hebben, maar zal zich verbreden met procesregie, signaleren en adviseren, en leren van complexe zorgvragen. Deze vier functies vormen samen de kern van de borgingsnotitie. Met deze verbreding wordt niet alleen voor elk kind passende hulp gerealiseerd, maar wordt ook geleerd van de complexe casuïstiek en haar ontstaansgeschiedenis. Op deze manier worden signalen zichtbaar die worden opgepakt om de samenwerking binnen de regio en zorglandschap te versterken.	
--	--	--

Peuterspeelzalen /Kinderdagverblijven VVE		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Uitvoering geven aan de wettelijk taak.	Vanaf 1 augustus 2020 dienen de gemeenten wettelijk te voorzien in een aanbod van 16 uur per week voorschoolse educatie aan nieuw instromende VVE-doelgroeppeuters. Bij de raming van de kosten is in de meerjarenbegroting uitgegaan van ervaringscijfers d.w.z. het aantal VVE doelgroepkinderen dat in 2018 en 2019 aan het peuterprogramma heeft deelgenomen. Een stijging van dit aantal betekent dus ook weer een stijging van de subsidiebijdrage. Dit valt niet of moeilijk te prognosticeren. In 2020 zien we met 36 afgegeven VVE-indicaties een flinke stijging ten opzichte van 2018 en 2019 (resp. 25 en 20 indicaties) hetgeen dus gevolgen zal hebben voor de subsidiebijdragen aan de Maasgouwse kinderopvanginstellingen. In de 2^e Prorap 2021 zal op basis van de daadwerkelijke verwachte deelname in 2022 nader gerapporteerd worden. Voor 2022 is vooralsnog een bedrag opgenomen van € 228.300.	PM

Leerplicht naar Roermond

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
De leerplichtfunctie van de gemeente Maasgouw in zijn geheel structureel uit te besteden aan de gemeente Roermond Doel hiervan is dat kinderen opgroeien tot zelfstandige volwassenen die op een positieve manier hun plek in de samenleving innemen. Schoolverzuim en schooluitval moeten daarom worden voorkomen.	Leerplicht en RMC (= Regionaal Meld- en Coördinatiepunt voortijdig schoolverlaten) behoren tot de wettelijke taken van gemeenten. Een goede invulling van zowel de leerplicht- en RMC-functie is hierbij een belangrijke voorwaarde. Kinderen met het risico op schooluitval kunnen dan tijdig gesignaleerd worden, hun schoolcarrière gemonitord en waar nodig kan actie ondernomen worden. Op dit moment voert de gemeente Roermond de RMC-functie uit voor de regio Roermond, Leudal, Roerdalen en Maasgouw. Tevens voert de gemeente Roermond de leerplichtfunctie uit voor de 16- en 17-jarigen in deze regio. De meeste gemeenten in onze regio hebben ook hun andere leerplichttaken uitbesteed aan de gemeente Roermond. Maasgouw heeft er destijds voor gekozen om dat niet te doen met als argument dat met name in het primair onderwijs de nabijheid van leerplicht een toegevoegde waarde heeft. Op dit moment gaat het in Maasgouw om 2.136 leerplichtige kinderen tot 16 jaar. Volgens richtlijnen van Ingrado vraagt een leerlingenpopulatie van deze omvang circa 0,8 fte aan leerplichtformatie. In Maasgouw wordt deze taak uitgevoerd door een ambtenaar zonder BOA-bevoegdheid die daarnaast ook het leerlingenvervoer en alle andere onderwijstaken voor de gemeente uitvoert. De conclusie is dat 1 fte voor al deze taken te krap bemeten is én dat de uitvoering van de leerplichtwet in de gemeente zeer kwetsbaar maakt: wanneer deze ambtenaar tijdelijk uitvalt, is er niemand die zijn taak kan overnemen. Voorstel is daarom de complete leerplichtfunctie uit te besteden aan de gemeente Roermond. Het college heeft voor de periode augustus tot en met december 2021 het besluit genomen om dit incidenteel toe te kennen.	€ 60.500 structureel inclusief overhead en applicatiekosten.

Beleidsmedewerker lokaal preventief jeugdbeleid en onderwijs

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Kinderen groeien gezond en veilig op en krijgen de kans zich binnen hun eigen mogelijkheden te ontwikkelen in een zo 'thuis' mogelijke omgeving. Minder jeugdigen maken gebruik van de gespecialiseerde jeugdzorg.	- We willen een samenhangende aanpak voor de versterking van de pedagogische sociale basisinfrastructuur: samenwerking en afstemming tussen verschillende partijen, gebruik makend van data en input vanuit de samenleving (ouders en kind). - Intensivering van de samenwerking met onderwijs(partners) om tot een soepele overgang te komen tussen de basis- en voortgezet onderwijs, evenals de arbeidsmarkt.	€ 83.700 incidenteel per jaar voor 2 jaar. 1 fte beleidsmedewerker. Afhankelijk van de effecten wordt besloten of dit voldoende oplevert om dit structureel in te zetten.

Een verschuiving van gebruik van maatwerkvoorzieningen naar algemene voorzieningen. Het is de nadrukkelijke wens van de gemeente Maasgouw om ook substitutie te laten plaatsvinden: afbouw van maatwerkvoorzieningen naar algemene voorzieningen en van algemene voorzieningen naar het informele veld, het sociale netwerk en de eigen kracht van de inwoners zelf; Innovatieve concepten die beter aansluiten bij de wensen van jeugdigen en hun ouders. Een goede samenwerking met onderwijsinstellingen in en rond Maasgouw. Doorontwikkeling van de sociale basis voor de jeugd. De herkenbaarheid van de sociale basis jeugd vergroten. Jeugdigen en ouders moeten bekend zijn met de mogelijkheden van de sociale basis en vertrouwen hebben in dit type ondersteuning. Meer samenhang aanbrengen in het aanbod, zodat de kwaliteit van dienstverlening wordt verbeterd, snel kan worden op- en afgeschaald en er minder overdrachtsmomenten nodig zijn.	• Stimuleren en vormen van lokale coalities i.s.m. partners zoals GGD (kansrijke start) • Doorontwikkeling van het sociale wijkteam in het kader van “toekomst bestendige zorg”. Denk hierbij aan de verbinding van jongerenwerk, CJG, JGZ, verenigingen en bijv. zorgaanbieders • Onderzoek naar en doorontwikkeling van passende preventie en vroeg signalering aanbod. • Continue aandacht voor de overgang 18- / 18+ zowel vanuit de gespecialiseerde jeugdhulp als vanuit de lokale basis. • Jongeren maatschappelijk actief maken binnen eigen gemeente • Het stimuleren van het werken middels de doorbraakmethode. • Via de P&C cyclus wordt gerapporteerd over de voortgang van dit preventief jeugdbeleid, met daarbij aandacht voor ○ Aantal bereikte jongeren en ouders ○ Aanbod en gebruik van preventieve activiteiten ○ Samenwerking met onderwijs ○ Innovatieve concepten	
--	---	--

Sociaal Medische Indicatie-Jeugd		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Extra inzet op preventie om de doorstroom naar gespecialiseerde jeugdhulp te verminderen.	In 2021 is de nieuwe beleidsregel Sociaal Medische Indicatie vastgesteld. Financieel was hiervoor ruimte in de post 'preventiearrangementen'. De Sociaal Medische Indicatie is een wettelijke verplichting. Echter de Sociaal Medische Indicatie is niet terug te vinden in eerdere begrotingen en werd deze betaald uit het peuterprogramma. We zien dat vanuit een preventieve aanpak voorkomen kan worden dat jeugdigen gebruik moeten maken van gespecialiseerde jeugdhulp. Om dit te kunnen realiseren is een extra investering nodig en wordt voorgesteld om de post preventie voor 2022 en verder te handhaven en daarnaast een aparte post voor de Sociaal Medische Indicatie te maken en hier € 40.000 voor te begroten. De sociaal medische indicatie wordt vanuit de gemeente Maasgouw gezien als preventief en voorliggend aanbod op de gespecialiseerde jeugdhulp. De sociaal medische indicatie is voor kinderopvang bij gezinnen waar het noodzakelijk is dat zij ontlast worden maar ouders zelf niet in de mogelijkheid zijn dit te vergoeden. De gemeente neemt dan deze kosten op zich om zo te voorkomen dat kinderen bijvoorbeeld naar dagbesteding of een andere woonsituatie moeten.	€ 40.000 structureel

3.2.3 Sport, activiteiten en accommodaties

Sportbeleid		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
De gemeente Maasgouw wil haar inwoners blijven stimuleren om een leven lang met plezier te (kunnen blijven) sporten/ bewegen door een samenhangend sportaanbod te ontwikkelen in overleg met de verenigingen en in samenwerking tussen de verenigingen en andere aanbieders, gericht op de verschillende leeftijdsfasen en fysieke mogelijkheden. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de strategische doelstelling uit het sociaal domein en de pijlers voor de positieve gezondheid.	1. Sportaanbod en deelname vergroten van groepen in een kwetsbare positie (o.a. ouderen, mensen met een beperking, minima). Vanuit de landelijke overheid komt een "Code goed sportbestuur" voor sportaanbieders. Onderdeel daarvan is deze diversiteit. 2. Sportaanbod en –deelname vergroten van groepen waar de uitval groot is (leeftijdsgroep 13-16 en 25-40 jaar). 3. Vergroting van samenwerking tussen verenigingen onderling en met scholen, beweegcoaches, welzijnsorganisaties, zorginstellingen, bedrijfsleven en (zorg) organisaties die actief zijn in de gemeente. Ondersteuning bieden op het gebied van: - Organisatie/ management van de vereniging (administratie, kader etc.). - Werven, behouden en goed inzetten van vrijwilligers, passend bij de moderne manier van leven. - Omgaan met/ inspelen op (veranderende) wet- en regelgeving. - Uitbreiding van het sportaanbod naar andere doelgroepen - Ondersteunen bij het beter benutten van de accommodatie - Compensatie voor leden in een armoede situatie Gemeentelijke accommodaties zo efficiënt en verantwoord mogelijk inzetten ten behoeve van een zo breed mogelijke maatschappelijke taak. Hiervoor is een totaal bedrag aan investeringen nodig van € 75.000. Dit bedrag is opgenomen in het Jaarlijks Investerings Programma 2022. Nieuw contract Stichting Menswel Beheer Maasgouw. Voor het beheer en onderhoud van onze sportaccommodaties en 3 brede scholen is Stichting Menswel Beheer Maasgouw de vaste partner. Voor de periode 2021-2025 wordt een nieuw contract afgesloten waarbij de open eind regelingen zijn stopgezet.	De middelen die de gemeente ontvangt vanuit het ministerie van VWS voor de uitvoering van het Sportakkoord worden hiervoor ingezet. Nihil, wordt gefinancierd vanuit de sportbonden. Krediet € 75.000 € 7.500 structureel kapitaallasten vanaf 2023 € 43.700 structureel

3.2.4 Cultuur; activiteiten en accommodaties

Cultuurbeleid		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Cultuur bereikbaar en beleefbaar maken voor de inwoners van Maasgouw. Het bevorderen van de cultuurparticipatie.	In samenspraak met de culturele aanbieders in Maasgouw een lokaal cultuurbeleid opstellen t.b.v.: - Spreiding van het cultuuraanbod - Verbinding met publiek, samenleving en bedrijfsleven - Cultuurparticipatie, met specifieke aandacht voor deelname aan cultuur door groepen die minder met cultuur in aanraking komen; - Cultuureducatie en talentontwikkeling - Grensoverschrijdende samenwerking - Vernieuwing en diversiteit Door corona kunnen de gesprekken pas plaatsvinden in 2021/2022. De vaststelling van het beleid door de gemeenteraad vindt eind 2022 plaats.	Resterende corona middelen uit 2021 over te hevelen naar 2022.
	In overleg met de Regio is een regionaal cultuurprogramma vastgesteld. We zijn hiermee erkend als cultuurregio Noord naast een cultuurregio Zuid. Naast het feit dat de samenwerking wordt verbeterd kunnen organisaties uit Maasgouw hierdoor in aanmerking komen regionale en provinciale subsidies. Enkele organisaties hebben inmiddels al een subsidie ontvangen.	€7.500 voor 3 jaar (2022-2024) als bijdrage aan de regio (incidenteel).
	De beleidsregels voor subsidies zijn aangepast. De subsidies voor 2022 zullen via de nieuwe regels beschikbaar worden gesteld. De extra middelen die hiervoor nodig zijn, komen uit de onderschrijving van de subsidies op alle terreinen.	Budgettair neutraal € 30.000 uit onderschrijving op subsidies.

Totaaloverzicht Lasten en Baten Programma Sociale kracht en cohesie

Nr.	Omschrijving taakveld	Realisatie 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Lasten bestaand beleid							
4.1	Openbaar basisonderwijs	48.770	54.903	54.903	54.903	54.903	54.903
4.2	Onderwijshuisvesting	913.596	1.065.352	969.603	931.872	931.821	931.820
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	690.924	835.773	776.370	775.177	775.177	775.177
5.1	Sportbeleid en activering	1.611.439	1.692.733	1.590.378	1.589.526	1.589.526	1.588.114
5.2	Sportaccommodaties	1.009.189	1.607.357	1.313.882	1.328.836	1.388.207	1.389.489
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultu	408.483	450.424	436.090	434.890	434.526	434.144
5.4	Musea	142.752	180.672	180.823	180.324	180.324	180.324
5.6	Media	317.354	314.214	315.213	315.043	315.043	315.043
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	1.254.745	2.537.338	2.423.883	2.493.476	2.568.476	2.566.919
6.2	Wijkteams	1.033.269	1.050.030	1.069.030	1.069.030	1.069.030	1.069.030
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.084.359	1.018.274	1.073.570	1.101.839	1.122.049	1.118.659
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	3.605.434	3.753.678	3.734.076	3.732.712	3.732.712	3.732.712
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	4.410.161	4.504.839	3.868.238	3.617.556	3.617.556	3.617.556
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	80.345	149.755	101.154	100.984	100.984	100.984
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	500.785	622.777	640.074	638.539	638.539	638.539
7.1	Volksgezondheid	885.172	896.616	894.616	888.371	888.371	888.371
	Totaal lasten bestaand beleid	17.996.777	20.734.735	19.441.903	19.253.078	19.407.244	19.401.784
Lasten nieuw beleid							
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken			144.200	144.200	60.500	60.500
5.1	Sportbeleid en activering			18.700	18.700	18.700	18.700
5.2	Sportaccommodaties			1.000	8.500	-63.400	8.500
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurpar.			29.300	29.300	29.300	21.800
6.2	Wijkteams			-6.600	-6.600	-6.600	-6.600
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)			-23.000	-30.600	-38.000	-32.600
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-			363.400	228.400	203.000	203.000
6.81	Geëscaleerde zorg 18+			156.000	156.000	156.000	156.000
6.82	Geëscaleerde zorg 18-			17.900	17.900	17.900	17.900
7.1	Volksgezondheid			49.800	49.800	49.800	49.800
	Totaal lasten nieuw beleid	0	0	750.700	615.600	427.200	497.000
	Totaal lasten	17.996.777	20.734.735	20.192.603	19.868.678	19.834.444	19.898.784
Baten Bestaand beleid							
4.2	Onderwijshuisvesting	214.377	137.119	137.119	137.119	137.119	137.119
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	99.291	113.748	133.548	133.548	133.548	133.548
5.1	Sportbeleid en activering	618.598	626.236	571.336	572.236	571.336	572.236
5.2	Sportaccommodaties	84.580	83.647	88.787	88.787	88.787	88.787
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultu	6.119	6.121	6.121	6.121	6.121	6.121
5.4	Musea	9.355	8.700	8.700	8.700	8.700	8.700
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	186.091	175.600	175.600	175.600	175.600	175.600
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	34.872	60.000	61.700	63.400	64.100	64.100
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	158.211	185.000	185.000	185.000	185.000	185.000
	Totaal baten bestaand beleid	1.411.494	1.396.171	1.367.911	1.370.511	1.370.311	1.371.211
Baten nieuw beleid							
6.81	Geëscaleerde zorg 18+			156.000	156.000	156.000	156.000
	Totaal baten nieuw beleid	0	0	156.000	156.000	156.000	156.000
	Totaal baten	1.411.494	1.396.171	1.523.911	1.526.511	1.526.311	1.527.211
	Totaal saldo van baten en lasten	-16.585.283	-19.338.564	-18.668.692	-18.342.167	-18.308.133	-18.371.573
Mutaties reserves							
		Realisatie 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Lasten			149.977				
Baten		823.827	1.421.197	682.577	682.577	681.577	681.576
Saldo		823.827	1.271.220	682.577	682.577	681.577	681.576
	Sociale kracht en cohesie	-15.761.457	-18.067.344	-17.986.115	-17.659.590	-17.626.556	-17.689.997

Verschillen bestaand beleid 2022-2021 Programma Sociale kracht en cohesie

Taakveld	Omschrijving	Uitgaven €	Inkomsten €	voordeel/ nadeel €
4.2	Onderwijshuisvesting			
	Co-financiering schoolventilatie project (saldo best. 2020)	-53.800		53.800
	Overschot onderwijshuisvest. vrijval vrz (saldo best. 2020)	-30.000		30.000
	Kapitaallasten	-12.800		12.800
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken			
	Doeluitkering onderwijsachterstanden NT		19.800	19.800
	Onderwijsachterstandenbeleid (budgetoverh. 2020)	-66.200		66.200
5.1	Sportbeleid en activering			
	Projecten sport 2021	-18.400		18.400
	Projecten lokaal sportakkoord (budgetoverh. 2020)	-20.000		20.000
	Afrekening 2020 SMBM onderhoud	-63.600		63.600
	Lagere uitname voorz. onderh. geb. compensatie BTW via SPUK		-54.000	-54.000
5.2	Sportaccommodaties			
	Kapitaallasten	29.900		-29.900
	Projecten 2021:sloopkosten Andreashal/gymzaal t.l.v. reserve	-324.000		324.000
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurprod. en cultuurpart.			
	Cultuurbeleid	-15.000		15.000
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie			
	Innovatiebudget alg voorz WMO AWBZ	16.500		-16.500
	Coronamaatregelen 2021 Jeugd	-10.200		10.200
	Huiskamerproject Maasbracht	15.000		-15.000
	Coronamaatregelen 2021 ouderen	-69.300		69.300
	Kapitaallasten	-80.100		80.100
6.2	Wijkteams			
	CJG	19.000		-19.000
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)			
	Kapitaallasten WMO middelen	34.300		-34.300
	Omnibuzz vervoer	15.000		-15.000
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+			
	PGB WMO AWBZ	-24.100		24.100
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-			
	Dyslexie	-10.000		10.000
	Landelijke transitie arrangement	-144.800		144.800
	Jeugdzorg Plus 18-	-250.000		250.000
	PGB	-10.000		10.000
	Continuïteit zorg (COVID 19) 2020	-38.400		38.400
	Verblijf met behandeling, ambulant	-187.400		187.400
6.81	Geëscaleerde zorg 18+			
	Brede aanpak dak- en thuisloosbeleid	-32.000		32.000
	Brede aanpak dak- en thuisloosbeleid (saldo best. 2020)	-17.600		17.600
6.82	Geëscaleerde zorg 18-			
	Onvoorzien geëscaleerde zorg	37.000		-37.000
	Wonen, ambulant	-30.000		30.000
	Overig, bedragen < € 10.000 incl. salarissen	48.100	5.900	-42.200
	Totaal	-1.292.900	-28.300	1.264.600
		voordeel	nadeel	voordeel

Beleidsindicatoren Programma Sociale kracht en cohesie

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Vorige periode	Waarde	Periode	Waarde	Toelichting
4. Onderwijs	Absoluut verzuim	per 1.000 inw. 5-18 jr	2018	0	2019	0	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school of instelling. De periodeaanduiding "2019" staat voor schooljaar "2018/2019".
4. Onderwijs	Relatief verzuim	per 1.000 inw. 5-18 jr	2018	5,62	2019	4	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is. De periodeaanduiding "2019" staat voor schooljaar "2018/2019".
4. Onderwijs	Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	%	2017	1,8	2019	1,8	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De periodeaanduiding "2019" staat voor schooljaar "2018/2019".
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% jongeren tot 18 jr	2019	13,0	2020	13,7	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar.
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	%	2019	1,1	2020	1,1	Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen.
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	%	2016	0,4	2016	0,4	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).
6. Sociaal domein	Cliënten met een maatwerk arrangement WMO	per 1.000 inwoners	2019	35	2020	77	Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de WMO.
5. Sport, cultuur en recreatie	Niet-sporters	%	2016	55	2016	55	Het percentage niet-wekelijks sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder.

3.3 Woon- en leefklimaat

Strategische Visie 2025

In de Strategische Visie is geconstateerd dat veel inwoners het als een essentiële opgave voor de gemeente zien om te werken aan een woon- en leefklimaat van hoge kwaliteit. De leefomgeving in Maasgouw wordt gekenmerkt door weidse uitzichten over de Maasplassen in een landschap met karakteristieke dorpskernen en veel groen. Vooral die combinatie van kwaliteiten maakt Maasgouw tot een aangename gemeente om te wonen en leven. Het behouden en versterken van deze ruimtelijke kwaliteiten vormt daarmee een centrale ambitie voor de gemeente. In dat verband wordt ook (samen met partners zoals woningcorporaties) gestreefd naar een aanbod van woningen dat rekening houdt met de wensen van woningzoekenden en demografische trends.

Coalitieakkoord 2018-2022

Hoofdstukken/-doelen Coalitieakkoord	Onderwerp in programmabegroting
Wonen en migratie - Opzetten van integraal onderzoek naar redenen van vestiging en vertrek van inwoners zodat beter gestuurd kan worden op de (sociale, fysieke en economische) factoren die de keuze van een woonplaats bepalen. - Heroverwegen van woningbouwbeleid in 2019 rekening houdende met actualisatie van gegevens en regionale bestuurlijke afspraken.	Paragraaf 3.3.1 Uitbreiding woonwagendplaatsen
Ontwikkeling fysieke leefomgeving - Beoordelen of vooruitlopend op de invoering van de Omgevingswet de huidige structuurvisie moet worden vervangen door een nieuwe gemeentelijke omgevingsvisie. - Zoeken naar mogelijkheden van hergebruik van leegstaand monumentaal erfgoed en andere leegstaande gebouwen zoals bedrijfs- en kantoorpanden.	Paragraaf 3.3.2 - Omgevingswet - Rivierpark Maasvallei
Beheer openbare ruimte, natuur en landschap - Uitrollen van succesvolle voorbeelden van beheer openbare ruimte, natuur en landschap samen met inwoners. - Onderzoek naar mogelijkheden voor herinrichting bij onveilige verkeerssituaties en naar mogelijkheden om druk van doorgaand verkeer op kernen te verminderen. - Realiseren van meer bloemrijke bermen en akkerranden in overleg met eigenaren en beheerders (zoals agrariërs).	Paragraaf 3.3.3 - Facilitering burgerinitiatieven - Nieuw beleidsplan wegen en groen en een beleidsplan nautische voorzieningen
Klimaat, energie en afvalverwerking Samen met inwoners en bedrijven werken aan een Plan van Aanpak over de manier waarop samen kan worden gewerkt aan klimaatadaptie, energietransitie en circulaire economie.	Paragraaf 3.3.4 - Energietransitie (algemeen) - Klimaatadaptie - Transitievisie warmte - Actieplan Energietransitie 2022-2023 - RD Maasland - Afval en riolering kostendekkend

3.3.1 Wonen en Migratie

Uitbreiding woonwagenstandplaatsen		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
De doelstelling van dit project is het uitbreiden van het aantal woonwagenstandplaatsen in Maasgouw om gefaseerd te voldoen aan de aanvullende behoefte en te voldoen aan een redelijke wachttijd voor belangstellenden die een woonwagenstandplaats willen hebben.	Planologische inventarisatie bestaande locaties en eventueel nieuwe locaties. Realiseren nieuwe standplaatsen waar dit op korte termijn kan c.q. redelijk eenvoudig realiseerbaar is. Haalbaarheidsonderzoek voor mogelijke uitbreiding op overige (en nieuwe) locaties en kostenramingen maken.	Besluit raadsvergadering van 5 oktober 2021.

Processen en projecten die doorlopen in 2022	
Proces/Project	Status/ fase in 2022
Bosserhofsveld Maasbracht (woningbouw)	In uitvoering.
Europelein Maasbracht (woningbouw)	In uitvoering.
Sint Anna-terrein Heel (woningbouw)	In uitvoering.
Linne Zuid-Oost / Linnerpark (woningbouw)	In uitvoering.
Vml. schoollocatie Ohé en Laak (woningbouw)	In uitvoering.
Op de Konie Stevensweert (woningbouw)	In uitvoering.
Krijtenberg Beegden (woningbouw)	In uitvoering.
Parrenhof Thorn	In uitvoering.

3.3.2 Ontwikkeling fysieke leefomgeving

Omgevingswet		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Klaar zijn voor de invoering van de Omgevingswet per 1 juli 2022	In mei 2021 is besloten tot nieuw uitstel van inwerkingtreding van de Omgevingswet. Lang is uitgegaan van 1 januari 2022, de nieuwe datum van inwerkingtreding is 1 juli 2022. Het kunnen beschikken over de juiste software blijft voor vertraging zorgen. Zie hiervoor ook de informatie in paragraaf 3.5.4 bij het onderwerp plansoftware Omgevingswet. Ondanks dit uitstel houden we in de voorbereiding op de inwerkingtreding vast aan de oorspronkelijke planning. Deze is erop gericht dat een aantal besluiten die de raad moet nemen vóór de inwerkingtreding, in december 2021 worden voorgelegd. De vaststelling van de gemeentelijke omgevingsvisie zal volgens de huidige planning in de eerste raadsvergadering van 2022 geagendeerd worden. De structurele financiële gevolgen van de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn van veel zaken afhankelijk en nu nog niet te duiden. Met de invoering van de Omgevingswet zal ook de legesverordening aangepast dienen te worden. Tot welke financiële gevolgen dit zal leiden, is nu nog niet te bepalen. Directe samenhang met de legesverordening heeft de invoering van de Wet kwaliteitsborging. Deze bepaalt dat bepaalde vergunningstoetsingstaken niet meer door gemeenten zelf worden uitgevoerd maar door een externe organisatie. Dit betekent dat de grondslag voor legesheffing veranderd. De gevolgen voor de legesinkomsten en de taken van de MER-Omgevingsdienst zullen hiertoe in beeld gebracht worden. In regionaal verband wordt er wel gedacht aan het introduceren van leges voor milieuvergunningen. Deze mogelijkheid biedt de Omgevingswet.	De invoeringskosten passen binnen de middelen die hiervoor begroot zijn. Veranderingen hierin zullen uiteraard bij de gemeenteraad gemeld worden. De structurele financiële gevolgen van de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn van veel zaken afhankelijk en nu nog niet te duiden.

Rivierpark Maasvallei		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
1) de basiskwaliteit van het gebied verder verhogen met aandacht voor natuur en biodiversiteit, ontsnippering en cultuurhistorie 2) de (natuur)beleving voor bewoners verhogen en ambassadeurschap bevorderen 3) grensoverschrijdend samenwerken en de kwaliteit van het gebied én de samenwerking uitdragen naar een breed publiek.	Sinds 2015 werkt de gemeente Maasgouw samen binnen het grensoverschrijdend samenwerkingsverband Rivierpark Maasvallei. De strategische doelen van Rivierpark Maasvallei richten zich op de ontwikkeling van de natuur, cultureel erfgoed en toerisme. Tot op heden hebben zij zich ingezet voor het vergroten van de biodiversiteit in het gebied, het verbeteren van de wandelinfrastructuur en het promoten van het gebied. In 2022 gaat de derde fase van start. Hierin wil Rivierpark Maasvallei sterk inzetten op afstemming en overleg tussen natuurbeheerders en rivierbeheerders en tussen natuurbeheerders grensoverschrijdend, onderling en de herkenbaarheid en beleefbaarheid van het landschap versterken in verbinding met aangrenzende landschappen en beekdalen. Ook zijn zij bezig met educatie en sensibilisering. Maasverkenners worden opgeleid tot streekspecialisten. De streekidentiteit wordt verder versterkt door de lokale dynamiek (cultuur, evenementen) te verbinden met het verhaal van Rivierpark Maasvallei. Tevens betreft Rivierpark Maasvallei de ondernemers bij het gebied met het doel een 'wildlife economy' tot stand te brengen waarin ondernemers kunnen floreren door de gerealiseerde basiskwaliteit in de streek, en er op hun beurt ook aan kunnen bijdragen. Tenslotte werkt Rivierpark Maasvallei aan het versterken van het imago van het gebied als klimaatbestendig, natuurlijk rivierlandschap door structurele marketing en communicatie activiteiten.	€ 0 Een bedrag van € 22.500 is reeds structureel opgenomen in de begroting.

Processen en projecten die doorlopen in 2022	
Proces/Project	Status/ fase in 2022
Chateau Heel (ontwikkeling)	Plandeel Kasteelhof in uitvoering. Plandeel Kloosterhof en Parkhof in voorbereiding.
Gebiedsprogramma Heel 2025 (diverse deelgebieden)	In uitvoering.
Gebiedsontwikkeling Linne (incl. herontwikkeling locatie supermarkt)	In voorbereiding.
Gebiedsontwikkeling Wessem	In voorbereiding.
Centrum Maasbracht (aanpak parkeerproblematiek)	In uitvoering.
Begeleiding Deltaplan Maasvallei	In voorbereiding.
Hoogwaterbescherming Wessem-Thorn	In voorbereiding.

3.3.3 Beheer van openbare ruimte, natuur en landschap

Facilitering burgerinitiatieven		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Burgerparticipatie – facilitering burgerinitiatieven	De afgelopen jaren zijn alle kernen in Maasgouw aan de beurt geweest om aan de hand van burgerparticipatie de kernen te vergroenen. Om de gerealiseerde initiatieven te kunnen blijven faciliteren, hebben we een structureel budget van € 15.000 nodig. Om nieuwe initiatieven te omarmen hebben we een incidenteel budget van € 15.000 nodig. Wij stellen voor om het budget vooralsnog alleen voor 2022 beschikbaar te stellen, in afwachting van een mogelijke discussie over een budget burgerparticipatie vanaf 2023. Indien daartoe zou worden besloten, kan dit budget daar onderdeel van zijn.	€ 15.000 incidenteel € 15.000 structureel

Nieuw beleidsplan wegen en groen en een beleidsplan nautische voorzieningen		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Nieuw beleidsplan wegen en groen en een beleidsplan nautische voorzieningen.	Het beheerplan Wegen en Groen is in december 2018 vastgesteld en heeft een looptijd t/m 2022. In 2018 is er een actualisatie uitgevoerd van het areaal wegen en groen naar aanleiding van projecten, omvorming, gebiedsontwikkeling en overname van andere beheerders. In deze actualisatie is er gekeken naar het beheer van de totale openbare ruimte. Naar aanleiding van deze actualisatie zijn de onderhoudsbudgetten in de P&C cyclus bijgesteld. In 2022 zal een nieuw beleidsplan moeten worden opgesteld. Daarnaast zullen we in 2022 een beleidsplan voor nautische voorzieningen opstellen. Hiervoor is incidenteel een extra bedrag van € 25.000 nodig.	€ 25.000 incidenteel

3.3.4 Klimaat, energie en afvalverwerking

Energietransitie (algemeen)		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Het leveren van een bijdrage aan de energietransitie in Nederland die moet leiden tot minder gebruik van fossiele brandstoffen en daarmee tot CO₂ reductie.	Op basis van het Klimaatakkoord zijn in Nederland doelen geformuleerd voor CO₂-reductie die worden uitgewerkt in de sectoren Elektriciteit, Industrie, Mobiliteit, Landbouw en Bebouwde Omgeving. De rol van de gemeenten spitst zich binnen dit geheel toe op drie specifieke elementen van de energietransitie: 1 De ruimtelijke inpassing van <u>grootschalige opwek</u> van duurzame energie (windmolens en zonneparken); 2 Bevorderen van <u>energiebesparing</u> en kleinschalige opwek (zonnepanelen) bij eigenaren en gebruikers van woningen en gebouwen. 3 Het regisseren van het proces van de <u>warmtetransitie</u> waarbij steeds meer woningen en gebouwen worden verwarmd met een andere warmtebron dan gas. Alleen door samen te werken met andere overheden, instellingen, bedrijven én burgers kan de gemeente tot een succesvolle aanpak van de energietransitie komen. De basis voor deze aanpak is gelegd in de Regionale Energie Strategie Noord- en Midden-Limburg (RES NML) die in 2021 door de gemeenteraad is vastgesteld. De uitvoering van de RES NML 1.0 is na het zomerreces van 2021 gestart en in 2023 wordt de RES 2.0 vastgesteld. De centrale actielijnen die vanaf 2022 binnen de gemeente lopen zijn de volgende: Voor de grootschalige opwek van duurzame energie wordt begin 2022 een gemeentelijk beleidsplan voor de ruimtelijke inpassing van zonneparken aangeboden aan de raad. Binnen dat kader kan de besluitvorming over de initiatieven voor zonneparken plaatsvinden. Met het oog op het bevorderen van energiebesparing en kleinschalige opwek wordt verder samengewerkt in regionale projecten (bv. versnellingsteam "Zon op dak") en wordt op gemeentelijk niveau uitvoering gegeven aan het (nieuwe) Lokale Actieplan Energie 2022-2023. Bij het regisseren van de warmtetransitie wordt uitvoering gegeven aan de Transitievisie Warmte die eind 2021 door de raad moet worden vastgesteld. De strekking van deze aanpak is het "motiveren" van eigenaren om hun woningen of gebouwen optimaal te isoleren en om daarna een andere warmtebron dan gas te laten installeren.	€ 36.000 incidenteel Door het Rijk zijn in de afgelopen jaren middelen beschikbaar gesteld voor het opstellen en uitvoeren van de RES. Voor het jaar 2022 moeten deze nog beschikbaar worden gesteld. Binnen de RES- regio NML is afgesproken om € 1,50 per inwoner beschikbaar te stellen voor de RES-kosten in 2022. Dekking kan plaatsvinden uit de rijksbijdrage die gemeenten hiervoor gaan ontvangen. Over de kosten die gepaard gaan met de uitvoering van het Klimaatakkoord is door de Raad van het Openbaar Bestuur in 2021 een advies uitgebracht aan het kabinet. Door het (nieuwe) kabinet moet nog een besluit genomen worden over de bijdragen die in de komende jaren aan de gemeenten beschikbaar worden gesteld voor het uitvoeren van hun taken in het kader van de energietransitie.

Klimaatadaptatie		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Tegengaan van nadelige gevolgen van klimaatverandering	In het GRP 2022 – 2026 is er ook aandacht voor klimaatadaptatie. Om de nadelige gevolgen van klimaatverandering tegen te gaan zijn er maatregelen opgesteld, de zogenaamde uitvoeringsagenda klimaatadaptatie. De maatregelen die een verband hebben met de gemeentelijke watertaken worden vanuit het GRP betaald. Daarnaast resteren een paar maatregelen (zoals het creëren van schaduwplekken) die niet betaald worden uit het GRP. Er is een aanvullende bijdrage nodig uit de algemene middelen, toegevoegd als 'klimaat-extra' aan de middelen van het GRP. In de uitvoering heeft het grote voordelen om maatregelen gezamenlijk uit te voeren. Zo verbinden we middelen en maken we een integraal programma. Het GRP wordt samen met de uitvoeringsagenda klimaatadaptatie in 2021 ter besluitvorming aangeboden aan de gemeenteraad.	€ 8.000 incidenteel in 2022 € 55.000 structureel 2022 t/m 2027

Transitievisie Warmte		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Nederland moet in 2050 van het gas af zijn. Het Rijk heeft dit bepaald en gemeenten hebben de wettelijke taak gekregen om dit te organiseren. Dit betekent dat gemeenten, in overleg met onder meer de inwoners, woningcorporaties en netbeheerders, per wijk op zoek gaan naar de beste oplossing (alternatieven voor aardgas). Dit wordt uitgewerkt in de Transitievisie Warmte.	Uiterlijk eind 2021 moeten alle gemeenten in Nederland een Transitievisie Warmte opleveren. Het betreft een voorlopige keuze, aanpak en planning van de wijken die de komende jaren aardgasvrij worden gemaakt (met een doorkijk naar 2050). De MER gemeenten hebben samen opgetrokken om maximale synergie te bereiken en hebben dezelfde route gekozen om samen te komen tot een vastgestelde Transitievisie Warmte. De vervolgstap is het opstellen van een uitvoeringsplan om de doelen te realiseren. Hierbij willen we de inwoners meehelpen in het verduurzamen van de woningen om vooral de eerste jaren in te zetten op isolatie en besparing. Het doel is om in 2030 20% minder aardgas te gebruiken voor het verwarmen van de woningen.	Voor het opstellen van de Transitievisie Warmte heeft Maasgouw via de Algemene Uitkering (Decembercirculaire 2019) een bijdrage van € 202.100 ontvangen. Deze (algemene) middelen zijn ten gunste van de exploitatie 2019 verantwoord. In de 1e Prorap 2020 heeft de raad een bedrag van € 85.000 beschikbaar gesteld voor de Transitievisie Warmte. In 2021 heeft de raad € 95.000 beschikbaar gesteld voor de verdere uitwerking van de routekaart en het uitvoeringsplan, inclusief ondersteunen van de gemeentelijke besluitvorming.

		Voor het opstellen en verrijken van het integrale afwegings- en besliskader is een subsidie aangevraagd en toegewezen. Deze financiële tegemoetkoming voor Extern Advies Warmtetransitie bedraagt een vaste bijdrage van € 20.660. De uitwerking van de routekaart en de daaruit komende acties voor 2022 kunnen betaald worden uit het restant budget van 2021.
--	--	--

Actieplan Energietransitie 2022-2023		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
De energietransitie is niet alleen een uitdaging voor de gemeentelijke organisatie, maar voor iedereen in de gemeente Maasgouw: organisaties, bedrijven en inwoners. Dat vergt een actieve rol van de gemeente. Niet alleen een ontwikkeling mogelijk maken, maar ook actief stimuleren en faciliteren. Onderzoeken hoe dit moet gebeuren. Communiceren daarover. Belemmerende regels wegnemen. Nieuwe ontwikkelingen een plaats geven en stimuleren. Inwoners en bedrijven wijzen op de mogelijkheden die er zijn. Zonder een actieve lokale overheid komt de energietransitie niet of te laat op gang. De gemeente Maasgouw realiseert zich dit en handelt ernaar. Op basis van al deze ontwikkelingen, probeert de gemeente steeds de beste keuzes te maken.	De Regionale Energiestrategie en de warmteplannen zijn de grote, verplichtende taakstellingen die ons vanuit het Rijk zijn toegekend. Tegelijk spelen er meer zaken. Immers is het enkel door uitvoering van die twee onderdelen niet mogelijk om de energieambitie te behalen. Er is meer nodig. En tegelijk willen we graag lokale accenten aanbrengen bij die onderwerpen waarvan we denken dat ze passend zijn voor de energietransitie bij ons in Maasgouw. Deze acties en projecten werken we verder uit in het actieplan energietransitie 2022-2023.	€ 45.000 incidenteel In het actieplan energietransitie 2022-2023 zetten we in op drie sporen; • Voorbeeldfunctie gemeente • Huishoudens • Bedrijven De focus zal liggen om inwoners en bedrijven te activeren en te begeleiden bij het verduurzamen van woningen.

Dat betekent voortdurend bijsturen: in een transitieproces gaan de ontwikkelingen zodanig snel, dat langdurige plannen per definitie bijna niet werken.		
---	--	--

RD Maasland		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
RD Maasland is een regionaal afval inzamelbedrijf in de vorm van een Gemeenschappelijke Regeling. RD Maasland heeft als doel om afval op een toonaangevende, veilige en duurzame manier in te zamelen en te verwerken.	RD Maasland streeft er naar, in navolging van het landelijke beleid, om daar waar het kan samen met andere gemeenten en/of collega-bedrijven, het ingezamelde afval zo veel als mogelijk her te gebruiken of circulair toe te passen. Dit op een zodanige wijze dat tevens de afhankelijkheid van de markt, en daarmee de onzekerheid over de kosten die de burger moet betalen, afneemt.	De gemeentelijke bijdrage 2022 van Maasgouw neemt ten opzichte van 2021 toe met € 107.000 o.b.v. conceptbegroting 2022. Daarnaast nog een verhoging van € 7.500 i.v.m. aanpassing begroting 2022 inzake besluitvorming nieuwe afvalinzameling-systematiek gemeenten Leudal en Maasgouw. Kosten worden o.b.v. 100% kostendekkende tarieven doorberekend naar riool- en afvalstoffenheffing.

Afval en riolering kostendekkend		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Kostendekkend tarief afvalstoffenheffing en rioolheffing	Bij de vaststelling van de tarieven afval en riolering worden de kosten voor 100% doorberekend. Wijziging van de interne kostentoerekening betekent dat meer of minder doorbelast gaat worden. Voor de komende jaren resulteert dit in een nadelig budgettair effect dat met name veroorzaakt wordt door een lagere toerekening van overhead, btw en rente aan afval en riolering.	2022 € 149.900 2023 € 150.500 2024 € 134.800 2025 € 98.100

Totaaloverzicht Lasten en Baten Programma Woon- en leefklimaat

Nr.	Omschrijving taakveld	Realisatie 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Lasten bestaand beleid							
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	246.678	247.378	227.341	223.965	223.407	222.935
2.1	Verkeer, wegen en water	3.051.015	3.336.554	3.470.039	3.470.273	3.551.218	3.576.567
2.2	Parkeren	19.440	23.461	17.653	17.515	17.514	16.974
2.4	Economische Havens en waterwegen	59.409	72.837	52.413	51.780	50.710	50.710
5.5	Cultureel erfgoed	156.934	198.220	170.852	169.536	169.536	169.536
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.480.442	1.523.639	1.431.899	1.423.201	1.423.201	1.414.701
6.2	Wijkteams	67.807	67.094	74.091	72.898	72.898	72.898
7.2	Riolering	1.679.385	1.977.153	1.798.896	1.814.749	1.837.350	1.853.407
7.3	Afval	2.185.013	2.246.909	2.239.135	2.236.084	2.236.084	2.236.084
7.4	Milieubeheer	325.532	555.503	187.550	185.576	185.576	185.576
8.1	Ruimtelijke Ordening	1.067.505	950.466	823.917	813.390	813.390	813.390
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	686.691	5.118	-11.066	-11.724	-11.724	-11.724
8.3	Wonen en bouwen	2.905.379	4.297.660	2.397.744	2.397.654	2.400.553	2.398.428
	Totaal lasten bestaand beleid	13.931.229	15.501.992	12.880.464	12.864.897	12.969.713	12.999.482
Lasten nieuw beleid							
2.1	Verkeer, wegen en water			48.000	52.100	75.770	83.870
2.4	Economische Havens en waterwegen			25.000	0	0	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie			130.000	15.000	15.000	15.000
7.2	Riolering			-55.100	-22.600	-12.340	48.560
7.3	Afval			80.460	81.860	83.660	85.560
7.4	Milieubeheer			81.000	0	0	0
8.3	Wonen en bouwen			668.400	607.600	599.900	601.900
	Totaal lasten nieuw beleid	0	0	977.760	733.960	761.990	834.890
	Totaal lasten	13.931.229	15.501.992	13.858.224	13.598.857	13.731.703	13.834.372
Baten Bestaand beleid							
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	401.084	63.320	63.320	63.320	63.320	63.320
0.63	Parkeerbelasting	65.440	90.000	90.000	90.000	90.000	90.000
2.1	Verkeer, wegen en water	214.764	47.500	47.500	47.500	47.500	47.500
2.4	Economische Havens en waterwegen	39.873	38.687	38.687	38.687	38.687	38.687
5.5	Cultureel erfgoed	5	5	5	5	5	5
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1	1	1	1	1	1
7.2	Riolering	3.622.331	4.197.750	4.143.592	4.177.558	4.216.609	4.232.666
7.3	Afval	2.373.808	2.690.824	2.728.324	2.728.324	2.728.324	2.728.324
7.4	Milieubeheer	248.572	586	586	586	586	586
8.1	Ruimtelijke Ordening	63.847	8.652	8.652	8.652	8.652	8.652
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	801.340	15.000				
8.3	Wonen en bouwen	607.522	443.391	393.391	393.391	393.391	393.391
	Totaal baten bestaand beleid	8.438.586	7.595.716	7.514.058	7.548.024	7.587.075	7.603.132
Baten nieuw beleid							
7.2	Riolering			-200.055	-168.093	-142.141	-44.531
7.3	Afval			60.488	61.888	63.688	65.588
	Totaal baten nieuw beleid	0	0	-139.567	-106.205	-78.453	21.057
	Totaal baten	8.438.586	7.595.716	7.374.491	7.441.819	7.508.622	7.624.189
	Totaal saldo van baten en lasten	-5.492.642	-7.906.276	-6.483.733	-6.157.038	-6.223.081	-6.210.183
Mutaties reserves							
		Realisatie 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Lasten		356.849	553.192				
Baten		621.971	3.250.488	85.668	54.168	54.129	53.183
Saldo		265.122	2.697.296	85.668	54.168	54.129	53.183
	Woon- en leefklimaat	-5.227.521	-5.208.980	-6.398.065	-6.102.870	-6.168.952	-6.157.000

Verschillen bestand beleid 2022-2021 Programma Woon- en leefklimaat

Taakveld		Uitgaven €	Inkomsten €	voordeel/ nadeel €
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden			
	Vervreemding bermen Eiland aan de Maas 2021 (dekking reserve)	-16.900		16.900
2.1	Verkeer, wegen en water			
	Projecten wegenbeheerplan 2019-2022	40.000		-40.000
	Proj. 2021 duurzame inr. groen, bestrating+afkoppeling regenwater	-50.000		50.000
	Proj. 2021 parkeeronderzoek en alternatieve ontsluiting M'bracht	-49.700		49.700
	Kapitaallasten	206.300		-206.300
	Onderhoud openbare verlichting (budgetoverheveling 2020)	-27.000		27.000
2.4	Economische Havens en waterwegen			
	Strategie werklocaties 2021 (dekking reserve)	-21.000		21.000
5.5	Cultureel erfgoed			
	Kerkenvisie (budgetoverheveling 2020)	-25.000		25.000
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie			
	Projecten Parken en plantsoenen:			
	Proj. 2021 duurzame inr. groen, bestrating+afkoppeling regenwater	-50.000		50.000
	Burgerinitiatieven groen 2021 (dekking reserve)	-30.000		30.000
	Onderhoud bomen en bermen 2021	-12.000		12.000
	Leefbare kernen 2021 (dekking reserve)	-12.100		12.100
7.2	Riolering			
	Riolering exploitatie	-233.100		233.100
	Kapitaallasten	46.400		-46.400
	Voorziening Riolering GRP		-193.400	-193.400
	Rioolrechten		139.300	139.300
7.3	Afval			
	Pilot 2021 medicijnafval projecten	-10.000		10.000
	Afvalstoffenheffing iz correctie BTW verpakkingsafval		37.500	37.500
7.4	Milieubeheer			
	Project Actieplan Energie (budgetoverheveling 2020)	-29.900		29.900
	Verduurzamen gemeentelijk vastgoed (budgetoverheveling 2020)	-50.000		50.000
	Energietransitie onderzoek 2021 (dekking reserve)	-40.000		40.000
	Milieubeleid duurzaamheid + uitvoeringskosten 2021(dekking res.)	-36.700		36.700
	Project TransitieVisie Warmte 2021	-95.000		95.000
	Project TransitieVisie Warmte (budgetoverheveling 2020)	-39.000		39.000
	Duurzaamheid project RRE koopwoningen (budgetoverheveling 2020)	-73.800		73.800
8.1	Ruimtelijke Ordening			
	Bestemmingsplan Nautische Boulevard Wessem 2021 (dekking res.)	-107.600		107.600
8.2	Grondexploitatie			
	Inbreidingsloctie Parrenhof Thorn	-15.000	-15.000	0
8.3	Wonen en bouwen			
	MER Omgevingsdienst	-271.800		271.800
	Omgevingswet projecten 2021 (dekking reserve)	-213.000		213.000
	Omgevingswet projecten (budgetoverheveling 2020)	-73.700		73.700
	Land van Thorn projecten (budgetoverheveling 2020)	-40.500		40.500
	Woonwagencentra projecten 2021 (dekking reserve)	-11.500		11.500
	Volkshuisvesting projecten 2021 (dekking reserve)	-250.000		250.000
	Vitaliteit en aantrekkingskracht Maasg. dorpen (budgetover. 2020)	-20.000		20.000
	Leges bouwvergunningen (WABO)		-50.000	-50.000
	Kansenkaart herstructurering 2021 (dekking reserve)	-1.000.000		1.000.000
	Hoogwaterbeschermingsplan Thorn (budgetoverheveling 2020)	-17.700		17.700
	Overig, bedragen < € 10.000 incl. salarissen	7.800		-7.800
	Totaal	-2.621.500	-81.600	2.539.900
		voordeel	nadeel	voordeel

Beleidsindicatoren Programma Woon- en leefklimaat

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Vorige periode	Waarde	Periode	Waarde	Toelichting
8. Vhrosv	Gemiddelde WOZ-waarde woningen	X € 1.000	2019	218	2020	236	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
8. Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen	aantal per 1.000 woningen	2018	2,4	2020	9,8	Het aantal nieuwbouwwoningen.
8. Vhrosv	Demografische druk	%	2020	62,0	2021	63,2	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.
8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoons-huishouden	euro	2020	649	2021	682	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoons-huishouden	euro	2020	682	2021	719	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
7. Volksgezondheid en Milieu	Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2018	151,3	2019	150,0	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.
7. Volksgezondheid en Milieu	Hernieuwbare elektriciteit	%	2018	28,8	2019	28,0	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

3.4 Economie, arbeid en inkomen

Strategische Visie 2025

Omdat ondernemers, werkgevers en werknemers grensoverschrijdend denken en handelen is binnen het economisch domein regionale samenwerking een vereiste. De gemeente kan samen met andere overheden een bijdrage leveren aan bepaalde ruimtelijk-fysieke omstandigheden die bedrijven nodig hebben om te kunnen functioneren. Ook kunnen organisatorische maatregelen worden genomen die zich richten op het versterken van ondernemerschap of optimalisatie van de arbeidsmarkt.

Een centrale ambitie in de Strategische Visie vormt eveneens de verdere ontwikkeling als dynamisch vrijetijdsgebied. Dit is vanuit economisch perspectief een versterking van een specifiek economisch cluster: de vrijetijdseconomie. Door samen met ondernemers en andere organisaties te zorgen voor unieke en onderscheidende vrijetijdsbelevissen, wordt het gebied aantrekkelijker voor bezoekers van binnen en buiten de gemeente.

Coalitieakkoord 2018-2022

Hoofdstukken/-doelen Coalitieakkoord	Onderwerp in programmabegroting
<u>Vestigingsklimaat en werklocaties</u> ▪ Verbeteren van regionaal vestigingsklimaat voor bedrijven met herstructurering van bedrijventerreinen als centrale opgave die regionaal moet worden opgepakt.	Paragraaf 3.4.1 ▪ Uitvoering actielijnen economisch domein
<u>Ondernemerschap en -initiatieven</u> ▪ Verkennen hoe we de acquisitie van ondernemers en de begeleiding van ondernemersinitiatieven kunnen verbeteren.	Paragraaf 3.4.2
<u>Toerisme en recreatie</u> ▪ Extra impuls geven aan toerisme en recreatie aan de hand van vijf speerpunten (marketing, belevissen, infrastructuur, verblijfsrecreatie-gebieden, samenwerking).	Paragraaf 3.4.3 ▪ Vakantieparken ▪ Uitvoeringsprogramma regiovisie R&T
<u>Optimalisatie arbeidsmarkt</u> ▪ In regionaal verband, samen met andere partijen, bijdragen aan het optimaal functioneren van de arbeidsmarkt.	Paragraaf 3.4.4 ▪ Optimalisatie arbeidsmarkt – post corona aanpak
<u>Arbeidsparticipatie en inkomen</u> ▪ Uitvoering van taken op het gebied van arbeidsparticipatie op een verantwoorde manier organiseren, samen met andere gemeenten en met bijzondere aandacht voor Westrom.	Paragraaf 3.4.5 ▪ Nieuwe Wet inburgering ▪ Doorontwikkeling uitvoering werkdeel Participatiewet ▪ Westrom ▪ Plan van aanpak integratie en participatie statushouders

3.4.1 Vestigingsklimaat en werklocaties

Uitvoering actielijnen economisch domein		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Een vitale regionale en lokale economie die zorgt voor welvaart en werkgelegenheid voor de inwoners van Maasgouw.	Binnen drie actielijnen wordt gewerkt aan het versterken van de regionale en lokale economie: - actielijn vestigingsklimaat en werklocaties; - actielijn ondernemerschap; - actielijn toerisme en recreatie. De activiteiten die binnen deze drie actielijnen worden uitgevoerd, zijn in de begroting 2020 beschreven. Per actielijn is daar ook de behoefte aan extra capaciteit onderbouwd en is hiervoor in 2020 en 2021, 1 fte extra capaciteit opgenomen in de begroting. Met deze middelen kan de huidige personele inzet gecontinueerd worden tot en met februari 2022. Van de medewerkers in de beleidsvelden Economie en Recreatie & Toerisme is in 2020 en 2021 een grote inzet gevraagd voor werk dat verband hield met de coronacrisis, zowel tijdens de pieken en lockdowns, als ook daarna. Dat heeft uiteraard prioriteit gekregen boven een deel van het geplande werk. Daarnaast zijn door vacatures bij Economie, twee plekken elk twee maanden niet bezet geweest. Om een goed vervolg te kunnen geven aan de activiteiten uit de actielijnen is een verlenging van de huidige extra inzet nodig gedurende het gehele jaar 2022. In de loop van 2022 kan worden bepaald wat de structureel benodigde inzet zal zijn.	€ 85.000 incidenteel

Processen en projecten die doorlopen in 2022	
Proces/Project	Status/ fase in 2022
Nautische Boulevard Wessem (ontwikkeling)	In uitvoering.
Havengebied Maasbracht (herstructurering)	In voorbereiding.
Clauscentrale Maasbracht (ontsluiting)	In voorbereiding.
Terrein Edelchemie Panheel (herontwikkeling na sanering)	In voorbereiding.

3.4.2 Ondernemerschap en ondernemersinitiatieven

Geen nieuw beleid geformuleerd voor het begrotingsjaar 2022.

3.4.3 Toerisme en recreatie

Vakantieparken		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Een maatschappelijk relevante ontwikkeling van de gebieden, waar momenteel drie vakantieparken worden geëxploiteerd. In eerste instantie wordt ingezet op drie vitale vakantieparken die veel bezoekers naar de gemeente trekken, veel bestedingen genereren en voor werkgelegenheid zorgen.	Voor uitvoering van het programma “Aanpak vakantieparken Maasgouw 2025” is capaciteit beschikbaar gesteld tot aan het tussentijdse evaluatiemoment op 1 januari 2023. In de uitvoering van het programma bevinden we ons nu in de uitvoeringsfase en daarbij ervaren we dat we bij elk van de parken een intensief en ambitieus traject gestart zijn. De gemeente heeft de rol van actieve aanjager van het proces en zet die rol voor alle parken voort in 2022. We zetten met de betrokken partijen stappen op elk van de parken. De weg is voor elke park anders. Gezien de opgaven die worden voorzien per park, moet rekening gehouden worden met een grotere belasting van het ambtelijk apparaat. Extra inzet die wordt gevraagd vanuit fysieke domein: inhoudelijke projectondersteuning 0,5 fte (o.a. koppeling met sociaal domein/wonen) ruimtelijke ordening 0,5 fte. Daarnaast is de continuering van de inzet van de vitaliteitsmanager in 2022 noodzakelijk. Tenslotte wordt extra handavingsinzet gevraagd, bovenop de jaarlijkse vaste inzet van 450 uren.	Capaciteit (2 x 0,5 fte) € 75.000 incidenteel. Inhuur vitaliteitsmanager: € 25.000 incidenteel. Extra uren MER–OD (inzet handhaving) € 50.000 incidenteel.

Uitvoeringsprogramma regiovisie R&T		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Op 11 januari 2020 heeft het college de regionale R&T visie “Verbinden, Vertellen en Verrijken” vastgesteld. In 2021 is gewerkt aan het opstellen van het daaruit voortvloeiende uitvoeringsprogramma. Dit om de doelen uit de visie te bereiken.	Om uitvoering te geven aan de regionale visie zijn er werkgroepen bezig met het uitwerken van focus projecten binnen de volgende verhaallijnen: • Midden door Limburg: de rijkdom aan erfgoed, landschap en verhalen wordt samengebracht in gethematiseerde routes en arrangementen. • The Big Five: rijkdom en variatie aan natuurgebieden worden nog meer beleefbaar met duidelijke entrees, iconische belevingsplekken en bijzonder verblijf. • Water, fun en winkelen: er voor zorgen dat de regio alles te bieden heeft op dit gebied. Om te komen van visie tot uitvoering zijn 5 actielijnen geformuleerd: • samenwerken onder leiding van een programmamanager; • focusprojecten realiseren in het kader van de product-verhaallijnen; • regionale afweging van nieuwe initiatieven voor investeringen en uitbreidingen; • vervolg programma Vitalisering verblijfsrecreatie; • intensivering marketing in samenspraak met provincie.	€ 38.000 incidenteel.

	De laatste 4 omschreven actielijnen gaan met ingang van 2022 uitgevoerd worden. Over de financiering en wijze van participeren van de afzonderlijke gemeenten wordt in de tweede helft van 2021 meer duidelijk.	
--	---	--

Processen en projecten die doorlopen in 2022	
Proces/Project	Status/ fase in 2022
Fun Beach Panheel (aanpak parkeerproblematiek)	In uitvoering.
Maasresidence Thorn (begeleiding realisatie)	In uitvoering.

3.4.4 Optimalisatie arbeidsmarkt

Optimalisatie arbeidsmarkt – post corona aanpak		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Een bijdrage leveren aan het economisch herstel, het behoud van bedrijven en instellingen en het bevorderen van de werkgelegenheid.	Vanwege de veranderingen op de arbeidsmarkt als gevolg van de coronacrisis is er binnen de arbeidsmarktregio Midden-Limburg een gezamenlijke aanpak ontwikkeld om beter uit de crisis te komen. Door de integrale samenwerking versterken de verschillende domeinen elkaar. Het plan met betrekking tot deze aanpak is begin 2021 vastgesteld. In 2022 wordt hier, net zoals in 2021, verder uitvoering aan gegeven. Speerpunten in de post corona aanpak zijn: 1. Bevorderen circulaire economie; 2. Leven Lang Ontwikkelen; 3. Mobiliteit op de arbeidsmarkt; 4. Aantrekken en behouden van (jong) talent voor de regio; 5. Voorkomen en bestrijden van jeugdwerkloosheid; 6. Steun voor ondernemers.	Budgettair neutraal. Vooralsnog blijven we binnen de budgetten zoals tot nu toe voor de regio ter beschikking zijn gesteld.

3.4.5 Arbeidsparticipatie en inkomen

Nieuwe Wet inburgering		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Het doel van de wet is om inburgeringsplichtigen zo snel mogelijk de taal te leren, richting werk te activeren en volwaardig te laten deelnemen aan de Nederlandse samenleving. Hiervoor willen we de inburgering beter aan laten sluiten bij de situatie, behoeften en talenten van de inburgeringsplichtige. Dit vergt een integrale aanpak waarbij inburgering zoveel mogelijk wordt verbonden met alle leefdomeinen van de inburgeraars.	Na een aantal keren de invoering van de wet te hebben uitgesteld, heeft minister Koolmees in april 2020 medegedeeld dat de nieuwe wet per 1 januari 2022 van kracht wordt. De gemeente heeft daarmee vanaf 2022 de regie over de uitvoering van de inburgering van statushouders en deels voor de inburgering van gezinsmigranten. De gemeenten gaan hiervoor een aantal nieuwe taken uitvoeren. Voor de MER-gemeenten vindt de uitvoering van het merendeel van de nieuwe taken plaats door de SD MER: afnemen van een brede intake, vaststellen persoonlijk inburgeringsplan (PIP), het aanbieden van een leerroute, financieel ontzorgen en het monitoren van de inburgering. De leerroutes worden uitgevoerd door gecertificeerde aanbieders, die via een regionale inkoopprocedure (Midden Limburg Oost) in 2021 geselecteerd worden.	Het uitgangspunt is de uitvoering van de nieuwe wet binnen de middelen die het Rijk hiervoor beschikbaar stelt. Op basis van de aanbestedingen van de leerroutes wordt dit najaar duidelijk of dat gaat lukken of dat de gemeente aanvullend eigen middelen nodig heeft. Op basis van de decembercirculaire 2020 betreft het voor de uitvoering (capaciteit en systemen gemeente en SD MER) voor 2022 € 67.400. De bedragen voor de inkoop van de leerroutes zijn nog niet bekend gemaakt. Deze hangen samen met de taakstelling huisvesting statushouders en de inschatting van het aantal gezinsmigranten.

Doorontwikkeling uitvoering werkdeel Participatiewet		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Tot 2030 ongeveer 130 extra banen duurzaam realiseren voor inwoners van Maasgouw met een afstand tot de arbeidsmarkt via loonkostensubsidie (LKS). Doelen: zelfredzaamheid, mee kunnen doen en gezond leven volgens de uitgangspunten van	In een nieuw ontwikkeld programma worden de werknemers- en werkgeversdienstverlening bij elkaar gebracht onder één aansturing en onder een dak. Maasgouw is voornemens deel te nemen aan deze nieuwe werkvorm. De beoogde startdatum is januari 2022. Besluitvorming over deelname door Maasgouw is voorzien aan het einde van 2021. Naast het doel van de extra banen is er een veranderkundige opgave: effectievere inzet van instrumenten voor het realiseren van duurzame banen, zoals loonkostensubsidie, een detacheringsfaciliteit, jobcoaching, jobcarving en	Op basis van de huidige verdeel-systeematiek voor LKS kan het programma budgettair neutraal uitgevoerd worden als het BUIG-voordeel (verschil tussen uitkeringen en LKS-subsidies) ingezet wordt voor het programma.

Positieve Gezondheid.	verbetering van de werkgeversdienstverlening.	Het Rijk heeft een nieuwe verdeelsleutel en financiering van LKS aangekondigd: op basis van realisaties van het aantal LKS-banen per 2022. Dit najaar wordt nadere informatie verwacht over deze verdeelsleutel, de macrobudgetten en de effecten voor de gemeente. De verwachting is dat met de nieuwe systematiek een groter BUIG-voordeel ontstaat dan bij de huidige systematiek.
-----------------------	---	--

Westrom		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Het behouden en uitbreiden van arbeidsplaatsen voor de inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. Hiervoor wordt een doorlopende ontwikkelingslijn opgezet via het programma doorontwikkeling Participatiewet, waar Westrom onderdeel van wordt, om inwoners te ondersteunen bij participatie en het vinden van werk. Inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt worden reeds door Westrom begeleid naar regulier werk: De doorontwikkeling van de Participatiewet heeft consequenties voor deze opdracht aan Westrom. De dienstverlening van Westrom en het inhoudelijke programma van de doorontwikkeling Participatie moeten op elkaar worden afgestemd.	Westrom heeft de begroting 2022 ingericht volgens vier pijlers, zodat duidelijk is wat de kostprijs is voor de inkoop van beschut werk, Participatiewet/LKS en re-integratie. De vierde pijler betreft de bekostiging van de uitvoering van de Wsw. De uitvoering van de re-integratie wordt vanaf 2022 uitgevoerd in een nieuw regionaal programma. Aan Westrom is gevraagd om een strategienota op te stellen, zodat de raad tijdig geïnformeerd wordt over de effecten van enerzijds de afname van het aantal Wsw-ers en anderzijds van de doorontwikkeling van de uitvoering van de Participatiewet. De inzet en de financiering van het krimpfonds zijn hierbij een belangrijk aspect. Op basis van de concept begroting 2022 is een verlaging van de totale gemeentelijke bijdragen geraamd van totaal € 600.000. Het streven om de bijdragen van de gemeenten te halveren tussen medio 2019 en 2024 wordt op deze wijze mede gerealiseerd. Gezien de vergrijzing van de populatie, de hogere uitstroom van medewerkers en de instroom van een zwakkere doelgroep blijft echter het behouden en waar mogelijk verbeteren van het operationeel resultaat ook de komende jaren nog een grote uitdaging.	Doorbetaling van de rijksbijdrage in 2022 van totaal € 2.260.564 Bijstelling in begroting (budgettair neutraal) 2022: € 70.500 2023: € 90.300 2024: € 105.200 2025: € 14.200 Eigen bijdrage Maasgouw 2022: € 331.895 2023: € 261.391 2024: € 202.290 2025: € 195.622

Plan van aanpak integratie en participatie statushouders		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Statushouders vinden hun weg binnen de gemeente en naar werk.	Het plan van aanpak integratie en participatie Statushouders heeft er de afgelopen jaren toe geleid dat de uitkeringslasten zijn gedaald. Ook uit de benchmark gegevens (Divosa) blijkt duidelijk het positieve effect van het project statushouders. De gemeente Maasgouw scoort namelijk hoog op het aantal geslaagde inburgeraars, het percentage statushouders met inkomsten uit werk en het percentage statushouders dat onderwijs volgt. Dit zijn resultaten die toe te wijzen zijn aan het project. Met ingang van 1 januari 2022 gaat de nieuwe wet inburgering in. Deze nieuwe wet geldt voor de statushouders die vanaf 1 januari 2022 gehuisvest worden in de gemeente Maasgouw. Mensen die nu tot de doelgroep van het project statushouders behoren zijn vaak al langer woonachtig in de gemeente en vallen niet onder deze nieuwe wet. Gebleken is dat met intensieve begeleiding door generalisten, de statushouders hun weg beter vinden binnen de gemeente en naar werk. De groep statushouders heeft een integrale aanpak nodig. Met het voorzetten van het project borgen we het vaste aanspreekpunt en de korte lijnen die de afgelopen periode bepalend waren voor het succes van het project. Door het uitstel van de nieuwe wet inburgering (1 januari 2022 in plaats van 1 juli 2021) en de onzekerheden die er nu onder andere qua budget nog zijn, is het te vroeg om nu al over structurele vormgeving te spreken.	€ 95.000 incidenteel

Totaaloverzicht Lasten en Baten Programma Economie, arbeid en inkomen

Nr.	Omschrijving taakveld	Realisatie 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Lasten bestaand beleid							
2.3	Recreatieve Havens	91.284	106.139	106.907	97.805	91.950	91.950
3.1	Economische ontwikkeling	331.152	425.211	263.438	202.639	161.270	136.679
3.3	Bedrijfsloket en -regelingen	48.490	44.402	43.810	43.481	43.481	43.481
3.4	Economische promotie	638.280	1.008.699	583.383	622.088	622.088	622.088
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recr.	339.877	474.866	368.481	329.672	282.889	281.975
6.3	Inkomensregelingen	8.627.135	7.635.765	6.309.786	6.293.763	6.293.063	6.293.063
6.4	Begeleide participatie	3.076.275	2.920.612	2.818.769	2.660.790	2.527.571	2.527.571
6.5	Arbeidsparticipatie	704.404	923.914	455.400	455.400	455.400	455.400
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	59.274	161.703	108.200	108.200	108.200	108.200
	Totaal lasten bestaand beleid	13.916.170	13.701.311	11.058.174	10.813.838	10.585.912	10.560.407
Lasten nieuw beleid							
3.1	Economische ontwikkeling			185.000	0	0	0
3.4	Economische promotie			38.000	0	0	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recr.			200	200	200	200
6.3	Inkomensregelingen			578.200	575.100	573.600	573.600
6.4	Begeleide participatie			21.800	3.900	-25.100	-124.900
6.5	Arbeidsparticipatie			95.000	0	0	0
	Totaal lasten nieuw beleid	0	0	918.200	579.200	548.700	448.900
	Totaal lasten	13.916.170	13.701.311	11.976.374	11.393.038	11.134.612	11.009.307
Baten Bestaand beleid							
2.3	Recreatieve Havens	25.790	25.240	25.240	25.240	25.240	25.240
3.1	Economische ontwikkeling	27.320	0	0	0	0	0
3.3	Bedrijfsloket en -regelingen	33.187	34.605	34.605	34.605	34.605	34.605
3.4	Economische promotie	14.268	14.250	14.250	25.750	25.980	26.215
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recr.	107.533	50.050	50.050	50.050	50.050	50.050
6.3	Inkomensregelingen	6.859.589	5.170.112	4.140.302	4.140.302	4.140.302	4.140.302
6.5	Arbeidsparticipatie	3.813					
	Totaal baten bestaand beleid	7.071.500	5.294.257	4.264.447	4.275.947	4.276.177	4.276.412
Baten nieuw beleid							
	Totaal baten	7.071.500	5.294.257	4.264.447	4.275.947	4.276.177	4.276.412
	Totaal saldo van baten en lasten	-6.844.670	-8.407.054	-7.711.927	-7.117.091	-6.858.435	-6.732.895
Mutaties reserves							
		Realisatie 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Lasten		197.882	312.383				
Baten		508.361	1.626.936	84.097	96.697	86.439	86.204
Saldo		310.480	1.314.553	84.097	96.697	86.439	86.204
	Economie, arbeid en inkomen	-6.534.191	-7.092.501	-7.627.830	-7.020.394	-6.771.996	-6.646.691

Verschillen bestand beleid 2022-2021 Programma Economie, arbeid en inkomen

Taakveld	Omschrijving	Uitgaven €	Inkomsten €	voordeel/ nadeel €
3.1	Economische ontwikkeling			
	Keyport projecten 2021 (budgetoverheveling 2020)	-12.500		12.500
	Innovatie en ondernemerschap 2021 (dekking reserve)	-10.000		10.000
	Vakantieparken proceskosten 2021	-40.000		40.000
	Ontwikkeling havengebied M'bracht (budgetoverheveling 2020)	-20.000		20.000
	Versterking ondernemerschap lokaal 2021 (dekking reserve)	-20.000		20.000
	Onderzoeksbudget economische aangelegenheden	-15.000		15.000
3.4	Economische promotie			
	Recreatie en toerisme projecten 2021 (dekking reserve)	-395.300		395.300
	Kapitaallasten	-20.000		20.000
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie			
	Natuurwaarden en natuurmaatregelen kaart (dekking reserve)	-17.200		17.200
	1.000.000 bomenplan project (budgetoverheveling 2020)	-83.000		83.000
	Verbetering dassenpassage 2021	-15.000		15.000
6.3	Inkomensregelingen			
	Bijdrage MER Sociaal domein arbeidsparticipatie	-120.000		120.000
	Uitvoeringskosten TOZO (budgetoverheveling 2020)	-195.300		195.300
	MER Sociaal domein	-51.500		51.500
	Statushouders participatie	120.000		-120.000
	Maatregelen Corona / TONK	-56.300		56.300
	Sociaal domein, inkomensregelingen	-1.029.800	-1.029.800	0
6.4	Begeleide participatie			
	WsW Bijdrage aan Westrom	-78.700		78.700
	WsW Bijdrage aan Westrom (saldobestemming 2020)	-21.500		21.500
	Nieuwe Wet Inburgering projecten	37.100		-37.100
	Nieuwe Wet Inburgering projecten (budgetoverheveling 2020)	-47.200		47.200
6.5	Arbeidsparticipatie			
	Participatiewet trajecten en statushouders	-220.200		220.200
	Participatiewet trajecten en statushouders (saldobest. 2020)	-16.400		16.400
	Participatiewet Projecten 17/27 en statushouders	-172.000		172.000
	Taallessen participatie (budgetoverheveling 2020)	-12.000		12.000
	Subsidie bibliotheken laaggeletterdheid	-47.000		47.000
6.71	Maatwerk dienstverlening 18+			
	Gem. Armoede- en schuldenbeleid: schuldhulpverlening	-35.900		35.900
	Gem. Armoede- schuldenbeleid: schuldhulpverl.(saldobest. 2020)	-13.100		13.100
	Overig, bedragen < € 10.000 incl. salarissen	-35.300		35.300
	Totaal	-2.643.100	-1.029.800	1.613.300
		voordeel	nadeel	voordeel

Beleidsindicatoren Programma Economie, arbeid en inkomen

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Vorige periode	Waarde	Periode	Waarde	Toelichting
6. Sociaal domein	Banen	per 1.000 inw.15-65jr	2019	572,0	2019	572,0	Het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 65 jaar.
6. Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin	%	2018	3,0	2019	3,0	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	%	2019	66,5	2019	66,5	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.
6. Sociaal domein	Werkloze jongeren	%	2018	2,0	2019	1,0	Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar).
6. Sociaal domein	Personen met een bijstandsuitkering	per 1.000 inw 18+	2019	18,4	2020	23,4	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015).
6. Sociaal domein	Lopende re-integratie voorzieningen	per 1.000 inw.15-65jr	2019	17,6	2020	18,2	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.
3. Economie	Funcatiemenging	%	2019	44,1	2019	44,1	De functie mengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
3. Economie	Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw.15-65jr	2019	160,4	2019	160,4	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.

3.5 Gemeentebestuur en organisatie

Strategische Visie 2025

Het motto van de Strategische Visie is "Samen maken we Maasgouw!". Daarmee komt tot uiting dat de gemeente maatschappelijke en bestuurlijke opgaven alleen nog maar succesvol kan aanpakken door samen te werken met (groepen van) bewoners, bedrijven en andere organisaties. Daarbij is een optimale interactie tussen lokaal bestuur en bewoners een vereiste.

Om nauw betrokken te blijven bij het leven in de dorpskernen is het ook nodig dat het gemeentebestuur zelfstandig blijft. Dat kan alleen door samen te werken met andere bestuurlijke partners.

De beoogde manier van werken stelt ook eisen aan de ambtelijke organisatie. Verwacht wordt dat de organisatie bestaat uit professionals die opereren als daadkrachtige partner voor iedereen die zich inzet voor een sterk, sociaal en vitaal Maasgouw.

Coalitieakkoord 2018-2022

Hoofdstukken/-doelen Coalitieakkoord	Onderwerp in programmabegroting
<u>Bestuurlijke vernieuwing en participatie</u> - Opstellen van procesplannen (per spoor) voor het realiseren van de actiepunten die zijn opgenomen in het raadsakkoord over bestuurlijke vernieuwing. - Organiseren van "accountmanagement" voor burgerinitiatieven zodat deze initiatieven kunnen rekenen op een goede begeleiding binnen de gemeentelijke organisatie.	Paragraaf 3.5.1 Bestuurlijke vernieuwing
<u>Rechtsorde, veiligheid en handhaving</u> Bepalen van nieuwe beleidsprioriteiten binnen het op te stellen integraal veiligheidsplan (IVP) voor de periode 2019-2022.	Paragraaf 3.5.2 - Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN) - Integraal veiligheidsplan - Rijksvaccinatieprogramma en prenataal huisbezoek
<u>Bestuurlijke samenwerking</u> Verkennen hoe de instrumenten voor sturing en controle van verbonden partijen beter kunnen worden gebruikt.	Paragraaf 3.5.3 Zie voor verdere informatie paragraaf 5.6 Verbonden partijen
<u>Dienstverlening en communicatie</u> Constant blijven zoeken naar mogelijkheden om de dienstverlening te verbeteren, met speciale aandacht voor de dienstverlening door MER-diensten.	Paragraaf 3.5.4 - Aanpassen meerjarenbegroting reisdocumenten - Personeel dienstverlening - ICT dienstverlening - Programma verbeteren dienstverlening plus - Aanschaf middelen voor raads- en commissieleden - Plansoftware Omgevingswet - Invoering van nieuwe wetgeving en aanpassing van bestaande wetgeving
<u>Organisatie, personeel en bedrijfsvoering</u> - Gevolgen van digitalisering, informatiebeveiliging en nieuwe privacyregelgeving voor gemeentelijke organisatie in beeld brengen. - Doorontwikkeling van ambtelijke organisatie aan de hand van kernwaarden "Samen Doen met Lef".	Paragraaf 3.5.5 - Inwerkprogramma nieuwe gemeenteraad - Subsidieaanvraag ondersteuning - Uitbreiding capaciteit control Zie voor verdere informatie paragraaf 5.5 Bedrijfsvoering.
<u>Financiële positie en belastingen</u>	Paragraaf 3.5.6 - Toeristenbelasting areaal uitbreiding vakantieparken - OZB areaaluitbreiding woningbouwprogramma, grondexploitatie en vakantieparken - Taakstelling bestaand beleid Zie voor verdere informatie paragraaf 5.8 Lokale heffingen.

3.5.1 Bestuurlijke vernieuwing en participatie

Het traject 'Bestuurlijke vernieuwing'- zoals in 2018 ingezet op basis van het Vernieuwingsakkoord loopt door in 2022 onder begeleiding van de werkgroep 'Bestuurlijke vernieuwing' die door de gemeenteraad en college van B&W in 2019 is ingesteld. Het is aan de nieuwe coalitie om te bepalen hoe aan het thema bestuurlijke vernieuwing verder invulling wordt gegeven in de volgende bestuursperiode.

3.5.2 Rechtsorde, veiligheid en handhaving

Veiligheidsregio Limburg Noord		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
De Veiligheidsregio Limburg-Noord heeft de ambitie om in 2025 de gezondste en veiligste regio van Nederland te zijn door: 1. Een gezonde en veilige leefomgeving met een flexibele gezondheidszorg en beperken van gezondheidsschade bij crisissituaties. 2. Een Veilige woon- en leefomgeving door voorkomen en beperken van (brand)incidenten. 3. De ontwikkeling van een moderne crisisbeheersing.	Het beleidsplan 2020-2023 van de Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN) omvat zowel de publieke gezondheid, brandweertzorg en de crisisbeheersing. Met het beleidsplan worden de kaders beschreven waarbinnen onze ambitie om de veiligste en gezondste regio te zijn, gestalte krijgt. Deze ambitie vraagt om een permanente gezamenlijke inspanning om onze regio veiliger en gezonder te maken. In de vergadering van het Algemeen Bestuur van de VRLN d.d. 9 juli 2021 is de programmabegroting VRLN 2022 vastgesteld. Met deze begroting en kaders stuurt het bestuur van de VRLN zowel de inhoudelijke als de financiële kaders, taken en activiteiten voor het jaar 2022. De VRLN begroting is leidend voor de programmabegroting 2022 Maasgouw. Het Algemeen Bestuur heeft besloten dat het vervolgtraject over de kerntakendiscussie wordt losgekoppeld van de VRLN begroting 2022. Besluitvorming over het traject vindt plaats na de bestuursconferentie van 30 september en 1 oktober 2021. Indien van toepassing zullen de financiële consequenties doorvertaald worden in een begrotingswijziging of terugkomen in de kadernota 2023. Samenvatting opgaven voor 2022: 1. Publieke gezondheidszorg Jeugd ➤ 85.000 consulten kinderen 0-18 jaar ➤ 54.000 vaccinaties Rijksvaccinatieprogramma Algemeen ➤ 75 tbc klanten behandeld en/of begeleid ➤ 2.200 soa consulten ➤ 11.500 reisconsulten ➤ 50 inspecties tattoo- en piercingshops ➤ 10 adviezen gezondheidsrisico's gevaarlijke stoffen ➤ 300 lijkschouwingen en 230 euthanasieverklaringen ➤ 500 inspecties kinderopvang Crisissituatie ➤ adviseren en ondersteunen van partners in de zorgketen voor crisisbeheersing ➤ borgen kwalitatief hoogstaande crisisorganisatie met 24/7 paraatheid 2. Brandweertzorg Risicobeheersing	Conform zienswijzetraject begroting 2022 VRLN zijn meerkosten meerjarig vertaald: 2022: € 51.000 2023: € 94.000 2024: € 74.000 2025: € 83.000

	➤ 250-300 adviezen gericht op omgevingsrisico's ➤ 900 adviezen bij trajecten bouwvergunningen ➤ 1.500 gebruik controles ➤ 300 adviezen brandveilig gebruik ➤ 300 voorlichtingsactiviteiten Brandveilig Leven Preparatie ➤ 20-40 oefenmomenten per brandweermedewerker ➤ jaarlijks 200 opleidingsplekken 3. Crisisbeheersing ➤ 325 adviesaanvragen vergunning evenementen ➤ aanbod van minimaal 2 oefenmomenten per operationeel functionaris ➤ 63 operationele plannen De meerjarenbegroting van Maasgouw is voor de VRLN gebaseerd op basis van de meerjarenbegroting 2021-2025 van de VRLN. Onze begroting is hierop meerjarig aangepast. Met dien verstande dat onze begroting is gebaseerd op een constant prijspeil (geen meerjarige indexering) en de begroting van de VRLN is op basis van lopend prijspeil (wel meerjarige indexeringen met cao afrekeningen achteraf). Hierdoor zal er dus jaarlijks een bijstelling nodig zijn.	
--	---	--

Integraal veiligheidsplan		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Door middel van samenwerking tussen interne en externe actoren de sociale en fysieke veiligheidssituatie (zowel objectief als subjectief) van de inwoners van Maasgouw op een structurele en integrale wijze te verbeteren. Prioriteiten: 1. De veiligheid van en rond personen en gezinnen is in alle gevallen op peil gehouden of wordt zo snel mogelijk gebracht. 2. De speelruimte van ondermijnende criminaliteit is verder verkleind. 3. Woninginbraak en andere vormen van criminaliteit zijn zoveel mogelijk voorkomen en zijn op een aanvaardbaar niveau gehouden.	In de raadsvergadering van 29 januari 2019 is het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 vastgesteld. Het IVP vormt hiermee de basis voor het integraal veiligheidsbeleid voor de komende vier jaren. Het IVP bevat een uitvoerige beschrijving van de doelstellingen, een selectie van prioriteiten en overige belangrijke aandachtspunten. De wijze van aanpak staat beschreven in het uitvoeringsplan, het tweede deel van het IVP. De raad ontvangt jaarlijks een evaluatie van de uitvoering van het plan. De raad is geïnformeerd over de uitvoering van 2020. Op hoofdlijnen gaan we in 2021 en 2022 door met de thema's en accenten. Voor 2022 leggen we extra nadruk op: 1. Overlast, geweld op het snijvlak van Zorg & Veiligheid - Vangnetoverleg - Viermaandelijks zorg en veiligheidsoverleg - Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling - Overlast van personen met verward gedrag 2. Georganiseerde ondermijnende criminaliteit - Casusbespreking en –aanpak - Inzet BIBOB-instrumentarium - Drugsaanpak / Damoclesbeleid - Awareness-trainingen ambtelijk/bestuurlijk. 3. Woningaanpak en andere vermogenscriminaliteit - Voorlichting en communicatie - Gerichte controles op strategische locaties - Integrale persoonsgerichte aanpak In 2022 expireert het huidige IVP. Dit houdt in dat we nu al voorbereidingen moeten treffen voor het opstellen van het nieuwe IVP. De werkzaamheden voor het opstellen van het huidige IVP zijn destijds uitbesteed. Dit zal naar verwachting ook voor het komende IVP aan de orde zijn. Raming kosten: €20.000 (uitgaande van de in 2018 gemaakte kosten).	€20.000 incidenteel

Rijksvaccinatieprogramma en prenataal huisbezoek		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Uitvoering geven aan het rijksvaccinatieprogramma en prenataal huisbezoek.	<u>Rijksvaccinatieprogramma meningokokken</u> Met ingang van 1 januari 2022 wordt de uitvoering van de vaccinatie tegen meningokokken (MenACWY) overgedragen aan de gemeenten. De daarmee gemoeide middelen worden toegevoegd aan de reeds eerder overgehevelde middelen voor de uitvoering van het rijksvaccinatieprogramma (RVP). Het gaat om € 3,74 miljoen in 2021, oplopend naar € 3,87 miljoen structureel vanaf 2024. <u>Prenataal huisbezoek door jeugdgezondheidszorg</u> Vanaf 2022 zijn middelen aan de algemene uitkering toegevoegd voor de uitvoering van het wetsvoorstel 'Prenataal huisbezoek door de jeugdgezondheidszorg (PHB JGZ)' . Het gaat om een bedrag van jaarlijks € 5,3 miljoen. Naar verwachting treedt het wetsvoorstel op 1 januari 2022 in werking. Om een gezonde ontwikkeling van het ongeboren kind te bevorderen en het ontstaan van gezondheids- en ontwikkelingsrisico's voor het kind te beperken, is het van belang tijdig hulp en ondersteuning tijdens de zwangerschap te bieden. Met dit wetsvoorstel krijgen gemeenten de taak een prenataal huisbezoek aan te bieden aan zwangere vrouwen en/of hun gezinnen in een kwetsbare situatie in hun gemeente. De gemeente moet deze taak op grond van de wet opdragen aan dezelfde organisatie die voor de gemeente de JGZ uitvoert. Beide regelingen worden door de GGD uitgevoerd en zullen tot een hogere bijdrage aan de Veiligheidsregio leiden. Via een begrotingswijziging van de VRLN zullen we structureel € 9.800 voor beide regelingen bijdragen.	€ 9.800 structureel budgettair neutraal. Deze uitgaven worden afgedekt door een extra bijdrage van het Rijk in de algemene uitkering.

3.5.3 Bestuurlijke samenwerking

Geen nieuw beleid geformuleerd voor het begrotingsjaar 2022. Zie voor verdere informatie paragraaf 5.6 Verbonden partijen.

3.5.4 Dienstverlening en communicatie

Aanpassen meerjarenbegroting leges reisdocumenten		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Gemeentelijke leges paspoort of identiteitskaart realistisch begroten.	De begroting voor reisdocumenten is niet exact vast te stellen. Wel is vast te stellen het aantal reisdocumenten dat de komende jaren gaat verlopen. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft een rekenmodel opgesteld. Met dit rekenmodel kan globaal inzicht worden verkregen in de gevolgen van de toename in aanvragen. Aan de hand van dit rekenmodel kan worden geconcludeerd dat in de begroting van 2022 de inkomsten van de gemeenteleges voor de reisdocumenten vanaf 2024 te laag zijn begroot. Vanaf het jaar 2024 stijgt het aantal reisdocumenten zoveel dat er een aanpassing nodig is in de meerjarenbegroting. Oorzaak is dat in 2014 de geldigheid van documenten is gewijzigd van 5 naar 10 jaar. Deze hoge aantallen zullen aanhouden tot 2029. Daarna zal er een forse daling intreden. Inkomsten rijksleges en uitgaven afdrachten naar het rijk zijn na aanpassingen budgettair neutraal. Door de digitalisering en automatisering op het gebied van burgerzaken in 2021, gecombineerd met een sturende aanpak, wordt niet verwacht dat extra personeel benodigd zal zijn.	€ 130.000 voordeel 2024 € 128.000 voordeel 2025 t/m 2029

Personeel dienstverlening		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Goed bereikbare telefonische dienstverlening.	Vorig jaar september is er samen met de invoering van het nieuwe zaaksysteem (Decos Join), ook een callcenter module ingevoerd. Vanaf dat moment is er inzicht in het telefonie aanbod, omdat alle gesprekken geregistreerd worden. Sinds de covid-19 maatregelen is er een sterke stijging in het telefonie aanbod. Een stijging van 36% in het eerste kwartaal 2021 ten opzichte van kwartaal 4 2020. Er is een constante stijging in telefonie aanbod van 230 gesprekken per maand. Het aantal gesprekken in kwartaal 4 2020 betreft 1.775. Het aantal gesprekken in kwartaal 1 2021 betreft 2.410. De top drie oorzaken van deze stijging is: 1. Gesprekken die direct worden afgehandeld door callcenter. Bijvoorbeeld vragen over covid-19	€ 106.500 incidenteel voor 2 fte

Goede, stabiele digitale dienstverlening	maatregelen of het maken van een afspraak voor burgerzaken. Dit betreft een stijging van 127%. 2. Vragen aan burgerzaken. Dit betreffen veel vragen over (verschuiven) van bruiloften en inschrijvingen woonplaats. Dit betreft een stijging van 45%. 3. Vragen voor de omgevingsdienst, veelal over vergunningen. Dit betreft een stijging van 39%. Deze stijging van de dienstverlening kan niet met het huidige personeel, gecombineerd met een goede bereikbaarheid, gegeven worden. Momenteel is de gemiddelde wachttijd bij het callcenter 76 seconden, waarbij 53% meer dan 180 seconden in de wacht staat. De landelijke norm binnen overheidsorganisaties is dat 80% van de gesprekken binnen 30 seconden wordt opgenomen. Om zorg te dragen dat de gemeente Maasgouw een goed bereikbaar callcenter heeft, is een tijdelijke investering in callcenter personeel noodzakelijk. Deze tijdelijke uitbreiding betreft 2 FTE. Verwacht wordt dat automatisering en verdere digitalisering, waarbij ook het gebruik van internet, bijdraagt aan een daling van de huidige inspanningen In de begroting van 2021 is een tijdelijke applicatiebeheerder opgenomen voor het team dienstverlening. Al snel is geconstateerd dat deze functie onmisbaar is. De digitale (landelijke) doorontwikkeling, nog naast het bijhouden van de reguliere applicaties, gaat enorm snel. De burger verwacht dat de dienstverlening van de overheid meegaat in deze ontwikkeling. Dienstverlening wordt in de toekomst alleen maar meer afhankelijk van ICT en applicaties. Om goed te kunnen inspelen in deze trend is een structurele applicatiebeheerder binnen team dienstverlening een vereiste.	€ 66.200 structureel voor 1 fte
--	--	---------------------------------

ICT Dienstverlening		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
In 2020 is de gezamenlijke dienstverlening vastgesteld. Onderdelen van deze visie betreffen het standaardiseren van de dienstverleningsprocessen, daar waar de dienstverlening MER-breed wordt uitgevoerd.	Binnen de MER samenwerking is de gemeente Maasgouw de enige gemeente die voor meldingen openbare ruimte gebruik maakt van de applicatie "Melddesk". De overige twee gemeenten maken, met succes, gebruik van de applicatie "Fixi". Begin 2023 verloopt het contract tussen de gemeente Maasgouw en de leverancier van "Melddesk". In 2022 zal de gemeente Maasgouw een contract afsluiten met de leverancier van "Fixi" om daarmee zorg te dragen dat vanaf 2023 deze applicaties MER-breed gestandaardiseerd zijn. Het inkoopproces hiervan is nog niet gestart. De kosten zijn op basis van historische inkooptrajecten met de huidige leverancier gebaseerd. De structurele kosten zijn ook de kosten die de gemeente afgelopen jaren voor de huidige leverancier heeft betaald.	€30.000 incidenteel €20.000 structureel vanaf 2023 Beide bedragen zijn indicatief.
Digitale toegankelijkheid dusdanig optimaliseren om daarmee de burger te verleiden tot dit kanaal.	De digitale ontwikkeling zet zich niet alleen voort in de dienstverlening binnen de moedergemeente, maar juist ook binnen de dienstverlening van het sociaal domein. Of het nu gaat om werk, inkomen, zorg of jeugdzorg, aan gemeenten de belangrijke taak hun inwoners te ondersteunen wanneer ze hulp nodig hebben. Op basis van LEAN-sessies is het advies om voor de dienstverlening binnen het sociaal domein een portaal in te voeren, om daarmee de dienstverlening in het sociaal domein snel en veilig te laten verlopen. Dit van een eenvoudige WMO-aanvraag tot complexe sociale regie (een totaal overzicht creëren van de integrale aanpak waarbij meerdere aspecten / instanties een rol spelen). De invoering van dit portaal zal MER breed ingevoerd worden. De daadwerkelijk kosten hiervoor zijn nog niet helemaal helder. Een eerste inschatting is dat de investering per gemeente €50.000 incidenteel zijn, waarbij er structureel nog licentiekosten betaald dienen te worden.	€50.000 incidenteel €20.000 structureel vanaf 2023 Beide bedragen zijn indicatief.
Het houden van LEAN-sessies en daarmee processen te optimaliseren.	Met de invoering van het zaaksysteem, Decos Join, zijn er voor bepaalde medewerkers extra handelingen bij gekomen. Dit betreffen medewerkers die met name al in systemen werken die voor hun vakgebied speciaal zijn ontwikkeld. Hierbij kan men bijvoorbeeld denken aan key2burgerzaken. Voor de medewerkers betekent dit een dubbele registratie voor iedere handeling die zij uitvoeren. Dit kan geautomatiseerd worden door koppelingen te leggen tussen de verschillende systemen. Deze ontwikkelingen worden MER breed opgepakt. Momenteel zijn de kosten hiervoor zijn nog indicatief.	€30.000 incidenteel Bedrag is indicatief.

	Om de nieuwe, door middel van LEAN-methodiek, ontwikkelde processen te beheren is een uitbreiding van een applicatie nodig. Ook deze kosten zijn nog niet in kaart gebracht. Om de telefonische bereikbaarheid binnen de MER organisaties te verbeteren, is een onderzoek gaande naar verbeterpotentieel. De verwachting is, dat zowel het SC MER sociaal domein en SC MER omgevingsdienst, direct telefonisch benaderbaar zullen zijn voor de burgers. Om dit te realiseren zullen er wijzigingen en daarmee investeringen in de huidige werkwijze moeten plaatsvinden. De kosten worden op korte termijn onderzocht door de projectleider. Op dit moment is de inschatting dat dit €10.000 per gemeente incidenteel in 2022 kost. Deze kosten zullen gemaakt worden door het SC MER, maar staan niet in de begroting van het SC MER.	€30.000 incidenteel €5.000 structureel vanaf 2023 Beide bedragen zijn indicatief. €10.000 incidenteel Bedrag is indicatief.
--	--	---

Programma verbeteren dienstverlening plus		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Volledig digitaal werken mogelijk maken waardoor er tijd en plaats onafhankelijk gewerkt kan worden. Overgaan tot automatisering en b2b (business to business) koppelingen daar waar dit financieel voordeliger is. Een vastgelegd proces rondom procesbeheersing en alle bestaande / nieuwe processen conform procedure beheersen in een DMS (document management systeem). Bij nieuw in te richten processen, ook bij automatisering, volgt eerst een LEAN sessie om verspillingen te minimaliseren en standaardisatie te	In de programmabegroting van 2021 is een incidenteel bedrag opgenomen van € 200.000 in het kader van doorontwikkelen zaakgericht werken plus. Met deze middelen is een interne projectleider aangesteld, en zijn er extra uren voor key-users per team ingeregeld. Deze extra capaciteit wordt ingezet om collega's te ondersteunen en ontwikkelen in de nieuwe werkwijze. Deze nieuwe werkwijze is ontstaan na de invoering van Zaakgericht Werken en het nieuwe systeem Decos Join. Dit vanuit de overtuiging dat het niet de technische implementatie is die het belangrijkst is, maar de acceptatie en implementatie van de juiste werkwijze bij medewerkers. De eerste ervaringen zijn positief, waarbij het wel een traject van wat langere adem blijkt. Tegelijkertijd is de tijd vanaf 1 januari 2021 tot nu te kort om aan de hand van een tussenevaluatie een definitief oordeel te kunnen geven over benodigde (mogelijk) structurele middelen naar de toekomst toe. Het college stelt daarom voor om deze incidentele investering te verlengen in 2022. De beoogde doelstellingen zijn namelijk nog steeds zeer relevant en van belang. Het programma Zaakgericht Werken Plus uit de voorgaande jaren is nu omgevormd tot het vervolgprogramma	€ 200.000 incidenteel

maximaliseren. Dit wordt vervolgens door het proces rondom procesbeheersing gewaarborgd. Zorgdragen voor acceptatie van alle nieuwe werkwijzen binnen de organisatie van Maasgouw, op basis van principes van de dienstverlening, waardoor systemen en processen daadwerkelijk gebruikt worden. Het inregelen van stuurrapportages op de gegeven dienstverlening. Hiermee zijn managers in staat op het sturen (op verbeteringen) van de dienstverlening. Verbeteringen in de dienstverlening kunnen hiermee inzichtelijk gemaakt worden. Verbinding leggen bij alle vier de organisaties om daarmee te bewaken dat verschillende projecten tegenstrijdige resultaten opleveren, of op korte termijn wederom aangepast moeten worden.	“Verbeteren Dienstverlening Plus”. Binnen dit programma vallen vier verschillende projecten, met ieder hun eigen deelresultaten. De vier projecten die onder het programma vallen zijn: 1. Doorontwikkeling zaakgericht werken. 2. Procesontwikkeling en beheer. 3. Verandermanagement “gedrag”. 4. Aansluiten aanpalende projecten, inclusief MER-brede projecten. Het bereiken van de beoogde eindresultaten van alle onderdelen van dit programma zal waarschijnlijk meerdere jaren in beslag nemen. Voorgesteld wordt om door middel van tussentijdse evaluaties de benodigde capaciteit- en daarmee het benodigd budget te blijven volgen en indien nodig/gewenst bij te stellen.	
---	---	--

Aanschaf middelen voor raads- en commissieleden		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Het nieuwe rechtspositiebesluit voor raads- en commissieleden bepaalt dat het college informatie- en communicatiemiddelen voor raads- en commissieleden beschikbaar stelt.	In 2022 zijn gemeenteraadsverkiezingen. De middelen die in 2018 verstrekt zijn, zijn dan afgeschreven. De nieuwe middelen kunnen worden geleased. Een structureel budget ontbrak tot nu toe. Voorstel is om het bestaande leasebudget op te hogen, zodat de nodige hardware en software kan worden aangeschaft.	€ 12.500 structureel

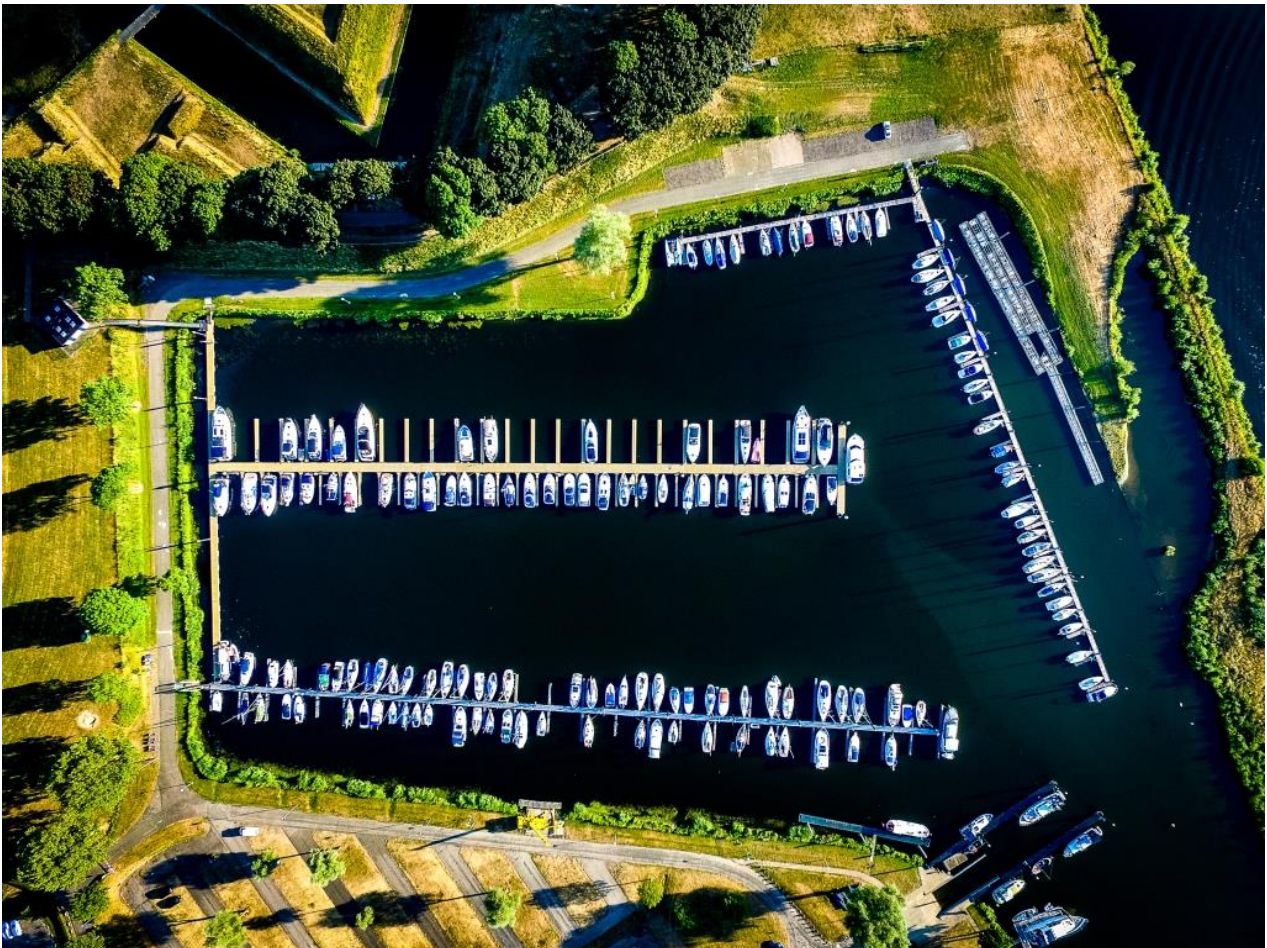
Plansoftware Omgevingswet		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Kunnen blijven beschikken over de juiste plansoftware voor de Omgevingswet	Met de invoering van de Omgevingswet, nu naar verwachting 1 juli 2022, dienen gemeenten te beschikken over aangepaste plansoftware voor het kunnen opstellen, publiceren en delen van de toekomstige Omgevingsplannen. Deze plansoftware kent meer functionaliteiten dan de eerder plansoftware. Dit vanwege de nieuwe wet. Voor de aanschaf van deze plansoftware is gebruik gemaakt van het budget voor de invoering van de Omgevingswet. Vanaf 2022 dient de jaarlijkse bijdrage aan deze plansoftware zijn plek te krijgen in de reguliere begroting. De meerkosten van de nieuwe plansoftware ten opzichte van de eerdere zijn ongeveer € 12.000.	€ 12.000 structureel

Invoering van nieuwe wetgeving en aanpassing van bestaande wetgeving		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Uitvoering geven aan de invoering van nieuwe wetgeving en aanpassing van bestaande wetgeving.	Nederland wordt steeds digitaler. De landelijke overheid speelt hierop in door het invoeren van verschillende nieuwe wetgevingen die gericht zijn op de digitale overheid. Dit met het doel om de digitale overheid slimmer, toegankelijker en persoonlijker te organiseren. Onze gemeente zal hier zeker mee te maken krijgen. Echter de exacte impact kennen we nog niet. Dit zal wellicht in de 2^e helft van 2021 en volgende jaren duidelijker worden. Hieronder volgt een aantal van de ontwikkelingen waarop de gemeente Maasgouw moet acteren. Wet digitale overheid De Wet digitale overheid heeft als doel het regelen van het veilig en betrouwbaar kunnen inloggen voor Nederlandse burgers en bedrijven bij de (semi-)overheid. De wet geeft daarnaast regels over informatieveiligheid en privacy en biedt de grondslag om overheidsinstanties te verplichten tot het toepassen van open standaarden. Hiermee implementeert Nederland de Europese richtlijn over toegankelijkheid van overheidswebsites en apps. Wet Modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer De Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer regelt dat burgers en bedrijven hun zaken die ze met de overheid moeten doen, digitaal kunnen afhandelen. Zij krijgen daarmee het recht om officiële berichten, zoals aanvragen voor vergunningen en bezwaarschriften, elektronisch aan het bestuursorgaan te zenden. Daarnaast verbetert hun rechtspositie in het digitale contact met de overheid. De mogelijkheid om per post met de overheid te communiceren blijft; de Awb geeft burgers en bedrijven de keuze tussen de papieren of de digitale weg.	

	Wijziging van de Algemene wet bestuursrecht Bij deze wijziging van de Awb wordt geregeld dat burgers en bedrijven 'berichten' altijd elektronisch naar een bestuursorgaan kunnen verzenden. Op dit moment bepaalt een bestuursorgaan of het al dan niet elektronisch bereikbaar is voor aanvragen e.d. Wijziging van de Bekendmakingswet Doel van de wijziging is het digitaal toegankelijk maken van kennisgevingen en bekendmakingen van de overheid voor burgers en bedrijven. Overheden publiceren alle kennisgevingen en bekendmakingen afhankelijk van het bestuursorgaan en de doelgroep in de Staatscourant, het gemeenteblad, provinciaal blad, waterschapsblad of blad van een gemeenschappelijke regeling. Deze publicaties zijn via verplicht gebruik van de GVOP (Gemeenschappelijke Voorziening Officiële Publicaties) op één weblocatie te raadplegen. Single Digital Gateway De Europese Raad heeft op 20 juni 2018 een voorstel goedgekeurd om één digitale toegangspoort op te zetten die toegang zal bieden tot online-informatie, -procedures en -diensten voor ondersteuning en probleemoplossing. De Single Digital Gateway heeft impact op de dienstverlening van gemeenten. De verordening vereist dat een deel van de huidige informatie over producten en diensten in het Engels (althans ten minste in één ander taal) wordt aangeboden. Uitgangspunt is verder dat als een procedure beschikbaar is voor een burger of ondernemer van een lidstaat, deze ook toegankelijk moet zijn voor gebruikers uit andere lidstaten. Dus er moeten wellicht een aantal producten online aanvraagbaar/toegankelijk worden gemaakt zodat deze vanuit andere Europese lidstaten gebruikt kan worden. De Wet Open Overheid (Woo) is de opvolger van Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De wet is bedoeld om overheden meer transparant te maken en deze wet moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar en toegankelijk wordt. Het grootste verschil met de huidige Wob is dat de Woo overheidsorganen en colleges die onder reikwijdte van deze wet vallen verplicht om bepaalde informatie actief openbaar te maken. Modernisering Archiefwet De huidige Archiefwet is verouderd en minder goed toe te passen op digitale informatie. Door de digitalisering belandt digitale informatie in sneltreinvaart op verschillende systemen, die bovendien snel verouderen. Het gevaar is dat informatie hierdoor in de toekomst niet of moeilijker te raadplegen is. Het kabinet moderniseert daarom de Archiefwet zodat ook digitale informatie goed bewaard blijft en in de toekomst gelezen kan worden.	Budgettair neutraal € 100.900 structureel
--	--	--

Begroting 2022

In de meicirculaire is vanuit het Rijk een structureel bedrag van € 100.900 toegekend voor de invoering van deze wetgeving. Of dit voldoende zal zijn hangt af van de impact voor onze gemeente. Voorgesteld wordt om dit bedrag voor de invoering van de wetgeving beschikbaar te stellen.

3.5.5 Organisatie, personeel & bedrijfsvoering

Inwerkprogramma nieuwe gemeenteraad		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
De nieuwe gemeenteraad heeft de benodigde kennis en vaardigheden om zijn werk goed te kunnen doen.	Een inwerkprogramma opstellen en uitvoeren. Een deel van dat programma kan door de griffie en ambtelijke organisatie worden verzorgd. Een deel van de workshops en naslagwerken zal ingekocht moeten worden.	€ 10.000 incidenteel

Subsidieaanvraag ondersteuning		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
De gemeente Maasgouw wil graag meer Provinciale, Landelijk en Europese subsidies binnenhalen.	Om optimaal gebruik te kunnen maken van alle landelijk, provinciale en Europese subsidiemogelijkheden die er zijn, huren wij een subsidieadviesbureau in voor 16 uur per maand. Dit bureau ondersteunt de gemeente door ons op de hoogte te stellen van de subsidiemogelijkheden en ons te helpen bij het ontwikkelen van projectplannen. Tevens ondersteunen zij bij de verantwoording van toegekende subsidies.	€24.000 structureel

Uitbreiding capaciteit control		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Verbetering "in control" organisatie	Het werkveld control staat de laatste jaren onder druk. De werkzaamheden verschuiven steeds maar van "controle" naar in control zijn. Controle gaat over het op orde hebben van de financiën en of er voldaan wordt aan wet- en regelgeving. Terwijl "in control" veel meer gaat over het op orde hebben van de organisatie qua beheersings- en controlesystemen en gaat veel meer over de bedrijfsvoering. Het Rijk speelt hierop in. Gemeenten en provincies moeten vanaf het boekjaar 2021 een rechtmatigheidsverantwoording afleggen in hun jaarstukken. Nu doet dat nog een externe accountant maar vanaf 2021 moet het college deze verantwoording op zich nemen. Om de taken van control maar ook die van "in control" adequaat te kunnen uitvoeren is er dringend behoefte aan uitbreiding van de capaciteit binnen het werkveld control. Becijferd is dat we ongeveer 0,6 fte nodig hebben om deze huidige en komende taken goed en adequaat te kunnen uitvoeren.	€ 57.000 structureel

3.5.6 Financiële positie en belastingen

Toeristenbelasting areaal uitbreiding vakantieparken		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
De gemeentelijke inkomsten op een realistisch niveau ramen.	Om te komen tot een realistische raming van de toeristenbelasting op basis van de huidige plannen bij Maasresidence in Thorn is rekening gehouden met het gefaseerd bouwen van 276 recreatiewoningen, 60 recreatie-appartementen en een hotel van 100 kamers. Bij de berekening is rekening gehouden met een gelijkblijvend tarief voor de toeristenbelasting. De verwachting is dat in 2026 alle accommodaties in gebruik zijn.	Extra inkomsten 2022: € 164.000 2023: € 406.000 2024: € 554.000 2025: € 644.000

OZB Areaal uitbreiding woningbouwprogramma, grondexploitatie en vakantieparken		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
De gemeentelijke inkomsten op een realistisch niveau ramen.	Er zijn nieuwe berekeningen gemaakt waarbij ook rekening is gehouden met areaaluitbreiding van woningen zoals bijvoorbeeld bij Linnerpark, Op de Konie en Maasresidence. Bij deze inkomsten is rekening gehouden met de korting op de algemene uitkering.	Extra inkomsten minus korting algemene uitkering 2022: € 62.300 2023: € 107.600 2024: € 159.500 2025: € 206.900

Taakstelling bestaand beleid		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Het realiseren van de opgenomen taakstelling in de begroting 2021.	In de begroting 2021-2024 is een taakstelling opgenomen op bestaand beleid van € 50.000 in 2022, € 75.000 in 2023 en € 100.000 vanaf 2024 structureel. In 2021 heeft een ambtelijke werkgroep samen met een extern bureau en alle budgethouders de structurele budgetten tegen het licht gehouden. In september 2021 is een rapport opgeleverd waarbij een bezuiniging ("laaghangend fruit") voor een bedrag van € 38.600 vanaf 2022 is gerealiseerd. Uit het rapport "vooruitzicht door inzicht" blijkt verder dat er de nodige mogelijkheden aan besparingspotentieel zijn aangedragen, maar waar aanvullend onderzoek nodig is naar maatschappelijk effecten en wenselijkheid van besparing in relatie tot (bestuurlijke) ambities. Het college zal in samenspraak met de raad beoordelen welke thema's in 2022 verder worden uitgewerkt. Afhankelijk van bestuurlijke keuzes kan de taakstelling dan verder worden ingevuld.	Inboeken van de behaalde bezuiniging ad € 38.600 verloopt budgettair neutraal. Restant taakstelling bedraagt: 2022: € 11.400 2023: € 36.400 2024: € 61.400 2025: € 61.400

Totaaloverzicht Lasten en Baten Programma Gemeentebestuur en organisatie

Nr.	Omschrijving taakveld	Realisatie 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Lasten bestaand beleid							
0.1	Bestuur	1.462.643	1.314.452	1.244.200	1.233.852	1.233.852	1.233.851
0.2	Burgerzaken	437.552	581.980	523.684	504.628	504.628	504.628
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	1.745.648	1.849.811	1.837.510	1.841.770	1.841.770	1.841.769
1.2	Openbare orde en Veiligheid	106.218	680.141	128.970	128.230	128.230	128.230
2.1	Verkeer, wegen en water	20.800	21.009	20.417	20.088	20.088	20.088
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	24.707	30.000	25.000	20.000	20.000	20.000
7.5	Begraafplaatsen	114.737	122.481	128.928	127.941	127.941	127.941
	Totaal lasten bestaand beleid	3.912.305	4.599.874	3.908.709	3.876.509	3.876.509	3.876.507
Lasten nieuw beleid							
0.1	Bestuur			10.000	0	0	0
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer			51.000	94.000	74.000	83.000
1.2	Openbare orde en Veiligheid			5.000	-15.000	-15.000	-15.000
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie			2.000	2.000	2.000	2.000
	Totaal lasten nieuw beleid	0	0	68.000	81.000	61.000	70.000
	Totaal lasten	3.912.305	4.599.874	3.976.709	3.957.509	3.937.509	3.946.507
Baten Bestaand beleid							
0.1	Bestuur	12.228					
0.2	Burgerzaken	239.271	281.423	246.923	222.123	222.123	222.123
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	104.675	84.032	84.032	84.032	84.032	84.032
1.2	Openbare orde en Veiligheid	15.746	20.660	20.660	20.660	20.660	20.660
7.5	Begraafplaatsen	99.812	83.054	83.054	83.054	83.054	83.054
	Totaal baten bestaand beleid	471.732	469.169	434.669	409.869	409.869	409.869
Baten nieuw beleid							
0.2	Burgerzaken			0	0	130.000	128.000
	Totaal baten nieuw beleid	0	0	0	0	130.000	128.000
	Totaal baten	471.732	469.169	434.669	409.869	539.869	537.869
	Totaal saldo van baten en lasten	-3.440.573	-4.130.705	-3.542.040	-3.547.640	-3.397.640	-3.408.638
Mutaties reserves							
		Realisatie 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Lasten							
Baten		36.812	375.728	26.958	26.958	26.958	26.958
Saldo		36.812	375.728	26.958	26.958	26.958	26.958
	Gemeentebestuur en organisatie	-3.403.761	-3.754.977	-3.515.082	-3.520.682	-3.370.682	-3.381.680

Verschillen bestand beleid 2022-2021 Programma Gemeentebestuur en organisatie

Taakveld	Omschrijving	Uitgaven €	Inkomsten €	voordeel/ nadeel €
0.1	Bestuur			
	Global Goals voorlichting projecten 2021	-48.000		48.000
0.2	Burgerzaken			
	Bevolking projecten dienstverlening 2021 (dekking reserve)	-30.600		30.600
	Verkiezingen	-26.100		26.100
	Leges rijbewijzen		-12.500	-12.500
	Leges paspoorten		-10.000	-10.000
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer			
	Hulpverlening bijdrage VRLN Brandweer	-13.000		13.000
1.2	Openbare orde en veiligheid			
	Opvang zwerfdieren	10.000		-10.000
	Corona crisis 2021	-249.000		249.000
	Corona crisis (budgetoverheveling 2020)	-300.600		300.600
	Opruimen explosieven (budgetoverheveling 2020)	-12.600		12.600
	Overig, bedragen < € 10.000 incl. salarissen	-21.300	-12.000	9.300
	Totaal	-691.200	-34.500	656.700
		voordeel	nadeel	voordeel

Beleidsindicatoren Programma Gemeentebestuur en organisatie

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Vorige periode	Waarde	Periode	Waarde	Toelichting
0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2021	4,6	2022	4,7	De toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat van uw organisatie voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari.
0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2021	4,7	2022	4,8	Het werkelijk aantal fte dat per 1 september 2021 werkzaam was voor de gemeente.
0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten (€) per inwoner	2021	498	2022	500	Apparaatskosten zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken.
0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + inhuur externen	2021	4,4	2022	4,3	Hieronder valt niet : -alle vormen waarin een product of opdracht compleet in de markt wordt gezet; -inhuur van deskundigheid voor de uitoefening van wettelijke taken zoals bijvoorbeeld tolken.
0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	2021	17	2022	15	Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.
1. Veiligheid	Verwijzingen Halt	per 10.000 inwoners	2019	71	2020	60	Het aantal verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12 tot 18 jaar.
1. Veiligheid	Winkeldiefstallen	per 1.000 inwoners	2018	0,6	2019	0,8	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
1. Veiligheid	Geweldsmisdrijven	per 1.000 inwoners	2018	3,0	2020	2,5	Het aantal geweldsmisdrijven. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
1. Veiligheid	Diefstallen uit woning	per 1.000 inwoners	2018	3,4	2020	3,0	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.
1. Veiligheid	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	per 1.000 inwoners	2018	3,6	2020	3,1	Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde, per 1.000 inwoners.
6. Sociaal domein	Jongeren met een delict voor de rechter	%	2015	0,6	2019	0,0	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.

4. Financiële overzichten

4.1 Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Nr.	Omschrijving taakveld	Realisatie 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Lasten bestaand beleid							
0.5	Treasury	515.691	533.782	735.642	813.715	835.227	843.062
0.61	OZB woningen	194.550	160.633	140.633	140.633	140.633	140.633
0.64	Belastingen Overig	170.536	43.000	3.000	3.000	3.000	3.000
	Totaal lasten bestaand beleid	880.778	737.415	879.275	957.348	978.860	986.695
Lasten nieuw beleid							
0.5	Treasury			-111.833	-141.559	-35.359	-95.451
0.61	OZB woningen			19.100	21.900	25.900	29.900
	Totaal lasten nieuw beleid	0	0	-92.733	-119.659	-9.459	-65.551
	Totaal lasten	880.778	737.415	786.542	837.689	969.401	921.144
Baten Bestaand beleid							
0.5	Treasury	1.535.370	1.327.403	1.234.397	1.209.669	1.030.420	1.028.355
0.61	OZB woningen	2.665.368	2.680.475	2.733.475	2.760.475	2.787.475	2.787.475
0.62	OZB niet-woningen	1.653.919	1.640.500	1.667.500	1.680.500	1.693.500	1.693.500
0.64	Belastingen Overig	138.085	142.424	142.424	142.424	142.424	142.424
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	36.520.171	38.161.076	36.635.303	36.398.822	36.222.386	36.222.386
3.4	Economische promotie	410.911	450.200	450.200	450.200	450.200	450.200
	Totaal baten bestaand beleid	42.923.824	44.402.078	42.863.299	42.642.090	42.326.405	42.324.340
Baten nieuw beleid							
0.5	Treasury			0	0	0	-131.773
0.61	OZB woningen			72.000	162.000	292.800	433.500
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds			2.884.900	1.963.400	1.693.500	1.485.100
3.4	Economische promotie			164.000	406.000	554.000	644.000
	Totaal baten nieuw beleid	0	0	3.120.900	2.531.400	2.540.300	2.430.827
	Totaal baten	42.923.824	44.402.078	45.984.199	45.173.490	44.866.705	44.755.167
	Totaal saldo van baten en lasten	42.043.046	43.664.663	45.197.657	44.335.801	43.897.304	43.834.023
Mutaties reserves							
		Realisatie 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Lasten		48.303					
Baten		24.400	59.000				
Saldo		-23.903	59.000	0	0	0	0
	Algemene dekkingsmiddelen	42.019.143	43.723.663	45.197.657	44.335.801	43.897.304	43.834.023

Rentekosten / opbrengsten structureel

De samenstelling van de productenraming 2022-2025 betekent ook een volledige actualisatie van de investeringsstaat voor de berekening van de kapitaallasten en de toerekening daarvan aan de producten. Daarbij worden ook jaarlijks de verwachte rentekosten en rentebaten geactualiseerd. Er is een berekening van de renteomslag gemaakt. Dit op basis van de te verwachten netto-rentebetalingen. Doordat de gemeente Maasgouw een redelijk lage schuldquote heeft en relatief hoge renteopbrengsten uit de obligatieportefeuille, komt de rente-omslagberekening uit op 0,05 % negatief. Volgens de voorschriften kan dit percentage worden afgerond op 0,5 procentpunt. Voor de berekening van het rentepercentage voor 2022 is uitgegaan van 0 %. De berekening van de rente-omslag 2022 is in de paragraaf Financiering (5.4) opgenomen.

De verwachting is dat de rentekosten vanaf het jaar 2022 gaan stijgen. Er is in 2021 een nieuwe langlopende geldlening aangetrokken ter financiering van activiteiten. Dit omdat we drie kwartalen achter elkaar onder de kasgeldlimiet zaten en dan verplicht zijn een langlopende lening aan te trekken.

Omdat de rentebaten van de obligaties in de toekomst teruglopen vanwege inlossing, zal er mogelijk na het jaar 2025 weer sprake kunnen zijn van rentekosten.

x € 1.000	2022	2023	2024	2025
Actualisatie activagegevens	77	39	40	129
Rente taakveld Treasury	35	103	-4	40
Renteopbrengst obligatieportefeuille	0	0	0	-132
Totaal	112	142	36	37

Verschillen bestand beleid 2022-2021 overzicht algemeen dekkingsmiddelen

Taakveld	Omschrijving	Uitgaven €	Inkomsten €	voordeel/ nadeel €
0.5	Treasury			
	Rente langlopende geldleningen	-80.800		80.800
	Beleggingen langer dan 1 jaar	195.200	-54.000	-249.200
	Beleggingen korter dan 1 jaar	10.000		-10.000
	Onderuitputting kapitaallasten	77.500		-77.500
	Deelneming Essent		-39.000	-39.000
0.61	OZB woningen			
	OZB (opbrengsten eigenaren woningen)	-20.000		20.000
	Belastingverhoging OZB eigenaren		53.000	53.000
0.62	OZB niet-woningen			
	Belastingverhoging OZB gebruikers		27.000	27.000
0.64	Belastingen overig			
	Oninbaar verklaarde debiteuren	-40.000		40.000
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds			
	Algemene Uitkering mutaties mei- en september circulaire		-774.100	-774.100
	Uitkering deelfonds Sociaal Domein		-40.400	-40.400
	Comp. Uitkerings- en invoeringskosten ivm Corona		-711.200	-711.200
	Totaal	141.900	-1.538.700	-1.680.600
		nadeel	nadeel	nadeel

4.2 Overzicht overhead

Nr.	Omschrijving taakveld	Realisatie 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Lasten bestaand beleid							
0.4	Ondersteuning organisatie	9.908.391	10.939.737	9.807.073	9.711.788	9.679.138	9.677.856
Lasten nieuw beleid							
0.4	Ondersteuning organisatie			-21.500	-478.800	-494.700	-494.700
	Totaal lasten	9.908.391	10.939.737	9.785.573	9.232.988	9.184.438	9.183.156
Baten Bestaand beleid							
0.4	Ondersteuning organisatie	370.752	258.300	258.300	258.300	258.300	258.300
	Totaal baten	370.752	258.300	258.300	258.300	258.300	258.300
	Saldo van baten en lasten	-9.537.639	-10.681.437	-9.527.273	-8.974.688	-8.926.138	-8.924.856
Mutaties reserves							
		Realisatie 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Lasten							
Baten		537.198	1.205.982	373.352	339.002	316.562	312.472
Saldo		537.198	1.205.982	373.352	339.002	316.562	312.472
	Overhead	-9.000.441	-9.475.455	-9.153.921	-8.635.686	-8.609.576	-8.612.384

De overheadkosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Totaaloverzicht overhead 2022-2025	2022	2023	2024	2025
Ondernemingsraad + Commissies	€ 22.958	€ 22.958	€ 22.958	€ 22.958
Salariskosten directie, teammanagers, ondersteunende diensten en staf	€ 3.510.213	€ 3.119.111	€ 3.119.111	€ 3.119.111
Tijdelijk personeel (indirect)	€ 415.031	€ 415.031	€ 415.031	€ 415.031
Overige personeelslasten (opleidingskosten, reis- en verblijfskosten e.d.)	€ 248.093	€ 248.093	€ 248.093	€ 248.093
Huisvestings- en tractiekosten (1)	€ 925.292	€ 883.972	€ 857.803	€ 856.521
Overige algemene kosten	€ 489.364	€ 485.001	€ 484.148	€ 484.148
ICT	€ 902.634	€ 807.634	€ 800.206	€ 800.206
MER Bedrijfsvoering	€ 3.013.688	€ 2.992.888	€ 2.978.788	€ 2.978.788
Totaal Overhead	€ 9.527.273	€ 8.974.688	€ 8.926.138	€ 8.924.856
Dekking door reserves:				
Dekking Structureel diverse reserves dekking kapitaallasten (1)	€ 373.352	€ 339.002	€ 316.562	€ 312.472
Totaal Overhead tlv Exploitatie	€ 9.153.921	€ 8.635.686	€ 8.609.576	€ 8.612.384

Verschillen bestand beleid 2022-2021 overzicht overhead

Taakveld	Omschrijving	Uitgaven €	Inkomsten €	voordeel/ nadeel €
0.4	Ondersteuning organisatie			
	MER bedrijfsvoering mut. taakstelling BWN MER 2021-1	-137.300		137.300
	MER Bestuur en org mut. taakstelling BWN MER 2021-1	53.700		-53.700
	Global Goals (budgetoverheveling 2020)	-30.000		30.000
	Personeelslasten (tijdelijke fte's) incidenteel 2021	-503.700		503.700
	Inhuur juridische expertise (saldobestemming 2020)	-35.000		35.000
	Organisatie ontwikkeling traject Maasgouw (reserve budget)	-92.000		92.000
	Opstellen ondernemersdatabase (budgetoverheveling 2020)	-14.500		14.500
	Advisering subsidieaanvragen 2021	-24.000		24.000
	Algemene Financiële advieskosten 2021	-42.500		42.500
	Rechtsmatigheidsverantwoording tbv jaarrekening 2021	-25.000		25.000
	Digitale toegankelijkheid website (dekking reserve)	-29.500		29.500
	Digitale toegankelijkheid website (budgetoverheveling 2020)	-106.000		106.000
	Digitale dienstverlening burgerzaken ICT	-47.000		47.000
	Leasekosten ICT (vanaf 2022 via MER-BV)	-115.000		115.000
	Overig	15.100		-15.100
	Totaal	-1.132.700	0	1.132.700
		voordeel	voordeel	voordeel

4.3 Overzicht vennootschapsbelasting

Nr.	Omschrijving taakveld	Realisatie 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Lasten nieuw beleid							
Baten nieuw beleid							
Mutaties reserves							
		Realisatie 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Lasten							
Baten							
Saldo							
Geen gegevens beschikbaar; is nihil.							

4.4 Overzicht voor onvoorzien

Nr.	Omschrijving taakveld	Realisatie 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Lasten bestaand beleid							
0.8	Overige baten en lasten	3.040	124.406	-20.262	226.685	-103.574	-99.074
0.11	Resultaat van rekening van baten en lasten	3.258.315					
Lasten nieuw beleid							
0.8	Overige baten en lasten			536.906	1.169.894	1.453.116	1.445.345
	Totaal lasten	3.261.355	124.406	516.644	1.396.579	1.349.542	1.346.271
Baten Bestaand beleid							
0.8	Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0
Baten nieuw beleid							
	Totaal baten	0	0	0	0	0	0
	Totaal saldo van baten en lasten	-3.261.355	-124.406	-516.644	-1.396.579	-1.349.542	-1.346.271
Mutaties reserves							
		Realisatie 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Lasten							
Baten		1.169.582					
Saldo		1.169.582	0	0	0	0	0
	Onvoorzien	-2.091.773	-124.406	-516.644	-1.396.579	-1.349.542	-1.346.271

Het totaal bedrag van het overzicht voor onvoorzien bevat niet alleen de post onvoorzien structureel zoals vermeld in de paragraaf 6.3 financiële foto 2022-2025, maar ook de post onvoorzien incidenteel en de nog te realiseren taakstelling.

Verschillen bestaand beleid 2022-2021 overzicht voor onvoorzien

Taakveld	Omschrijving	Uitgaven €	Inkomsten €	voordeel/ nadeel €
0.8	Overige baten en lasten Het saldo van de post 'onvoorzien' wordt bij elke raadsvergadering bijgesteld en is aan fluctuaties onderhevig	-144.700		144.700
	Totaal	-144.700 voordeel	0 voordeel	144.700 voordeel

5. Paragrafen inzake de financiële positie

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zijn de paragrafen opgenomen waarin de beleidslijnen zijn vastgelegd voor ‘beheersmatige aspecten’. Het doel van deze paragrafen is om onderwerpen die verspreid in de begroting staan, gebundeld weer te geven. De hieronder genoemde, verplichte paragrafen zijn opgenomen in deze Programmabegroting.

Weerstandvermogen en risicobeheersing

Het weerstandvermogen is de weerstandscapaciteit in relatie tot de risico's. De paragraaf weerstandvermogen geeft aan hoe robuust de begroting is. Dit is belangrijk voor wanneer zich financiële tegenvallers voordoen.

Onderhoud kapitaalgoederen

Dit onderdeel gaat met name in op de onderhoudstoestand en de kosten van wegen, riolering, gebouwen, kunstwerken en dergelijke. Onderhoud van kapitaalgoederen beslaat een groot deel van de begroting. Een goed overzicht is daarom belangrijk voor een juist inzicht in de financiële positie.

Financiering

De financieringsparagraaf is sinds 2001 een verplichte paragraaf bij de Programmabegroting en het jaarverslag. Het doel van deze paragraaf is de uitvoering van de treasuryfunctie te volgen.

Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering is nodig voor het verwezenlijken van de taken van gemeenten. De bedrijfsvoeringparagraaf moet inzicht geven in de stand van zaken en de beleidsvoornemens over de bedrijfsvoering; met het oog op het uitvoeren van de activiteiten binnen de programma's en met het oog op de continuïteit van de gemeente. Onderdelen van onze bedrijfsvoering zijn vanaf 1 juli 2017 ondergebracht in het Servicecentrum MER. Het betreft personeel & organisatie, financiën, documentaire informatievoorziening en informatisering en automatisering.

Verbonden partijen

De paragraaf verbonden partijen moet inzicht geven in de relaties van de gemeente in derde rechtspersonen, waarin bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend en waarmee financiële belangen gemoeid zijn. Verbonden partijen zijn een manier om een bepaald beleidsvoornemen uit te voeren; het aangaan van verbonden partijen komt altijd voort uit het publiek belang. Gezien de veelheid aan verbonden partijen en hun financiële en bestuurlijke belang is het voor het inzicht van de raad belangrijk dat de relatie tussen verbonden partijen en het publieke belang aan worden gegeven. Daarbij wordt apart stilgestaan bij de voornemens van verbonden partijen.

Grondbeleid

De hoofdlijnen van het grondbeleid komen in deze paragraaf aan de orde. De paragraaf grondbeleid geeft de visie op het grondbeleid in relatie tot de uitvoering van de doelstellingen zoals opgenomen in de gebiedsontwikkelingen. Via grondbeleid kan een nadere invulling aan het uitvoeren van bepaalde beleidsvoornemens worden gegeven. Gedacht kan worden aan volkshuisvesting. Gezien het financiële belang van grondbeleid is een overzicht van het grondbeleid noodzakelijk voor de raad.

Lokale heffingen

De paragraaf lokale heffingen heeft betrekking op de belastingen en op de heffingen. De paragraaf bevat de uitgangspunten voor het tarievenbeleid en geeft op hoofdlijnen een overzicht van alle gemeentelijke belastingen en leges. Ook wordt er inzicht gegeven in de kostendekkendheid van de leges en het kwijscheldingsbeleid.

5.2 Weerstandsvermogen & risicobeheersing

Inleiding

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing stellen we vast of de financiële positie van Maasgouw robuust genoeg is om onvoorziene tegenvallers op te vangen. Om dat te bepalen zijn twee componenten belangrijk:

1. De risico's die we als gemeente lopen. Een aantal risico's zijn afgedekt door verzekeringen af te sluiten en door samen te werken met andere partijen (risicodeling). De risico's die niet te verzekeren zijn of verbonden zijn aan de maatschappelijke doelen die we als Maasgouw willen realiseren, moeten we in kaart brengen, proberen te verkleinen en goed bewaken.
2. De 'weerstandscapaciteit' (buffer) die er is om de resterende risico's op te vangen. De weerstandscapaciteit zijn de middelen en mogelijkheden die de gemeente heeft om deze niet begrote risico's te ondervangen.

Deze twee begrippen geven in essentie het begrip 'risicomanagement' weer. Een aantal risico's dekken we af met beheersmaatregelen. Voor de overblijvende risico's geven we inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is om de financiële en niet-financiële gevolgen van risico's op te vangen. Ook geven we inzicht in de financiële buffer die we daarvoor nodig en beschikbaar hebben.

De paragraaf is als volgt opgebouwd: eerst gaan we in op het bestaand beleid rondom weerstandsvermogen; daarna wordt de weerstandscapaciteit geïnventariseerd en dan komen de risico's aan bod. Op basis hiervan wordt de weerstandsratio bepaald.

Beleid

In februari 2021 heeft de raad de beleidsnota Risicomanagement & Weerstandsvermogen 2021-2024 (verder Nota R&W) vastgesteld. In de Nota R&W worden o.a. kaders gesteld met betrekking tot:

- Te onderkennen risico's (alleen negatieve, financieel kwantificeerbare risico's onderkennen)
- Rapportage van risico's in de P&C-documenten (alleen risico's met een score >10 o.b.v. kans x impact). Daarbij richten we ons niet alleen op de risicosignalering van de interne organisatie, maar ook van de risico's bij onze verbonden partijen.
- Berekening van de incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Daarbij wordt de incidentele weerstandscapaciteit berekend exclusief stille reserves. Voor de structurele weerstandscapaciteit wordt de onbenutte belastingcapaciteit bepaald op basis van de maximum ozb-tarieven.
- Zowel voor de incidentele als voor de structurele variant wordt een ratio nagestreefd van tenminste 1, waarbij we een signaleringsfunctie inbouwen vanaf 2.

Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit

Het is relevant om onderscheid te maken tussen incidenteel weerstandsvermogen dat beschikbaar is (voor incidentele tegenvallers op te vangen) en weerstandsvermogen met een structureel karakter.

Uit de tabellen is te herleiden uit welke componenten dat de incidentele en structurele weerstandscapaciteit zijn opgebouwd.

Onderdelen incidentele Weerstandscapaciteit	Omschrijving	€
Algemene reserve Vrij aanwendbare deel	Dit zijn vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken. Het betreft de Algemene reserve per 1-1-2022 voorafgaand aan de nog vast te stellen geactualiseerde Nota Reserves & Voorzieningen.	€ 18.447 .000
Bestemmingsreserve vrij aanwendbare deel	Dit betreft m.n. het vrij aanwendbare deel van de reserve ontwikkelingsbedrijf. O.b.v. de geraamde toevoegingen en onttrekkingen bedraagt deze per saldo € 2,8 mln (zie paragraaf 5.7 grondbeleid)	€ 2.800.000
Totaal incidentele weerstandscapaciteit		€ 21.247.000

Onderdelen structurele Weerstandscapaciteit	Omschrijving	€
Begrotingsruimte	Dit is de ruimte die ombuigingen op de korte (en lange) termijn mogelijk maakt. In de huidige meerjarenbegroting 2022-2025 is dit het structurele begrotingssaldo van de jaarschijf 2025 (€ 1.382.700). In 2022 is het begrotingssaldo met € 505.000 weliswaar lager, maar dat heeft als reden dat ook incidentele claims in 2022 voor ruim € 1,6 mln uit het begrotingssaldo zijn afgedekt. Het structurele begrotingssaldo 2022 bedraagt daarmee ruim € 2,1 mln.	€ 1.383.000
Onvoorziene Uitgaven	Deze post creëren we om middelen te hebben om nieuwe beleidsinitiatieven (incidenteel of structureel) te bekostigen of om onvoorzienbare, onontkoombare, onuitstelbare tegenvallers op te vangen. Voor incidentele uitgaven is jaarlijks € 25.000 beschikbaar.	€ 25.000
Onbenutte belastingcapaciteit	Dit zijn inkomsten die nog niet gemaximeerd of kostendekkend zijn. De tarieven voor de afvalstoffenheffing en rioolheffing zijn al kostendekkend. Dit betreft alleen de onroerende zaakbelastingen. In de huidige meerjarenramingen is al verwerkt dat de ozb-opbrengst jaarlijks met 1% wordt verhoogd (exclusief in 2022 het 'inhalen' van de 1% niet doorgevoerde ozb-opbrengstverhoging in 2021). O.b.v. het gehanteerde beleidskader in de nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen hanteren we voor berekening van de onbenutte belastingcapaciteit een verdere ozb-belastingverhoging tot aan het ozb normtarief artikel 12 Fvw. Dit zogenaamde redelijk peil voor de ozb bedraagt voor 2022 0,1800% (Meicirculaire 2021). Voor een toelichting op de berekening van de onbenutte belastingcapaciteit wordt verwezen naar paragraaf 5.8 lokale heffingen.	€2.287.000
Totaal structurele weerstandscapaciteit		€ 3.695.000

Inventarisatie risico's

Een risico is de kans dat een gebeurtenis optreedt, met een (negatief) gevolg voor de betrokkene.

We onderscheiden de volgende soorten risico's:

Risicocategorieën

1. Budgettaire risico's; dit zijn risico's die o.a. voortvloeien uit het eigen beleid, uit het beleid van een hogere overheid of uit samenwerking met andere instanties.
2. Risico's op eigendommen; dit zijn bijvoorbeeld risico's als ontvreemding, schade door brand, storm en water, maar ook risico's die voortvloeien uit niet bijgestelde onderhouds- en beheerplannen.
3. Risico's die samenhangen met de bedrijfsvoering; hiermee bedoelen we de informatievoorziening, de administratieve organisatie en de interne controle.
4. Overige risico's; dit zijn risico's als imago, politiek, strategie, veiligheid, aansprakelijkheidsstelling, milieu en arbo.

In de Nota R&W is als kader gesteld om alleen financiële negatieve risico's te kwantificeren; het betreft de risico's uit categorie 1 van bovenstaand overzicht. Kwantificering wordt toegepast door de kans te vermenigvuldigen met de financiële impact.

Enkele uitgangspunten bij de inventarisatie van risico's

- We pretenderen niet volledig te zijn. Het is van belang om de belangrijke risico's te signaleren, deze proberen te verminderen en te monitoren. Risico's kunnen een belangrijk afwegingscriterium zijn om tot een goed besluit te komen. De risico's leggen we vast in een risicoregister dat periodiek wordt geactualiseerd.
- De financiële risico's zijn geclassificeerd.
Daarnaast worden een aantal kansklassen onderscheiden om gradaties aan te brengen in risico's. In beleidskader 3 van de nota R&W is op basis van kans x risico een risicomatrix opgesteld.

Deze ziet er als volgt uit:

→ Risico in € ↓ Kans			1	2	3	4	5
			x< €25.000	€ 25.000 < x > €100.000	€ 100.000 < x > €500.000	€ 500.000 < x > €1.000.000	x> € 1.000.000
5	Zeer groot	80-99 %	5	10	15	20	25
4	Groot	60-80 %	4	8	12	16	20
3	50/50	40-60 %	3	6	9	12	15
2	Klein	20-40 %	2	4	6	8	10
1	Zeer klein	1-20 %	1	2	3	4	5

Tabel 2: risicokaart (scores)

Aan de risicomatrix is een rapportagestructuur gekoppeld, waarbij het uitgangspunt is gehanteerd dat risico's met een score van 10 en hoger via de P&C-cyclus aan de raad worden gerapporteerd via een toelichting. Voor de risico's met een lagere score wordt volstaan met benoeming van het risico en het bedrag o.b.v. kans x impact. Een verdere specificatie is op basis van het risicoregister beschikbaar.

Risico's met incidentele financiële impact

Omschrijving	Kans-klasse	Risico-klasse	Risico-score	Kans x Fin. impact	Toelichting
Informatiebeveiliging	4	4	16	€ 350.000	Binnen de teams / domeinen is er nog niet voldoende inzicht in de risico's die wij lopen t.a.v. de kritieke processen en informatiesystemen vanuit het oogpunt informatieveiligheid. Dit komt omdat er op teamniveau nog geen risicoanalyse heeft plaatsgevonden. Hierdoor is er onvoldoende zicht of we voldoende maatregelen hebben genomen, én kan er geen weloverwogen risicoafweging plaatsvinden. De planning is om dit najaar (2021) te starten met het in kaart brengen van de kritieke processen en informatiesystemen per team, dit is een eerste stap om te komen tot goed risicomanagement. Het financieel risico wordt geschat op > €500.000, met kans-klasse 4.
Project A2-ontsluiting Clauscentrale	3	5	15	€ 1.000.000	In december 2015 hebben gemeente, RWE en provincie een overeenkomst getekend voor de aanleg van een alternatieve ontsluitingsweg voor de Clauscentrale. Daadwerkelijke aanleg start wanneer RWE overgaat tot bouw van de "Claus D", het bestemmingsplan is aangepast en gronden zijn verworven. Partijen hebben t.a.v. kostenverdeling in 2015 de afspraak gemaakt : RWE max. € 2 mln en provincie en gemeente max. € 3 mln. De overeenkomst heeft een looptijd tot 1 januari 2025. De berekeningen voor het project zijn samengesteld in 2013. De uitkomst van deze berekeningen is de afgelopen 4 jaar niet geïndexeerd. Gezien de prijsstijging in de markt is het risico aanwezig dat het oorspronkelijke bedrag van €8 mln max uiteindelijk niet voldoende kan zijn. Max. risico aanvullend € 2 mln. Kans 50%
Afwikkeling FLO gelden VRLN	4	2	8	€ 70.000	Bij de overgang van het brandweerdistrict Roermond naar de Veiligheidsregio VRLN is de afspraak gemaakt dat er nog een afwikkeling komt t.a.v. de FLO gelden.

					Brandweelieden kunnen met functioneel leeftijdsontslag FLO. Maar door wettelijke maatregelen, AOW leeftijd verschuiven en fiscale boetes bij vroegtijdig stoppen, dient de juiste hoogte van het bedrag nog bepaald te worden. Dit is mede afhankelijk van interne besluitvorming binnen de VRLN. Het max risico wordt ingeschat op € 100.000.
Rioolheffing bezwaarschrift	2	3	6	€ 138.000	Bezwaarschrift Woningcorporatie tegen kostendekkendheid rioolheffing 2014 – 2018. Zitting heeft op 20-2-2019 plaatsgevonden, maar er is nog geen uitspraak van de rechtbank ontvangen. Max. risico € 460.000. Risicoklasse wordt ingeschat op 2 (klein; 30% kans).
OML borgstelling financiering	2	3	6	€ 86.000	Aanvankelijk bedroeg de borgstelling OML € 625.915. In de raadsvergadering van 15-12-2016 is besloten de borgstelling a.g.v. herfinanciering uit te breiden. Het Maasgouwse aandeel bedraagt € 288.000. OML heeft vooralsnog voldoende buffer om eventuele tegenvallers op te vangen. De risicoklasse wordt ingeschat op 2 (klein; 30% kans).
Edelchemie kosten handhaving	1	4	4	€ 100.000	Het max. risico bedraagt € 1 mln indien de Provincie handhavingskosten alsnog doorbelast aan Maasgouw. Gezien bestuurlijk akkoord wordt kans zeer klein (10%) geacht. Zie jaarrekening 2017 p. 15 voor uitvoerige toelichting.
Obligatieportefeuille	1	4	4	€ 50.000	Marktwaaarde obligatieportefeuille eind mei 2021 € 12,6 mln. Er bestaat een geringe kans (10%) dat hoofdsom belegde obligaties niet wordt terugontvangen. ASR Vermogensbeheer monitort de ontwikkelingen. Gezien samenstelling portefeuille wordt max. risico o.b.v. rating ingeschat op € 0,5 mln.
Verlofsaldo	1	3	3	€ 40.000	Mede a.g.v. corona is er sprake van een hoger verlofsaldo. Het verlofsaldo per ultimo 2020 bedroeg € 400.000. Uitbetaling verlof is slechts bij uitzondering mogelijk. Het risico wordt op zeer klein (10%) geschat.
Aanbesteding softwarepakketten	1	3	3	PM	Bestaande contracten met diverse softwareleveranciers worden

					vanwege complexe inrichting van ICT-infrastructuur verlengd omdat het niet mogelijk is om e.e.a. als vervangbaar systeem te zien. Aanbesteding van deze dienstverlening is uit oogpunt van doelmatigheid en doeltreffendheid niet direct te realiseren omdat continuïteit van geautomatiseerde gegevensverwerking gewaarborgd moet blijven.
TOTAAL risico's incidenteel				€ 1.834.000	

Risico's met structurele financiële impact

	Kans-klasse	Risico-klasse	Risico-score	Kans x Fin. impact	Toelichting
Algemene uitkering			15	€ 925.000	De algemene uitkering uit Gemeentefonds is de grootste inkomstenbron. De hoogte is gekoppeld aan de rijksuitgaven ('samen trap op, trap af'). Zowel voor de klassieke taken als voor het sociaal domein is een herijking voorzien vanaf 2023. In financiële zin is voor de herverdeling rekening gehouden met een toegroei naar een korting van € 23/inwoner o.b.v de recente adviesaanvraag aan de ROB (augustus 2021). Deze is gebaseerd op de geactualiseerde verdeelmaatstaven per 2019. Een actualisatie naar het feitelijke invoeringsjaar dient nog plaats te vinden. M.n. kleine niet-stedelijke gemeenten worden o.b.v. de huidige herijking nadeelgemeente en zullen mogelijk met een nog grotere negatieve bijstelling worden geconfronteerd. De korting a.g.v. herverdeling kan max. oplopen tot € 100 / inwoner (= € 2,4 mln). Fin. risico € 2,4 mln – 0,55 mln = € 1,85 mln x 50% kans.
Jeugdzorg Arbitrage VNG	3	5	15	€ 500.000	Op 2-6-2021 hebben de VNG en het Rijk in een bestuurlijk overleg gesproken over de uitspraak van de Commissie van Wijzen inzake het jeugddossier. O.b.v. de afspraken in dit overleg stelt het Rijk voor 2022 € 1,314 miljard extra ter beschikking aan gemeenten ter compensatie voor de tekorten op het gebied van jeugdhulp. Hiermee volgt het kabinet de uitspraak van de Commissie. Voor Maasgouw betekent dit in 2022

				een extra bedrag van € 1,25 mln plus € 135.000 om de PM-posten van het Rijk te dekken. In het voorstel van de Commissie staan ook bedragen vermeld voor 2023, 2024 en 2025. Nadere afspraken hierover waren nodig omdat er alleen voor 2022 gelden beschikbaar zijn gesteld. Tussen Rijk, IPO en VNG is afgesproken dat gemeenten in hun meerjarenraming rekening mogen houden met 75% van de bedragen die structureel nodig zijn volgens de Commissie van Wijzen die ten grondslag liggen aan de middelen die vanuit de Hervormingsagenda jeugd beschikbaar moeten komen. Deze Hervormingsagenda zorgt voor een significant aantal PM posten waarvan de impact zowel voor 2022 als voor de komende jaren nu niet in te schatten is. Deze agenda dient voor 1-1-2022 te worden opgesteld Voor Maasgouw zou dit het volgende betekenen: - 2023: € 1.150.000 - 2024: € 1.080.000 - 2025: € 995.000 Echter voor deze jaren is dus geen definitief besluit genomen. Het maximale risico is dat meerjarig geen rijkscompensatie van kosten jeugdzorg volgt. De aframing van ingeboekte rijkscompensatie bedraagt dan afgerond € 1 mln.. De kans wordt geschat op 50%.
Onderhoud bruggen / gebouwen	3	3	9	€ 250.000 Er is een meerjarenonderhouds-planning (MOP) opgesteld voor bruggen en gebouwen. Kosten van groot onderhoud dienen financieel afgedekt te worden door een toereikende voorziening. Het nieuw vast te stellen beheerplan in december 2020 heeft een horizon van 4 jaar: 2021-2024. Het onderliggende MOP is opgesteld voor een periode van 10 jaar. M.n. in de jaren na 2024 zijn een aantal grote vervangingsinvesteringen groot onderhoud aan de orde. Daarnaast is rekening gehouden met een beperkte meerjarige kostenindexering (3%). Het risico op een jaarlijks hogere toekomstige bijstorting bedraagt max. ca. € 500.000. We bekijken de komende jaren hoe de werkelijke kosten van groot onderhoud zich ontwikkelen t.o.v. het opgestelde

					MOP. Daarnaast kan vanuit kostenaspect het in gemeentelijk bezit zijnde (maatschappelijk) vastgoed worden heroverwogen i.r.t. nut en noodzaak van eigendom. De kans wordt op 50% geschat.
Loonstijging	3	3	9	€ 192.000	De huidige CAO gemeenten heeft een looptijd t/m 2020. Uitgangspunt is dat in de begroting in eerste instantie geen rekening wordt gehouden met loonstijgingen. De feitelijke resultaten van een nieuw CAO onderhandelingsresultaat worden achteraf budgettair bijgeraamd. SC MER hanteert ditzelfde uitgangspunt. Momenteel (medio augustus 2021) ligt er een loonbod van 0,5% en een looneis van de vakbonden van 2,75%. De onderhandelingen zijn opgeschort. Max. risico o.b.v. 2,75% is € 385.000 (Maasgouw + 1/3 ^e SC MER); 50% kans.
Omgevingswet	3	3	9	PM	De invoeringskosten van de Omgevingswet zijn (incidenteel) afgedekt. De structurele financiële gevolgen van de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn van veel zaken afhankelijk en nog niet te duiden.
Beschermd Wonen	2	4	8	PM	Met ingang van 1-1-2022 zijn alle gemeenten zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van het beschermd wonen (Wmo) maar met een verplichting tot regionale samenwerking (schaal Noord- en Midden- Limburg). Tot 1-1-2022 wordt deze taak uitgevoerd door Venlo als centrumgemeente. Momenteel worden diverse uitvoeringsmogelijkheden van deze regionale samenwerking verkend. Volgens de oorspronkelijke planning zou in juni 2021 een voorstel bij de gemeenteraden liggen. Er zijn echter meerdere dilemma's die verder onderzocht moeten worden voordat er duidelijkheid is over de juridische vorm en de financiële consequenties van deze regionale samenwerking voor Maasgouw. Totdat er duidelijkheid is over de verdeelsleutel van het regionale budget zal dit budgettair neutraal ingeboekt worden.
Open eind regelingen sociaal domein	2	3	6	PM	De uitgaven sociaal domein (participatie, wmo, jeugd) zijn zo realistisch mogelijk geraamd o.b.v. de meest actuele inzichten. De kostenontwikkeling is echter moeilijk voorspelbaar en beheersbaar. Ook

					ontwikkelingen zoals de voorgenomen landelijke wijziging van definitie van het woonplaatsbeginsel jeugd, de aanhoudende aanzuigende werking van het abonnementstarief wmo, afname rijksuitkering participatie etc kunnen tot toenemende kosten leiden.
Rentestijging	2	3	6	€ 72.000	Meerjarig is rekening gehouden met een rente die oploopt tot 1,5%. Dit is een historisch laag percentage, maar er zijn vooralsnog (medio juni 2021) geen signalen dat de lange rente substantieel gaat stijgen. Een rentestijging van 1% resulteren in extra rentekosten van ca. € 240.000. De kans wordt laag geschat (30%).
Heroverweging bestaand beleid	2	3	6	€ 30.000	In de begroting 2021 is een meerjarige taakstelling heroverweging bestaand beleid opgevoerd die oploopt naar € 100.000 structureel. Hiervan is afgerond € 39.000 gerealiseerd. De restant taakstelling bedraagt € 61.000 waarbij invulling afhankelijk is van maatschappelijke effecten en bestuurlijke afweging. Kans 50%.
TOTAAL risico's structureel				€ 1.969.000	

Weerstandsratio

Op basis van de benodigde- als de beschikbare weerstandscapaciteit kan men het weerstandsvermogen berekenen (beschikbare weerstandscapaciteit ÷ benodigde weerstandscapaciteit). Hierbij wordt het onderscheid doorgetrokken tussen het incidentele weerstandsvermogen en het structurele weerstandsvermogen:

$$\text{Weerstandsratio incidenteel} = \frac{21.447.000}{1.834.000} = 11,6$$

$$\text{Weerstandsratio structureel} = \frac{3.695.000}{1.969.000} = 1,9$$

In de Nota R&W worden kwalificaties aangeduid voor de hoogte van de weerstandsratio.

Ratio	Kwalificatie	
Weerstandsvormogen		
A	≥ 2,0	Uitstekend
B	≥ 1,4 en < 2,0	Ruim voldoende
C	≥ 1,0 en < 1,4	Voldoende
D	≥ 0,8 en < 1,0	Matig
E	≥ 0,5 en < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,5	Ruim onvoldoende

Conclusie

Het streven is om de robuuste financiële positie van Maasgouw te behouden om daarmee financieel toekomstbestendig te zijn. De normen die we hebben afgesproken voor de ratio zijn een signaleringsfunctie vanaf een ratio van 2 en een ondergrens van 1.

Incidentele weerstandscapaciteit

Toetsing aan de norm laat zien dat de incidentele weerstandsratio met de kwalificatie 'uitstekend' ruimschoots toereikend is. De ratio is licht gedaald t.o.v. de laatste risico-inventarisatie bij de jaarrekening 2020. Toen bedroeg de incidentele weerstandsratio 13,7. De lichte daling wordt veroorzaakt door een toename van de risico's van afgerond € 300.000 (a.g.v. afwikkeling FLO VRLN € 70.000 en hogere risicoinschatting v.w.b. informatiebeveiliging van € 200.000). Het incidentele risico voor wat betreft de afwikkeling van Covid19/corona is vervallen, omdat op basis van de huidige inzichten de toegekende rijkscompensatie als toereikend wordt geacht. Bij de vorige risico-inventarisatie was dit risico weliswaar opgenomen, maar niet financieel gekwantificeerd (PM).

Structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit is substantieel toegenomen t.o.v. de jaarrekening 2019 (van 0,7 naar 1,9) en is daarmee ruim voldoende. Deze toename lijkt niet voor de hand liggend omdat de structurele risico's juist zijn toegenomen. Voor de herijking van de algemene uitkering is de meest actuele informatie m.b.t. de voorziene korting van € 23 p.i. opgenomen. Het risico op een hogere korting kan alsnog plaatsvinden bij verdere actualisatie ten tijde van feitelijke invoering van de herijking die m.i.v. 2023 is voorzien. De risicotename t.o.v. de jaarrekening 2020 bedraagt € 450.000. Verder wordt landelijk geadviseerd om de rijkscompensatie voor jeugdzorg voor 75% in te ramen. Deze raming is ook financieel vertaald in deze begroting 2022, maar het risico van niet of mindere compensatie neemt hierdoor toe (€ 500.000). Tegenover deze toegenomen risico's staan enkele positieve ontwikkelingen. De begrotingsruimte, zijnde het begrotingssaldo, vormt de hoogte van de post 'onvoorzien structureel'. Deze bedroeg bij de jaarrekening 2020 nog € 89.000 en in deze begroting € 1.383.000. De gunstigere uitgangspositie wordt met name veroorzaakt door:

- meerjarig inramen van rijkscompensatie jeugdzorg
- een lagere korting bij de herijking gemeentefonds
- areaaluitbreiding toeristenbelasting en ozb-woningen
- structurele inraming van een stelpost afrekening btw-compensatiefonds

Daarnaast werd de onbenutte belastingcapaciteit voorheen berekend o.b.v. een belastingverhoging van 16% conform de destijds vigerende nota risicomanagement & weerstandsvermogen. Inmiddels is in februari 2021 de herziene nota Risicomanagement & Weerstandsvermogen 2021-2024 vastgesteld met een gewijzigde berekeningsmethode voor de onbenutte belastingcapaciteit (volgens de landelijke berekeningsmethodiek van het normtarief ozb). Dit zorgt voor een verruiming van het weerstandsvermogen van € 698.000 naar € 2.287.000. Overigens is een dergelijke rekenexercitie vooral theoretisch: een verhoging van de ozb tot het normtarief impliceert een stijging van maar liefst 83% van het ozb-tarief eigenaren woning!

Resumerend kan worden geconcludeerd dat zowel de incidentele en structurele weerstandsratio ruim voldoende zijn en daarmee sprake is van een robuuste financiële uitgangspositie. Het betreft echter een momentopname. Maasgouw is net als alle andere gemeenten in hoge mate afhankelijk van rijksfinanciering. Juist de ontwikkeling van deze financiering en de daarbij behorende kostenontwikkeling van m.n. het sociaal domein zijn hoogst onzeker waardoor m.n. de structurele financiële positie nauwlettend gevolgd moet worden. Ook dient er voldoende financiële ruimte beschikbaar te zijn voor toekomstige bestuurlijke opgaven en ambities.

Door inzet van alle kwadranten om financiële ruimte creëren (inzet reserves, belastingverhoging, heroverwegen bestaand beleid, heroverwegen nieuw beleid) en realistisch te ramen (met inachtneming van monitoring van de risico's) biedt de begroting van Maasgouw voldoende flexibiliteit om op toekomstige onvoorziene uitgaven te anticiperen. In de volgende paragraaf over de financiële kengetallen, de recente benchmark van BDO en het financieel verdiepingsonderzoek van de Provincie wordt de goede financiële uitgangspositie nogmaals bevestigd.

Financiële kengetallen

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de volgende financiële kengetallen:

- Netto schuldquote
(gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)
- Solvabiliteitsratio
- Grondexploitatie
- Structurele exploitatieruimte
- Belastingcapaciteit

Deze kengetallen vergroten het inzicht van de raad in de financiële positie van Maasgouw. Daarnaast bieden deze kengetallen de mogelijkheid om onze gemeente te vergelijken met andere gemeenten of het landelijk gemiddelde.

Beoordeling kengetallen

Uit de beschrijving van de verschillende kengetallen (zie hierna) blijkt dat een afzonderlijk kengetal nog weinig zegt over hoe de financiële positie moet worden beoordeeld. Zo hoeft een hoge schuld geen nadelig effect te hebben op de financiële positie, maar is dat afhankelijk of en wat er aan eigen vermogen en baten tegenover die schuld staat en hoe groot de kans is dat de schuld weer wordt afgelost. Noch hoeft een tegenvallende ontwikkeling van de grondprijs een negatieve invloed te hebben indien de structurele exploitatieruimte groot is of men over voldoende ruimte in belastingcapaciteit beschikt, omdat er dan ruimte is om tegenvallers op te vangen. Het is dus niet mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie van een gemeente.

Voor de beoordeling van de financiële positie is het belangrijk dat zowel naar de balans als naar de exploitatie wordt gekeken. In de kengetallen structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit komt tot uitdrukking of de gemeente over voldoende structurele baten beschikt, en welke mogelijkheid er is om de structurele baten

op korte termijn te vergroten. De kengetallen netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio en grondexploitatie hebben betrekking op de balans.

Onderstaand volgt een nadere uitwerking en toelichting per kengetal.

Netto Schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Een hoge netto schuldquote hoeft op zichzelf geen probleem te zijn. Of dat het geval is valt niet direct af te leiden uit de netto schuldquote zelf, maar hangt af van meerdere factoren. Zo kan een hoge schuld worden veroorzaakt doordat er leningen zijn afgesloten en die gelden vervolgens worden doorgeleend aan bijvoorbeeld woningbouwcorporaties die op hun beurt weer jaarlijks aflossen. In dat geval hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

De netto schuldquote wordt berekend aan de hand van diverse gegevens uit de balans. Samengevat ziet deze berekening er als volgt uit.

$$\text{Netto schuldquote} = \frac{(A + B + C - D - E - F - G)}{H} \times 100\%$$

- A. Het totaal van de vaste schulden
- B. Het totaal saldo van de netto-vlottende schulden
- C. Het totaal saldo van alle overlopende passiva
- D. Het totaal saldo van de financiële vaste activa
- E. Het totaal saldo van alle uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.
- F. Het totaal saldo van alle liquide middelen
- G. Het totaal saldo van de overlopende activa
- H. Het gerealiseerde saldo van de baten

Toepassing van de bovenstaande berekening leidt tot de volgende uitkomsten voor de gemeente Maasgouw:

	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Netto schuldquote	50,5%	93,0%	91,8%	99,2%	97,7%	99,3%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	39,4%	85,0%	80,8%	88,2%	86,7%	88,5%

In de Kennisbank Openbaar Bestuur van het Ministerie van BZK zijn de financiële kengetallen van alle Nederlandse gemeenten opgenomen. Deze kengetallen zijn gebaseerd op de balanscijfers 2017 en de begrotingscijfers 2018. Hieruit blijkt dat de Nederlandse gemeenten ultimo 2017 gemiddeld genomen een netto schuldquote hadden van 69% en een netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen van 62%. In Maasgouw loopt de schuldquote op begrotingsbasis in de komende jaren op. Dit is te verklaren door een geplande toename in investeringen (o.a. reconstructies en verenigingszaal Wessem) en een afname van de reserves. In het Gemeentelijk Toezichtskader (GTK) wordt een uitkomst tussen 90-130% als neutraal beschouwd. Een score >130% is risicovol.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen (het totaal van de algemene en de bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Daar is bijvoorbeeld sprake van indien een lening is aangegaan omdat het eigen vermogen niet liquide is (omdat het vast zit in bijvoorbeeld een gemeentehuis of dat er andere investeringen mee zijn gefinancierd). Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente.

De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van een gemeente. De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen (eigen en vreemd vermogen). Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, bestemmingsreserves en het resultaat.

De solvabiliteitsratio wordt berekend door het eigen vermogen te delen door het totale vermogen uitgedrukt in een percentage.

$$\text{Solvabiliteitsratio} = \frac{\text{Eigen vermogen}}{\text{Totale vermogen}}$$

De solvabiliteitsratio laat het volgende beeld zien voor onze gemeente:

	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Solvabiliteitsratio	46,8%	35,9%	35,8%	35,1%	35,8%	35,7%

In de Kennisbank Openbaar Bestuur is vermeld dat de gemiddelde Nederlandse gemeente een solvabiliteitsratio van 33% heeft. De Maasgouwse solvabiliteitsratio stabiliseert meerjarig op ca. 35% op begrotingsbasis en is daarmee iets hoger t.o.v. het gemiddelde van Nederlandse gemeenten. In het Gemeentelijk Toezichtskader (GTK) wordt een solvabiliteitsratio tussen 20-50% als neutraal beschouwd. Een score <20% wordt risicovol geacht.

Kengetal Grondexploitatie

De afgelopen jaren is landelijk gebleken dat de grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Indien een gemeente leningen heeft afgesloten om grond te kopen voor een (toekomstige) woningbouwproject heeft zij een schuld. Bij de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost wanneer het project wordt uitgevoerd. Van de opbrengst van de grondexploitatie kan immers de schuld worden afgelost. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (boekwaarde van de grondexploitatie) is ten opzichte van de totale baten exclusief mutaties reserves.

Wanneer de grond tegen de prijs van landbouwgrond is aangekocht, loopt een gemeente relatief gering risico. Het is dus belangrijk om te kunnen beoordelen of er een reële verwachting is of de grondexploitatie kan bijdragen aan de verlaging van de schuld. Staat de grond tegen een te hoge waarde op de balans en moet die worden afgewaardeerd dan leidt dit tot een lager eigen vermogen en dus een lagere solvabiliteitsratio.

Voor het kengetal van de grondexploitatie wordt gebruik gemaakt van de volgende formule.

$$\text{Grondexploitatie} = \frac{(A + B)}{C}$$

A= saldo van niet in exploitatie genomen gronden

B= saldo van in exploitatie genomen gronden

C= saldo van baten

Uit de onderstaande tabel blijkt dat de grondexploitatie een relatief geringe impact heeft op de financiële positie.

	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Grondexploitatie	0,4%	3,4%	2,6%	5,4%	3,0%	2,7%

De gemeente Maasgouw steekt hierbij gunstig af ten opzichte van een gemiddeld percentage van 17% volgens de Kennisbank Openbaar Bestuur. In het Gemeentelijk Toezichtskader (GTK) wordt een kengetal <20% als minst risicovol. Het risico voor Maasgouw is dus bijna nihil.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen de structurele en incidentele lasten. Bij incidentele baten en lasten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Voorbeelden van structurele baten zijn de algemene uitkering en de eigen belastinginkomsten. Bij structurele lasten zijn dat bijvoorbeeld de personeelslasten, kapitaallasten en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen.

De relevantie van dit kengetal voor de beoordeling van de financiële positie schuilt erin dat het van belang is om te weten welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

De formule voor het berekenen van de structurele exploitatie ruimte is:

$$\text{structurele exploitatieruimte} = \frac{(B - A) + (D - C)}{E} \times 100\%$$

A= structurele lasten

B= structurele baten

C= structurele toevoegingen aan de reserve

D= structurele onttrekkingen aan de reserve

E= saldo van de totale baten

Toepassing van de bovenstaande berekening leidt tot de volgende uitkomsten voor de gemeente Maasgouw:

	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Structurele exploitatieruimte	1,9%	2,0%	3,5%	2,6%	2,4%	2,4%

Het landelijk gemiddelde komt uit op een structurele exploitatieruimte van 1,3% volgens de Kennisbank Openbaar Bestuur (KOB). Ten opzichte van de begroting 2021 is de meerjarige prognose van de structurele exploitatieruimte positief. Dat wordt m.n. veroorzaakt door een positieve ontwikkeling van de herijking van de algemene uitkering en extra gelden voor jeugdzorg. De begrote meerjarige rijksinkomsten zijn echter nog omgeven met onzekerheden (zie risicoparagraaf).

In het Gemeentelijk Toezichtskader (GTK) wordt een score 0 als neutraal beschouwd. Een score >0 wordt als minst risicovol beschouwd.

Belastingcapaciteit

De OZB is de belangrijkste eigen belastinginkomsten van een gemeente. De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en afvalstoffenheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente. De reden dat tevens wordt gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing is dat deze heffing maximaal kostendekkend mag zijn. In het geval dat de heffing lager dan kostendekkend wordt vastgesteld is er sprake van belastingcapaciteit die niet wordt benut.

De belastingcapaciteit van gemeenten wordt berekend door de totale woonlasten van meerpersoons-huishoudens in jaar-t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1.

$$\text{Belastingcapaciteit} = \frac{\text{gemiddelde woonlasten in Maasgouw}}{\text{gemiddelde woonlasten in Nederland}} \times 100\%$$

Uit de onderstaande tabel blijkt dat de gemiddelde woonlasten in Maasgouw gunstig afsteken ten opzichte van de gemiddelde woonlasten in Nederland.

	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Gemeentelijke belastingcapaciteit	90,7%	92,9%	91,7%	92,5%	93,2%	94,0%

Het landelijk gemiddelde op basis van de begrotingscijfers 2018 bedraagt volgens de Kennisbank Openbaar Bestuur 101%. Maasgouw zit qua woonlastendruk dus ca. 10% onder het landelijk gemiddelde.

In het Gemeentelijk Toezichtskader (GTK) wordt een belastingcapaciteit tussen 95-105% als neutraal beschouwd. Maasgouw bevindt zich met een score <95% in de categorie minst risicovol.

Conclusie financiële kengetallen

Meerjarig is er sprake van een gunstige ontwikkeling van de kengetallen ten opzichte van de meerjarige prognose bij de begroting 2021. De meerjarige prognoses zijn echter omgeven met veel onzekerheden door het beperkte zicht op de ontwikkeling van de gemeentefinanciën die grotendeels afhankelijk is van Rijks-financiering via de algemene uitkering. De uitkomsten van de financiële kengetallen in Maasgouw zijn positief in vergelijking met de landelijke benchmark. Ook op basis van toetsing aan het Gemeentelijk Toezichtskader 2020 van de Provincie is geen sprake van verhoogde risico's; alle scores zijn 'neutraal' of 'minst risicovol'.

BDO benchmark Nederlandse gemeenten 2021

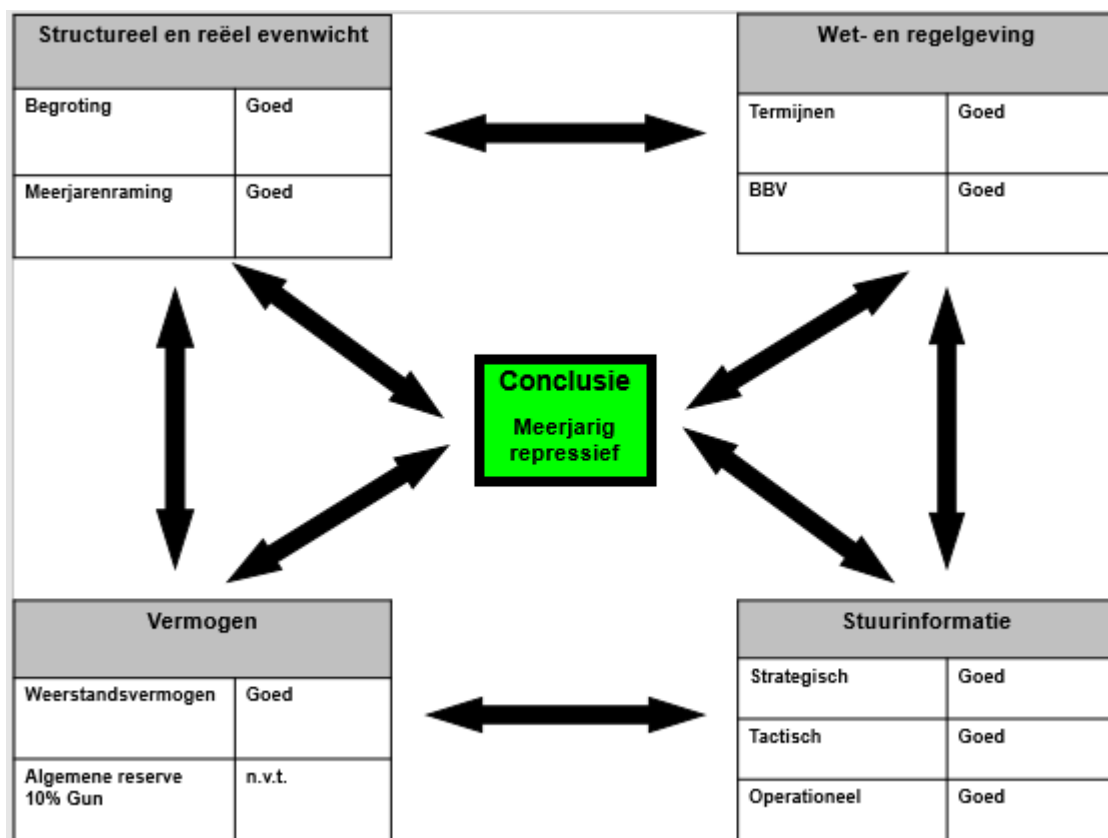
In januari 2021 heeft BDO Accountants een benchmark onder alle Nederlandse gemeenten gepubliceerd. In deze jaarlijkse publicatie ⁷ worden alle Nederlandse gemeenten met elkaar vergeleken o.b.v. de uitkomsten van de financiële kengetallen. Maasgouw staat in de ranking van gemeenten <25.000 op de 20^e plaats (van de 127 gemeenten) met een rapportcijfer 9.

Overigens is de vergelijking gebaseerd op de beoordeling van kengetallen van de jaarrekeningen van gemeenten van 2019 en begrotingen 2021. Uit analyse van de begrotingen voor 2021 wordt in de publicatie aangegeven dat het merendeel van de gemeenten over 2021 een verlies verwacht. Met name het sociaal domein blijkt financieel gezien voor veel gemeenten een blok aan het been: dit is en blijft de grootste kostenpost. Daardoor teren gemeenten verder in op de reserves, en ziet de toekomst er voor veel gemeenten somber uit door oplopende tekorten.

Financieel verdiepingsonderzoek 2021-2024

Medio 2021 heeft de Provincie Limburg vanuit haar toezichthoudende rol op de gemeentefinanciën een financieel verdiepingsonderzoek (FVO) uitgevoerd. Daarbij is zowel de financiële positie (linkerdeel van de scorecard) als de financiële functie (rechterdeel van de scorecard) beoordeeld. Maasgouw scoort op alle onderdelen goed.

⁷ BDO-benchmark Nederlandse gemeenten 2021 Financiële situatie onhoudbaar; tekorten groeien verder, uitvoering openbaar bestuur verschaalt.

Op basis van het onderzoek wordt geconcludeerd dat de gemeente Maasgouw aan de voorwaarden van meerjarig repressief toezicht voldoet. Dat betekent dat Maasgouw t/m het begrotingsjaar 2024 toezichtsarm zal zijn.

5.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

In deze paragraaf lichten we de belangrijkste investeringen in het beheer van de openbare ruimte van de gemeente toe, gebaseerd op de volgende beheerplannen:

- Beleidskaders Wegen en Groen 2019-2022 (13 december 2018)
- GRP 2017-2021 (16 februari 2017) en waterketenplan (16 februari 2017).
- Beleidsplan civieltechnische kunstwerken 2021-2024 (15 december 2020)
- Beleidsplan Openbare Verlichting 2019-2023 (13 december 2018)
- Beleidsplan Onderhoud gemeentelijke gebouwen 2021-2024 (15 december 2020)

Geconstateerd kan worden (dit geldt voor alle beheerprogramma's), dat er geen sprake is van achterstallig onderhoud.

Beleidsplannen 'Onderhoud gemeentelijke gebouwen' en 'Onderhoud civiele kunstwerken'

In december 2020 zijn de nieuwe beleidsplannen onderhoud gemeentelijke gebouwen en onderhoud civieltechnische kunstwerken vastgesteld (2021-2024).

Onderhoud kunstwerken 2022

De kosten van hieronder genoemd (groot) onderhoud bruggen zijn opgenomen in het meerjarig onderhoudsplan civieltechnische kunstwerken en worden gefinancierd uit de voorziening groot onderhoud civieltechnische kunstwerken.

Brug Leerke Ven

Vervangen houten brugdelen. De kosten hiervan zijn geraamd op € 22.400 excl. btw.

Kwaliteitsniveau onderhoud kunstwerken

Niveau		Kwaliteit	Omschrijving
Hoog	Uitgebreid	Hoogwaardig gebruiksniveau (zeer intensief beheer)	Het kunstwerk wordt behandeld met het oog op de duurzaamheid. Op dit niveau zal het onderdeel zo lang mogelijk meegaan, zonder dat het zijn functionaliteit verliest. De kosten voor een optimaal niveau zijn aanzienlijk, maar zullen vooral visueel effect hebben.
Basis	Esthetisch	Normaal gebruiksniveau (intensief beheer)	Met het onderhoudsniveau basis wordt ervoor gezorgd dat een kunstwerk zijn functie niet verliest. Veiligheid, gebruik, duurzaamheid en toegankelijkheid worden gewaarborgd tegen redelijke kosten. Een verslechtering van de onderhoudstoestand wordt geaccepteerd, maar het technisch onderhoud blijft op orde.
Laag	Noodzakelijk	Technische basiskwaliteit (matig intensief beheer)	Onderhoud wordt slechts uitgevoerd wanneer de veiligheid in het geding is. Functieverlies van diverse onderdelen wordt getolereerd. De jaarlijkse kosten voor vervanging en groot onderhoud zullen echter toenemen. Verder is er sprake van duidelijk zichtbare schade.

Voorop staat dat de constructieve en de gebruiksveiligheid van de kunstwerken niet in het geding mogen zijn of komen. Periodiek beoordelen van de toestand is dus een noodzakelijke voorwaarde om op tijd te kunnen anticiperen. Zowel voor wat betreft de uitvoering als de daarvoor benodigde financiële middelen.

Voor alle kunstwerken in de gemeente Maasgouw wordt aangehouden dat de kunstwerken moeten voldoen aan het kwaliteitsniveau 'Basis'.

Civieltechnische kunstwerken

Bruggen en civiele kunstwerken*						
	Realisatie 2020	Raming 2021 ná wijziging	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Exploitatie	2.900	12.900	12.900	12.900	12.900	12.900
Projecten	17.800	0	0	0	0	0
Storting voorziening	51.200	92.100	92.100	92.100	92.100	92.100
Vrijval voorziening	-83.700	0	0	0	0	0
Kapitaallasten**	17.500	20.500	20.400	20.400	20.400	20.400
Totaal	5.700	125.500	125.400	125.400	125.400	125.400

* In het overzicht is geen rekening gehouden met de kosten overhead

Voorziening groot onderhoud civiele kunstwerken	Werkelijk 1-1-2021	Raming 1-1-2022				
Stand beschikbare voorziening	16.800	0				

Onderhoud gebouwen 2022

De kosten van alle hieronder genoemd (groot) onderhoud gebouwen zijn opgenomen in het meerjarige onderhoudsplan gebouwen en worden gefinancierd uit de voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen.

Sporthal Andreashal

Onderhoud ophaalbare scheidingswand in de sporthal. De kosten hiervan zijn geraamd op € 39.800 excl. btw.

Zalencentrum De Spil

Voor 2022 staan diverse werkzaamheden in De Spil op het programma:

- Vervangen regelkast ventilatie
- Vervangen vloer- en wandtegels van de sanitaire ruimtes op de 1ste en 2de verdieping .
- De liftinstallatie in de machineruimte dient te worden gereviseerd.
- De afzuigunit luchtbehandeling aula vervangen.

De totale kosten zijn geraamd op € 148.000 incl. btw.

Kloosterhof Linne

In 2022 dienen de loodaansluitingen en platdakbedekking vervangen te worden. Tevens is het voegwerk van de gevels aan vervanging toe. Totaal zijn deze kosten geraamd op € 35.000 incl. btw

MFC Ohé en Laak

Vervangen van de dakbedekking van het lage dakdeel. De kosten hiervan zijn geraamd op € 18.000 incl. btw.

Gymzaal aan de Leukenstraat

Vervangen van de sportvloer. De kosten hiervan zijn geraamd op € 27.300 excl. btw.

Eurobad

De schuifafsluiters en de vlinderkleppen van de technische zwemwaterinstallatie vervangen. De kosten hiervan zijn geraamd op € 20.500 excl. btw.

Publiekcentrum Maasbracht

Vervangen dakunits airco. De kosten hiervan zijn geraamd op € 26.000 excl. btw.

Bredeschool Heel

Vervangen schoonloopmatten gehele school. De kosten hiervan zijn geraamd op € 15.700 incl. btw.

Kwaliteitsniveau onderhoud gebouwen

In de vastgoedwereld wordt gebruik gemaakt van een zespunt-schaalverdeling volgens conditiemeting SBR, voor het bepalen van het onderhoudsniveau van een gebouw:

1. Uitstekende onderhoudstoestand: het object dient in nieuwstaat te worden gehouden;
2. Goede onderhoudstoestand: het object dient in goede conditie te worden gehouden;
3. Redelijke onderhoudstoestand: het object dient in redelijke conditie te worden gehouden;
4. Matige onderhoudstoestand: het object dient in matige conditie te worden gehouden;
5. Slechte onderhoudstoestand: er word alleen onderhoud uitgevoerd als er problemen zijn;
6. Zeer slechte onderhoudstoestand: het gebouw kan beter worden gesloopt.

Voor de meeste operationele objecten van de gemeente is onderhoudsniveau 2 of 3 van toepassing. Bij niveau 3 mag enige veroudering worden geaccepteerd, dit mag echter nooit het gebruik beperken.

Op dit moment wordt het onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen uitgevoerd naar minimaal niveau 3, basiskwaliteit; sober en doelmatig.

Gebouwen

Gebouwen						
	Realisatie 2020	Raming 2021 ná wijziging	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Storting voorziening	288.500	777.500	777.500	777.500	777.500	777.500
Totaal	288.500	777.500	777.500	777.500	777.500	777.500

Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	Werkelijk 1-1-2021	Raming 1-1-2022				
Stand beschikbare voorziening	105.100	333.000				

Schoolgebouwen						
	Realisatie 2020	Raming 2021 ná wijziging	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Storting voorziening	19.900	62.200	62.200	62.200	62.200	62.200
Totaal	19.900	62.200	62.200	62.200	62.200	62.200

Voorziening groot onderhoud schoolgebouwen	Werkelijk 1-1-2021	Raming 1-1-2022				
Stand beschikbare voorziening	0	17.300				

Beleidskaders Wegen en Groen en Nautische voorzieningen

Het beheerplan Wegen en Groen is in december 2018 vastgesteld en heeft een looptijd tot en met 2022. In 2018 is een actualisatie uitgevoerd van het areaal wegen en groen naar aanleiding van projecten, omvorming, gebiedsontwikkeling en overname van andere beheerders. In deze actualisatie is gekeken naar het beheer van de totale openbare ruimte. Naar aanleiding van deze actualisatie zijn de onderhoudsbudgetten in de P&C cyclus bijgesteld. In 2022 zal een nieuw beleidsplan moeten worden opgesteld. Daarnaast zullen we in 2022 een beleidsplan voor Nautische voorziening opstellen. Hiervoor is incidenteel een extra bedrag van € 25.000 nodig.

Kwaliteitsniveau onderhoud wegen

We hebben voor 2019-2022 gekozen voor ambitieniveau B, conform de CROW-richtlijn.

Wegen en trottoirs*						
	Realisatie 2020	Raming 2021 ná wijziging	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Maaien bermen	85.500	107.400	107.400	107.400	107.400	107.400
Onderhoud	1.122.300	1.086.800	1.086.800	1.086.800	1.086.800	1.086.800
Belijningen / wegmarkering	32.100	28.400	28.400	28.400	28.400	28.400
Onkruidbestrijding	121.400	35.700	35.700	35.700	35.700	35.700
Vegen wegen/bladzuigen	53.100	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Overigen exploitatie	18.100	56.100	56.100	56.100	56.100	56.100
Projecten	58.700	50.000	103.000	55.000	75.000	55.000
Kapitaallasten	181.500	284.300	490.600	548.200	611.200	657.300
		0				
Overige inkomsten	-72.800	-40.500	-40.500	-40.500	-40.500	-40.500
Totaal	1.599.900	1.658.200	1.917.500	1.927.100	2.010.100	2.036.200

* In het overzicht is geen rekening gehouden met de kosten salarissen en overhead

Kwaliteitsniveau onderhoud groen

De dorpskern, begraafplaatsen, sportvelden, toeristische hotspots en rotondes worden beheerd op CROW beeldkwaliteitsniveau A. Woonwijken worden beheerd op CROW beeldkwaliteitsniveau B. Bedrijventerreinen en buitengebieden worden beheerd op CROW beeldkwaliteitsniveau C. Ongeacht bovenstaande gebiedsindeling vindt zwerfafvalbeheersing, het onderhoud van bomen en herstellen van beschadigde plaatsen plaats op CROW beeldkwaliteitsniveau A.

Groen en plantsoenen*						
	Realisatie 2020	Raming 2021 ná wijziging	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Onderhoud	280.300	227.400	227.400	227.400	227.400	227.400
Projecten	104.400	160.100	186.000	71.000	71.000	62.500
Kapitaallasten	900	12.400	12.300	12.300	12.300	12.300
Directe kosten Werkbedrijf	559.000	596.300	596.300	596.300	596.300	596.300
Totaal	944.600	996.200	1.022.000	907.000	907.000	898.500

* In het overzicht is geen rekening gehouden met de kosten salarissen en overhead

GRP 2022-2026 en Waterketenplan 2021-2025

In het Waterketenplan zijn de gezamenlijke ambities voor de toekomst van de waterketen en de route om de ambities te bereiken beschreven. Het plan beschrijft een aantal concrete projecten en aandachtsgebieden

voor de planperiode: het actieprogramma. Ten slotte legt het plan vast hoe de samenwerking vorm wordt geven. Het Waterketenplan is in 2020 vernieuwd en in het voorjaar 2021 vastgesteld door Waterpanel Noord.

In 2020 is een nieuw BRP (basisrioleringsplan Maasgouw /hydraulische doorrekening) gemaakt. Het BRP heet tegenwoordig SSW (Systeemoverzicht Stedelijk Water). Voor deze naamsverandering is gekozen omdat met de nieuwe rekenmodellen ook afstromend water over maaiveld in beeld wordt gebracht en tevens de interactie met oppervlaktewater wordt berekend. Aansluitend hierop zijn de uitkomsten van het SSW in het nieuwe GRP opgevoerd.

In het waterketenplan is nadrukkelijk gekeken naar de effecten van klimaatverandering. Niet alleen het effect van heviger buien, maar ook hittestress, droogte en overstromingsgevaar komt aan bod. Door middel van twee brede sessies, de zogenaamde risicodialoog, die we met dorpsraden, belangengroepen, woningbouwverenigingen, ondernemers en beleidsmedewerkers hebben gevoerd, zijn de resultaten van de klimaatatlas vertaald naar bedreigingen en kansen. Ook hebben we het Maasgouws Burgerpanel benaderd en hun middels een vragenlijst de bedreigingen en kansen van klimaatverandering in beeld laten brengen. Vanuit deze bedreigingen en kansen en onze klimaatstrategie is een lokale uitvoeringsagenda klimaatadaptatie opgesteld inclusief kostenraming. De lokale uitvoeringsagenda klimaatadaptatie wordt in oktober 2021 aan de raad aangeboden.

Parallel aan het opstellen van het Waterketenplan worden voor alle gemeenten individuele gemeentelijke rioleringsplannen opgesteld. Alle gezamenlijke keuzes, beelden en projecten zijn vastgelegd in het Waterketenplan, de lokale uitwerking daarvan staat in het betreffende lokale GRP. Verder beschrijft het plan welke voorzieningen de gemeente bezit, hoe deze functioneren, hoe het beheer wordt uitgevoerd en welke kosten hieraan zijn verbonden. Het GRP geeft inhoud aan de gemeentelijke watertaken voor afvalwater, hemelwater en grondwater. De investeringen uit het GRP 2022-2026 zijn opgenomen in het JIP/MIP. Het nieuwe GRP wordt in oktober 2021 aan de raad ter vaststelling aangeboden. Vanwege de samenhang tussen GRP en klimaatadaptatie worden beide zaken gelijk aan de raad aangeboden.

Kwaliteitsniveau onderhoud riolering

Als gemeente zijn we verantwoordelijk voor een goede invulling van onze gemeentelijke Watertaken, zoals in de Wet milieubeheer is aangegeven. Daarnaast volgt uit het Besluit kwaliteit leefomgeving (artikel 3.17) dat de gemeente er zorg voor draagt dat een openbaar vuilwaterriool zo wordt ontworpen, gebouwd en onderhouden dat:

- a) het zoveel mogelijk berekend is op de eigenschappen, samenstelling en hoeveelheid van het afvalwater,
- b) lekkage zoveel mogelijk wordt voorkomen, en
- c) het aantal overstortingen zo beperkt is als voor een doelmatig beheer van afvalwater mogelijk is.

We zorgen ervoor dat de riolering aan bovenstaande zaken voldoet.

Riolering						
	Realisatie 2020	Raming 2021 ná wijziging	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Exploitatie riolering						
Reinigen putten en gemalen	122.400	151.000	56.000	56.000	56.000	56.000
Reiniging en inspectie rioleringen	0	0	60.000	60.000	60.000	60.000
Vegen wegen	53.100	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Onderhoud	55.600	50.000	60.000	60.000	60.000	60.000
Kolkenzuigen	55.600	53.000	65.000	65.000	65.000	65.000
Huisaansluitingen	21.600	52.000	0	0	0	0
Externe ondersteuning	174.300	135.000	60.000	60.000	60.000	100.000
Projecten	40.800	180.600	113.000	128.000	128.000	128.000
Overigen exploitatie	77.800	83.200	85.000	85.000	85.000	85.000
Kapitaallasten (afschrijvingen)	645.600	800.000	810.100	847.700	877.900	912.300
Toerekening rente 3%	958.600	1.178.100	1.156.200	1.180.200	1.198.400	1.220.800
Interne uren	764.500	855.700	815.100	792.600	797.500	797.700
Doorbelasting bijdrage BSGW	100.400	86.600	103.500	105.400	108.000	110.600
Totaal lasten excl btw	3.070.300	3.675.200	3.433.900	3.489.900	3.545.800	3.645.400
Btw	483.600	574.200	484.600	494.600	503.600	517.800
Opbrengsten rioolheffing	-2.862.200	-2.786.000	-2.969.000	-3.127.000	-3.264.000	-3.373.000
Mutatie voorziening	-691.700	-1.463.400	-949.500	-857.500	-785.400	-790.200
Totaal	0	0	0	0	0	0

Reconstructies wegen / riolering (algemeen)

Onlangs hebben aanbestedingen plaatsgevonden van een aantal reconstructieplannen wegen en riolering. De aanbestedingsresultaten passen nagenoeg binnen de beschikbare kredieten. Het betreft Oosterveldstraat Heel, Medardusstraat / Van Gelderstraat Wesse en Hoofdstraat Maasbracht. De gunning van de reconstructie Oude kern Stevensweert fase 1 wordt rond de jaarwisseling verwacht. Toetsing aan het krediet kan dan plaatsvinden.

Voor uitvoering van de noodzakelijke maatregelen is vanuit het GRP jaarlijks een budget voor relining van € 249.000 nodig en € 300.000 (gemiddeld) voor het afkoppelen van regenwater op verharding. Voor het verlengen van de subsidieregeling afkoppelen particulieren ramen wij € 30.000 per jaar.

Meerjaren Investerings Plan (MIP)

Reconstructieplannen komen voort uit het Meerjarig Investerings Plan (MIP). Aan de hand van jaarlijkse visuele inspecties en datagegevens uit het GRP worden prioriteiten jaarlijks vertaald in een investeringsplan. Deze gegevens en het eerder vastgestelde MIP zijn de basis voor de begroting 2022. De volgende reconstructieprojecten cq. voorbereidingskredieten zijn voor 2022 gepland.

Vorbereiding Fase 2 Oude kern Stevensweert - 2022

In fase 1 (2021) heeft de gemeente Maasgouw samen met de bewoners/klankbordgroep en dorpsraad een blauwdruk opgesteld die ingezet kan worden voor zowel fase 1 als 2. Fase 2 zal voornamelijk bestaan uit het vertalen van de blauwdruk naar technische plannen die vervolgens aan de bewoners ter inzage gelegd kunnen worden.

Aangezien we in fase 1 al samen met de klankbordgroep/dorpsraad nagedacht hebben over fase 2 kunnen we sneller tot een ontwerp komen. De voorbereidingstijd van fase 2 zal dan ook korter zijn dan fase 1. Uitvoering fase 2 staat gepland in 2023 en 2024.

Project Eind Zuid Thorn

Het project Eind Zuid in Thorn betreft de reconstructie van de straten Eind, Steegputstraat, Meers (ged.) en Grootheggerlaan (ged.) in Thorn. De voorbereidende werkzaamheden vinden plaats in 2021 en de uitvoering is gepland in 2022.

Doel is het verbeteren van de openbare ruimte: riolering, kabels en leidingen, wegverharding, verlichting en groen. Daarnaast wordt een regenwaterbuffer aangelegd nabij de Thornerbeek.

Dit wordt gefinancierd uit het GRP.

Renovatie fietspaden Oude Maasweg en Verlengde Maasweg Maasbracht

Fietspaden zullen worden voorzien van een nieuwe asfaltlaag en krijgen een breder profiel.

Werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd nadat de nutsleidingen zijn vervangen.

Reconstructie Notenbeemd Thorn

Het betreft hier een maatregel die voortkomt uit het GRP. Aan de Notenbeemd wordt een extra bergingskelder ten behoeve van de riolering gerealiseerd.

Reconstructie Paardenbeemd Wessem

Het betreft hier een maatregel die voortkomt uit het GRP. Aan de Paardenbeemd wordt een extra bergingskelder ten behoeve van de riolering gerealiseerd.

Walburgisstraat Ohé en Laak

Vanuit het wegenprogramma is de Walburgisstraat voor onderhoud aan de beurt.

Gezien de lage verkeersintensiteiten willen we de asfalt verharding vervangen voor klinkers.

Het hemelwater wordt van het riool afgekoppeld en ter plaatse in de bodem geïnfiltreerd.

Reconstructie Heerbaan Heel

In april 2021 zijn de raads- en commissieleden op een themabijeenkomst geïnformeerd over het Masterplan voor de Daelzicht-terreinen in Heel. Dit masterplan zal van 2022 tot 2035 leiden tot een reeks van gefaseerde bouwontwikkelingen die gepaard gaan met substantiële investeringen door stichting Daelzicht.

Met het oog op deze ontwikkelingen heeft de gemeente Maasgouw aan een adviesbureau opdracht gegeven om een analyse uit te voeren naar de verkeerssituatie rondom de Daelzicht-terreinen. Uit die analyse is gebleken dat op drie locaties een herinrichting van de Heerbaan nodig is om de veiligheid van de verkeersdeelnemers te verbeteren:

1. Een nieuwe ontsluiting van het zuidelijk Daelzicht-terrein op de Heerbaan in plaats van de huidige ontsluiting aan de Panheelderweg die ongunstig ligt tegenover SBO school De Tump.
2. Aanleg van een middengeleider plus zebrapad ter hoogte van de ontsluiting van het noordelijk Daelzicht-terrein op de Heerbaan zodat de snelheid van het verkeer wordt afgeremd en de oversteekbaarheid voor voetgangers wordt bevorderd;
3. De herinrichting van de "chicane" bij de kruising Heerbaan-Daalzicht-Rector Driessenstraat zodat een meer overzichtelijke verkeerssituatie ontstaat.

Deze reconstructieplannen zijn toegelicht in de genoemde themabijeenkomst van april 2021. Omdat er in 2022 bouwwerkzaamheden staan gepland op het zuidelijk Daelzicht-terrein (die leiden tot bouwverkeer) wordt het reconstructieproject Heerbaan ingepland voor het jaar 2023. Het benodigde investeringsbedrag voor deze reconstructie is geraamd op € 795.000 excl. btw. De kapitaallasten ad. € 26.500 per jaar komen ten laste van de exploitatie vanaf 2024.

Beleidskader Openbare Verlichting

Openbare verlichting Programma 2022:

Vervangen armaturen door LED

In het kader van een duurzaam beheer en onderhoud van de openbare verlichting - en het bereiken van de Klimaatdoelstellingen, is volgens het Beleidsplan ook in 2022 voorzien in de vervanging van ca. 500 armaturen door Led verlichting. Het hiervoor benodigde bedrag van € 163.000 is in het JIP opgenomen.

Opwaarderen historische verlichting oude kern Stevensweert

Binnen het kader van de reconstructie van de oude kern Stevensweert renoveren we de bestaande verlichting door ombouw van de historische armaturen met LED modules. Hiervoor voeren we in 2021 een 2-tal proeven op locatie uit.

Om enkele markante locaties/objecten ook in de avonduren beter tot hun recht te laten komen willen we deze "in het licht zetten". Hiervoor hebben we in 2021 een kansenmatrix uitgewerkt en een conceptverlichtingsplan opgesteld. De kosten hiervan worden uit het projectbudget betaald.

Kwaliteitsniveau onderhoud Openbare Verlichting

Voor de Openbare Verlichting is aansluiting gezocht bij de systematiek 'Kwaliteitscatalogus 2013 CROW' die we algemeen toepassen in onze openbare ruimte.

De kwaliteitscatalogus 2013 van de CROW is een standaard handboek waarmee de gewenste beeldkwaliteit per gebied wordt gekozen. Per onderdeel kunnen vijf kwaliteitsniveaus, variërend van zeer hoog (A+) tot zeer laag (D) worden gekozen.

Algemeen geldt dat met betrekking tot de definitie van 'schoon, heel en veilig' voor beeldkwaliteit B is gekozen.

Openbare Verlichting

Openbare Verlichting*						
	Realisatie 2020	Raming 2021 ná wijziging	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Energie	129.300	139.800	138.400	138.400	138.400	138.400
Onderhoud	65.000	220.100	191.000	191.000	191.000	191.000
Projecten	0	0	0	0	0	0
Kapitaallasten	31.100	50.300	58.400	66.600	74.900	83.200
Totaal	225.400	410.200	387.800	396.000	404.300	412.600

* In het overzicht is geen rekening gehouden met de kosten salarissen en overhead

Vervangen tractie wijkteam

Voor 2022 staat het vervangen van de Volkswagen Crafter op de planning. In het JIP 2022 is hiervoor € 51.800 opgenomen.

Vervangen kunstgras

Voor 2022 staat het vervangen van het kunstgras op de tennisbanen van TV Wessem voor € 79.200 op de planning en het vervangen van het kunstgras (incl. plaatsen afrastering) op de tennisbanen van Park E9 voor € 95.800 op het programma.

Voor een totaaloverzicht van de investeringsprogramma's JIP 2022 en MIP 2023-2025 wordt verwezen naar bijlage 7.1 en 7.2. In financiële zin zijn de volgende bijstellingen van kredieten/kapitaallasten aan de orde:

Bijstelling kredieten JIP/MIP 2022-2025	Bijstelling kredieten 2022	Bijstelling kredieten 2023	MIP 2024	MIP 2025
Wegen	€ 364.000	€ 710.000	€ 1.415.800	€ 989.100
Riolering	€ 1.070.000	€ 596.500	€ 2.099.600	€ 2.262.300
Openbare Verlichting	€ -	€ -	€ 168.100	€ 168.100
Tractie	€ -	€ -	€ 35.800	€ 217.800
Overig (vervangen kunstgras voetbal Linne)	€ -	€ -719.000	€ 719.000	€ -
Overig (WMO middelen)	€ -	€ -	€ 157.600	€ 157.600
Overig (vervangen kunstgras div. Tennis)				€ 170.000
Overig (ledverlichting div. sportaccomm.)				€ 175.000
Totaal	€ 1.434.000	€ 587.500	€ 4.595.900	€ 4.139.900

Bijstelling kredieten JIP/MIP 2022-2025	Extra kapitaallasten ten laste van exploitatie 2023	Extra kapitaallasten ten laste van GRP 2023	Kapitaallasten ten laste / gunste van exploitatie 2024	Extra kapitaallasten ten laste van GRP 2024	Kapitaallasten (incl. MIP 2024) ten laste van exploitatie 2025	Kapitaallasten (incl. MIP 2024) ten laste van GRP 2025
Wegen	€ 12.100		€ 35.800		€ 83.000	
Riolering		€ 47.700		€ 73.100		€ 171.200
Openbare Verlichting	€ -		€ -		€ 8.300	
Tractie	€ -		€ -		€ 3.600	
Overig (vervangen kunstgras voetbal Linne)*	€ -		€ -71.900			
Overig (WMO middelen)					€ 22.500	
Totaal	€ 12.100	€ 47.700	€ -36.100	€ 73.100	€ 117.400	€ 171.200

* kapitaallasten vervangen kunstgras voetbal Linne reeds opgenomen in begroting 2021 vanaf jaarschijf 2024

Verhoging van kredieten leidt tot hogere kapitaallasten (jaar na uitvoering). Hogere kredieten/ kapitaallasten riolering komen ten laste van het GRP. Kapitaallasten van kredieten (excl. riolering) opgenomen in het MIP 2024 komen ten laste van de (nieuwe) jaarschijf 2025. Een en ander betekent een nadeel voor de exploitatie oplopend van € 12.100 in 2023 tot € 117.400 vanaf 2025. In 2024 is sprake van een (eenmalig) voordeel voor de exploitatie van € 36.100.

5.4 Financiering

De financieringsparagraaf geeft op basis van het BBV inzicht in:

- de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille;
- de rentelasten;
- de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend;
- de financieringsbehoefte;
- de ontwikkeling van het EMU-saldo.

In het kader van de Wet Fido (Financiering decentrale overheden) wordt in deze paragraaf ook inzicht verschaft in de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille

Het Treasurystatuut bevat de “beleidsmatige infrastructuur” van de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten. Het Treasurystatuut is geactualiseerd in verband met een aantal ontwikkelingen (zoals de Wet HOF en schatkistbankieren). Deze actualisatie is afgestemd met de gemeenten Roerdalen en Echt-Susteren in het kader van de samenwerking MER-Financiën. Op 2 juni 2020 is het geactualiseerde Treasurystatuut vastgesteld door de raad van de gemeente Maasgouw. Onderstaand wordt toegelicht op welke wijze de gemeente Maasgouw het risicobeheer van de financieringsportefeuille beheerst.

Renterisicobeheer

Renterisicobeheer omvat het beperken van de invloed van (externe) rentewijzigingen op de financiële resultaten van de gemeente. Zoals vermeld in het Treasurystatuut wordt het renterisico onder meer beheerst door het tussentijds monitoren van de renterisiconorm en de kasgeldlimiet.

Renterisiconorm

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet Fido is het beheersen van de renterisico's op de vaste schuld (schuld met een rentetypische looptijd van minimaal één jaar). Het renterisico met betrekking tot de renterisiconorm gaat over de contractuele renteherzieningen en de aflossingen op de vaste schuld. Het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden. Het renterisico wordt in een jaar getoetst aan de renterisiconorm. Deze wordt berekend door een vastgesteld percentage (20% voor gemeenten) te vermenigvuldigen met het begrotingstotaal. Het renterisico wordt gestuurd door bij het aantrekken van nieuwe langlopende financieringen rekening te houden met de vervalddata en renteherzieningen van de bestaande schuld. Zoals uit onderstaande tabel blijkt, blijft Maasgouw ruimschoots onder de gestelde renterisiconorm.

Renterisiconorm		Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
1	Renteherziening leningen o/g	€ -	€ -	€ -	€ -
	Renteherziening leningen u/g	€ -	€ -	€ -	€ -
	Saldo	€ -	€ -	€ -	€ -
2	Aflossing leningen o/g	€ 1.367.600	€ 1.369.800	€ 1.372.200	€ 1.374.500
	Aflossing leningen u/g	€ 462.400	€ 1.283.500	€ 3.364.400	€ 1.078.700
	Saldo	€ 905.200	€ 86.300	€ -1.992.200	€ 295.800
3	Renterisico (saldo 1+2)	€ 905.200	€ 86.300	€ -1.992.200	€ 295.800
4	Renterisiconorm	€ 12.218.540	€ 12.057.060	€ 12.028.320	€ 12.027.900
(5a) = (4>3)	Ruimte onder renterisiconorm	€ 11.313.340	€ 11.970.760	€ 14.020.520	€ 11.732.100
(5b) = (3>4)	Overschrijding renterisiconorm	€ -	€ -	€ -	€ -
<i>Berekening renterisiconorm:</i>					
(4a)	Begrotingstotaal	€ 61.092.700	€ 60.285.300	€ 60.141.600	€ 60.139.500
(4b)	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
(4) = (4a x 4b)	Renterisiconorm	€ 12.218.540	€ 12.057.060	€ 12.028.320	€ 12.027.900

Kasgeldlimiet

Het 'rood' staan is voor gemeenten aan regels en richtlijnen gebonden. Hiermee beoogt de wetgever te voorkomen dat lagere overheden uitsluitend kortlopende leningen afsluiten. Het aantrekken van leningen met een kortlopende rentevaste periode is aantrekkelijk, wanneer de rente hierop erg laag of zelfs negatief is. Maar het renterisico (van een stijgende rente in het geval van herfinanciering) is daarmee in verhouding hoog. Om dit risico te beperken, mogen gemeenten maximaal 8,5% van het jaarlijkse begrotingstotaal gebruiken voor kortlopende leningen.

De kwartaalrapportages zijn van belang voor het signaleren van mogelijke overschrijdingen. Wanneer dit in drie achtereenvolgende rapportages wordt geconstateerd, wordt de provincie hierover geïnformeerd. Onderstaand is de kasgeldlimiet over het 2^e halfjaar 2020 en het 1^e halfjaar 2021 toegelicht.

Kasgeldlimiet		3e kw 2020	4e kw 2020	1e kw 2021	2e kw 2021
1	Vlottende schuld	€ 1.193.900	€ 3.880.900	€ 9.317.300	€ 6.750.400
2	Vlottende middelen	€ 377.400	€ 61.200	€ 518.100	€ 305.000
3	Netto vlottende schuld (1-2)	€ 816.500	€ 3.819.700	€ 8.799.200	€ 6.445.400
4	Kasgeldlimiet	€ 4.795.400	€ 4.795.400	€ 5.084.100	€ 5.084.100
(5a) = (4>3)	Ruimte onder kasgeldlimiet	€ 3.978.900	€ 975.700		
(5b) = (3>4)	Overschrijding kasgeldlimiet			€ -3.715.100	€ -1.361.300
	<i>Berekening kasgeldlimiet:</i>				
(4a)	Begrotingstotaal	€ 56.416.900	€ 56.416.900	€ 59.813.000	€ 59.813.000
(4b)	Percentage regeling	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
(4) = (4a x 4b)	Kasgeldlimiet	€ 4.795.400	€ 4.795.400	€ 5.084.100	€ 5.084.100

Op 30 juni 2021 is een langlopende financiering van € 10 mln afgesloten tegen een percentage van 0,75% (30 jaar rentevast, aflossingsvrij). Het bedrag is aangetrokken omdat de kasgeldlimiet anders voor het 3^e achtereenvolgende kwartaal overschreden zou worden. Bovendien is de rente voor langlopende financieringen erg laag. De langlopende financieringsbehoefte komt o.a. voort uit diverse grote investeringsprojecten en een hogere bijdrage aan SC MER.

Valutarisicobeheer

Valutarisico is het risico dat de waarde van een positie wordt beïnvloed door veranderingen in valutakoersen. De gemeente Maasgouw verricht geen transacties met 'niet-Eurolanden'. Daarom is het valutarisico niet aan de orde.

Kredietrisicobeheer

Kredietrisico is het risico dat de tegenpartij van een positie niet aan haar verplichtingen kan voldoen waardoor de gemeente verlies lijdt. In het Treasurystatuut is opgenomen onder welke voorwaarden de gemeente middelen mag uitzetten en garanties mag verstrekken.

De aan Enexis Holding N.V. verstrekte converteerbare hybride aandeelhouderslening van € 2,958 mln. is uitgezet tegen 2,15%. Het debiteurenrisico op deze (verstrekte) lening is nihil.

De uitzettingen uit hoofde van de publieke taak van de gemeente Maasgouw zijn vastgelegd in de staat van gewaarborgde geldleningen. Voor 2022 voorzien we geen veranderingen in het aantal uitzettingen. Het debiteurenrisico valt ook onder het kredietrisicobeheer. Hierover voeren we elk jaar een beoordeling van de openstaande posten uit.

Liquiditeitsrisicobeheer

Het liquiditeitsrisico is het risico van mogelijke wijzigingen in de liquiditeitenplanning en meerjarig investeringsprogramma (MIP) waardoor financiële resultaten kunnen afwijken van de verwachtingen. De gemeente is voldoende liquide. Rente- en aflossingsverplichtingen van lopende geldleningen kunnen worden betaald zonder herfinanciering. Verder is van belang om binnen de exploitatie te zorgen voor een zo goed mogelijke afstemming van de inkomstenstromen met de uitgaven.

Koersrisicobeheer

Het koersrisico is het risico dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen.

Onze vermogensbeheerder ASR (voorheen BNG Vermogensbeheer) houdt de samenstelling van de obligatieportefeuille en de daarbij behorende risico's constant in de gaten. Hij rapporteert dit iedere maand en bespreekt ook de status van de voortgang. Periodiek is er afstemming met de auditcommissie.

De aankoopwaarde van de obligatieportefeuille in 2009 bedroeg € 37,6 mln. Sindsdien zijn een aantal obligaties terugbetaald. Van de nu nog lopende obligaties bedroeg de initiële aankoopprijs per 1 januari 2022 € 10,7 mln. In 2022 is er sprake van € 0,4 mln. aan aflossingen. Door afschrijvingen is de boekwaarde ultimo 2021 € 9,0 mln. In 2029 zijn alle obligaties afgelost.

De verwachte ontwikkeling van de obligatieportefeuille is in het volgende overzicht weergegeven.

Obligatieportefeuille, waardering per	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	
Nominale waarde per 1 januari	€ 11.040.000	€ 9.240.000	€ 8.840.000	€ 7.620.000	€ 4.320.000	1
Aflossingen in boekjaar	€ 1.800.000	€ 400.000	€ 1.220.000	€ 3.300.000	€ 1.100.000	2
Nominale waarde per 31 december	€ 9.240.000	€ 8.840.000	€ 7.620.000	€ 4.320.000	€ 3.220.000	3 = 1 - 2
Aankoopwaarde per 1 januari	€ 12.478.400	€ 10.653.600	€ 10.247.700	€ 8.448.400	€ 4.779.600	4
Aankoopwaarde per 31 december	€ 10.653.600	€ 10.247.700	€ 8.448.400	€ 4.779.600	€ 3.766.200	5
Afschrijvingen m.b.t. lopende obligaties						
cumulatief afschrijving tot boekjaar	€ 1.037.000	€ 1.125.500	€ 681.400	€ 389.600	€ 417.400	6
Afschrijving in boekjaar (op nog lopende obligaties)	€ 94.300	€ 93.800	€ 52.400	€ 27.800	€ 27.800	7
Cumulatieve afschrijving tot en met boekjaar	€ 1.131.300	€ 1.219.300	€ 733.800	€ 417.400	€ 445.200	8 = 6 + 7
Boekwaarde 31 december	€ 9.522.300	€ 9.028.400	€ 7.714.600	€ 4.362.200	€ 3.321.000	= 5 - 8
Obligatieportefeuille, rente over	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	
Aan het jaar toegerekende rente	€ 575.800	€ 523.100	€ 500.300	€ 323.000	€ 191.200	10
Gerealiseerd koersresultaat	€ -					11
Afschrijving in boekjaar	€ -98.500	€ -94.300	€ -93.800	€ -52.400	€ -27.800	12
Beheersprovisie	€ -26.100	€ -23.600	€ -21.100	€ -14.900	€ -9.600	13
Netto rendement over boekjaar	€ 451.200	€ 405.200	€ 385.400	€ 255.700	€ 153.800	14 = 10 + 11 + 12 + 13
Jaarrendement op de obligatieportefeuille	4,10%	4,12%	4,29%	3,99%	3,80%	
Het bovenstaande percentuele rendement van de obligatieportefeuille is uitgedrukt als het "Netto rendement over boekjaar" gedeeld door de "gemiddelde aankoopwaardewaarde" van de portefeuille van het betreffende boekjaar (na afschrijving)						

Financieringspositie

De meerjarige geprognosticeerde financieringspositie geeft het volgende beeld:

Financieringspositie	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Vaste activa	€ 105.176.300	€ 116.137.800	€ 116.763.700	€ 115.016.400	€ 110.001.500	€ 108.094.100
Voorraden	€ 218.400	€ 1.952.000	€ 1.582.000	€ 3.215.800	€ 1.762.800	€ 1.617.900
Totaal vaste activa incl. voorraden	€ 105.394.700	€ 118.089.800	€ 118.345.700	€ 118.232.200	€ 111.764.300	€ 109.712.000
Eigen vermogen	€ 54.369.800	€ 46.456.500	€ 46.236.500	€ 45.037.100	€ 43.871.400	€ 42.711.000
Voorzieningen	€ 9.558.700	€ 8.952.700	€ 8.430.400	€ 7.040.600	€ 6.068.300	€ 5.194.800
Vaste schulden > 1 jaar	€ 35.041.800	€ 61.673.700	€ 64.806.100	€ 64.436.300	€ 63.064.200	€ 60.689.600
Totaal Financieringsmiddelen	€ 98.970.300	€ 117.082.900	€ 119.473.000	€ 116.514.000	€ 113.003.900	€ 108.595.400
Financieringstekort (-) c.q. overschot (+)	€ 6.424.400	€ 1.006.900	€ -1.127.300	€ 1.718.200	€ -1.239.600	€ 1.116.600
<i>*peildata ultimo jaar</i>						

In de uitvoering van de treasuryfunctie streven wij ernaar om vaste activa langlopend te financieren en vlottende activa met kortlopende middelen te financieren. Op basis van de bovenstaande meerjarige prognoses is er jaarlijks sprake van een jaarlijks wisselend beeld van de financieringspositie. Een eventueel financieringstekort moet afgedekt worden. In de praktijk blijkt dat, mede door het politieke besluitvormingsproces en volatiliteit, de voorspelbaarheid van financieringsbehoefte lastig. De werkelijke financieringspositie wordt mede op basis van daadwerkelijk verloop van het voorgenomen meerjareninvesteringsplan voortdurend gemonitord en op basis daarvan worden kortlopende danwel langlopende financieringsarrangementen afgesloten.

Schatkistbankieren

Per 1 januari 2014 is het verplicht Schatkistbankieren ingevoerd. Hierdoor zijn alle decentrale overheden verplicht om hun (tijdelijk) overtollige liquide middelen aan te houden in de rijksschatkist. Hierdoor hoeft het Rijk minder geld te lenen op de financiële markten en daalt de staatsschuld. Een ander gevolg van schatkistbankieren is een vermindering van de beleggingsrisico's waaraan decentrale overheden kunnen worden blootgesteld.

Contracten en beleggingen die zijn aangegaan vóór 4 juni 2012 vallen nog onder de oude regels. Deze bepaling is van toepassing op onze obligatieportefeuille die is opgebouwd op basis van de ontvangen Essentgelden. Wanneer de obligaties expireren vallen de hieruit vrijkomende middelen wel weer onder het regime van het verplicht Schatkistbankieren.

Het is toegestaan om een relatief klein bedrag aan overtollige middelen buiten de schatkist te houden. De hoogte van het drempelbedrag is gelijk aan 0,75% van de jaarlijkse begrotingsomvang. Opgemerkt wordt dat de gemeente de mogelijkheid behoudt om leningen te verstrekken en uitzettingen te verrichten uit hoofde van de publieke taak. Daarnaast blijft de mogelijkheid bestaan om overtollige middelen uit te lenen aan andere decentrale overheden.

Ontwikkeling EMU-saldo

Sinds 1999 bestaat de Economische en Monetaire Unie (EMU). Formeel zijn alle 28 lidstaten van de EU ook lid van de EMU. Zij voeren een gemeenschappelijk monetair beleid. Ter beheersing van het financieringstekort hebben de landen in de Eurozone afgesproken dat dit tekort niet meer mag bedragen dan 3% van het Bruto Binnenlands Product. Het tekort wordt per land bepaald aan de hand van het zogenaamde EMU-saldo.

Het EMU-saldo bij het Rijk is een saldo op kasbasis. Dit wil zeggen dat het saldo wordt bepaald aan de hand van de werkelijke inkomsten en uitgaven. Ter bepaling van het landelijke EMU-saldo wordt van alle overheidsinstellingen het EMU-saldo bepaald. Ook van de gemeenten wordt verwacht dat zij hun bijdrage leveren in de beheersing van het saldo. Omdat gemeenten geen kasstelsel hanteren maar het stelsel van baten en lasten dient het EMU-saldo berekend te worden. Het exploitatiesaldo dient gecorrigeerd te worden voor de baten en lasten die geen invloed hebben op de kasstromen (zoals bijvoorbeeld de afschrijvingen en de toevoegingen aan voorzieningen). Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo is in

het nieuwe BBV voorgeschreven om ook een geprognosticeerde balans op te nemen in de voorliggende begroting.

Verkorte balans ultimo jaar						
Activa	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	1.270.000	922.200	803.500	681.900	602.400	547.600
Materiële vaste activa	83.155.700	98.361.600	97.537.200	97.191.600	95.615.100	94.834.700
Financiële vaste activa	20.750.600	16.854.000	18.423.000	17.142.900	13.784.000	12.711.800
Totaal vaste activa	105.176.300	116.137.800	116.763.700	115.016.400	110.001.500	108.094.100
Viottende activa						
Voorraden	218.400	1.952.000	1.582.000	3.215.800	1.762.800	1.617.900
Uitzettingen < 1 jaar	8.183.100	7.319.900	7.647.400	7.137.100	7.875.800	7.213.700
Liquide middelen	73.000	234.200	239.700	411.200	239.000	375.800
Overlopende activa	2.589.200	3.784.400	2.879.400	2.679.400	2.575.200	2.375.500
Totaal viottende activa	11.063.700	13.290.500	12.348.500	13.443.500	12.452.800	11.582.900
Totaal activa	116.240.000	129.428.300	129.112.200	128.459.900	122.454.300	119.677.000
Verkorte balans ultimo jaar						
Passiva	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Vaste passiva						
Eigen vermogen	54.369.800	46.456.500	46.236.500	45.037.100	43.871.400	42.711.000
Voorzieningen	9.558.700	8.952.700	8.430.400	7.040.600	6.068.300	5.194.800
Vaste schulden > 1 jaar	35.041.800	61.673.700	64.806.100	64.436.300	63.064.200	60.689.600
Totaal vaste passiva	98.970.300	117.082.900	119.473.000	116.514.000	113.003.900	108.595.400
Viottende passiva						
Viottende schulden < 1 jaar	11.523.200	9.465.300	5.230.500	7.093.400	5.312.500	5.087.700
Overlopende passiva	5.746.500	2.880.100	4.408.700	4.852.500	4.137.900	5.993.900
Totaal viottende passiva	17.269.700	12.345.400	9.639.200	11.945.900	9.450.400	11.081.600
Totaal passiva	116.240.000	129.428.300	129.112.200	128.459.900	122.454.300	119.677.000
Financieringstekort (-) c.q. overschot (+)	6.424.400	1.006.900	-1.127.300	1.718.200	-1.239.600	1.116.600

Onderstaand is het geraamde EMU-saldo voor de periode 2021-2025 opgenomen:

EMU saldo	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-2.235.300	-1.252.700	-1.199.400	-1.165.700	-1.160.400
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	446.000	-943.100	-467.200	-1.656.000	-835.200
3. Mutatie voorzieningen	-1.115.200	-522.300	-1.389.800	-972.300	-873.500
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	1.269.200	-370.000	1.633.800	-1.453.000	-144.900
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-5.065.700	-461.900	-3.755.800	971.000	-1.053.800

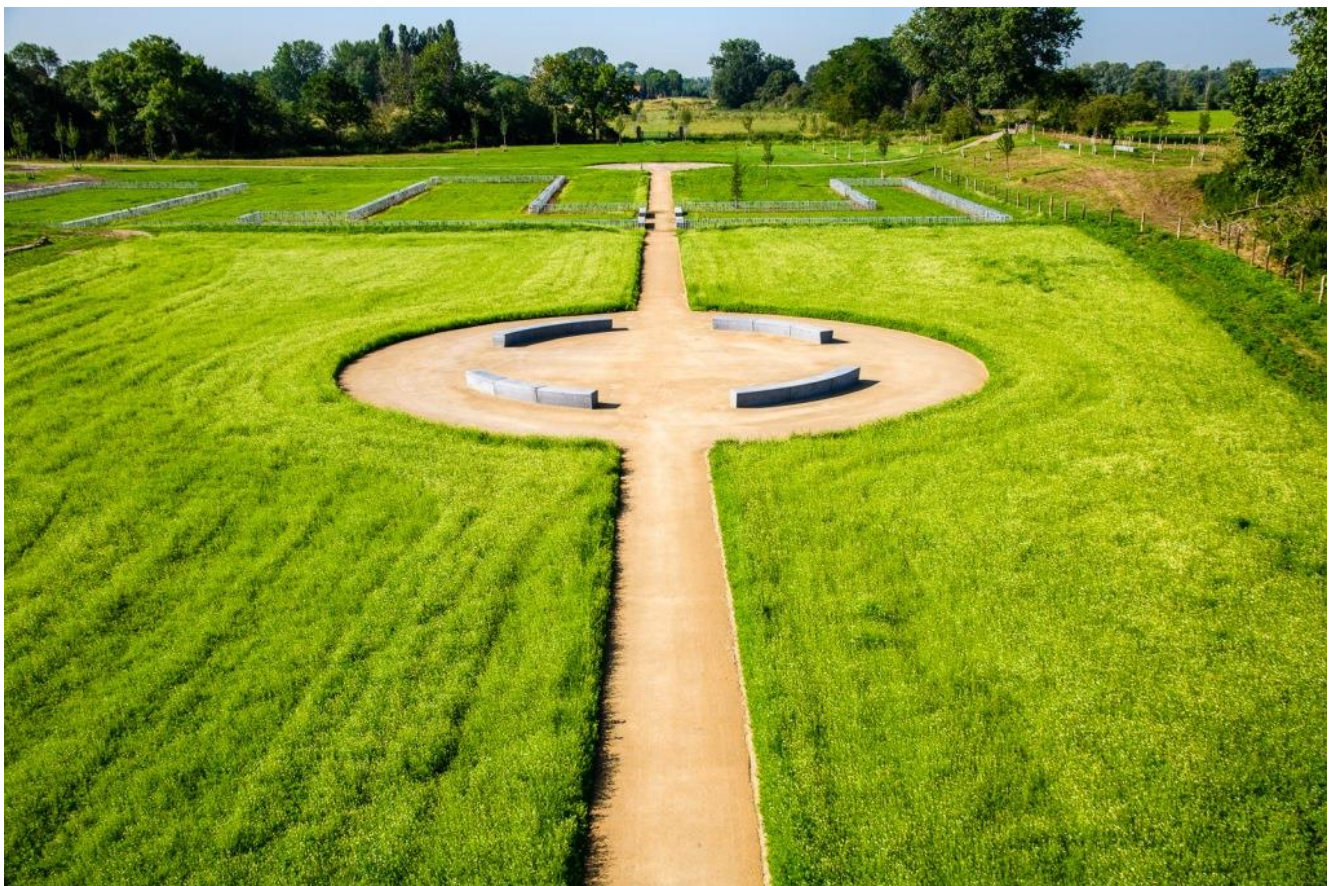
De individuele EMU-referentiewaarde voor de gemeente Maasgouw bedraagt o.b.v. de Septembercirculaire 2020 € 1,990 mln. De bovenstaande berekeningen geven enkel een indicatie van het aandeel dat onze gemeente heeft in de gezamenlijke tekortnorm (3% van het Bruto Binnenlands Product op landelijk niveau).

Rentetoerekening

Vanwege de behoefte aan inzicht in de kosten op de taakvelden en de behoefte om de wijze van verantwoorden van rente in de begroting en jaarstukken te harmoniseren, is het verplicht om de rentekosten aan de desbetreffende taakvelden toe te rekenen met behulp van een (rente-)omslag. Door het eenduidig toerekenen van rente aan taakvelden kunnen gemeenten ook beter onderling worden vergeleken. Om te voldoen aan het voorschrift om inzicht te geven in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten volgt onderstaand het renteschema.

Renteschema 2022			
1	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	€ 620.800	
2	De externe rentebaten over de korte en lange financiering	€ 633.800	
3	Saldo rentelasten en rentebaten (saldo 1-2)		€ -13.000
4	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	€ -	
5	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	€ -	
6	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	€ 47.100	
7	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente (saldo 4+5+6)		€ 47.100
8	Rente over eigen vermogen	€ -	
9	Rente over voorzieningen	€ -	
10	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente (saldo 3+7+8+9)		€ 34.100
11	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		€ 47.100
12	Renteresultaat op het taakveld Treasury (saldo 10-11)		€ -13.000
	Omslagpercentage		-0,053%

Het bij de begroting (voor)gecalculeerde omslagrentepercentage (-0,053% volgens bovenstaande opstelling) mag binnen een marge van 0,5% worden afgerond (Commissie BBV). Mede in overleg met de toezichthouder (Provincie) wordt in 2022 een rente omslagpercentage van 0% gehanteerd. Bij riolering wordt een rentepercentage van 3% aangehouden.

5.5 Bedrijfsvoering

Inleiding

In deze paragraaf wordt ingegaan op de organisatieontwikkeling. Daarbij wordt ook aandacht besteed aan de effecten van corona op de ambtelijke organisatie. Verder bevat deze paragraaf informatie m.b.t. diverse aspecten op het gebied van Personeel & Organisatie, Gegevensveiligheid, (lokale) ICT en Verzekeringen.

Organisatieontwikkeling-algemeen

Voor de begroting 2022 is het van belang om eerst een kort overzicht van de organisatieontwikkeling te geven vanaf 2019, omdat daar een aantal vervolgtrajecten voor 2022 uit voortvloeien.

- In januari 2019 is de ambtelijke reorganisatie een feit geworden. In feite de start voor de organisatieontwikkeling zoals die in de strategische visie Maasgouw 2025 wordt bedoeld: verdere verbetering van de dienstverlening en van onze ondersteuning van het politiek-bestuurlijk besluitvormingsproces, en daarnaast participatie als vanzelfsprekend onderdeel van onze werkwijze. Dit raakt aspecten als leiderschap, teamontwikkeling en procesmatig denken en werken: een proces van meerdere jaren dat in 2019 in gang is gezet en ook in 2022 en volgende jaren door zal lopen.
- Voor het coachend leiderschap en de vanzelfsprekende samenwerking met burgers is een Management Development-traject, een traject voor de ontwikkeling van de teams én voor de ontwikkeling van individuele medewerkers ingezet. Ook in 2022 krijgen deze trajecten een vervolg.
- In het najaar van 2020 heeft de livegang van Zaakgericht Werken plaatsgevonden. In Maasgouw is dit een belangrijke ontwikkeling in de dienstverlening door de versterking van het procesmatig denken en werken. Om zaken rondom procesmatig werken integraal op te pakken, is toen voor een projectmatige aanpak gekozen binnen het programma Zaakgericht Werken Plus (ZGW+). Dit project is in 2021 afgerond en heeft opvolging gekregen in het vervolgtraject Verbeteren Dienstverlening Plus. Dit programma bestaat uit vier projecten:
 - o 1. Doorontwikkeling Zaakgericht werken;
 - o 2. Procesoptimalisatie en –beheer;
 - o 3. Verandermanagement “gedrag”;
 - o 4. Aansluiting lopende aanpalende projecten, inclusief projecten binnen MER.

Er is bewust gekozen om het woord “Plus” toe voegen in de programma benaming. Dit om inzichtelijk te maken dat dit programma breder is dan het team Dienstverlening. De hele organisatie wordt betrokken in dit programma., dat in 2021 is opgestart en in 2022 doorloopt.

De kosten voor de organisatieontwikkeling worden gedekt uit het opleidingsbudget. De structurele kosten om zaakgericht en procesmatig werken ook ‘going concern’ te borgen, zijn beschreven in de paragraaf Dienstverlening en communicatie.

Om alle organisatieontwikkelingen in samenhang met elkaar uit te voeren én om de resultaten ervan meetbaar te maken, is al eerder besloten om het Overheids Ontwikkel Model (OOM) te gaan werken. Dit is het kwaliteitsmodel van INK (Instituut Nederlandse Kwaliteit), maar dan toegesneden op de lokale overheid. De planning daarvan is danig in de war gebracht door corona. Deze methodiek vergt sessies met bij voorkeur fysieke aanwezigheid en dat is in 2020 en het grootste deel van 2021 niet mogelijk geweest. Afgesproken is om begin 2022 te beoordelen of de tijd rijp is om de draad weer op te pakken en hiermee verder te gaan. De begeleiding van dit OOM is in handen van een extern bureau.

De kosten 2022 van het OOM worden gedekt uit beschikbaar organisatieontwikkelingsbudget.

Corona en de organisatie

De coronacrisis in 2020 en 2021 heeft ook zijn sporen achtergelaten in de ambtelijke organisatie. Naast de going concern werkzaamheden is een deel van de medewerkers betrokken geweest met het afhandelen van vragen en suggesties uit de samenleving. Dit gebeurde vooral in het kernteam corona en enkele werkgroepen die aan dit kernteam gerelateerd waren (zoals de werkgroepen financiën en economie). Daarnaast hebben alle medewerkers te maken gehad met de effecten van thuiswerken. Voorzien wordt dat dit thuiswerken een blijvend fenomeen is, al zal dat in een stabiele post-corona-situatie in samenhang met werken op kantoor gebeuren. Om het thuiswerken veilig en arbo-proof mogelijk te maken, wordt dit door de werkgever gefaciliteerd. Dat gebeurt door het ter beschikking stellen van ICT-middelen en d.m.v. een financiële vergoeding voor de afschrijving van de thuiswerkplek en enkele praktische zaken, zoals verwarming, verlichting etc. Hiervoor is een Thuiswerkregeling opgesteld in MER-verband.⁸ De verwachting is dat deze laatste component, de financiële vergoeding, opgenomen wordt in de nog af te sluiten cao-gemeenten 2021 e.v.⁹

De crisis heeft ook voor gezorgd dat er mentaal een zware wissel op het ambtelijk apparaat is getrokken. Onduidelijk is hoe lang het duurt voordat er sprake is van herstel en normalisering.

Hoewel met het wegebben van de crisis ook de crisisstructuur is afgeschaald en daarmee ook extra taken voor sommige medewerkers, is de verwachting dat we te maken krijgen met een na-ijleffect, bijvoorbeeld op financieel gebied of op het gebied van steun aan inwoners of ondernemers. Maar ook in het wegwerken van opgelopen achterstanden. Het is in dit stadium nog onduidelijk in welke mate dit gaat optreden en hoe lang dat effect duurt. Het ligt voor de hand om hiervoor een eventueel restant van het coronabudget van 2021 over te hevelen naar 2022. Omdat er nog geen inschatting te geven is of dit restant budget voldoende is, zal een eventuele extra budgetclaim in 2022 in de proraps worden opgenomen.

Personeel en organisatie

Systematiek salarisbegroting

Voor de Begroting 2021 is de keuze gemaakt om de systematiek die we tot nu toe bij de personeelsbegroting hanteerden, te continueren, namelijk o.b.v. de werkelijke loonkosten.

Het alternatief – begroten o.b.v. het maximum van de functieschaal – geniet weliswaar op theoretische (sturings-)motieven de voorkeur en is in principe ook financieel voordeliger, maar dit voordeel slaat in de Maasgouwse situatie om in een nadeel vanwege de bestaande garantieschalen van medewerkers. Deze schalen zijn gebaseerd op ‘oude’ rechten op het gebied van arbeidsvoorwaarden.

Om die reden is afgesproken om deze 2 systematieken periodiek naast elkaar te blijven leggen, des te meer als het functieboek wordt geëvalueerd en bijgewerkt in onderhoudsrondes. Dan sluit het functieboek nl. steeds meer aan bij de realiteit en vormt een goede benchmark / prikkel om voortdurend (daar waar de mogelijkheid zich voordoet) te zorgen voor verjonging / mobiliteit, waarbij het uitgangspunt is dat medewerkers niet meteen in de hoogste periodiek van de functieschaal worden geplaatst. Echter, gezien de huidige krapte op de arbeidsmarkt is ook hier de onderhandelingsruimte vanuit werkgeversperspectief beperkt.

De laatste vergelijking laat zien, dat beide berekeningssystematieken elkaar qua financiële uitkomst nauwelijks ontlopen en passen binnen het beschikbare personeelsbudget. Daarom wordt voorgesteld om over te stappen naar systematiek max functieschaal.

De personeelskostenbegroting 2022 wordt gebaseerd op de systematiek “maximum functieschaal”.

⁸ Stand van zaken 9 september 2022: de thuiswerkregeling is in het BDB goedgekeurd en wordt met de OR-en en besturen besproken. Formele besluitvorming moet daarna nog plaatsvinden.

⁹ Stand van zaken 9 september 2022: de cao onderhandelingen zijn nog niet afgerond.

CAO 2021-2022

De huidige cao's voor de gemeentelijke sector -de Cao Gemeenten en de Cao SGO, lopen 1 januari 2021 af. De onderhandelingen over de volgende cao vanaf 2021 zijn begin september 2021 nog in volle gang. Er kan in deze programmabegroting nog niet worden aangegeven wat de financiële gevolgen zijn van de nieuwe cao. Ook niet of deze voor één jaar wordt afgesloten of dat er een meerjarige CAO wordt afgesloten, waarmee ook de budgettaire effecten voor 2022 bekend zouden zijn.

Vooralsnog wordt uitgegaan van een salarisstijging van 0%. Zie verder de risicoparagraaf. De CAO-aanpassing leidt ook tot een hogere bijdrage aan verbonden partijen waarvoor de CAO-SGO van toepassing is. Deze zullen dan via een begrotingswijziging en het reguliere zienswijzetraject aan de raad worden voorgelegd.

Tijdelijk personeel

Sinds de Programmabegroting 2019 is de post tijdelijk personeel structureel gekoppeld aan de loonsom op basis van landelijke kengetallen van de Personeelsmonitor gemeenten (van het A+O-fonds Gemeenten). Er is een verhouding van 5% overeengekomen om knelpunten en pieken te ondervangen en in vervangingscapaciteit bij (langdurige) ziekte te voorzien.

Door toename van de loonsom, zowel door de omvang van de formatie als ingevolge de cao, groeit het budget tijdelijk personeel - normaalgesproken - in relatieve verhouding met 5% mee. De stijging voor 2022 is dermate marginaal, dat deze in de begroting 2022 achterwege wordt gelaten.

ARBO/Veilige Publieke taak

De werkgever moet zorgen voor veilige en gezonde arbeidsomstandigheden. Enkele concrete vereisten zijn: verantwoorde werkplekken, het hebben van een bedrijfsarts, het instellen van de functie Preventiemedewerker, het hebben van een BHV-organisatie en het periodiek (laten) uitvoeren van een Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E). In samenwerking met de andere MER-organisaties is sinds medio 2020 het Arbobeleidsplan in ontwikkeling.

De MER-organisaties hebben een gezamenlijk budget voor reguliere Arbo-zaken. Hieruit worden verschillende activiteiten gefinancierd zoals de contracten met de Arbo deskundigen, trainingen in het kader van Arbo en gezondheid, de aanschaf van ergonomische hulpmiddelen en vaccinaties. De kosten die eventuele oplossingen in 2021 met zich meebrengen, zullen worden verantwoord in de Prorap.

Wat betreft het aspect Veilige Publieke Taak is er aandacht voor veilige werkomstandigheden voor medewerkers (zie ook het IVP). Voor Maasgouw wordt daar aandacht aan besteed d.m.v. training aan frontoffice-medewerkers, het trainen en paraat hebben van een interventieteam en zorgen voor extra beveiliging in de zogenaamde 'randuren'.

De kosten voor de trainingen komen uit het reguliere opleidingsbudget. De kosten voor de beveiliging bedragen structureel € 20.000 op jaarbasis en zijn al sinds de begroting 2021 in de meerjarenbegroting opgenomen.

Evaluatie harmonisatie arbeidsvoorwaarden

In de MER-samenwerking zijn de arbeidsvoorwaarden voor medewerkers geharmoniseerd. In 2020 is de evaluatie van de geharmoniseerde arbeidsvoorwaarden opgestart. Daarna is gestart met het projectmatig uitwerken van deze evaluatie. Deze uitwerking is meerjarig en loopt ook in het hele jaar 2022 nog door. Voor de uitwerking zijn kaders vastgesteld waaronder: het moet passen binnen de HR-visie, het moet zo eenvoudig en duidelijk mogelijk zijn, geen onnodige regelgeving, flexibiliteit en individuele keuzemogelijkheden moeten verankerd worden én kostenneutraliteit: de harmonisatie moet in zijn geheel niet leiden tot een substantiële verhoging of verlaging van de lokale personeelsbegroting.

Duurzame inzetbaarheid van medewerkers

Eén van de projecten binnen de uitwerking van de evaluatie harmonisatie arbeidsvoorwaarden is het vitaliteitsbeleid. Dit beleid richt zich op alle (leeftijds-)categorieën medewerkers. Bij dit nog op te stellen vitaliteitsbeleid zal aansluiting worden gezocht bij datgene dat hierover in de nieuwe Cao Gemeenten wordt vastgelegd. Hoewel daar geen generieke regelingen voor zijn in Maasgouw, zijn voor medewerkers wel maatwerkafspraken mogelijk om minder te gaan werken (d.m.v. onbetaald verlof) of om eerder stoppen met werken. Omdat deze maatwerkafspraken met medewerkers ook in 2022 en volgende jaren zijn te verwachten, mede gezien de leeftijdsopbouw van het ambtelijk apparaat zijn hiervoor middelen beschikbaar in de Reserve Voormalig Personeel.

Op dit moment bevat de Reserve voormalig personeel – naar verwachting – nog voldoende middelen om maatwerkafspraken in 2022 te kunnen honoreren.

Evaluatie functieboek/formatieplan – strategische personeelsplanning

Op 1 januari 2019 is de reorganisatie geëffectueerd door middel van de uitvoering van een plaatsingsprocedure. De afspraak is om het daarvoor opgestelde nieuwe formatieplan en daarbij behorend functieboek in 2020 en 2021 te evalueren. Deze evaluatie is inmiddels uitgevoerd en de budgettaire effecten zijn meegenomen in de personeelsbegroting.

Vanuit de evaluatie en onderhoud van het functieboek/formatieplan zijn de functies aangepast en is ook de formatie geformaliseerd. De kosten zijn afgedekt binnen het bestaande/beschikbare p-budget. Er zijn dus geen meerkosten aan de orde.

Daarnaast wordt sinds 2020 door het managementteam een programma doorlopen waarin stapsgewijs wordt gewerkt aan personeelsplanning. Deze is er op gericht om voor elke categorie medewerkers – zowel qua potentie als qua leeftijd – scherp in beeld te hebben hoe we in hen kunnen investeren en welke personele knelpunten opgelost moeten worden.

Ook bekijken we hoe we bij het vertrek van collega's die binnen afzienbare tijd met pensioen gaan, hun kennis kunnen borgen binnen de organisatie.

Opleidingsbudget

In de begroting 2020 is het opleidingsbudget voor het eerst jaarlijks automatisch gerelateerd aan de loonsom. Daarbij wordt uitgegaan van een percentage van 1,8%. Met deze systematiek is er voldoende ruimte en flexibiliteit voor extra opleiding of ontwikkeling, bijvoorbeeld in het kader van de organisatieontwikkeling en voor beperkte uitgaven voor (groeps-)opleidingen van gedetacheerden. Voor deze aspecten is dan geen aparte budgetaanvraag meer nodig. Alleen voor heel specifieke projecten (bijvoorbeeld op het gebied van ICT of Privacy) kan mogelijk extra opleidingsbudget aan de orde zijn.

De omvang van het opleidingsbudget is 1,8% van de verwachte loonsom 2022. Door toename van de loonsom, zowel door de omvang van de formatie als ingevolge de CAO groeit het opleidingsbudget - normaalgesproken - in relatieve verhouding met 1,8% mee. De stijging voor 2022 is dermate marginaal, dat deze in de begroting 2022 achterwege wordt gelaten.

Resumé personeel vanuit de inhoud

In diverse programma's wordt extra personele capaciteit gevraagd voor bestuurlijke speerpunten.

De onderbouwing daarvan staat bij het betreffende programmaonderdeel.

Voor de overzichtelijkheid is hieronder een tabel opgenomen waarin deze personele capaciteit is samengevat.

Par	Onderwerp	2022	2023	2024	2025
3.1	Algemene actiepunten: tijdelijke uitbreiding capaciteit communicatie	35.000	-	-	-
3.2.2	Beleidsmedewerker lokaal preventief jeugdbeleid en onderwijs	83.700	83.700	-	-
3.4.1	Uitvoering actielijnen economisch domein	85.000	-	-	-
3.4.3	Vakantieparken	100.000	-	-	-
3.5.4	Personeel dienstverlening	106.500	-	-	-
	Applicatiebeheer dienstverlening	66.200	66.200	66.200	66.200
	Verbeteren dienstverlening plus	200.000	-	-	-
3.5.5	Uitbreiding capaciteit control	57.000	57.000	57.000	57.000

Gegevensveiligheid

De afgelopen jaren stonden vooral in het teken van de aangepaste wet- en regelgeving, we hebben daarom volop ingespeeld op het nieuwe strategisch beleid en de nieuwe organisatiestructuur gegevensveiligheid (incl. nieuwe governance). Dit was dus vooral gericht op het neerzetten van de structuur in opzet en bestaan. De komende jaren staan in het teken van het inbedden van gegevensveiligheid in de organisatie, hiermee verschuift de aandacht meer naar de werking, de daadwerkelijk toepassing / invulling.

In MER-verband is een intern onderzoek uitgevoerd waar ook onderzocht is hoe de (integrale) samenwerking versterkt kan worden. Uit het onderzoek blijkt dat de beste samenwerkingsvorm die van een netwerkorganisatie is. De voorwaarden voor deze netwerkorganisatie zijn deels in 2020 ingevuld en worden in 2021 verder uitgediept. De kosten die gemoeid zijn met het inbedden van gegevensveiligheid zijn opgenomen in de meerjarenbegroting gegevensveiligheid. De kosten gaan grotendeels op aan het toepassen van risicomangement, implementatie van het managementsysteem gegevensveiligheid en het door ontwikkelen van het bewustzijn onder onze medewerkers. Dit alles om te voldoen aan de gestelde wet- en regelgeving. De overige kosten hebben te maken met het in stand houden van de reeds ingezette ontwikkelingen op het gebied van gegevensveiligheid, én het met goed resultaat doorlopen van de jaarlijks terugkomende ENSIA verantwoordingssystematiek.

Informatisering en automatisering

In 2020 heeft er in MER-verband de zogenoemde 'Shift' plaatsgevonden. Met deze 'Shift' zijn de vier (infrastructuur)omgevingen omgezet naar één omgeving. In 2021 is gestart met de voorbereiding op de 'Lift'. De 'Lift' staat in het teken om zoveel als mogelijk over te gaan naar een gezamenlijke oplossing (software, hardware, applicaties) in plaats van elke organisatie een eigen oplossing. Een doel hierbij is om in de toekomst alle integrale oplossingen onder te brengen (in beheer) bij SC MER. Dit moet leiden tot schaalvoordeel en efficiëntievoordeel. Voor 2022 staan er een aantal grote projecten gepland om de 'Lift' te versnellen.

Daarnaast heeft de corona en de hieruit voortvloeiende 'nieuwe manier van werken' geleid tot een nieuw beleid rond het faciliteren van thuiswerken. Naar verwachting vindt er in 2021 besluitvorming plaats. Het nieuwe beleid heeft ook een grote impact op de informatisering en automatisering. Zo zal er een andere verhouding komen tussen de huidige kantoorfunctie en het thuiswerken.

De financiële effecten daarvan staan eerder in deze paragraaf onder het kopje "Corona en de organisatie".

Naast dit alles indexeren de ICT-leveranciers jaarlijks hun producten. Voor 2022 is nog niet bekend hoe hoog deze indexering wordt. Zodra de indexeringen bekend zijn, zullen de meerkosten verantwoord worden in de prorap.

De indexeringen van software leveranciers worden opgenomen in de prorap, zodra de hoogte van deze indexeringen bekend is.

Verzekeringen

De premie aanpassingen voor 2022 zijn bij het opstellen van deze begroting nog niet bekend. Zodra deze bekend zijn, worden aanpassingen in de prorap verwerkt.

De totale meerkosten voor verzekeringen ten gevolge van eventuele premiestijgingen worden in de prorap meegenomen.

5.6 Verbonden partijen

Inleiding

Verbonden partijen kunnen zowel voor de realisatie van het beleid van de deelnemende partijen als voor de financiële gevolgen daarvan van majeure betekenis zijn. Het is daarom belangrijk dat de gemeente zich bewust op de hoogte stelt van de governance aspecten en de instrumenten voor bestuur en toezicht optimaal benut. Daarvoor is inzicht nodig in bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de verschillende bestuursorganen. Deze paragraaf geeft een overzicht van de relevante aspecten van verbonden partijen.

De definitie van verbonden partijen is volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV):

“Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft.”

De gemeente Maasgouw heeft bestuurlijke en financiële belangen (zoals gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen) in verschillende verbonden partijen.

- Bestuurlijk belang is zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.
- Financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Deze verbonden partijen voeren beleid uit voor de gemeente. Maasgouw blijft beleidsmatige- en financiële verantwoordelijkheden houden voor deze partijen. Welke verantwoordelijkheden, voor welke partijen, geven we straks in een overzicht aan. Hierin zijn ook de budgetten te zien.

Het Coalitieakkoord bevat over bestuurlijke samenwerking onder meer de volgende passage:

"Deze verbonden partijen fungeren als "verlengd lokaal bestuur" op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen en voeren een aanzienlijk aantal gemeentelijke taken uit. De directe financiële bijdragen aan deze partijen omvat ongeveer 25 % van de uitgaven in de begroting van de gemeente Maasgouw. Daarom is het voor het gemeentebestuur van wezenlijk belang om grip te houden op de sturing en controle van deze verbonden partijen."

Als wordt gekeken naar de bijdrage van de gemeente aan verbonden partijen dan zijn het Servicecentrum MER (Omgevingsdienst, Sociale Domein, Bedrijfsvoering), Westrom en de Veiligheidsregio Limburg Noord de verbonden partijen die de grootste financiële bijdrage van de gemeente Maasgouw ontvangen. Daarna volgen Reinigingsdienst Maasland, Omnibuzz (doelgroepenvervoer) en BsGW (belastingen).

De verbonden partijen worden aangestuurd door een Algemeen en Dagelijks Bestuur waarin de gemeente Maasgouw wordt vertegenwoordigd door de leden van het college van B&W. Daarmee bevinden de collegeleden zich in een centrale positie om de verbonden partijen aan te sturen.

Daarbij is de directe invloed het grootste in verbonden partijen die gevormd worden met een relatief klein aantal gemeenten (zoals Servicecentrum MER, Westrom en Reinigingsdienst Maasland) en is de invloed minder in verbonden partijen die gevormd worden door een groot aantal gemeenten (zoals Veiligheidsregio, Omnibuzz en BsGW).

Vooraf bij de verbonden partijen met de grootste financiële bijdrage is het voor het college van B&W en de gemeenteraad nodig om met vaste regelmaat de kostenontwikkeling te monitoren en om bij te sturen op momenten dat dit kan.

Bij de sturing van verbonden partijen hebben het college van B&W en de gemeenteraad de volgende mogelijkheden (instrumenten):

- Gemeentelijke vertegenwoordiging in (Dagelijks en/of Algemeen Bestuur van verbonden partijen (i.c. collegeleden))

- Aanspreken van gemeentelijke vertegenwoordigers in besturen verbonden partijen (o.b.v. overleg in college- of commissievergaderingen)
- Vaststellen van beleidsplannen en uitvoeringsprogramma's van verbonden partijen
- Vaststellen (collegeleden in DB/AB) en kennisnemen (raad) van jaarrekening
- Indienen van zienswijze op (ontwerp-)begrotingen van verbonden partijen (raad)

Om deze mogelijkheden te kunnen benutten, blijft het nodig dat college van B&W en gemeenteraad optimaal worden geïnformeerd vanuit de verbonden partijen en blijft het nodig om de inzet van het bovengenoemde instrumentarium procesmatig te organiseren.

Daarnaast zijn er ook verschillende samenwerkingen op contractbasis met de omringende gemeenten. Deze zijn niet opgenomen in dit overzicht. In het overzicht zijn wel 'deelnemingen' opgenomen. In deelnemingen is het bestuurlijk belang beperkt tot het stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA). Het financieel belang is beperkt tot de aanschafprijs van de aandelen. De gemeente is bij deelnemingen aandeelhouder. In het kader van de uitoefening van de publieke taak is Maasgouw aandeelhouder in een aantal privaatrechtelijke ondernemingen. Deze ondernemingen worden gedreven in de vorm van een NV of BV. Een deelneming als belegging, is volgens de Wet FIDO niet toegestaan. Maar door aandelen te verkopen, hoger dan de boekwaarde (incidentele opbrengst) of jaarlijkse dividendinkomsten (structurele inkomsten), kan dit wel leiden tot inkomsten.

Als de gemeente verbindingen aangaat met andere rechtspersonen, komt dat altijd voort uit het publiek belang. Er zijn veel verbonden partijen met een eigen financiële en bestuurlijke betekenis. Als de raad hier inzicht in wil krijgen, moeten we de relatie tussen de verbonden partijen en het publiek belang in hoofdlijnen aangeven. Dat wordt in deze paragraaf beschreven.

Samenwerking met andere rechtspersonen kan op het gebied van gezamenlijke beleidsontwikkeling, als overlegplatform of voor uitvoerende taken. Voor de uitvoerende taken kunnen de andere rechtspersonen op hun beurt ook kiezen voor andere uitvoeringsorganisaties dan de verbonden partij.

Voordat we een samenwerking aangaan of de samenwerking continueren met verbonden partijen, is het belangrijk om ons af te vragen of:

- de taken door de verbonden partij doelmatig(er) uitgevoerd kunnen worden
- de verbonden partij bij de taakuitvoering dezelfde resultaten voor ogen heeft als de gemeente
- we inhoudelijk en financieel genoeg inzicht hebben in de taakuitvoering

Volgens het BBV dienen de verbonden partijen onderverdeeld te worden in:

- a. gemeenschappelijke regelingen
- b. vennootschappen en coöperaties
- c. stichtingen en verenigingen
- d. overige verbonden partijen ¹⁰

¹⁰ De Commissie BBV adviseert in de Notitie Verbonden Partijen (publicatie oktober 2016, ingaande begroting 2018) om in de paragraaf verbonden partijen ook organisaties op te nemen waar formeel juridisch geen sprake is van een verbonden partij.

Deze onderverdeling is in onderstaande tabel weergegeven.

A. GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN
Servicecentrum MER (SC MER)
Westrom
Veiligheidsregio Limburg Noord (VRLN)
Reinigingsdienst Maasland (RD Maasland)
Omnibuzz
Belasting samenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)
Regionale Uitvoeringsdienst Limburg Noord (RUD LN)
Grenspark Maas-Swalm-Nette
B. VENNOOTSCHAPPEN EN COÖPERATIES
Ontwikkelingsmaatschappij Midden Limburg (OML)
NV Bank Nederlandse Gemeenten
Enexis Holding NV (algemeen)
CBL Vennootschap BV
Vordering op Enexis BV
Verkoop Vennootschap BV
CSV Amsterdam BV (voorheen: Claim Staat vennootschap BV)
Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV
WML NV
C. STICHTINGEN EN VERENIGINGEN
Stichting Ons Waardevol Cultuurlandschap Midden Limburg (Ons WCL)
D. OVERIGE VERBONDEN PARTIJEN
Samenwerking Midden Limburg (SML)
Keyport 2020
Euregio Rijn-Maas-Noord

De gemeenschappelijke regelingen (GR-en) zijn de meest vergaande samenwerkingsverbanden, waarvoor een aantal specifieke beheersmaatregelen zijn geformuleerd, die onderstaand zijn weergegeven.

Mogelijkheid geüniformeerde indexeringen GR

In theorie zouden eenduidige financiële uitgangspunten (zoals uniformering loon- en prijspeil) mogelijk zijn. Dit kan echter alleen als alle deelnemende gemeenten aan alle GR-en hiertoe bereid zouden zijn en dit als kaderstelling mee zouden geven aan het DB van de GR als financieel beleidsuitgangspunt bij de op te stellen begroting. Het hanteren van een uniforme index is echter geen doel op zich en zal daarom op voorhand ook niet bepleit worden. Argumenten hiervoor:

- De deelnemende gemeenten aan een GR hebben steeds een wisselende samenstelling. Daarom is het een moeilijke opgave om voor alle gemeenten waarmee wij in een GR participeren eenduidige afspraken te maken over een geüniformeerde index.
- Bij iedere GR zijn de uitgangspunten anders: bij de ene GR wordt een minimale of zelfs geen index gehanteerd en vormt dit uitgangspunt een impliciete taakstelling, die realistisch wordt geacht door bv. schaalvergroting. Bij de GR MER wordt de salarisstijging 1:1 doorvertaald o.b.v. feitelijke CAO-ontwikkeling. Bij de GR Maasland wordt een beperkte index gehanteerd omdat er sprake is van een kapitaalintensieve onderneming; eventuele CAO-verhogingen hebben maar een beperkte invloed op een kostenstijging voor deelnemende gemeenten, terwijl contractuele prijsstijgingen van leveranciers een groter effect hebben.

Daarom wordt elke ingediende begroting van een GR kritisch integraal beoordeeld op gehanteerde uitgangspunten, kosten en weerstandsvermogen om eventuele onvoorziene kosten op te vangen. Hierover vindt ook ambtelijk vooroverleg plaats waarbij zowel de vakinhoudelijke (beleids-) medewerker als de financiële adviseurs van deelnemende gemeenten in de gelegenheid worden gesteld om de medewerkers van de GR te bevragen over de samengestelde begroting.

Een resultante van deze totale beoordeling is het begeleidend schrijven van het College bij het aanbieden van het advies aan de raad.

Toetsing Raadsvoorstellen aan gemeenschappelijke regelingen

Raadsvoorstellen worden getoetst aan de betreffende gemeenschappelijke regelingen.

Proces begroting(-swijziging) GR-en bevoegdheden raad

Proces begroting(-swijzigingen) GR:

- a) GR maakt concept-begrotingswijziging en (meerjaren-)begroting en stelt deze vast in het DB.
- b) GR stuurt deze naar de deelnemende gemeenten ter verkrijging van een eventuele zienswijze
- c) Gemeente reageert door het al dan niet uitbrengen van een zienswijze. Het College kán een advies aan de raad opnemen. Dit is hét moment waarop een deelnemende gemeente nog sturing kan geven op (financiële) voornemens van een GR. Dergelijke sturing geldt naast de invloed van een gemeentelijke vertegenwoordiging in een DB en/of AB van een GR.
- d) Het Algemeen Bestuur (AB) van de GR stelt de begroting(-swijziging) definitief vast al dan niet met inachtneming van eventueel ontvangen zienswijzen.
- e) Deelnemende gemeenten worden van de besluiten van het AB van de GR in kennis gesteld waarmee ze verzocht worden het gemeentelijk aandeel in de GR beschikbaar te stellen. De hoogte van de bijdrage heeft op grond van deze besluitvorming door het AB van de GR nu een verplichtend karakter. De deelnemende gemeenten kunnen de hoogte van de individuele bijdrage niet meer ter discussie stellen.
- f) De deelnemende gemeente neemt de betreffende gemeentelijke bijdrage op in de eigen gemeentebegroting o.b.v. het budgetrecht van de raad. De wijze van dekking is gemeentelijk financieel beleid.
- g) Door vaststelling van de gemeentebegroting (2022) worden de bijdrages aan de GR inclusief de bijbehorende dekking formeel geautoriseerd door de raad.

Geconcludeerd kan worden dat de raad door toetreding tot een GR een aantal (beslissings-) bevoegdheden overdraagt aan het AB van een GR. Beïnvloeding kan plaatsvinden door het kenbaar maken van een zienswijze of het indienen van een motie (die dan door de GR ook wordt behandeld als een ingediende zienswijze).

Amendering van voorstellen vanuit de GR zijn niet mogelijk.

Verder kan de raad de bestuurlijke vertegenwoordiging namens de gemeente in de GR (in DB / AB) 'aansturen'. Tenslotte kan de raad het budgetrecht aanwenden door bij de vaststelling van de eigen begroting te bepalen waar de gemeentelijke bijdrage uit bekostigd wordt.

Overzicht jaarlijkse bijdrage verbonden partijen 2022

Gerangschikt naar hoogte van jaarlijkse bijdrage.

Verbonden partij	Bijdrage 2021 (x € 1.000)	Bijdrage 2022 (x € 1.000)	% van begroting (begrotings- totaal € 61,1 mln)
Servicecentrum MER	7.412	7.823	12,8%
Westrom (incl. doorbetaling rijksbijdrage)	2.710	2.628	4,3%
Veiligheidsregio Limburg Noord	2.485	2.540	4,2%
Reinigingsdienst Maasland	1.443	1.557	2,5%
Omnibuzz	477	467	0,8%
BsGW	321	359	0,6%
RUD Limburg Noord	150	56	0,1%
Overig:	122 bestaande uit:	122 bestaande uit:	0,2%
- Keyport	59	59	
- Ons WCL	40	40	
- SML	14	14	
- Grenspark Maas-Swalm-Nette	2	2	
- Euregio Rijn-Maas-Noord	7	7	
TOTAAL	15.120	15.552	25,4%

Overzicht verbonden partijen

Naam	SC MER																																		
Gevestigd in	Statutair in Echt, fysieke huisvesting Omgevingsdienst in Maasgouw, Sociaal Domein in Echt-Susteren en Bedrijfsvoering in St. Odiliënberg																																		
Openbaar belang	De Gemeenschappelijke Regeling MER is opgericht en per 15 oktober 2012 in werking getreden. De gemeenschappelijke regeling MER vervult taken op het gebied van de back office dienstverlening en bedrijfsvoering onder de naam Servicecentrum MER. De eerste afdeling die in het Servicecentrum is ondergebracht is de afdeling Omgevingsdienst. Per 1 september 2013 is deze operationeel. De afdeling is van af 1 september 2018 gehuisvest in het gemeentehuis van Maasgouw. Vanaf 1 januari 2016 is het Sociaal Domein ondergebracht bij het Servicecentrum en gehuisvest in het gemeentehuis van Echt-Susteren. Vanaf 1 juli 2017 is bedrijfsvoering ondergebracht bij het Servicecentrum en gehuisvest in het gemeentehuis van Roerdalen.																																		
Participanten	De gemeenten Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen.																																		
Bestuursstructuur	Gemeenschappelijke regeling. Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling MER wordt gevormd door de 3 colleges van Burgemeester en Wethouders. Het Dagelijks Bestuur wordt gevormd door 3 vertegenwoordigers van de colleges van de deelnemende gemeenten.																																		
Financiën	<table><tr><th>Begroting MER 2022</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th><th>2025</th></tr><tr><td>MER BV</td><td>€ 2.648.254</td><td>€ 2.637.485</td><td>€ 2.623.367</td><td>€ 2.623.367</td></tr><tr><td>MER BO</td><td>€ 355.413</td><td>€ 355.413</td><td>€ 355.413</td><td>€ 355.413</td></tr><tr><td>MER OD</td><td>€ 2.643.676</td><td>€ 2.638.457</td><td>€ 2.635.791</td><td>€ 2.635.792</td></tr><tr><td>MER SD</td><td>€ 2.175.221</td><td>€ 2.157.132</td><td>€ 2.154.925</td><td>€ 2.137.839</td></tr><tr><td></td><td>€ 7.822.563</td><td>€ 7.788.487</td><td>€ 7.769.496</td><td>€ 7.752.411</td></tr></table>					Begroting MER 2022	2022	2023	2024	2025	MER BV	€ 2.648.254	€ 2.637.485	€ 2.623.367	€ 2.623.367	MER BO	€ 355.413	€ 355.413	€ 355.413	€ 355.413	MER OD	€ 2.643.676	€ 2.638.457	€ 2.635.791	€ 2.635.792	MER SD	€ 2.175.221	€ 2.157.132	€ 2.154.925	€ 2.137.839		€ 7.822.563	€ 7.788.487	€ 7.769.496	€ 7.752.411
	Begroting MER 2022	2022	2023	2024	2025																														
	MER BV	€ 2.648.254	€ 2.637.485	€ 2.623.367	€ 2.623.367																														
	MER BO	€ 355.413	€ 355.413	€ 355.413	€ 355.413																														
	MER OD	€ 2.643.676	€ 2.638.457	€ 2.635.791	€ 2.635.792																														
	MER SD	€ 2.175.221	€ 2.157.132	€ 2.154.925	€ 2.137.839																														
		€ 7.822.563	€ 7.788.487	€ 7.769.496	€ 7.752.411																														
	<table><tr><th>x € 1.000</th><th>Prognose 1-1-2022</th><th>31-12-2022</th></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 131</td><td>€ 131</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 3.800</td><td>€ 3.800</td></tr></table>					x € 1.000	Prognose 1-1-2022	31-12-2022	Eigen vermogen	€ 131	€ 131	Vreemd vermogen	€ 3.800	€ 3.800																					
	x € 1.000	Prognose 1-1-2022	31-12-2022																																
Eigen vermogen	€ 131	€ 131																																	
Vreemd vermogen	€ 3.800	€ 3.800																																	
Bijdrage/ Belang	Programma Bedrijfsvoering De hogere bijdrage t.o.v. 2021 wordt m.n. veroorzaakt door de wijziging van de verdeelsleutel die resulteert in een hogere bijdrage van ongeveer € 325.000. Het realiseren van de hogere taakstelling heeft een positief effect van ruim € 12.000. Per saldo stijgt de bijdrage van de gemeente Maasgouw met ongeveer € 312.000. V.w.b. het programma bedrijfsvoering is eind 2020 gestart met het opstellen van een producten- en dienstencatalogus (PDC), die naar verwachting eind 2021 gereed is. Vervolgens is het streven om vervolgens te beschikken over een (proef) uitvoeringsprogramma 2022 (UP 2022) Bedrijfsvoering.																																		

	Werkprocessen, kwaliteitsnormen, genereren van stuurinformatie (KPI's), én het vastleggen van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden worden grotendeels in de PDC verwerkt. De uitkomsten / uitwerking van de nieuwe PDC bedrijfsvoering kunnen van invloed zijn op de begroting omdat er inkrimping of uitbreiding van producten of diensten (nodig) kan zijn, óf dat er hogere of lagere kwaliteitseisen worden gesteld. Deze wijzingen kunnen leiden tot een begrotingswijziging. <u>Programma Sociaal Domein:</u> De MER-gemeenten werken jaarlijks met MER SD samen aan een zo realistisch mogelijk uitvoeringsprogramma dat richting geeft aan taken, ontwikkelingen en projecten die MER SD voor de drie gemeenten gezamenlijk (of juist specifiek voor één afzonderlijke gemeente) uitvoert. De taken omvatten de uitvoering van het beleid op het gebied van Zorg en Ondersteuning (o.a. Wmo, gehandicaptenparkeerkaarten) en Werk & Inkomen (o.a. begeleiding naar werk, inkomensregelingen, minimaregelingen). De basisdienstverlening wordt door de gemeenten bekostigd op basis van de verdeelsleutel. Vanaf 2022 is deze verdeelsleutel volledig gebaseerd op de output/gerealiseerde werkprocessen T⁻². Voor gemeente Maasgouw nemen de kosten toe als gevolg van deze verdeelsleutel: enerzijds omdat het ingroeimodel van historische inbreng naar output leidt tot een kostenverhoging (Maasgouw droeg op basis van historische kosten in verhouding met Echt-Susteren en Roerdalen minder bij aan de afdeling MER SD) en anderzijds door de toename van het aantal werkprocessen in 2020 (T⁻²). Daarnaast leidt de verdeelsleutel voor bedrijfsvoeringstaken die doorbelast worden aan MER SD tot een hogere bijdrage aan MER SD (herschikking van programma Bedrijfsvoering naar programma Sociaal Domein). <u>Programma Omgevingsdienst</u> De MER-gemeenten werken jaarlijks met MER OD samen aan een zo realistisch mogelijk uitvoeringsprogramma dat richting geeft aan taken, ontwikkelingen en projecten die MER OD voor de drie gemeenten gezamenlijk (of juist specifiek voor één afzonderlijke gemeente) uitvoert. De basisdienstverlening wordt door de gemeenten bekostigd op basis van de verdeelsleutel die gebaseerd is op de output/gerealiseerde werkprocessen
Risico	De begroting 2022 is een reële begroting. Deze begroting omvat weinig ruimte voor het opvangen van risico's die zich in de loop van 2022 voor doen. Er is bewust niet geanticipeerd op de creatie van een buffer voor onvoorziene, onontkoombare en onuitstelbare activiteiten. De verwachting is dat de corona pandemie invloed zal hebben op de wijze waarop het werk uitgevoerd wordt in 2022 en ook de inhoud van het werk deels zal bepalen. De risico's spitsen zich hoofdzakelijk toe op twee categorieën: (1) personeel : kwalitatief en kwantitatief voldoende personeel in relatie tot de klantvraag en arbeidsmarkt. En (2) afhankelijkheden van derden: veranderende wet- en regelgeving en de steeds grotere afhankelijkheid van software en softwareleveranciers. In de kaders risicomanagement is gekozen voor een weerstandsvermogen met de waardering 'voldoende'. Een uitkomst van 1,0 betekent dat de organisatie precies genoeg geld heeft om de risico's financieel af te dekken .De inschatting van de risicoscore leidt tot een weerstandsvermogen van 0,11. Dit betekent dat het weerstandsvermogen van het Servicecentrum MER in 2022 ruim onvoldoende is. De gemeenten staan op basis van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen garant voor het SC-MER.

Naam:	Westrom												
Gevestigd in	Roermond (hoofdkantoor)												
Openbaar belang	Westrom voert de Wet sociale werkvoorziening en onderdelen van de Participatiewet uit voor 5 Midden-Limburgse gemeenten. Westrom laat mensen participeren en integreren en brengt zoveel mogelijk mensen naar (regulier) werk of andere vormen van participatie in de samenleving. Ruim 1.500 medewerkers hebben passend werk bij of via Westrom. Daarmee vervult de organisatie een belangrijke maatschappelijke functie en is één van de grotere werkgevers in de regio. Westrom is een erkend leerwerkbedrijf en is meervoudig gecertificeerd.												
Participanten	Aantal inwoners: bijna 170.000. Deelnemende gemeenten: Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen en Roermond.												
Bestuursstructuur	Gemeenschappelijke regeling												
Financiën	x € 1.000	Prognose 1-1-2022	31-12-2022										
	Eigen vermogen	€ 4.074	€ 4.101										
	Vreemd vermogen	€ 3.980	€ 3.932										
Bijdrage/Belang	De kosten worden gedragen door de deelnemende gemeenten via de doorbetaling van de rijksbijdragen en een eigen bijdrage per gemeente op basis van diverse verdeelsleutels. <table><tr><th>Jaar</th><th>Eigen bijdrage op begrotingsbasis</th></tr><tr><td>2022</td><td>331.895</td></tr><tr><td>2023</td><td>261.391</td></tr><tr><td>2024</td><td>202.290</td></tr><tr><td>2025</td><td>195.622</td></tr></table> Doorbetaling van de rijksbijdrage Maasgouw 2022 € 2.296.573 Bijdrage 2022 door alle gemeenten: - doorbetaling van de rijksbijdrage € 21.389.000 - loonkostensubsidie € 796.000 - begeleidingsvergoeding € 627.000 - gemeentelijke bijdragen € 2.450.000 - gemeentelijke bijdragen infrastructuur € 530.000			Jaar	Eigen bijdrage op begrotingsbasis	2022	331.895	2023	261.391	2024	202.290	2025	195.622
Jaar	Eigen bijdrage op begrotingsbasis												
2022	331.895												
2023	261.391												
2024	202.290												
2025	195.622												
Risico	De deelnemende gemeenten verbinden zich jaarlijks eventuele nadelige exploitatiesaldi van Westrom te betalen. In de begroting van 2022 onderkent Westrom de volgende risico's : Covid-19, bedrijfsvoering, deelnemingen, omzetbelasting en loonheffingen. Het totaal van de gekwantificeerde risico's bedraagt ca. € 1,1 mln. De weerstandscapaciteit bedraagt ca. € 3,2 mln. De weerstandscapaciteit van Westrom is in 2022 ruim voldoende om de geïnventariseerde risico's op te vangen.												

Naam:	Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN)												
Gevestigd in	Venlo												
Openbaar belang	De Veiligheidsregio Limburg-Noord geeft vorm en inhoud aan samenwerking tussen gemeenten in Noord- en Midden-Limburg en heeft tot doel: I. Het behartigen van de belangen van de gemeenten en hun inwoners op het gebied van: • brandweezorg • geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen • rampenbestrijding en crisisbeheersing • bevordering van multidisciplinaire uitvoering van rampenbestrijding, crisisbeheersing en bestrijding van zware ongevallen • bevordering van samenhangend integraal veiligheidsbeleid in de regio. II. Het behartigen van die taken die door de wet- en regelgeving aan gemeenten zijn toegekend op het gebied van collectieve preventie volksgezondheid en maatschappelijke zorg. Hiervoor moeten gemeenten uit de regio samenwerken. Dat is efficiënter en effectiever.												
Participanten	Aantal inwoners: ruim 520.022 per 1-1-2020 Deelnemende gemeenten: Beesel, Bergen, Echt-Susteren, Gennep, Horst aan de Maas, Leudal, Maasgouw, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Venlo, Venray, Weert.												
Bestuursstructuur	Openbaar lichaam, ingesteld bij gemeenschappelijke regeling. Het Algemeen Bestuur zijn de burgemeesters van de gemeenten die aan de gemeenschappelijke regeling deelnemen.												
Financiën	<table><tr><th>x € 1.000</th><th>Prognose 1-1-2022</th><th>31-12-2022</th></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 6.395</td><td>€ 6.177</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 49.761</td><td>€ 55.778</td></tr></table>			x € 1.000	Prognose 1-1-2022	31-12-2022	Eigen vermogen	€ 6.395	€ 6.177	Vreemd vermogen	€ 49.761	€ 55.778	
x € 1.000	Prognose 1-1-2022	31-12-2022											
Eigen vermogen	€ 6.395	€ 6.177											
Vreemd vermogen	€ 49.761	€ 55.778											
Bijdrage/Belang	<table><tr><th>Jaar</th><th>Bijdrage op begrotingsbasis x € 1.000</th></tr><tr><td>2022</td><td>2.540</td></tr><tr><td>2023</td><td>2.588</td></tr><tr><td>2024</td><td>2.568</td></tr><tr><td>2025</td><td>2.577</td></tr></table>			Jaar	Bijdrage op begrotingsbasis x € 1.000	2022	2.540	2023	2.588	2024	2.568	2025	2.577
Jaar	Bijdrage op begrotingsbasis x € 1.000												
2022	2.540												
2023	2.588												
2024	2.568												
2025	2.577												
Risico	In de begroting van 2022 onderkent de Veiligheidsregio de volgende risico's : Datalek corona, deeltijdregeling brandweervrijwilligers, kosten FLO, tweede loopbaan brandweer, beroepsziekten en arbeidsongevallen, krappe arbeidsmarkt, ondernemersrisico, ict-ontwikkelingen en voorwaardelijk pensioen medewerkers Zorggroep. De risico's zijn niet gekwantificeerd en de algemene reserve bedraagt tenminste € 1,25 mln. Per ultimo 2020 bedroeg het weerstandsvermogen € 1,62 mln.												

Naam	RD Maasland												
Gevestigd in	Haelen												
Openbaar belang	Het vervullen van de zorgplicht van de lokale overheid ten aanzien van de inzameling van huishoudelijk afval en het vegen van straten en pleinen tegen de laagst mogelijke kosten met de meest optimale service. Daarnaast het exploiteren van milieuparken in het kader van flankerend beleid op het gebied van huisvuilinzameling als gevolg van de gekozen methodiek volume/frequentie.												
Participanten	Deelnemende gemeenten: Leudal, Maasgouw, Roerdalen, en Echt-Susteren. Totaal aantal geraamde aansluitingen bedraagt 44.150 waarvan Maasgouw 10.750. De gemeente Roerdalen neemt alleen deel voor wat betreft inzameling huisvuil h-a-h. De gemeente Echt-Susteren neemt alleen deel voor wat betreft milieuparken Echt-Susteren Noord.												
Bestuursstructuur	Gemeenschappelijke regeling												
Financiën	<table><tr><th>x € 1.000</th><th>Prognose 1-1-2022</th><th>31-12-2022</th></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 1.042</td><td>€ 793</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 7.549</td><td>€ 7.217</td></tr></table>			x € 1.000	Prognose 1-1-2022	31-12-2022	Eigen vermogen	€ 1.042	€ 793	Vreemd vermogen	€ 7.549	€ 7.217	
x € 1.000	Prognose 1-1-2022	31-12-2022											
Eigen vermogen	€ 1.042	€ 793											
Vreemd vermogen	€ 7.549	€ 7.217											
Bijdrage/Belang	De bijdrages aan RD Maasland voor Maasgouw worden begroot op: <table><tr><th>Jaar</th><th>Bijdrage x € 1.000</th></tr><tr><td>2022</td><td>1.557</td></tr><tr><td>2023</td><td>1.628</td></tr><tr><td>2024</td><td>1.623</td></tr><tr><td>2025</td><td>1.617</td></tr></table> De totale bijdrage van alle deelnemende gemeenten is voor 2022 begroot op € 4.869.647.			Jaar	Bijdrage x € 1.000	2022	1.557	2023	1.628	2024	1.623	2025	1.617
Jaar	Bijdrage x € 1.000												
2022	1.557												
2023	1.628												
2024	1.623												
2025	1.617												
Risico	De markt van afvalstromen fluctueert en kunnen een grote impact hebben op het financiële resultaat van Maasland en het daarmee samenhangende tarief afvalstoffenheffing (o.b.v. 100% kostendekkende tariefstelling). Indien de vraag naar bepaalde stromen hoog is, dan zijn de kosten voor het verwerken lager en soms wordt er zelfs een vergoeding voor betaald. Is de vraag echter laag dan is het verwerken van afval onderhevig aan schommelingen op de (wereld)markt en stijgen de kosten. Naast ontwikkelingen op de markt zijn de door de overheid ingevoerde belasting op het verbranden van afval en de wijziging van de vergoeding voor het inzamelen van kunststof debet aan de kostenstijging.												

Naam	Omnibuzz										
Gevestigd in	Geleen										
Openbaar belang	Omnibuzz is ingesteld in het belang van een kwalitatief hoogwaardige en een zo doelmatig mogelijke gezamenlijke regie op en uitvoering van het aan de gemeenten opgedragen doelgroepenvervoer. Ter bevordering van het te behartigen belang dragen de colleges van de deelnemende gemeenten daartoe de regie over en de uitvoering van het doelgroepenvervoer op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, de Wet op het primair Onderwijs, de Wet op het voortgezet onderwijs en de Wet op de expertisecentra met ingang van 11 december 2016 op aan Omnibuzz. Gelet op de ambitie van de samenwerking zullen de colleges in beginsel ook toekomstige opdrachten met betrekking tot doelgroepenvervoer die voortkomen uit wet- en regelgeving opdragen aan Omnibuzz.Omnibuzz voert de regie over en voert uit het doelgroepenvervoer voor de gemeenten en eventueel voor derden. Omnibuzz voert overleggen met stakeholders, in het bijzonder met de provincie Limburg, om te komen tot een zo optimaal mogelijk doelgroepenvervoer in de provincie Limburg.										
Participanten	De gemeenten Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Horst aan de Maas, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, en Valkenburg aan de Geul, Venlo, Venray, Voerendaal en Weert.										
Bestuursstructuur	Gemeenschappelijke regeling. Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz wordt gevormd door collegeleden van de 30 deelnemende gemeenten. Het Dagelijks Bestuur wordt gevormd door 7 wethouders.										
Financiën	<table><tr><th></th><th>Prognose 1-1-2022</th><th>31-12-2022</th></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 588.064</td><td>€ 581.939</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 3.642.796</td><td>€ 3.615.553</td></tr></table> .		Prognose 1-1-2022	31-12-2022	Eigen vermogen	€ 588.064	€ 581.939	Vreemd vermogen	€ 3.642.796	€ 3.615.553	
	Prognose 1-1-2022	31-12-2022									
Eigen vermogen	€ 588.064	€ 581.939									
Vreemd vermogen	€ 3.642.796	€ 3.615.553									
Bijdrage/Belang	De bijdrages van Maasgouw aan Omnibuzz worden begroot op: <table><tr><th>Jaar</th><th>Bijdrage</th></tr><tr><td>2022</td><td>490.200</td></tr><tr><td>2023</td><td>506.600</td></tr><tr><td>2024</td><td>520.500</td></tr><tr><td>2025</td><td>520.500</td></tr></table> De totale bijdrage van alle deelnemende gemeenten is voor 2022 begroot op € 25.495.647.	Jaar	Bijdrage	2022	490.200	2023	506.600	2024	520.500	2025	520.500
Jaar	Bijdrage										
2022	490.200										
2023	506.600										
2024	520.500										
2025	520.500										
Risico	De vervoerskosten zijn afhankelijk van het daadwerkelijke vervoersvolume dat wordt afgenomen door de klanten uit de gemeente Maasgouw. Het betreft een open-eind regeling. De totaal benodigde weerstandscapaciteit o.b.v. de risico-inventarisatie bedraagt € 1,3 mln. De huidige weerstandscapaciteit bedraagt € 532.000 en valt binnen de vastgestelde bandbreedte van de minimum- en maximumhoogte van de algemene reserve.										

Naam	BsGW (Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen)												
Gevestigd in	Roermond												
Openbaar belang	BsGW is een zelfstandig samenwerkingsverband voor de heffing en inning van gemeentelijke belastingen en waterschapbelastingen en voor uitvoering van de wet WOZ. De verzelfstandiging beoogt een zo groot mogelijk maatschappelijk rendement te halen uit samenwerking tussen lokale overheden op het gebied van belastingheffing en – inning. De Gemeenschappelijke Regeling is er om een wettelijke bepaling of beleidsregel - als het gaat om heffing en invordering - zo goed mogelijk uit te voeren. Het gaat hierbij om: • Gemeentelijke belastingen, inclusief activiteiten in het kader van de Wet waardering onroerende zaken. Dit is door de deelnemende gemeenten en het algemeen bestuur bepaald. • Waterschapbelastingen en de werkzaamheden van de administratie van gegevens ten behoeve van bestuursverkiezingen in het beheersgebied van de deelnemers.												
Participanten	Waterschap Limburg, gemeenten Venlo, Bergen, Nederweert, Beek, Beekdaelen, Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Maastricht, Sittard-Geleen, Heerlen, Brunssum, Landgraaf, Simpelveld, Voerendaal, Stein, Beesel, Gennep, Gulpen-Wittem, Eijsden-Margraten, Weert, Valkenburg aan de Geul, Kerkrade, Vaals, Meerssen en Mook en Middelaar.												
Bestuursstructuur	Openbaar lichaam, ingesteld bij gemeenschappelijke regeling (opgericht per 1-4-2011).												
Financiën		Prognose 1-1-2022	31-12-2022										
	Eigen vermogen	€ 1.190.000	€ 1.190.000										
	Vreemd vermogen	€ 5.628.000	€ 5.626.000										
Bijdrage/Belang	De netto exploitatiekosten worden gedragen door de deelnemers. BsGW gebruikt de methodiek waarbij de kosten worden toegerekend aan de producten van de dienstverlening. Zo worden de kosten verdeeld over de deelnemers. De verdeelsleutels voor de kosten zijn gebaseerd op de productieomvang van de deelnemers. De totale reguliere bijdrage voor de exploitatie 2022 is € 21.242.000. De bijdrage van gemeente Maasgouw hierin bedraagt € 359.000 (1,69%). De reguliere bijdrage gemeente Maasgouw bedraagt: <table><tr><th>Jaar</th><th>Bijdrage</th></tr><tr><td>2022</td><td>359.000</td></tr><tr><td>2023</td><td>367.000</td></tr><tr><td>2024</td><td>375.000</td></tr><tr><td>2025</td><td>384.000</td></tr></table> De bijdrage aan BsGW worden deels doorberekend in de kostendekkende tarieven afvalstoffenheffing en rioolheffing.			Jaar	Bijdrage	2022	359.000	2023	367.000	2024	375.000	2025	384.000
Jaar	Bijdrage												
2022	359.000												
2023	367.000												
2024	375.000												
2025	384.000												
Risico	Begin 2021 is de risicoanalyse opnieuw uitgevoerd, waarbij de nog steeds relevante risico's zijn geactualiseerd dan wel aangepast naar de cijfers van de begroting 2021 en actuele wet- en regelgeving. De benodigde weerstandcapaciteit bedraagt € 1.33 mln, circa 6,3% van de netto-kosten 2022. Dit is een toename van € 140.000. In 2021 heeft aanvulling plaatsgevonden. Daarmee bedraagt de weerstandratio 1,0.												

Naam:	Regionale Uitvoeringsdienst Limburg Noord (RUD LN)												
Gevestigd in:	Roermond												
Openbaar belang:	RUD Limburg-Noord is per 1 januari 2013 opgericht ter verbetering van: • de dienstverlening bij de uitvoering van de vergunningverlening-, toezicht- en handhavingstaken (VTH-taken); • de kwaliteit, veiligheid en gezondheid van de leefomgeving. De regionale uitvoeringsdienst Limburg Noord is per 1 januari 2018 voortgezet op basis van een gemeenschappelijke regeling.												
Participanten:	Gemeenten Beesel, Bergen, Echt-Susteren, Gennep, Horst aan de Maas, Leudal, Maasgouw, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Venlo, Venray, Weert en Provincie Limburg.												
Bestuursstructuur:	Er is een Algemeen en Dagelijks Bestuur. Samenstelling Algemeen Bestuur: De colleges van burgemeester en wethouders en GS wijzen ieder uit hun midden een lid van het Algemeen Bestuur aan. Samenstelling Dagelijks Bestuur: Het Dagelijks Bestuur bestaat uit de voorzitter en 2 andere leden, door en uit het Algemeen Bestuur aangewezen.												
Financiën:	<table><tr><td></td><td>Prognose 1-1-2022</td><td>31-12-2022</td></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 148.000</td><td>€ 118.000</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 1.150.000</td><td>€ 1.150.000</td></tr></table>				Prognose 1-1-2022	31-12-2022	Eigen vermogen	€ 148.000	€ 118.000	Vreemd vermogen	€ 1.150.000	€ 1.150.000	
	Prognose 1-1-2022	31-12-2022											
Eigen vermogen	€ 148.000	€ 118.000											
Vreemd vermogen	€ 1.150.000	€ 1.150.000											
Bijdrage/Belang:	De bijdrages van Maasgouw aan de RUD worden begroot op: <table><tr><th>Jaar</th><th>Bijdrage</th></tr><tr><td>2022</td><td>€ 55.549</td></tr><tr><td>2023</td><td>56.472</td></tr><tr><td>2024</td><td>57.412</td></tr><tr><td>2025</td><td>58.368</td></tr></table> De totale bijdrage van alle deelnemende gemeenten is voor 2022 begroot op € 1.273.229.			Jaar	Bijdrage	2022	€ 55.549	2023	56.472	2024	57.412	2025	58.368
Jaar	Bijdrage												
2022	€ 55.549												
2023	56.472												
2024	57.412												
2025	58.368												
Risico:	De totale risico's zijn becijferd op € 109.500. De RUD beschikt als weerstandscapaciteit over een post onvoorzien van € 50.000 als buffer om tegenvallers op te vangen.												

Naam	Grenspark Maas-Schwalm-Nette											
Gevestigd in	Roermond (secretariaat)											
Openbaar belang	Het Openbaar Lichaam Duits-Nederlands Grenspark Maas-Schwalm-Nette is opgericht met het doel de grensoverschrijdende samenwerking te verbeteren. Het uiteindelijke doel is het realiseren van een regionale grensoverschrijdende identiteit, die gebaseerd is op de verscheidenheid van de natuur- en cultuurlandschappen binnen het Grenspark en het karakter van de mensen die hier leven. Eén van de belangrijkste doelen van de grensoverschrijdende samenwerking is het behoud en de ontwikkeling van de karakteristieke natuur en cultuurlandschappen. Door de samenwerking over de grens heen kan de regio zich beter en breder presenteren. Het presenteren en het verder verbeteren van de mogelijkheden tot recreatief gebruik van de gebieden aan weerszijde van de grens is een verder doel van de samenwerking. De basis voor het wekken van interesse voor dit waardevol grensgebied ligt in een afgestemde en uitgebreide promotie, marketing en communicatie. Het Grenspark voert daartoe projecten uit (veelal met EU subsidies).											
Participanten	De gemeenten Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen, Roermond, Beesel, Venlo en het Duitse Naturpark Schwalm-Nette.											
Bestuursstructuur	Openbaar Lichaam naar Nederlands recht (gebaseerd op de Wet Gemeenschappelijke Regelingen). Het lichaam heeft een Algemeen en Dagelijks Bestuur.											
Financiën	Jaarlijkse bijdrage vanuit het Duitse ministerie (NRW) en Provincie. Daarnaast een bijdrage vanuit participerende gemeenten. <table><tr><th></th><th>Prognose 1-1-2022</th><th>31-12-2022</th></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>-€ 15.000</td><td>€ 20.000</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 40.000</td><td>€ 60.000</td></tr></table> Netto geprognotiseerd resultaat 2022 (na bijdragen gemeenten): €5.000				Prognose 1-1-2022	31-12-2022	Eigen vermogen	-€ 15.000	€ 20.000	Vreemd vermogen	€ 40.000	€ 60.000
	Prognose 1-1-2022	31-12-2022										
Eigen vermogen	-€ 15.000	€ 20.000										
Vreemd vermogen	€ 40.000	€ 60.000										
Bijdrage/Belang	Voor 2022 is een bedrag van €2.386 aan lidmaatschapsbijdrage verschuldigd.											
Risico	Beperkt tot de jaarlijkse bijdrage van €2.386. Voor bijdrages aan eventuele projecten worden afzonderlijke voorstellen gedaan.											

VENNOOTSCHAPPEN EN COÖPERATIES

Naam	Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg (OML)		
Gevestigd in	Roermond		
Openbaar belang	OML draagt bij aan economische ontwikkeling van Midden-Limburg en streeft daarbij naar een verbetering van de leefbaarheid. De toegevoegde waarde van OML zit in het creëren van een goed huisvestingsklimaat voor bedrijven en hun omgeving.		
Participanten	Gemeenten Roermond, Leudal, Echt-Susteren, Maasgouw en Roerdalen.		
Bestuursstructuur	BV met de gemeenten als aandeelhouders en een Raad van Commissarissen.		
Financiën		31-12-2020	31-12-2019
	Resultaat jaar	€ 337.000	-€ 91.442
	Eigen vermogen	€ 17.196.168	€ 16.860.168
	Vreemd vermogen	€ 12.600.922	€ 12.039.244
	Totaal vermogen	€ 29.797.090	€ 29.359.628
Bijdrage/Belang	De gemeente neemt deel in de vorm van aandelenkapitaal. Dit staat in verhouding tot het aantal inwoners. De deelname van Maasgouw is 533 aandelen tegen een aankoopwaarde van € 3.722 (= intrinsieke waarde ultimo 2008). Dit vertegenwoordigt een belang van ca. 14,4 %. De resterende aandeelhouders betreffen Echt-Susteren (725 aandelen), Leudal (799 aandelen), Roerdalen (463 aandelen), Roermond (1.180 aandelen).		
Risico	Per 30 december 2016 heeft de herfinancieringsfaciliteit van OML bij de BNG plaatsgevonden. Het totaal risico bedrag bedraagt € 10.422.080, bestaande uit verwervingsbedrag € 8.422.080 en borgtocht BNG € 2 mln. Het Maasgouwse aandeel in het risicobedrag bedraagt € 2.271.843, bestaande uit verwervingsbedrag aandelen ad € 1.983.735 en borgstelling richting BNG ad € 288.108.		

Naam	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten														
Gevestigd in	Den Haag														
Openbaar belang	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Volgens de statuten is de BNG ‘bankier ten dienste van overheden’, zoals gemeenten, provincies, gemeenschappelijke regelingen, politieregio’s en met overheden verbonden instellingen en bedrijven op het terrein van volkshuisvesting, openbaar nut, onderwijs en gezondheidszorg. Door middel van zo goedkoop mogelijke financiële dienstverlening biedt de bank toegevoegde waarde aan haar aandeelhouders en de Nederlandse publiek sector.														
Participanten	De Nederlandse Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.														
Bestuursstructuur	Naamloze vennootschap met een Raad van Bestuur en een Raad van Commissarissen.														
Financiën	<table><tr><th>x € 1.000</th><th>1-1-2020</th><th>31-12-2020</th></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 4.887.000</td><td>€ 5.097.000</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 144.802.000</td><td>€ 155.262.000</td></tr><tr><td colspan="3">Gerealiseerd resultaat 2020: € 221.000</td></tr></table> Over het jaar 2020 wordt een bedrag van € 130.600 aan dividend uitgekeerd (€ 1,81 per aandeel).			x € 1.000	1-1-2020	31-12-2020	Eigen vermogen	€ 4.887.000	€ 5.097.000	Vreemd vermogen	€ 144.802.000	€ 155.262.000	Gerealiseerd resultaat 2020: € 221.000		
x € 1.000	1-1-2020	31-12-2020													
Eigen vermogen	€ 4.887.000	€ 5.097.000													
Vreemd vermogen	€ 144.802.000	€ 155.262.000													
Gerealiseerd resultaat 2020: € 221.000															
Bijdrage/Belang	De gemeente Maasgouw bezit in totaal 72.150 aandelen met een balanswaarde van € 172.201 hetgeen neerkomt op een zeer beperkt belang.														
Risico	Het bedrag dat de bank jaarlijks aan dividend uitkeert, is afhankelijk van de winst die de bank in enig jaar behaalt. Bij een lage of geen winst, wordt ook geen dividend uitgekeerd. De payoutratio bedraagt 50% o.b.v. het bestaande dividendbeleid. In de gemeentebegroting van Maasgouw is het dividend vanaf 2021 structureel naar beneden bijgesteld naar € 91.630 (conform de richtlijnen begroting 2021 Provincie Limburg). Verder is er geen financieel risico behoudens de balanswaarde van de aandelen (€ 172.201) indien de BNG liquideert.														

Naam	Enexis Holding N.V.														
Gevestigd in	Den Bosch														
Openbaar belang	Altijd en overal in het voorzieningengebied van Enexis kunnen beschikken over energie, tegen aanvaardbare aansluit- en transporttarieven. Enexis beheert (via haar dochtervennootschap Enexis Netbeheer BV) het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,7 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt. De vennootschap heeft ten doel het realiseren van een duurzame energievoorziening door ‘state of the art’-dienstverlening en netwerken en door regie te nemen in innovatieve oplossingen. Dit om de energietransitie te versnellen én excellent netbeheer uit te voeren.														
Participanten	Provincies en gemeenten.														
Bestuursstructuur	Naamloze vennootschap met een Raad van Bestuur en een Raad van Commissarissen.														
Financiën	<table><tr><th>x € 1.000</th><th>1-1-2020</th><th>31-12-2020</th></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 4.112.000</td><td>€ 4.116.000</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 4.146.000</td><td>€ 4.635.000</td></tr><tr><td colspan="3">Gerealiseerd resultaat 2020: € 108.000 (nettowinst)</td></tr></table> Jaarlijks wordt dividend uitgekeerd. Het dividend over 2020 (uitgekeerd in 2021) bedraagt € 0,50.			x € 1.000	1-1-2020	31-12-2020	Eigen vermogen	€ 4.112.000	€ 4.116.000	Vreemd vermogen	€ 4.146.000	€ 4.635.000	Gerealiseerd resultaat 2020: € 108.000 (nettowinst)		
x € 1.000	1-1-2020	31-12-2020													
Eigen vermogen	€ 4.112.000	€ 4.116.000													
Vreemd vermogen	€ 4.146.000	€ 4.635.000													
Gerealiseerd resultaat 2020: € 108.000 (nettowinst)															
Bijdrage/Belang	De gemeente Maasgouw bezit in totaal 0,59% van het aandelenkapitaal (885.600 aandelen) met een balanswaarde van € 854.526 hetgeen neerkomt op een zeer beperkt belang. Daarnaast participeert Maasgouw, samen met 5 provinciale en 63 gemeentelijke aandeelhouders in een converteerbare hybride geldlening aan Enexis van € 500 mln. Het Maasgouwse aandeel (tranche A 29 juli 2020) bedraagt € 2.958.268 tegen een jaarlijkse rentevergoeding van 2,15%. De Limburgse aandeelhouders zijn verenigd in VEGAL.														
Risico	Het bedrag dat Enexis jaarlijks aan dividend uitkeert, is afhankelijk van de winst die Enexis in enig jaar behaalt. Bij een lage of geen winst, wordt ook geen dividend uitgekeerd. Omdat Enexis mede uitvoering geeft aan de Regionale EnergieStrategie (RES), zal in de komende jaren het investeringsvolume ten dele worden gefinancierd door een gedeelte van de winstuitkering in te houden. In de gemeentebegroting van Maasgouw was structureel € 593.350 als dividend ingeraamd (excl. inconveniententoeelage van € 57.674). De Provincie adviseert voor toekomstige jaren een structureel dividend van €0,50 per aandeel te hanteren. De dividendraming is in de begroting vanaf 2021 structureel naar beneden bijgesteld tot € 442.800. Het risico voor de aandeelhouders is gering omdat Enexis opereert in een gereguleerde (energie)markt, onder toezicht van de Energiekamer. Daarnaast is het risico gering in relatie tot de (intrinsieke) waarde van Enexis Holding N.V.														

Toelichting Essent deelnemingen

In 2009 heeft de gemeente Maasgouw besloten de aandelen in het productie- en leveringsbedrijf van Essent te verkopen aan energiebedrijf RWE. In 2014 heeft de gemeente Maasgouw besloten de aandelen in het afvalverwerkingsbedrijf van Attero te verkopen aan private equity organisatie Waterland.

Uit deze verkoop vloeiden de volgende tijdelijke deelnemingen voort:

- CSV Amsterdam BV
- Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV

Onze gemeente is aandeelhouder in deze (tijdelijke)deelnemingen voor 0,59%. Vandaar hierna een beperkte toelichting per deelneming.

CSV Amsterdam BV

Rechtspersoon: Besloten Vennootschap

Vestigingsplaats: Den Bosch

Publiek belang: Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent en Attero. (namens de verkopende aandeelhouders van Essent en Attero)

CSV Amsterdam BV	31-dec.-2019	31-dec.2020*
Eigen Vermogen	€ 451.905	€ 392.593
-> Waarvan reserves	€ 351.905	€ 292.593
Vreemd Vermogen	€ 83.583	€ 27.162
-> Waarvan voorzieningen	€ 0	€ 0
Resultaat na belasting	€ 172.219	
Agio / Dividend (incl. 15% belasting)	€ 0	
Escrow uitkering	€ 8.164.133	
* Voorlopige cijfers		

Het positief jaarresultaat wordt mede veroorzaakt door het ontvangen rentevoordeel ter waarde van € 363.000. In de AHC is afgesproken dat hiervan een werkkapitaal van €150.000 wordt aangehouden waardoor het restant van € 213.000 in het voorjaar van 2020 tezamen met de vrijval Escrow (€ 7.951.000) is uitgekeerd aan de aandeelhouders.

Doelstelling

Op 9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap B.V. gewijzigd in CSV Amsterdam B.V.

De statuten zijn gewijzigd zodat de nieuwe organisatie nu 3 doelstellingen vervult:

- a. namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de WON;
- b. namens de verkopende aandeelhouders van Attero eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO BV (hierna Waterland);
- c. het geven van instructies aan de escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat op de escrow-rekening n.a.v. de verkoop van Attero is gestort.

(ad. a)

In februari 2008 is Essent, met toestemming van de publieke aandeelhouders, een procedure begonnen tegen de Staat der Nederlanden waarin zij een verklaring voor recht vragen dat bepaalde bepalingen van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) onverbindend zijn. Als gevolg van de WON hebben haar aandeelhouders schade geleden. Vanwege praktische moeilijkheden om de juridische procedure aan de verkopende aandeelhouders van Essent over te dragen, hebben de verkopende aandeelhouders en RWE afgesproken dat de onderliggende procedure over de vraag of de WON onverbindend zijn door Essent zal worden gevoerd. De verkopende aandeelhouders en RWE zijn verder overeengekomen dat de eventuele schadevergoedingsvordering van Essent op de Staat der Nederlanden die zou kunnen ontstaan als de rechter inderdaad van oordeel is dat (delen van) de WON onverbindend is, wordt gecedeerd aan de verkopende aandeelhouders, die deze vordering gebundeld zullen gaan houden via de deelneming (de Claim Staat Vennootschap B.V.).

De WON leidde er toe dat het productie- en leveringsbedrijf enerzijds en het netwerkbedrijf anderzijds gesplitst moesten worden. De Rechtbank heeft de vordering van Essent in eerste instantie afgewezen. Essent is tegen deze uitspraak in hoger beroep gegaan. In juni 2010 heeft het Gerechtshof in Den Haag de WON onverbindend verklaard. De Staat is tegen de uitspraak in cassatie gegaan bij de Hoge Raad. De Hoge Raad heeft op 26 juni 2015 besloten dat de Splitsingswet niet in strijd is met het recht van de Europese Unie. Met deze uitspraak van de Hoge Raad zijn de vorderingen van Essent op de Staat definitief afgewezen. Voor de vennootschap is de procedure daarmee geëindigd.

(ad. b)

Bij de verkoop van Attero Holding N.V. aan Recycleco B.V. (Waterland Private Equity Fund V C.V.) in 2014 hebben de verkopende aandeelhouders van Attero (waaronder uw organisatie) een aantal garanties en vrijwaringen gegeven aan de koper Waterland. Ter verzekering van de betaling van eventuele schadeclaims had Waterland bedongen (zoals gebruikelijk is bij dergelijke transacties) dat een deel van de verkoopopbrengst, zijnde € 13,5 miljoen, door de verkopende aandeelhouders gedurende een bepaalde tijd op een Escrow-rekening zou moeten worden aangehouden. Het merendeel van deze garanties en vrijwaringen is door de verkopende aandeelhouders bij de verkoop overgedragen aan CSV Amsterdam B.V.

Nadat in juni 2016 een compromis werd bereikt tussen CSV Amsterdam BV, Recycleco B.V. en Attero Holding B.V. over betwiste (fiscale) claims alsmede over een belastingteruggave is in april 2020 een tweede en finale compromis bereikt tussen voor de beëindiging van alle resterende geschillen met betrekking tot betwiste (fiscale) claims, alsmede over een belastingteruggave. Het resterend vermogen op de Escrow-rekening is in mei 2020 onder inhouding van € 150.000 voor aanvulling van het werkkapitaal volledig uitgekeerd aan de aandeelhouders.

Beleidsvoornemens

De vennootschap zal voorlopig nog voortbestaan om op eigen kosten en risico namens Deponie Zuid BV (vennootschap onder Attero Holding BV), in overleg met de aandeelhouderscommissie, het bezwaar en/of beroep te voeren tegen de Belastingdienst t.a.v. de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting.

Op het moment is de vennootschap in afwachting van de reactie van de Belastingdienst op het bezwaar. Afhankelijk van de reactie van de Belastingdienst en de kans van slagen van een gerechtelijke procedure zal in overleg met de Aandeelhouderscommissie de procedure al dan niet worden voortgezet. Na afwikkeling van deze bezwaar- en/of beroepsprocedure of eventuele voortijdige beëindiging van deze procedure zal de vennootschap kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

Financiële risico's

Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal van deze vennootschap.

Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV

Rechtspersoon:	Besloten Vennootschap
Vestigingsplaats:	Den Bosch
Publiek belang:	Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent. (namens de verkopende aandeelhouders Essent)

Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV	31-dec.-2019	31-dec.2020*
Eigen Vermogen	€ 1.589.543	€ 1.569.395
-> Waarvan reserves	€ 92.721	€ 72.573
Vreemd Vermogen	€ 455.015	€ 19.533
-> Waarvan voorzieningen	€ 0	€ 0
Resultaat na belasting		€ -20.148
Agio / Dividend (incl. 15% belasting)		€ 0
* Voorlopige cijfers		

Doelstelling

Onderdeel van Essent in 2009 bij de verkoop aan RWE, was het 50% aandeel in N.V. EPZ (o.a. eigenaar van de kerncentrale in Borssele). Het bedrijf Delta NV (destijds 50% aandeelhouder, nu 70% aandeelhouder) heeft de verkoop van dit bedrijfsonderdeel van Essent aan RWE in 2009 bij de rechter aangevochten. Als consequentie op deze gerechtelijke procedure is in 2009 het 50% belang van Essent in EPZ tijdelijk ondergebracht bij Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. (PBE). In 2010 is op gezamenlijk initiatief van de aandeelhouders van PBE en de provincie Zeeland als belangrijkste aandeelhouder van Delta NV een bemiddelingstraject gestart om het geschil tussen partijen op te lossen. In 2011 is dit bemiddelingstraject succesvol afgerond. Op 30 september 2011 is, 2 jaar na de verkoop van de aandelen Essent, het 50% belang in EPZ alsnog geleverd aan RWE.

PBE is blijven bestaan met een beperkt takenpakket. PBE wikkelt de zaken af die uit de verkoop zijn voortgekomen. Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009. Hiermee is een termijn van 8 jaar na verkoop gemoeid. Na een statutenwijziging in de AvA op 14 december 2011 is de inrichting van PBE aangepast naar de status van een SPV. Conform de koopovereenkomst kon RWE tot uiterlijk 30 september 2015 potentiële claims indienen ten laste van het General Escrow Fonds (zie Verkoop Vennootschap B.V.). RWE had op 30 september 2015 geen potentiële claims ingediend m.b.t. verkoop van het 50% belang in EPZ. Het General Escrow Fonds is in juli 2016 geliquideerd en uitgekeerd aan de aandeelhouders.

Beleidsvoornemens

Ondanks dat het General Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen nog in stand gehouden te worden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan wanneer de contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden ontbonden.

Het doel is dat de vennootschap in 2021 zal kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

Financiële risico's

Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal in deze vennootschap.

Naam	WML NV														
Gevestigd in	Maastricht														
Openbaar belang	De kerntaak van WML is het duurzaam en doelmatig leveren van leidingwater aan inwoners, bedrijven en (overheids-)instellingen in Limburg. Drinkwater van uitstekende kwaliteit, 24 uur per dag en met de juiste druk. WML stelt de openbare drinkwatervoorziening veilig, beschermt bronnen en stimuleert duurzaam gebruik van water.														
Participanten	De grootste aandeelhouder is de Provincie Limburg met 21,8% aandelenbezit. De overige aandelen zijn naar rato van inwoneraantal verdeeld over de 31 Limburgse gemeenten.														
Bestuursstructuur	Naamloze vennootschap met één statutair bestuurder en een Raad van Commissarissen.														
Financiën	<table><tr><th>x € 1.000</th><th>1-1-2020</th><th>31-12-2020</th></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 215.305</td><td>€ 221.314</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 395.345</td><td>€ 397.127</td></tr><tr><td colspan="3">Gerealiseerd resultaat 2020: € 6.008</td></tr></table> Het positief resultaat wordt jaarlijks toegevoegd aan het eigen vermogen.			x € 1.000	1-1-2020	31-12-2020	Eigen vermogen	€ 215.305	€ 221.314	Vreemd vermogen	€ 395.345	€ 397.127	Gerealiseerd resultaat 2020: € 6.008		
x € 1.000	1-1-2020	31-12-2020													
Eigen vermogen	€ 215.305	€ 221.314													
Vreemd vermogen	€ 395.345	€ 397.127													
Gerealiseerd resultaat 2020: € 6.008															
Bijdrage/Belang	De gemeente Maasgouw bezit 8 (van de 500) geplaatste aandelen met een balanswaarde van € 40.885. Dit betekent een zeer beperkt belang.														
Risico	Het risico is nihil. Er is sprake van een robuust eigen vermogen. De solvabiliteit (EV/TV) van WML is 35,8% per ultimo 2020. Er is geen jaarlijkse dividendinkomst geraamd. Verder is er geen financieel risico behoudens de balanswaarde van de aandelen (€ 40.885) indien WML liquideert.														

STICHTINGEN EN VERENIGINGEN

Naam:	Ons WCL												
Gevestigd in:	Roermond												
Openbaar belang:	De Stichting Ons Waardevol Cultuurlandschap Midden-Limburg (Ons WCL) is opgericht d.d. 28 november 1994. Het werkgebied van de Stichting Ons WCL bestaat uit 5 gemeenten. Door Ons WCL worden projecten gefinancierd en uitgevoerd die een bijdrage leveren aan de vergroting van de kwaliteit van de Midden-Limburgse natuur. De Stichting Ons WCL (Ons Waardevol Cultuur Landschap Midden-Limburg) heeft als doel: • het adviseren, ondersteunen en aanjagen van projecten in het kader van inrichting en beheer van het werkgebied. Zowel aan subsidiegevers als aan de indieners van deze te subsidiëren projecten • het zelfstandig uitvoeren van projecten, maar ook het afmaken van lopende WCL-projecten • het in stand houden van een netwerk van organisaties, overheden en instellingen die werkzaam zijn in of belang hebben bij de inrichting en het beheer van het landelijk gebied.												
Participanten:	Deelnemende gemeenten: Beesel, Echt-Susteren, Maasgouw, Roerdalen en Roermond.												
Bestuursstructuur:	Stichting												
Financiën:	<table><tr><td></td><td>1-1-2020</td><td>31-12-2020</td></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 439.575</td><td>€ 433.186</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 46.653</td><td>€ 32.399</td></tr><tr><td colspan="3">Gerealiseerd resultaat 2020: - € 6.388</td></tr></table>		1-1-2020	31-12-2020	Eigen vermogen	€ 439.575	€ 433.186	Vreemd vermogen	€ 46.653	€ 32.399	Gerealiseerd resultaat 2020: - € 6.388		
	1-1-2020	31-12-2020											
Eigen vermogen	€ 439.575	€ 433.186											
Vreemd vermogen	€ 46.653	€ 32.399											
Gerealiseerd resultaat 2020: - € 6.388													
Bijdrage/Belang:	€ 39.500 Jaarlijks Totale bijdragen deelnemende gemeenten € 197.500.												
Risico:	Financieel risico is beperkt tot de jaarlijkse bijdrage van € 39.500.												

OVERIGE VERBONDEN PARTIJEN

Naam:	Samenwerking Midden-Limburg (SML)
Gevestigd in:	N.v.t.
Openbaar belang:	Sinds 1 januari 2015 functioneert het netwerk Samenwerking Midden-Limburg (SML). Binnen deze structuur werken de 7 Midden-Limburgse gemeenten samen op de werkvelden Economie en Energie, Wonen en Zorg, Recreatie en Toerisme, Landbouw en Natuur, Infra en Mobiliteit. In 2020 heeft de evaluatie van SML plaatsgevonden en is bepaald door te gaan met de samenwerking, maar wel anders. De opgaven staan méér centraal, méér met focus op resultaat en méér flexibel. In dit kader is besloten samen met de partnerorganisaties in onze regio een investeringsagenda Midden-Limburg te ontwikkelen, hierin staan de ambities van de regio beschreven en actieplannen per werkveld.
Participanten:	Zeven gemeenten Midden-Limburg (Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen, Roermond, Nederweert, Weert). Aantal inwoners: ca. 235.000.
Bestuursstructuur:	Netwerkberaad SML (i.c. burgemeesters van de deelnemende gemeenten) en bestuurlijke overleggen per SML-werkveld (portefeuillehouders van deelnemende gemeenten).
Financiën:	Er is geen sprake van een aparte organisatie of rechtsvorm. De samenwerking is gebaseerd op een bestuursovereenkomst. De financiën worden beheerd door de gemeente Roermond. Vertrekpunt voor de inrichting van de SML-structuur is dat de Midden-Limburgse gemeenten €0,60 per inwoner ter beschikking stellen voor de proces- en organisatiekosten (m.n. SML-bureau van 1,2 fte).
Bijdrage/Belang:	Jaarlijkse gemeentelijke bijdrage €14.400 (proces- en organisatiekosten).
Risico:	Financieel risico is beperkt tot de jaarlijkse bijdrage aan proces- en organisatiekosten.

Naam:	Keyport 2020
Gevestigd in:	N.v.t.
Openbaar belang:	Binnen deze structuur werken 6 Midden-Limburgse gemeenten en de Brabantse gemeente Cranendonck samen met ondernemers en onderwijs-partijen. Deze triple helix samenwerking is gefocust op 2 van de 6 regionale opgaven in het regionaal economisch profiel van Midden-Limburg: "optimalisatie arbeidsmarkt" en "innovatie en ondernemerschap". In het Routeplan 2021-2024 van Keyport Next Level staat beschreven welke activiteiten de Keyport-organisatie ontplooit (en verder wil gaan ontplooiën) om invulling te geven aan de bovengenoemde opgaven. Het routeplan 2021-2024 en bijbehorende meerjarenbegroting is behandeld in de raad van september 2020.
Participanten:	6 Midden-Limburg (Leudal, Maasgouw, Roerdalen, Roermond, Nederweert, Weert) en de Brabantse gemeente Cranendonck. Regionale ondernemers en onderwijspartijen. Aantal inwoners: 225.000
Bestuursstructuur:	Algemeen Bestuur, bestaande uit vertegenwoordigers van (1) deelnemende gemeenten, (2) het regionale onderwijs en (3) het regionale ondernemersveld. Een delegatie van het AB vormt het DB.
Financiën:	Bijdrage bedraagt € 2,47 per inwoner. Voor de jaren 2021-2024 heeft Keyport een meerjarenbegroting opgesteld gekoppeld aan de uitvoering van het Routeplan 2021-2024 Keyport Next Level. De begroting bestaat uit proceskosten (o.a. organisatie, communicatie) en uitvoeringskosten (projecten). De totale proceskosten worden gedekt door de bijdrage van de deelnemende gemeenten. Keyport-projecten worden mogelijk gemaakt door bijdragen van onderwijs, ondernemers en overheid.
Bijdrage/Belang:	€ 58.600 voor de jaren 2020, 2021 en 2022 (€ 2,47 per inwoner). In 2021 vindt een evaluatie plaats o.b.v. waarvan de bijdragen voor daaropvolgende jaren wordt bepaald.
Risico:	Financieel risico is beperkt tot de jaarlijkse bijdrage.

Naam:	Euregio Rijn-Maas-Noord														
Gevestigd in:	Mönchengladbach														
Openbaar belang:	De Euregio Rijn-Maas-Noord zet zich sinds 1978 in voor de Europese integratie voor ongeveer 2 miljoen burgers in dit gebied. Ze wil het wederzijds begrip van de Nederlandse en Duitse inwoners van de Euregio versterken, de contacten verdiepen en samenwerking stimuleren. De Europese Unie, de deelstaat Nordrhein-Westfalen en de Nederlandse regering ondersteunen dit plan. Dit doen zij door verschillende subsidieregelingen. Euregio Rijn-Maas-Noord coördineert de toekenning van Interreg-middelen in de betreffende grensregio en beschikt daardoor over middelen voor de subsidiëring van Duits-Nederlandse projecten. In de Euregiovisie 2030- Thuis in Europa zijn 6 speerpunten benoemd: 1. Wij helpen je de grens over. Een Europa dat dicht bij haar burgers staat. 2. Wij gaan voor jouw toekomst. Een verenigd en vreedzaam Europa. 3. Wij planten 10 miljoen bomen. Een Europa zonder Co2. 4. Wij zijn altijd mobiel en bereikbaar. Een verbonden Europa. 5. Wij werken aan grensverleggende banen. Een intelligent Europa. 6. Wij spreken dezelfde taal. Een sociaal Europa. Vanuit de kracht en behoeften van Maasgouw de samenwerking aangaan met partners binnen en buiten de gemeentegrenzen, is een belangrijke sleutel tot een sterker Maasgouw. Het grensoverschrijdende aspect van deze ontwikkelstrategie is een kansrijke en uitdagende opgave.														
Participanten:	Nederlandse participanten: Beesel, Bergen, Echt-Susteren, Gennep, Horst aan de Maas, Leudal, Nederweert, Maasgouw, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Venlo, Venray en MKB Limburg. Duitse participanten: Landeshauptstadt Düsseldorf, Mönchengladbach, Krefeld, het zuidelijk deel van de Kreis Kleve, de gemeenten Brüggen, Niederkrüchten, Straelen, Geldern, Nettetal, Wassenberg, Selfkant en Wegberg, Schwalmthal (Kreis Heinsberg), de Kreis Viersen, de Rhein-Kreis Neuss, de Industrie- und Handelskammer Mittlerer Niederrhein Krefeld-Mönchengladbach-Neuss en de Niederrheinische Industrie- und Handelskammer in Duisburg.														
Bestuursstructuur:	De Euregio Rijn-Maas-Noord is een publiekrechtelijk openbaar lichaam naar Duits recht met bestuur en ledenvergadering.														
Financiën:	<table><tr><th>Per *</th><th>1-jan-19</th><th>31-dec-19</th></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 380.910</td><td>€ 379.799</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 570.090</td><td>€ 673.829</td></tr><tr><td colspan="3">Resultaat 2019: -€ 1.111</td></tr></table> * De jaarcijfers 2020 zijn nog niet beschikbaar.			Per *	1-jan-19	31-dec-19	Eigen vermogen	€ 380.910	€ 379.799	Vreemd vermogen	€ 570.090	€ 673.829	Resultaat 2019: -€ 1.111		
Per *	1-jan-19	31-dec-19													
Eigen vermogen	€ 380.910	€ 379.799													
Vreemd vermogen	€ 570.090	€ 673.829													
Resultaat 2019: -€ 1.111															
Bijdrage/Belang:	€ 6.880 voor het jaar 2020 (€ 3.440 per stem).														
Risico:	Financieel risico is beperkt tot de jaarlijkse bijdrage .														

5.7 Grondbeleid

In deze paragraaf worden de volgende aspecten van het grondbeleid nader beschouwd:

1. Visie op grondbeleid
2. Ontwikkelingen
3. Bouwgronden in exploitatie
4. Strategische gronden
5. Gebiedsontwikkelingen
6. Risico's plannen en reservepositie

Visie grondbeleid

A. Nota grondbeleid

De nota grondbeleid voor de periode 2016-2020 is op 13 oktober 2016 door de raad vastgesteld. Vanwege de invoering van de Omgevingswet is de actualisatie van de nota getemporeerd. De geplande datum voor de inwerkingtreding van deze nieuwe wet is inmiddels een aantal keren naar achteren geschoven. Volgens de laatste inzichten zal de Omgevingswet per 1 juli 2022 in werking treden. Momenteel worden de gevolgen van deze wet voor het gemeentelijk grondbeleid inzichtelijk gemaakt. De Nota Grondbeleid 2022-2026 zal naar verwachting in het tweede kwartaal van 2022 ter besluitvorming worden voorgelegd aan de nieuwe raad.

Doelstellingen Nota Grondbeleid 2016-2020

De doelstellingen van de Nota Grondbeleid zijn:

- Het bevorderen van maatschappelijk gewenst ruimtegebruik.
- Het bevorderen van een rechtvaardige verdeling van kosten en opbrengsten over gebruikers, exploitanten, eigenaren en de gemeente Maasgouw.
- Het verhogen van de kwaliteit van het ruimtegebruik binnen de gemeente, de zeggenschap voor de burger en de marktwerking op de grondmarkt.
- Inzicht geven van de gevolgen van (wijzigingen) in relevante wet- en regelgeving voor het grondbeleid.

Uitgangspunten van de Nota Grondbeleid 2016-2020

In de nota zijn de uitgangspunten voor het beleid, de procedures, de uitvoering en de beheersing van de grondexploitatie opgenomen.

De (voor de begroting) relevante uitgangspunten zijn:

- *Faciliterende rol*
De gemeente heeft gekozen voor een overwegend faciliterend grondbeleid. De mogelijkheid bestaat om situationeel een actief grondbeleid te voeren, mits het financiële risico aanvaardbaar is. In geval van publiek-private samenwerking zal per plan worden beoordeeld welke vorm van samenwerking wordt aangegaan. Bij deze beoordeling spelen de volgende aspecten een belangrijke rol:
 - de grondpositie die de gemeente heeft;
 - de risico's die de gemeente mogelijk loopt;
 - de complexiteit van het plan.
- *Geen relatie meer tussen grondexploitatie en ontwikkeling maatschappelijke voorzieningen*
Uit oogpunt van een solide financieel beleid wordt geen directe relatie meer gelegd tussen de opbrengsten die voortvloeien uit de bouwgrondexploitatie en het realiseren van maatschappelijke voorzieningen. Eventuele toekomstige winsten uit de bouwgrondexploitatie worden toegevoegd aan de reserve ontwikkelingsbedrijf en kunnen vervolgens worden ingezet ter dekking van de uitgaven van de maatschappelijke voorzieningen.
- *Voldoende invloed op gewenste ruimtelijke ontwikkelingen*
In de nota grondbeleid komen alle facetten van de grondexploitatie aan de orde. Door deze nota heeft de gemeente voldoende invloed op de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen.

B. Financiële Kaders en beheersingsmaatregelen

Afhankelijk van de situatie dan wel eigen of geen grondposities, middelen, risico's, gewenste lokale ontwikkelingen kan het ontwikkelingsbedrijf per complex inspelen op de gewenste positie. De in de nota grondbeleid opgenomen uitgangspunten zijn daarbij de basis. Hierna volgen de kaders en beheersmaatregelen van planning & control en risicomanagement.

Ontwikkelingsbedrijf en de clustering van grondexploitaties

Het ontwikkelingsbedrijf is ingebed in de bestaande organisatie van deze gemeente. Dit geldt zowel voor de fysieke organisatie als de financiële administratie. De grondexploitaties zijn verweven met elkaar en zijn in het ontwikkelingsbedrijf geclusterd. Voor zover er na toetsing aan de uitgangspunten nog eigen plannen ontwikkeld (kunnen) worden, dienen die aan volgende planning & controlkaders te voldoen.

Planning & control Ontwikkelingsbedrijf

De volgende uitgangspunten worden gehanteerd in het kader van planning & control.

Grondnota is uitgangspunt

De voornoemde visie en beleidsvoornemens zijn de uitgangspunten voor de beheersing van de grondexploitatie.

Grondexploitatieopzet vastgesteld door de gemeenteraad bij ontwikkeling eigen plannen

De eigen gemeentelijke plannen doorlopen een aantal fasen. Nadat een plan de initiatieffase en vervolgens de definitiefase doorlopen heeft, wordt de exploitatieopzet voorgelegd aan de raad ter vaststelling. De vastgestelde exploitatieopzet is het kader voor de uitvoering en realisatie van het bestemmingsplan. Voor inzicht in de plannen worden extracomptabel exploitatieoverzichten per plan bijgehouden. De verwachte resultaten zijn hierin zichtbaar. Deze exploitatieoverzichten en de exploitatieopzetten worden elk jaar geactualiseerd bij het opstellen van de jaarrekening en de begroting. De jaarrekening geeft op basis van dit overzicht een totaaloverzicht van de boekwaarden, de verwachte resultaten en risico's. De begroting geeft de verwachting weer.

Kadernota

In de kadernota staan in grote lijnen de consequenties van de voorgenomen keuzes, die mede als uitgangspunt dienen voor de begroting.

Programmabegroting

In de programmabegroting worden de visie, beleidsvoornemens en de plannen voor het komende jaar toegelicht.

Tussentijdse rapportage/verantwoording/bijsturing door Proraps

In de Proraps worden eventuele voorgedane afwijkingen gemeld.

Actualisatie grondexploitaties

De realisatie en de geactualiseerde exploitatieoverzichten samen geven inzicht in de looptijden, de verwachte resultaten, de risicoanalyse, de te vormen buffers van de onderhanden zijnde complexen.

De grondexploitaties worden 2x per jaar geactualiseerd. Actualisatie vindt plaats bij de begroting en de jaarrekening. De uitkomsten van deze actualisatie worden verwerkt in de begroting en de jaarrekening.

Jaarrekening: risicoanalyse versus weerstandsvermogen

De realisatie en de geactualiseerde exploitatieoverzichten tezamen geven inzicht in de looptijden, de verwachte resultaten, de risicoanalyse, de te vormen buffers van de onderhanden zijnde complexen. Voorzieningen worden getroffen als dat nodig is. De omvang van de reserve 'ontwikkelingsbedrijf' wordt afgezet tegen de risico's c.q. te vormen buffers om te kunnen beoordelen of de aanwezige weerstandsbuffer voldoende van omvang is om niet voorziene tegenvallers op te vangen.

Risicomanagement

In februari 2021 is de beleidsnota Risicomanagement en weerstandsvermogen 2021-2024 vastgesteld. De grondexploitaties zijn onderdeel van het risicomanagement, zowel de eigen grondexploitaties als de exploitatieovereenkomsten.

Risicomanagement is het proces van identificeren en beheersen van risico's. De risico's bij grondexploitaties kunnen over het algemeen groot van omvang en onzekerheden zijn, onder meer door:

- de omvangrijke (voor-)investeringen;
- de (lange) looptijd van projecten;
- de afhankelijkheid van marktomstandigheden en de algemene economische situatie.

In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat op dit moment sprake is van een gering risicoprofiel, mede vanwege het overwegend faciliterende/passieve grondbeleid van de gemeente.

Faciliterend grondbeleid en financiële risico's

Bij faciliterend grondbeleid wordt de ontwikkeling aan de markt overgelaten, maar door samenwerkingsovereenkomsten met marktpartijen probeert de gemeente sturing te geven. Is er sprake van samenwerkingsovereenkomsten, dan liggen de (financiële) risico's in de meeste gevallen bij de marktpartijen. Het risico dat de gemeente wel loopt is dat geplande woningbouwprogramma's, geplande maatschappelijke voorzieningen en eigen projecten stagneren. Dit kan in het geval van tegenvallende economische ontwikkelingen nadelige financiële consequenties hebben voor de gemeente. Daarnaast kan een projectontwikkelaar failliet gaan waarna afwikkeling en nieuwe partijen gezocht dienen te worden waardoor de ontwikkeling stagneert.

In het kader van actief risicomanagement worden gelijktijdig met het actualiseren van de grondexploitatieberekeningen (2x per jaar) de risico's geïnventariseerd, geclassificeerd en gekwantificeerd. Waar nodig worden beheersingsmaatregelen getroffen en wordt nagegaan in hoeverre de beschikbare weerstandscapaciteit (= de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken) voldoende is om de resterende risico's af te dekken.

Als laatste onderdeel van het risicomanagement wordt de omvang van de reserve 'ontwikkelingsbedrijf' afgezet tegen de risico's c.q. te vormen buffers om te kunnen beoordelen of de aanwezige weerstandsbuffer voldoende van omvang is om niet voorziene tegenvallers op te vangen.

Weerstandsvermogen Ontwikkelingsbedrijf

In principe vormt de *Reserve Ontwikkelingsbedrijf* het weerstandsvermogen voor algemene financiële risico's en onverwachte tegenvallers binnen de grondexploitaties.

Reserve Ontwikkelingsbedrijf

Deze bestemmingsreserve is bestemd voor de opvang van onverwachte tegenvallers bij de uitvoering van bouwgrondexploitaties op basis van exploitatieberekeningen en wordt gevoed door voordelen op bouwgrondexploitaties.

Onverwachte tegenvallers die niet opgevangen kunnen worden door deze bestemmingsreserve worden afgedekt uit de Algemene Reserve.

C. Wet- en regelgeving

Ten aanzien van de verslaggeving van de grondexploitaties geeft het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voorschriften. De implicaties hiervan zullen onderstaand worden toegelicht.

Voorzieningen en verwachte tekorten

Voor tegenvallers die kunnen worden gekwantificeerd dienen in het bestemmingsplan voorzieningen te worden gevormd.

Voorzieningen worden onder meer gevormd wegens:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.

Voorzieningen ter dekking van de (verwachte) tekorten in grondexploitaties worden gepresenteerd als een waardecorrectie op de post bouwgrond in exploitatie.

Rentetoerekening

De wijze waarop rente toegerekend dient te worden aan de grondexploitaties is nog niet zo heel lang geleden gewijzigd. Volgens de gewijzigde verslaggevingsvoorschriften dienen de rentekosten toegerekend te worden op basis van de verhouding vreemd vermogen ten opzichte van het totaal vermogen. Het rentepercentage voor de grondexploitaties bedroeg bij de jaarrekening 2020 0,70%.

Vennootschapsbelasting (Vpb)-plicht

De EU heeft de Nederlandse overheid opgelegd dat onder meer gemeenten per 1 januari 2016 Vpb-plichtig worden voor een aantal taken. Dit betreft taken van de gemeente waarvoor zij een materiële onderneming zijn en er geen objectieve vrijstelling van toepassing is.

Belangrijke aandachtspunten hierbij zijn:

- De plannen zijn getoetst aan de regels die gelden voor de Vpb.
Ondernemingstoets: voldoet door deelname van kapitaal en arbeid, doch de exploitaties zijn op basis van de huidige fiscale inzichten (fiscaal) niet-winstgevend.
- Om één aangifte te kunnen doen voor de gehele grondexploitatie is er een clustertoets.
De grondexploitatie is één cluster als gevolg van de verwevenheid van de grondexploitaties.
Het is belangrijk om als één ontwikkelingsbedrijf naar buiten te treden om zodoende niet per plan per jaar aangifte te hoeven doen. De gemeente treedt ook als één bedrijf naar buiten via de website www.woneninmaasgouw.nl.

Uit de analyses tot en met heden is gebleken dat de activiteiten van onze gemeente op het gebied van de grondexploitatie niet door de ondernemingspoort komen. De gemeente heeft derhalve over de jaren 2016 tot en met 2018 nihil aangiften ingediend voor de vennootschapsbelasting. Op grond hiervan heeft de belastingdienst aangegeven dat de gemeente vanaf 2019 geen aangifte vennootschapsbelasting meer hoeft te doen. Mocht op een later moment blijken dat activiteiten van de gemeente toch leiden tot verschuldigde vennootschapsbelasting, dan heeft de gemeente de plicht om alsnog aangifte te doen voor de vennootschapsbelasting.

Ontwikkelingen

a. Afbouw plancapaciteit

De huidige demografische ontwikkelingen met een veranderende kwalitatieve woningbehoefte vragen om zowel een transformatie als een nog slechts beperkte uitbreiding van de bestaande woningvoorraad. Met de aanpak van de overvloedige plancapaciteit en de bestaande mismatch tussen vraag en aanbod op de lokale woningmarkt, wordt in combinatie met het in alle Maasgouwse kernen realiseren van voldoende kwalitatieve nieuwbouwwoningen, op een verantwoorde wijze sturing gegeven en regie gevoerd. De huidige planvoorraad zal ook nog de komende jaren gecontroleerd worden afgebouwd tot het gewenste niveau, zodat deze voorraad zowel kwantitatief als kwalitatief in overeenstemming is met de in de Structuurvisie Wonen Midden-Limburg 2018 tot en met 2021 geformuleerde uitgangspunten.

Het vanaf 2010 gevoerde beleid is gecontinueerd door vaststelling van genoemde structuurvisie op 2 juli 2019 en de Lokale Uitvoeringsstrategie Wonen Maasgouw op 9 februari 2021. Deze koers wordt ook voortgezet in de op dit moment in voorbereiding zijnde nieuwe regionale structuurvisie Wonen vanaf 2022.

Samengevat is het belangrijk te onderkennen dat de regionale samenwerking op het terrein van wonen van belang is voor de ontwikkelmogelijkheden voor het merendeel van de Midden-Limburgse gemeenten. Door verdeling van het regionale groeicijfer over alle gemeenten krijgt namelijk elke gemeente meer woningbouwruimte dan waarop volgens de prognoses aanspraak kan worden gemaakt. Daarmee wordt ook de mogelijkheid geboden om te bouwen in elke kern.

b. Economische ontwikkeling

In juni 2021 heeft De Nederlandse Bank de verwachte economische ontwikkelingen en vooruitzichten geschetst. De vooruitzichten voor de Nederlandse economie in de periode 2021-2023 staan nog steeds in het teken van de Covid-19-pandemie. Na de forse krimp van het bruto binnenlands product (bbp)¹¹ in 2020 met 3,7%, groeit het bbp naar verwachting met 3% in 2021, 3,7% in 2022 en 1,9% in 2023.

Na het afbouwen van de overheidssteun aan bedrijven na het derde kwartaal van 2021 neemt de werkgelegenheid naar verwachting eerst licht af, waarna deze in de loop van 2022 flink aantrekt. Doordat banen dan makkelijker te vinden zijn, zullen meer mensen zich melden op de arbeidsmarkt, wat tijdelijk leidt tot een hogere groei van het arbeidsaanbod. Hierdoor zal het werkloosheidspercentage stijgen van 3,6% in 2021 tot 4,5% in 2022. Door het verwachte verdere economische herstel daalt de werkloosheid daarna weer, tot 4,1% in 2023.

De inflatie stijgt naar verwachting van 1,1% in 2020 tot 1,5% in 2021, mede als gevolg van een hogere olieprijs. In 2022 blijft de inflatie steken op 1,5% en in 2023 neemt de inflatie toe tot 1,8%, in lijn met de oplopende krapte op de arbeidsmarkt.

Tabel Kerngegevens raming Nederlandse economie

Procentuele mutaties, tenzij anders vermeld

	2020	2021	2022	2023
Bruto binnenlands product	-3,7	3,0	3,7	1,9
Geharmoniseerde consumentenprijsindex	1,1	1,5	1,5	1,8
Werkloosheid (% beroepsbevolking)	3,8	3,6	4,5	4,1
EMU-saldo (% bbp)	-4,3	-4,1	-0,5	-0,4
EMU-schuld (% bbp, obv ultimostand)	54,5	56,4	54,0	52,2

Toelichting: Informatie uit de Voorjaarsnota van het Ministerie van Financiën is beschikbaar gekomen na afronding van de raming en is niet in de cijfers over de overheidsfinanciën verwerkt.

Bron: DNB.

De woningmarkt is al geruime tijd overspannen, wat zich onder meer heeft vertaald in hogere huizenprijzen. In april 2021 bedroeg de prijsstijging van bestaande woningen 11,5% op jaarbasis, de hoogste stijging in twintig jaar. De forse prijsstijgingen zijn het gevolg van een combinatie van per saldo meevallende ontwikkelingen in de bestedingsruimte van huishoudens en het beperkte aanbod van woningen. De doelstelling van het kabinet om gemiddeld 90.000 woningen per jaar te bouwen tot 2030 wordt in 2021 naar verwachting opnieuw niet gehaald. Ook het aanbod van bestaande woningen is erg beperkt. Volgens cijfers van makelaarsvereniging NVM stonden er halverwege het eerste kwartaal van 2021 slechts 17.500 woningen te koop. Dit is het laagste aantal sinds 1995, het jaar dat de NVM begon met het meten hiervan. De verwachting is dat de krapte op de woningmarkt gedurende de ramingsperiode aanhoudt. In 2021 is de geraamde huizenprijsstijging gemiddeld 10%. Doordat de werkloosheid in 2022 toeneemt en de hypotheekrente – in lijn met de licht oplopende rentestanden op de kapitaalmarkt – wat zal stijgen, wordt de bestedingsruimte van huishoudens gedrukt. Hierdoor is de verwachte prijsstijging op de woningmarkt in 2022 lager dan in 2021, maar met 5,5% in historisch perspectief nog steeds hoog. In 2023 loopt de gemiddelde hypotheekrente naar verwachting wat verder op, waardoor de woningprijsstijging afvlakt naar 3,5%. Net zoals in de rest van Nederland zijn in Maasgouw momenteel forse prijsstijgingen aan de orde op de huizenmarkt. De woningkrapte is ook in onze gemeente merkbaar, weliswaar minder dan in de randstad.

¹¹ Het bruto binnenlands product (bbp) is de totale geldwaarde (in marktprijzen) van alle in een land geproduceerde goederen en diensten gedurende een jaar.

Bouwgronden in exploitatie

Totaaloverzicht grondexploitatie

In het onderstaande overzicht zijn de plannen met financiële gegevens opgenomen met de daarbij behorende raming van de looptijd. De verwachting is dat de boekwaarden en de nog te maken kosten in totaliteit kunnen worden gedekt door de opbrengst van grondverkoop en bijdragen van de gemeente.

	Boekwaarde 1-1-2021	Looptijd	Totaal geraamde opbrengsten	Totaal geraamde kosten	Totaal geraamde winstneming	Tussentijdse winstneming tm 2020	Nog te realiseren winstneming
Bosserhofsveld	€ 9.832	2023	€ 3.634.900	€ 2.662.400	€ 972.500	€ 656.000	€ 316.500
Linne Zuidoost	€ 23.221	2026	€ 735.400	€ 422.800	€ 312.600	€ -	€ 312.600
Schoollocatie Ohé en Laak (*)	€ -	2021	€ 115.700	€ 268.400	€ -	€ -	€ -
Nautische Boulevard	€ 735.325	2027	€ 4.573.300	€ 4.567.100	€ -	€ -	€ -
Nautische Boulevard - voorziening	€ -550.000						
Totaal	€ 218.378		€ 9.059.300	€ 7.920.700	€ 1.285.100	€ 656.000	€ 629.100

Nog te realiseren opbrengsten en kosten:

	Totaal geraamde opbrengsten	Gerealiseerde opbrengsten tot 1-1-2021	Nog te realiseren opbrengsten 2021 e.v.
Bosserhofsveld	€ 3.634.900	€ 3.072.400	€ 562.500
Linne Zuidoost	€ 735.400	€ -	€ 735.400
Schoollocatie Ohé en Laak	€ 115.700	€ -	€ 115.700
Nautische Boulevard	€ 4.573.300	€ 61.800	€ 4.511.500
Totaal	€ 9.059.300	€ 3.134.200	€ 5.925.100

	Totaal geraamde kosten	Gerealiseerde kosten tot 1-1-2021	Nog te realiseren kosten 2021 e.v.
Bosserhofsveld	€ 2.662.400	€ 2.426.300	€ 236.100
Linne Zuidoost	€ 422.800	€ 12.600	€ 410.200
Schoollocatie Ohé en Laak	€ 268.400	€ 112.600	€ 155.800
Nautische Boulevard	€ 4.567.100	€ 797.100	€ 3.770.000
Totaal	€ 7.920.700	€ 3.348.600	€ 4.572.100

De volgende bouwgronden (bestemmingsplannen) zijn in exploitatie. Per project worden deze kort toegelicht.

Bosserhofsveld Maasbracht

Voor het plan Bosserhofsveld in Maasbracht is in februari 2014 een exploitatieopzet door de raad vastgesteld. Deze opzet gaat uit van 26 woningen te bouwen door ontwikkelcombinatie Janssen de Jong / Jongen Meulen en 22 kavels voor particuliere bouw die de gemeente zelf uitgeeft. De projectwoningen zijn inmiddels geheel gereed en bewoond; in 2020 is dat gedeelte van het plangebied ook woonrijp gemaakt en daarmee dus geheel afgerond.

Van de 22 kavels voor particuliere bouw waren per ultimo december 2020 in totaal 18 kavels verkocht. In de eerste helft van 2021 zijn 2 kavels juridisch overgedragen aan de nieuwe eigenaren en daarmee de verkoopinkomsten van deze kavels geïnd. De laatste 2 kavels zijn inmiddels onder optie.

De geraamde kosten voor woonrijp maken zijn grotendeels gerealiseerd. Het verder woonrijp maken vindt plaats naargelang de voortgang van de kavelverkoop en het tijdstip van bewoning van de nieuwgebouwde woningen.

Linne Zuidoost

Op 28 oktober 2010 heeft de gemeenteraad het bestemmingsplan 'Linne Zuidoost' vastgesteld. Het bestemmingsplan 'Linne Zuidoost' ziet op de realisatie van 238 woningen en een sportveldencomplex in Linne. Gelijktijdig met de vaststelling van dit bestemmingsplan heeft de gemeenteraad ook het exploitatieplan 'Linne Zuidoost' vastgesteld. Het exploitatieplan 'Linne Zuidoost' kent de functie van publiekrechtelijk kostenverhaal en bevat publiekrechtelijke regels over onderdelen van de wijze van uitvoering van de locatie (bijvoorbeeld fasering).

Op 18 december 2014 heeft de gemeenteraad van Maasgouw het bestemmingsplan 'Linne' vastgesteld. In dit bestemmingsplan zijn de alsdan inmiddels gerealiseerde 14 woningen, sportvoorziening en gedeelte van de openbare ruimte opgenomen. Voor een gedeelte van de deels gerealiseerde openbare ruimte van Linne Zuidoost blijft het bestemmingsplan 'Linne Zuidoost' van toepassing, zoals dit op 28 oktober 2010 is vastgesteld.

De gemeenteraad heeft op 18 februari 2016 de 1e herziening van het exploitatieplan 'Linne Zuidoost' vastgesteld (inclusief de bijbehorende interne grondexploitatie). Het exploitatieplan 'Linne Zuidoost' heeft, naast de functie van kostenverhaal bij particuliere exploitatie, ook tot doel regels te stellen bij de uitvoering van het bestemmingsplan. Die regels zien onder meer op fasering, het aanbrengen van koppelingen tussen de uitvoering van werken en werkzaamheden inzake de inrichting van de openbare ruimte en de verlening van omgevingsvergunningen voor het bouwen, eisen ten aanzien van de inrichting van de openbare ruimte alsmede regels over de wijze van uitvoering van de inrichting van de openbare ruimte en ruimtegebruik. Met de 1e herziening is de omvang van het exploitatieplangebied niet gewijzigd, zodat het vanaf dat moment verbonden is aan deels het bestemmingsplan 'Linne Zuidoost' en deels het bestemmingsplan 'Linne'.

Inmiddels heeft de marktpartij Linnerpark B.V. vrijwel alle gronden verworven en is doende met de realisatie van de locatie. Naast de wettelijke verplichting tot jaarlijkse herziening van een exploitatie, leidt het feitelijke ontwikkelinitiatief van Linnerpark B.V. tot de noodzaak de exploitatie-opzet van het exploitatieplan te actualiseren. Concreet betekent dit dat de bestaande grondexploitatie herzien wordt teneinde daarmee een adequaat kostenverhaal mogelijk te maken. De hiervoor benodigde 2e herziening van het exploitatieplan (inclusief de bijbehorende interne grondexploitatie) is vastgesteld in de raadsvergadering van december 2020.

De ontwikkeling van de locatie wordt voortvarend door Linnerpark opgepakt. Dit blijkt uit het feit dat voor fase 1A en 2A van het project inmiddels omgevingsvergunningen zijn afgegeven voor de realisatie van 87 woningen.

Schoollocatie Ohé en Laak

Het plan voorziet in woningbouw op de vrijgekomen basisschoollocatie in Ohé en Laak.

In september 2019 heeft het college besloten om de gronden te verkopen aan een projectontwikkelaar. De projectontwikkelaar zal 6 woningen realiseren. Twee van de te bouwen woningen zullen worden verhuurd.

De grondexploitatie is geactualiseerd. Voor de dekking van de herontwikkeling van de locatie is een voorziening getroffen van € 152.700 voor het verwachte tekort.

Nautische Boulevard

Op 6 juni 2019 heeft de raad ingestemd met de exploitatieopzet Nautische Boulevard. De Nautische Boulevard is de doorontwikkeling van de Prins Mauritshaven in Wessem. Momenteel zijn op de Nautische Boulevard zowel nautische als niet-nautische bedrijven gevestigd. Het doel is om de Nautische Boulevard zoveel mogelijk te laten 'verkleuren' naar nautisch zodat de Nautische Boulevard een 'one-stop shop' wordt voor de recreatievaart.

De gebiedsontwikkeling is in samenwerking met OML uitgewerkt in een businesscase en een grondexploitatie. De grondexploitatie kent een onrendabele top van € 1,1 miljoen. Deze onrendabele top wordt voor 50%

gesubsidieerd door de Provincie Limburg, onder de voorwaarde dat het plangebied nautisch verkleurd. Het resterende deel van de onrendabele top komt voor rekening van de gemeente Maasgouw en wordt gedekt door inzet van de reserve 'Kansenkaart Herstructurering'.

In juli 2018 heeft de gemeente Maasgouw de locatie Maasdijk 3 op het voorterrein verworven met als doel om deze nautisch te laten verkleuren. Voor dit pand is begin september een huurovereenkomst afgesloten met een ondernemer die uitstekend past binnen de 'one-stop shop' ontwikkeling op de Nautische Boulevard.

In december 2020 heeft de gemeente een koopovereenkomst afgesloten voor de gedeeltelijke verwerving van Maasdijk 2. Het overige deel van Maasdijk 2 was reeds in bezit van de gemeente en werd verhuurd aan een tweetal ondernemingen die actief zijn in de zand- en grindwinning. Omdat de huidige activiteiten op de locatie Maasdijk 2 niet passen binnen het concept van de Nautische Boulevard is met de ondernemers afgesproken dat de huidige bedrijfsactiviteiten uiterlijk 1 januari 2024 worden verplaatst. De locatie dient uiterlijk 1 januari 2024 vrij van opstallen, geheel ontruimd, vrij van huur, pacht of andere gebruikersrechten opgeleverd te worden.

Strategische gronden

De volgende strategische gronden zijn in bezit:

- Rector Driessenstraat Heel
- Catualiumplein Heel
- De Sleije Heel
- Heuvelstraat Maasbracht
- Majoor Huthstraat Linne
- Reutsdael Heel, 2e fase

De strategische gronden worden onderstaand kort toegelicht.

Rector Driessenstraat Heel

Rector Driessenstraat Heel is in de jaarrekening 2013 afgewaardeerd tot nihil omdat er geen vooruitzichten waren op de verkoop van gronden. Bij raadsbesluit van 18 januari 2018 zijn deze gronden in het kader van de aanpak planvoorraad komen te vervallen. De nieuwe bestemming is openbaar groen.

Catualiumplein Heel

De gronden zijn in het verleden eveneens afgewaardeerd tot nihil vanwege het ontbreken van ontwikkelpotentieel. Bij raadsbesluit van 18 januari 2018 zijn deze gronden in het kader van de aanpak planvoorraad komen te vervallen. De nieuwe bestemming is openbaar groen.

De Sleije Heel

Het complex De Sleije in Heel is in de jaarrekening 2013 tot nihil afgeraamd. Bij raadsbesluit van 18 januari 2018 zijn deze gronden in het kader van de aanpak planvoorraad komen te vervallen. De nieuwe bestemming is openbaar groen.

Heuvelstraat Maasbracht

Op basis van de opdracht van de raad tot afbouw van het contingent is de boekwaarde van de Heuvelstraat in 2015 afgewaardeerd tot agrarische grondwaarde van € 4,50 per m². Mede omdat bouwclaims ontbreken is besloten tot genoemde afwaardering.

Majoor Huthstraat Linne

Bij raadsbesluit van 18 januari 2018 zijn deze gronden in het kader van de aanpak planvoorraad komen te vervallen. De nieuwe bestemming is openbaar groen.

Reutsdael Heel, 2e fase

Fase 2 van woningbouwlocatie Reutsdael Heel (zijde Sportparklaan) is bij raadsbesluit van 18 januari 2018 in het kader van de afbouw planvoorraad 'on hold' gezet. De nieuwe bestemming is vooralsnog openbaar groen. Op dit moment wordt in samenwerking met een woningcorporatie onderzocht of ter plaatse een alternatief en duurzaam woningbouwconcept kan worden geïntroduceerd.

Gebiedsontwikkelingen

De gemeente heeft een faciliterende rol bij de volgende gebiedsontwikkelingen:

- Linne Zuidoost (gemengd project)
- Op de Konie
- Krijtenberg
- Sleydal Heel

Linne Zuidoost

Het project Linne Zuidoost is een zogenaamd gemengd project. Dit wil zeggen dat de gemeente zowel een actief als een faciliterend grondbeleid voert. Het merendeel van de gronden is in het bezit van projectontwikkelaars. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het onderdeel "Bouwgronden in exploitatie".

Op de Konie

Voor het project Op de Konie heeft de gemeenteraad op 29 januari 2019 een bestemmingsplan, exploitatieplan en interne grondexploitatie vastgesteld. Binnen het plangebied is hiermee de bouw van maximaal 29 woningen mogelijk gemaakt. De gemeente betaalt het bouw- en woonrijp maken van het plan. De kosten hiervoor worden op de eigenaren verhaald via een te betalen exploitatiebijdrage.

In 2020 heeft de gemeente met 3 andere partijen gronden geruild (met gesloten beurzen). Deze grondruil is noodzakelijk om een nieuw stedenbouwkundig plan voor het plangebied te realiseren. De bouwpercelen van de 29 woningen worden hierdoor anders gepositioneerd om zo een adequate aansluiting op en afronding van de bestaande stedenbouwkundige structuur, met inbegrip van aan te leggen openbare voorzieningen, te realiseren. De grondruil is inmiddels gerealiseerd en het gebied is bouwrijp gemaakt.

Krijtenberg

De gemeente ontvangt van elke verkochte m² grond door de projectontwikkelaar een bijdrage van € 7. Ontvangsten worden aan de reserve Bovenwijkse Voorzieningen toegevoegd.

Sleydal Heel

De restvordering op *Sleydal BV* (voormalige gemeente Heel) bedroeg € 8.187 ultimo 2020. Volgens contract wordt bij verkoop van bouw kavels in het plan Sleydal dit bedrag in de komende jaren ontvangen.

Risico's plannen en reservepositie

Risico's

Het volgende risico wordt bij de grondexploitatie onderkend:

Afbouw planvoorraad

In het kader van de Structuurvisie Wonen Midden-Limburg 2018 tot en met 2021 wordt de omvang van de planvoorraad gecontroleerd afgebouwd. Mogelijk kan dit tot kosten leiden. Kosten/bouwclaims zijn nog onbekend en onzeker.

Reserve ontwikkelingsbedrijf

In navolging van voorgaande jaren worden de resultaten van de diverse grondexploitaties verwerkt in de reserve Ontwikkelingsbedrijf. In het verleden is uit deze reserve geld gebruikt voor de ontwikkeling van maatschappelijke projecten. De economische ontwikkeling en de daaruit voortvloeiende herijking van projecten hebben geleid tot lager bijgestelde verwachte resultaten en uitputting van de reserve.

De reserve ontwikkelingsbedrijf was nihil ultimo 2016. De reserve is voorheen ingezet om de tekorten of lagere opbrengsten van de bijgestelde plannen financieel af te dekken.

Zoals opgenomen in de huidige grondnota komen onverwachte tegenvallers ten laste van de Algemene Reserve als die niet opgevangen kunnen worden door de reserve ontwikkelingsbedrijf.

Het verwachte verloop van de reserve ontwikkelingsbedrijf is als volgt:

	2021	2022	2023	2024	2025
Beginsaldo	€ 2.655.400	€ 2.632.800	€ 2.716.500	€ 2.800.200	€ 2.800.200
Bij	€ 289.900	€ 83.700	€ 83.700	-	-
Af	€ 312.500	-	-	-	-
Eindsaldo	€ 2.632.800	€ 2.716.500	€ 2.800.200	€ 2.800.200	€ 2.800.200

Geraamde toevoegingen 2021

1. Tussentijdse winstneming Bosserhofsveld Maasbracht	€ 149.000
2. Tussentijdse winstneming Linne Zuidoost	€ 7.500
3. Resultaatbestemming 2020: positief saldo Bosserhofsveld	€ 71.000
4. Resultaatbestemming 2020: opbrengst van grondverkopen	€ 62.400
Totaal	€ 289.900

Ad 1 en 2. De geprognosticeerde tussentijdse winstneming bij de grondexploitaties Bosserhofsveld en Linne Zuidoost zijn berekend op basis van de verslaggevingsvoorschriften en de herziening van de grondexploitatie per 30 juni 2021.

Ad 3 en 4. De mutaties zijn het gevolg van de resultaatbestemming bij de jaarrekening 2020.

Geraamde onttrekkingen 2021

1. Realisatie tijdelijke woningen	€ 50.000
2. Storting in reserve dekking kapitaallasten aanleg parkeerterrein Leerkeven	€ 262.500
Totaal	€ 312.500

Ad 1. In samenwerking met woningcorporatie Wonen Limburg is een plan voor 10 tijdelijke woningen ontwikkeld aan de Kruisweg 32 in Maasbracht. Zoals vermeld in het jaarverslag 2020 worden de eerder geraamde middelen beschikbaar gehouden voor 2021.

Ad 2. In juli 2021 heeft de raad ingestemd met het voorstel om een bedrag van € 262.500 uit de Reserve Ontwikkelingsbedrijf te halen en dit bedrag toe te voegen aan de nieuw te vormen Reserve dekking kapitaallasten parkeerterrein Leerkeven.

Geraamde toevoeging 2022

Tussentijdse winstneming Bosserhofsveld Maasbracht	€ 83.700
--	----------

De geprognosticeerde tussentijdse winstneming Bosserhofsveld is berekend op basis van de verslaggevingsvoorschriften en de herziening van de grondexploitatie per 30 juni 2021.

Geraamde toevoeging 2023

Tussentijdse winstneming Bosserhofsveld Maasbracht	€ 83.700
--	----------

De geprognosticeerde tussentijdse winstneming Bosserhofsveld is berekend op basis van de verslaggevingsvoorschriften en de herziening van de grondexploitatie per 30 juni 2021.

De risico's van het Ontwikkelingsbedrijf zijn daar waar relevant en afhankelijk van de omvang eveneens opgenomen in de risicoparagraaf.

Weerstandsvermogen/capaciteit

De risico's van de grondexploitatie worden behoudens voornoemd saldo en indien nodig afgedekt door de weerstandscapaciteit van de gemeente. Mogelijke onvoorzienbare tegenvallers komen ten laste van de Algemene Reserve.

Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat de financiële positie van de grondexploitatie in relatie tot de risico's als ruim voldoende kan worden aangemerkt. Voorwaarde hierbij is wel dat de bouwclaims gecontroleerd kunnen worden afgebouwd en dat de toekomstige verkopen in de huidige exploitatie zijnde bestemmingsplannen gerealiseerd gaan worden.

5.8 Lokale heffingen

De paragraaf lokale heffingen geeft op basis van het BBV inzicht in:

- de geraamde inkomsten;
- het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd;
- een aanduiding van de lokale lastendruk;
- een beschrijving van het kwijscheldingsbeleid.

Woonlasten

Eigenwoningbezitters, maar ook huurders zijn een gedeelte van hun besteedbare inkomen kwijt aan woonlasten. Ongeveer de helft van de woonlasten bestaat uit hypotheeklasten. Daarnaast zijn er bijkomende woonlasten, zoals energie, water, de opstalverzekering en belastingen. De belangrijkste woonbelastingen worden door het Rijk opgelegd, zoals belastingen op energie en water, het eigenwoningforfait en de overdrachtsbelasting. Daarnaast zijn er nog waterschapslasten en de gemeentelijke belastingen. Over deze gemeentelijke belastingen gaat de paragraaf Lokale heffingen.

Lastendruk

Hieronder staat een overzicht van de tariefontwikkeling en de lastendruk van vier jaren.

Ontwikkeling belastingtarieven Maasgouw 2019-2022				
	2019	2020	2021	2022
OZB Maasgouw	<i>percentage</i>	<i>percentage</i>	<i>percentage</i>	<i>percentage</i>
tarief eigenaar woning	0,1072	0,1029	0,0981	n.n.b.
tarief eigenaar niet-woning	0,1943	0,1943	0,1955	n.n.b.
tarief gebruiker niet-woning	0,1713	0,1746	0,1775	n.n.b.
OZB	€ 230,74	€ 237,56	€ 241,24	n.n.b.
Afvalstoffenheffing	€ 204,48	€ 228,24	€ 268,32	n.n.b.
Rioolheffing				
eigendom	€ 112,79	€ 112,79	€ 112,79	n.n.b.
gebruik	€ 125,32	€ 125,32	€ 125,32	n.n.b.
Huishouden met eigen woning	€ 673,32	€ 703,91	€ 747,67	n.n.b.
WOZ-waarde*	€ 215.238	€ 230.862	€ 245.914	n.n.b.
Huishouden met huurwoning	€ 329,80	€ 353,56	€ 393,64	n.n.b.
* gemiddelde waardemutatie 2019-2020: 7,26%				
gemiddelde waardemutatie 2020-2021: 6,52%				

De kolomgegevens 2022 kunnen nog niet worden ingevuld omdat de WOZ waardeontwikkeling per 1 januari 2021 nog niet beschikbaar is. Eveneens dient voor de afvalstoffenheffing en de rioolrechten nog een kostendeekkende exploitatie voor 2022 te worden berekend.

Uitgangspunten tarievenbeleid

Het belastingbeleid van Maasgouw was in de afgelopen jaren gericht op het zo laag mogelijk houden van de lokale lasten en in ieder geval te zorgen voor een consistente tariefontwikkeling. In het belastingoverzicht 2021 van de Provincie Limburg staat Maasgouw in de top 3 van de Limburgse gemeenten met de laagste lokale lasten voor eigenaren/gebruikers. De mate waarin we deze positie kunnen handhaven is mede afhankelijk van de ambities en financiële vertaling daarvan. Deze positie is derhalve geen doel op zich.

Volgens het beleidskader mogen de tarieven voor de afvalstoffen- en rioolheffing niet hoger zijn dan 100% kostendeekkend. Het tarief voor de rioolheffing wordt gebaseerd op het vGRP Maasgouw 2022-2026. Dit vGRP ligt ter besluitvorming voor in de raadsvergadering van 5 oktober 2021. Het tarief afvalstoffenheffing wordt berekend op basis van een actuele berekening van de totale verwerkingskosten.

Voor de forensenbelasting, leges, lijkbezorgingsrechten, (water)toeristenbelasting en marktgelden gaan we voor het jaar 2022 uit van een verhoging met het inflatiepercentage van 1,6%, zoals opgenomen in de Meicirculaire. Het voorstel is om de tarieven voor de parkeerbelastingen en de hondenbelasting te handhaven op het niveau van 2021.

In de raadsvergadering van 21 december 2021 is de definitieve vaststelling van de bovenstaande tarieven aan de orde. De uitkomsten van de begrotingsdiscussie zullen worden verwerkt in het raadsvoorstel dat in december wordt voorgelegd ter besluitvorming.

Onbenutte belastingcapaciteit

De heffing van gemeentelijke belastingen is een belangrijk dekkingsmiddel voor gemeenten. Heffingen kunnen daarom ook in beeld komen als tekorten moeten worden gesaneerd. In een situatie dat een gemeente er niet meer in slaagt om zelf de tekorten te saneren, kan zij een beroep doen op artikel 12 van de Financiële verhoudingswet (Fvw). Om voor artikel 12 van de Fvw-steun in aanmerking te kunnen komen moet een gemeente aan strenge eisen voldoen. De Fvw bepaalt dat de eigen inkomsten van een gemeente een redelijk peil moeten hebben, wil zij in aanmerking komen voor een aanvullende uitkering op basis van artikel 12. Om te beoordelen wat een redelijk peil is, worden de inkomsten uit onroerende-zaakbelastingen, rioolheffingen, afvalstoffenheffingen en reinigingsrechten beoordeeld. In de Meicirculaire 2021 is bepaald dat het percentage van de WOZ waarde voor toelating tot artikel 12 voor het jaar 2022 is vastgesteld op 0,1800%. Wanneer dit percentage wordt toegepast op de totale WOZ waarden van woningen en niet-woningen leidt dit tot een maximale belastingcapaciteit van € 6.647.000. Gelet op de verwachte belastingopbrengsten 2021 van € 4.360.000 bedraagt de onbenutte belastingcapaciteit € 2.287.000.

Onroerende-zaakbelastingen (OZB)

Er is een relatie tussen de OZB en de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. De algemene uitkering wordt over de gemeenten verdeeld met behulp van verdeelmaatstaven. Deze weerspiegelen onder andere verschillen in belastingcapaciteit. Deze capaciteit is afgeleid van de waarde van onroerende zaken. Gemeenten met een hoge WOZ-capaciteit binnen hun grenzen, krijgen een lagere uitkering dan soortgelijke gemeenten met minder waardevol onroerend goed. Hierbij speelt het 'rekentarief' een belangrijke rol. Dit rekentarief is globaal afgeleid van het gemiddelde OZB-tarief. Hieronder is te zien hoe de OZB-tarieven in onze gemeente zich verhouden tot de door het Rijk vastgestelde rekentarieven. Dit is uitgedrukt in procenten.

OZB	Rekentarief 2021	Rekentarief 2022	OZB-tarief 2021	OZB-tarief 2022
Woningen eigenaar	0,0894	0,0837	0,0981	n.n.b.
Niet-woningen eigenaar	0,1590	0,1631	0,1955	n.n.b.
Niet-woningen gebruiker	0,1281	0,1315	0,1775	n.n.b.

Bij de tariefbepaling is het belangrijk dat ieder jaar opnieuw wordt gewaardeerd in het kader van de Wet WOZ. Hierbij moet dus uitgegaan worden van nieuwe waarden (naar waardepeildatum 1 januari 2021) voor woningen en niet-woningen. De regionale waardeontwikkeling 2022 is ten tijde van het opstellen van de begroting nog niet bekend. Deze gegevens worden als uitgangspunt bij de berekening van de nieuwe tarieven genomen. In de raadsvergadering van december 2021 worden de tarieven 2022 ter besluitvorming voorgelegd.

De OZB is één van de weinige ‘knoppen waaraan gedraaid’ kan worden en die substantiële meeropbrengst kan genereren. Hierna worden een aantal belangrijke ontwikkelingen toegelicht die van belang zijn voor het toekomstige belastingbeleid.

Benchmark woonlasten

In het recente verleden werd de ontwikkeling van de lokale lasten gemonitord middels de macronorm onroerende zaakbelasting. Op initiatief van het Rijk en de VNG is een benchmark woonlasten geïntroduceerd om de jaarlijkse ontwikkeling van de lokale lasten inzichtelijker te maken. In de benchmark wordt een vergelijking van de gemeentelijke woonlasten en de gemeentelijke tariefontwikkeling per provincie gegeven, net als de landelijke en provinciale gemiddelden. Middels deze (grafische) vergelijking worden de onderlinge verschillen tussen gemeenten inzichtelijker gemaakt. Het overzicht vergelijkt binnen de provincie de tariefswijzigingen per gemeente en het cumulatief bedrag van de drie heffingen per gemeente. De benchmark is te raadplegen via de website: <https://www.coelo.nl/index.php/wat-betaal-ik-waar>.

Wijziging waarderingsgrondslag OZB

BsGW waardeert woningen op dit moment op basis van inhoud (m³). Op 8 september 2016 heeft de Waarderingskamer besloten dat het taxeren van woningen op gebruiksoppervlakte (m²) verplicht wordt. Om te zorgen voor een soepele overgang is daarbij wel besloten om een overgangsperiode van vijf jaar te hanteren. Dit betekent dat het vanaf 1 januari 2022 verplicht is dat de WOZ-taxaties van woningen zijn gebaseerd op de gebruiksoppervlakte. Een projectgroep binnen BsGW heeft in goed overleg met de contractmanager en vakspecialisten binnen onze gemeente de opdracht voor de transitie van inhoud naar oppervlakte uitgevoerd. De bepaalde gebruiksoppervlaktes zijn met de vakspecialisten gedeeld, gecontroleerd en goedgekeurd. De in samenspraak bepaalde oppervlaktes zijn in de WOZ administratie verwerkt en aangeboden ter verwerking in de BAG. Hiermee is BsGW klaar om de waardes 2022 met gebruikmaking van de oppervlaktes te waarderen. De Waarderingskamer heeft een controle uitgevoerd op de transitie en heeft deze akkoord bevonden.

Zonnepanelen en duurzaamheid bevorderende maatregelen

Gemeenten hebben aan BsGW de vraag voorgelegd welke invloed de waarde van zonnepanelen (en andere maatregelen die duurzaamheid bevorderen) heeft op de waardebepaling van een object, in het kader van de wet WOZ. Volgens de Waarderingskamer is het niet mogelijk om zonnepanelen buiten de WOZ-waarde te laten, echter kunnen gemeenten wel zonnepanelen vrijstellen van de OZB. BsGW heeft de deelnemende gemeenten laten weten dat zonnepanelen of andere maatregelen die duurzaamheid bevorderen niet als apart onderdeel in de WOZ administratie worden geregistreerd, waardoor een (gedeeltelijke) vrijstelling ook niet mogelijk is. BsGW neemt wel, indien bekend, het totaal aan energie besparende maatregelen mee bij het vaststellen van de WOZ-waarde. Momenteel worden landelijk stimuleringsmaatregelen onderzocht voor duurzaamheidsinvesteringen. BsGW heeft aangegeven deze ontwikkelingen scherp in de gaten te houden en doet de aanbeveling om in de verordeningen nog niets vast te leggen met betrekking tot het waarderen van maatregelen die de duurzaamheid bevorderen. Dit vanwege het feit dat er nog te veel onduidelijkheid heerst.

Amendement Omtzigt: verruimde tariefdifferentiatie OZB

Door een aangenomen amendement van Omtzigt op het Belastingplan 2019 hebben gemeenten de vrijheid gekregen om voor sportaccommodaties, dorpshuizen en andere ‘instellingen van sociaal belang’ het woningtarief voor de OZB te rekenen in plaats van het vaak hogere tarief voor niet-woningen. Mogelijk moet hiervoor nog een wetwijziging worden doorgevoerd. Dit traject heeft een doorlooptijd van ongeveer 2 jaar. De risico's van het toepassen van de mogelijkheid van tariefdifferentiatie van de voorgestelde wettekst zijn niet

goed te overzien. De VNG adviseert te wachten met de invoering van het amendement tot de gewenste duidelijkheid er is. Volgens BsGW blijft, zolang de betreffende wetgeving aan de voorzijde niet wordt afgedicht, het risico op een substantieel aantal gerechtelijke procedures en proceskostenvergoedingen hoog.

Tarieven onroerende zaakbelasting (OZB)

Bij de OZB is de tariefstelling een resultante van de gewenste OZB-opbrengst en de WOZ-waardeontwikkeling. De WOZ-waardes die als basis gelden voor de aanslagoplegging 2022 (waardepeildatum 1-1-2021) zijn medio oktober 2021 beschikbaar, waarna de ozb-tarieven bepaald kunnen worden.

Bij de OZB worden derhalve uitgangspunten geformuleerd voor de OZB-opbrengst.

- *De areaaluitbreidingen worden op basis van de laatste inzichten verwerkt in de geraamde OZB opbrengst.*
- *Voor OZB-opbrengst woningen eigenaar geldt als uitgangspunt de opbrengst 2021 + indexatie 2% (2% bestaand en 0% nieuw).*
- *Voor OZB-opbrengst niet-woningen (eigenaar en gebruiker) geldt als uitgangspunt de opbrengst 2021 + indexatie 2% (2% bestaand en 0% nieuw).*

In de raadsvergadering van 21 december 2021 worden de tarieven 2022 via een voorstel tot vaststelling van de belastingverordeningen 2022 voorgelegd.

Afvalstoffenheffing

De verwijdering van huishoudelijke afvalstoffen wordt in onze gemeente uitgevoerd door Reinigingsdienst Maasland en eigen medewerkers.

Middels een raadsinformatiebrief bent u in juli geïnformeerd over het feit dat vanaf 2022 inwoners gaan betalen per keer dat ze de restafvalcontainer aan de straat zetten. Het aanbieden van GFT-afval wordt niet meer apart belast.

Het vastrecht voor de afvalstoffenheffing wordt afhankelijk van de volumes van de restafvalcontainers. Het voornemen is om met 3 verschillende tarieven te gaan werken, te weten een vastrecht voor een 240 liter container, een vastrecht voor een 140 liter container en een vastrecht voor de overige containermaten (40, 60 en 80 liter). Naast het vastrecht is voor iedere lediging van de container een variabel tarief verschuldigd. Dit tarief is afhankelijk van de containermaat. Hierbij geldt dat hoe groter de containermaat, hoe hoger het variabel tarief is. De tarieven voor de afvalstoffenheffing 2022 worden in de raadsvergadering van 21 december 2021 ter besluitvorming voorgelegd.

Tarieven afvalstoffenheffing

Uitgangspunt is dat het tarief voor afvalstoffenheffing maximaal kostendekkend is, waarbij jaarlijks een geactualiseerd overzicht van de kosten wordt opgesteld.

In de raadsvergadering van 21 december 2021 leggen we de tarieven 2022 voor via een voorstel tot vaststelling van de belastingverordeningen 2022.

Rioolheffing

Bij riolering is sprake van een financieel 'gesloten systeem'. We willen de kosten voor riolering terugbrengen. Daarom is met diverse partners een vGRP en Waterketenplan opgesteld, waarin een aantal taken zijn verdeeld onder de deelnemende gemeenten. In oktober 2021 wordt het nieuwe vGRP 2022-2026 aan de raad voorgelegd ter besluitvorming. In de voorliggende programmabegroting is rekening gehouden met het voorkeurscenario zoals uitgewerkt in het vGRP 2022-2026. Dit houdt onder meer in dat de tarieven de komende jaren met 3% stijgen. Hierbij wordt opgemerkt dat in deze stijging nog geen rekening is gehouden met inflatiecorrectie. In het raadsvoorstel van december 2021 (vaststelling belastingverordeningen 2022) zal een voorstel worden gedaan voor de inflatiecorrectie.

Tarieven rioolheffing

In oktober 2021 ligt het vGRP 2022-2026 ter besluitvorming voor bij de raad. Op basis van dit vGRP zullen ook de nieuwe tarieven voor 2022 worden bepaald.

Uitgangspunt is dat het tarief voor rioolheffing maximaal kostendekkend is. In de voorliggende programmabegroting is rekening gehouden met het voorkeurscenario zoals uitgewerkt in het vGRP 2022-2026. Dit houdt onder meer in dat de tarieven de komende jaren met 3% stijgen (exclusief inflatiecorrectie).

Hondenbelasting

In februari 2019 is door de raad het hondenbeleid behandeld in een themabijeenkomst. Hierbij zijn de volgende scenario's aan de orde geweest:

- scenario 1: handhaven huidige tarieven
- scenario 2: kostendekkend tarief
- scenario 3: afschaffen hondenbelasting ten laste van OZB
- scenario 4: afschaffen hondenbelasting ten laste van post Onvoorzien structureel.

Op 17 december 2019 heeft de raad ingestemd met scenario 1, het handhaven van de huidige tarieven.

Hondenbelasting is een algemeen heffingsmiddel zonder directe relatie met de te maken kosten. Dit draagt bij aan het voorkomen van overlast door hondenpoep door een ontmoedigingsbeleid voor het houden van teveel honden. De benodigde middelen voor het schoonhouden van de openbare ruimte als gevolg van hondenpoep en aanleg/onderhoud van voorzieningen zijn hiermee zonder meer gewaarborgd voor de langere termijn. In de (meerjaren)begroting is rekening gehouden met een opbrengst van € 139.400 per jaar. In de themabijeenkomst van februari 2019 heeft de raad als oplossingsrichting meegegeven: 'Een toegroei van kosten naar opbrengsten'. Door de voorgestelde maatregelen wordt deze toegroei bereikt

Tarieven hondenbelasting

Voor 2022 stellen we voor om de tarieven te handhaven op het niveau van 2021.

- eerste hond	€ 50,00
- tweede hond	€ 75,00
- e.v. hond boven twee	€ 100,00
- kennel	€ 250,00

(Water-)toeristenbelasting

Wij stellen voor het tarief 2021 te indexeren met 1,6% op grond van de meicirculaire.

Tarief (water-)toeristenbelasting

We stellen voor om het tarief in 2022 te verhogen naar € 1,52 (2021: € 1,50).

Forensenbelasting

In lijn met voorgaande jaren stellen wij voor om het tarief 2021 in te indexeren met 1,6% conform de meicirculaire en af te ronden op hele euro's.

Tarieven forensenbelasting

We stellen voor om de tarieven voor 2022 met 1,6% te verhogen ten opzichte van 2021.

De belasting wordt dan € 170,00 per woning (2020: € 167,00).

Heeft de woning een waarde in het economische verkeer van meer dan € 50.000, dan wordt de belasting in het eerste lid verhoogd met € 305,00 (2020: € 300,00).

Leges

Voor de leges is het voorstel om de tarieven 2021 te verhogen met het inflatiepercentage van 1,6%. Bedragen boven € 20 zullen, waar mogelijk, worden afgerond op hele euro's.

Tarieven Leges

We stellen voor de leges, met uitzondering van de wettelijke maximumtarieven en eventuele andere wijzigingen voor 2022, met 1,6% te verhogen ten opzichte van 2021.

Lijkbezorgingsrechten

Voorgesteld wordt deze rechten voor 2022 te verhogen met het inflatiepercentage van 1,6%. Bedragen boven € 20 zullen, waar mogelijk, worden afgerond op hele euro's.

Tarieven lijkbezorgingsrechten

Voorgesteld wordt voor 2022 de tarieven lijkbezorgingsrechten ten opzichte van 2021 met 1,6% te verhogen.

Marktgelden

Voorgesteld wordt de marktgelden te verhogen met het inflatiepercentage van 1,6%.

Tarieven marktgelden

Voor 2022 stellen we voor om de marktgelden ten opzichte van 2021 met 1,6% te verhogen.

Parkeerbelastingen

Alleen in de kern Thorn worden parkeerbelastingen geheven. Voor het parkeren op beide parkeerplaatsen in Thorn geldt een dagtarief van € 3,00. We adviseren dit tarief te handhaven.

Tarief parkeerbelastingen

We stellen voor het parkeertarief voor 2022 te handhaven op het niveau van 2021. Het dagtarief bedraagt € 3,00

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente is deels autonoom op het gebied van kwijtschelding gemeentelijke belastingen, d.w.z. dat de gemeente binnen het wettelijk kader (bestaande uit de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 en de Leidraad invordering) zelf kan bepalen of kwijtschelding aan haar burgers wordt verleend, in welke mate of in het geheel niet. Dit komt erop neer dat met name burgers met inkomsten uit een uitkering of AOW (bijstandsnorm en een beperkt vermogen) in aanmerking komen voor kwijtschelding. Daarbij worden de bestaanskosten voor 100% meegenomen. Daardoor resteert een beperkte betalingscapaciteit en komen de inwoners zodoende (eerder) in aanmerking voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen.

Voorgesteld wordt om het huidige kwijtscheldingsbeleid te handhaven.

Bij de invordering van de volgende belastingen wordt geen kwijtschelding verleend:

- Onroerende-zaakbelastingen
- Rioolheffing (eigenarendeel)
- Toeristenbelasting
- Watertoeristenbelasting
- Forensenbelasting
- Lijkbezorgingsrechten
- Leges
- Marktgelden
- Parkeergelden

In de volgende gevallen is sprake van beperkte kwijtschelding:

- Bij de invordering van de rioolheffing - gebruik wordt geen kwijtschelding verleend voor het waterverbruik boven 400 m³.
- Bij de invordering van de afvalstoffenheffing wordt geen kwijtschelding verleend voor de ledigingen van de minicontainer of aanbieding in een ondergrondse container.
- Bij de invordering van de hondenbelasting wordt geen kwijtschelding verleend voor de tweede hond en iedere hond boven het aantal van twee.

De kosten van kwijtschelding worden, op basis van een eerder amendement, niet doorbelast in de tarieven afvalstoffenheffing en rioolheffing.

Kostendekkendheid

Medio 2021 heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de kostendekkendheid van de leges en de begraafrechten op basis van de jaarrekening 2020. Daarnaast is de kostendekkendheid van de rioolheffing en de afvalstoffenheffing inzichtelijk gemaakt op basis van de cijfers zoals deze zijn opgenomen in de voorliggende begroting. Onderstaand zijn de uitkomsten van het onderzoek opgenomen.

Onderstaand zijn de uitkomsten van het onderzoek opgenomen:

Uitkomsten onderzoek kostendekkendheid leges

Onderstaand zijn de uitkomsten van het onderzoek naar de kostendekkendheid van de leges gespecificeerd naar de diverse titels.

Titel 1 Algemene dienstverlening	Bedrag
Totaal kosten	€ 402.697
Totaal baten	€ 251.768
Kostendekkendheidspercentage	63%

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat de kostendekkendheid van Titel 1 Algemene dienstverlening 63% bedraagt. Omdat de belangrijkste opbrengsten, i.c. reisdocumenten en rijbewijzen, uit wettelijk vastgestelde maximumtarieven bestaan, kan de kostendekkendheid slechts in beperkte mate worden verhoogd.

Titel 2 Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning	Bedrag
Totaal kosten	€ 596.079
Totaal baten	€ 529.300
Kostendekkendheidspercentage	89%

De kostendekkendheid van Titel 2 Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning bedraagt 89% en past binnen de wettelijk vastgestelde normen.

Titel 3 Europese dienstenrichtlijn	Bedrag
Totaal kosten	€ 22.265
Totaal baten	€ 7.613
Kostendekkendheidspercentage	34%

Het relatief lage kostendekkendheidspercentage voor Titel 3 Europese dienstenrichtlijn van 34% wordt onder meer veroorzaakt doordat de raad in het verleden heeft besloten om geen leges meer te heffen voor evenementen.

Uitkomsten onderzoek kostendekkendheid begraafrechten

Totaaloverzicht begraafrechten	Bedrag
Totaal kosten	€ 188.561
Totaal baten	€ 99.374
Kostendekkendheidspercentage	53%

De kostendekkendheid van de begraafrechten staat, net zoals bij veel andere gemeenten, onder druk vanwege het feit dat steeds meer crematies plaatsvinden in plaats van begravingen. Hierdoor worden minder baten gerealiseerd terwijl de kosten van het onderhoud van de begraafplaatsen (op A-niveau) vrijwel constant blijven en elke kern een eigen begraafplaats heeft.

Uitkomsten onderzoek kostendekkendheid rioolheffing

De onderstaande uitkomsten zijn gebaseerd op de cijfers uit de begroting 2022.

Kosten	Bedrag
0.9 BTW / BCF	€ 484.610
7.2 Riolering	€ 2.618.836
Reserves en voorzieningen	€ -949.537
Personeelskosten	€ 306.166
Overhead	€ 508.925
Totaal Kosten	€ 2.969.000

Opbrengsten	Bedrag
1.1 Riolheffing (o.b.v. ongewijzigd tarief)	€ 2.969.000
Totaal Opbrengsten	€ 2.969.000

Totaaloverzicht	Bedrag
Totaal kosten	€ 2.969.000
Totaal baten	€ 2.969.000
Kostendekkendheidspercentage	100%

De kosten van de rioolheffing worden volledig doorbelast in het tarief. Dit leidt tot een maximale kostendekkendheid van 100%.

Uitkomsten onderzoek kostendekkendheid afvalstoffenheffing

De onderstaande uitkomsten zijn gebaseerd op de cijfers uit de begroting 2022.

Kosten		Bedrag
0.9	BTW/BCF	€ 290.058
7.3	Afval	€ 2.038.346
	Personeelskosten	€ 137.384
	Overhead	€ 185.624
Totaal Kosten		€ 2.651.412

Opbrengsten		Bedrag
1.1	Afvalstoffenheffing	€ 2.651.412
Totaal Opbrengsten		€ 2.651.412

Totaaloverzicht		Bedrag
Totaal kosten		€ 2.651.412
Totaal baten		€ 2.651.412
Kostendekkendheidspercentage		100%

De kosten van de afvalstoffenheffing worden eveneens volledig doorbelast in het tarief. Dit leidt tot een maximale kostendekkendheid van 100%.

Specificatie raming belastingopbrengsten 2022

Onderstaand is de raming aan van de belastingopbrengsten 2022 in vergelijking tot de raming 2021 opgenomen:

Belastingsoort	Raming opbrengst 2021	Raming opbrengst 2022
OZB eigenaar woning	€ 2.680.500	€ 2.805.500
OZB eigenaar niet - woning	€ 930.900	€ 930.900
OZB gebruiker niet - woning	€ 709.600	€ 736.600
Rioolheffing	€ 2.786.000	€ 2.969.000
Afvalstoffenheffing	€ 2.583.800	€ 2.651.400
Hondenbelasting	€ 139.400	€ 139.400
(Water)toeristenbelasting	€ 300.000	€ 464.000
Forensenbelasting	€ 150.200	€ 150.200
Leges overig	€ 221.500	€ 190.000
Bouwleges	€ 349.500	€ 299.500
Lijkbezorgingsrechten	€ 83.100	€ 83.100
Marktgeden	€ 14.900	€ 14.900
Parkeergelden	€ 90.000	€ 90.000
Totaal	€ 11.039.400	€ 11.524.500

6. Financiële (meerjaren-)planning

6.1 Programmaplan: baten en lasten per programma

Programma	Taakveld	Realisatie 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
01 Sociale kracht en cohesie							
	Lasten						
	4.1 - Openbaar basisonderwijs	48.770	54.903	54.903	54.903	54.903	54.903
	4.2 - Onderwijshuisvesting	913.596	1.065.352	969.603	931.872	931.821	931.820
	4.3 - Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	690.924	835.773	920.570	919.377	835.677	835.677
	5.1 - Sportbeleid en activering	1.611.439	1.692.733	1.609.078	1.608.226	1.608.226	1.606.814
	5.2 - Sportaccommodaties	1.009.189	1.607.357	1.314.882	1.337.336	1.324.807	1.397.989
	5.3 - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuur	408.483	450.424	465.390	464.190	463.826	455.944
	5.4 - Musea	142.752	180.672	180.823	180.324	180.324	180.324
	5.6 - Media	317.354	314.214	315.213	315.043	315.043	315.043
	6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie	1.254.745	2.537.338	2.423.883	2.493.476	2.568.476	2.566.919
	6.2 - Wijkteams	1.033.269	1.050.030	1.062.430	1.062.430	1.062.430	1.062.430
	6.6 - Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.084.359	1.018.274	1.050.570	1.071.239	1.084.049	1.086.059
	6.71 - Maatwerkdienstverlening 18+	3.605.434	3.753.678	3.734.076	3.732.712	3.732.712	3.732.712
	6.72 - Maatwerkdienstverlening 18-	4.410.161	4.504.839	4.231.638	3.845.956	3.820.556	3.820.556
	6.81 - Geëscaleerde zorg 18+	80.345	149.755	257.154	256.984	256.984	256.984
	6.82 - Geëscaleerde zorg 18-	500.785	622.777	657.974	656.439	656.439	656.439
	7.1 - Volksgezondheid	885.172	896.616	944.416	938.171	938.171	938.171
	Totaal Lasten	17.996.777	20.734.735	20.192.603	19.868.678	19.834.444	19.898.784
	Baten						
	4.2 - Onderwijshuisvesting	214.377	137.119	137.119	137.119	137.119	137.119
	4.3 - Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	99.291	113.748	133.548	133.548	133.548	133.548
	5.1 - Sportbeleid en activering	618.598	626.236	571.336	572.236	571.336	572.236
	5.2 - Sportaccommodaties	84.580	83.647	88.787	88.787	88.787	88.787
	5.3 - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuur	6.119	6.121	6.121	6.121	6.121	6.121
	5.4 - Musea	9.355	8.700	8.700	8.700	8.700	8.700
	6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie	186.091	175.600	175.600	175.600	175.600	175.600
	6.6 - Maatwerkvoorzieningen (WMO)	34.872	60.000	61.700	63.400	64.100	64.100
	6.71 - Maatwerkdienstverlening 18+	158.211	185.000	185.000	185.000	185.000	185.000
	6.81 - Geëscaleerde zorg 18+			156.000	156.000	156.000	156.000
	Totaal Baten	1.411.494	1.396.171	1.523.911	1.526.511	1.526.311	1.527.211
	Saldo	-16.585.283	-19.338.564	-18.668.692	-18.342.167	-18.308.133	-18.371.573

Programma	Taakveld	Realisatie 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
02 Woon- en leefklimaat							
	Lasten						
	0.3 - Beheer overige gebouwen en gronden	246.678	247.378	227.341	223.965	223.407	222.935
	2.1 - Verkeer, wegen en water	3.051.015	3.336.554	3.518.039	3.522.373	3.626.988	3.660.437
	2.2 - Parkeren	19.440	23.461	17.653	17.515	17.514	16.974
	2.4 - Economische Havens en waterwegen	59.409	72.837	77.413	51.780	50.710	50.710
	5.5 - Cultureel erfgoed	156.934	198.220	170.852	169.536	169.536	169.536
	5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.480.442	1.523.639	1.561.899	1.438.201	1.438.201	1.429.701
	6.2 - Wijkteams	67.807	67.094	74.091	72.898	72.898	72.898
	7.2 - Riolering	1.679.385	1.977.153	1.743.796	1.792.149	1.825.010	1.901.967
	7.3 - Afval	2.185.013	2.246.909	2.319.595	2.317.944	2.319.744	2.321.644
	7.4 - Milieubeheer	325.532	555.503	268.550	185.576	185.576	185.576
	8.1 - Ruimtelijke Ordening	1.067.505	950.466	823.917	813.390	813.390	813.390
	8.2 - Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	686.691	5.118	-11.066	-11.724	-11.724	-11.724
	8.3 - Wonen en bouwen	2.905.379	4.297.660	3.066.144	3.005.254	3.000.453	3.000.328
	Totaal Lasten	13.931.229	15.501.992	13.858.224	13.598.857	13.731.703	13.834.372
	Baten						
	0.3 - Beheer overige gebouwen en gronden	401.084	63.320	63.320	63.320	63.320	63.320
	0.63 - Parkeerbelasting	65.440	90.000	90.000	90.000	90.000	90.000
	2.1 - Verkeer, wegen en water	214.764	47.500	47.500	47.500	47.500	47.500
	2.4 - Economische Havens en waterwegen	39.873	38.687	38.687	38.687	38.687	38.687
	5.5 - Cultureel erfgoed	5	5	5	5	5	5
	5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1	1	1	1	1	1
	7.2 - Riolering	3.622.331	4.197.750	3.943.537	4.009.465	4.074.468	4.188.135
	7.3 - Afval	2.373.808	2.690.824	2.788.812	2.790.212	2.792.012	2.793.912
	7.4 - Milieubeheer	248.572	586	586	586	586	586
	8.1 - Ruimtelijke Ordening	63.847	8.652	8.652	8.652	8.652	8.652
	8.2 - Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	801.340	15.000				
	8.3 - Wonen en bouwen	607.522	443.391	393.391	393.391	393.391	393.391
	Totaal Baten	8.438.586	7.595.716	7.374.491	7.441.819	7.508.622	7.624.189
	Saldo	-5.492.642	-7.906.276	-6.483.733	-6.157.038	-6.223.081	-6.210.183
03 Economie, arbeid en inkomen							
	Lasten						
	2.3 - Recreative Havens	91.284	106.139	106.907	97.805	91.950	91.950
	3.1 - Economische ontwikkeling	331.152	425.211	448.438	202.639	161.270	136.679
	3.3 - Bedrijfsloket en -regelingen	48.490	44.402	43.810	43.481	43.481	43.481
	3.4 - Economische promotie	638.280	1.008.699	621.383	622.088	622.088	622.088
	5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	339.877	474.866	368.681	329.872	283.089	282.175
	6.3 - Inkomensregelingen	8.627.135	7.635.765	6.887.986	6.868.863	6.866.663	6.866.663
	6.4 - Begeleide participatie	3.076.275	2.920.612	2.840.569	2.664.690	2.502.471	2.402.671
	6.5 - Arbeidsparticipatie	704.404	923.914	550.400	455.400	455.400	455.400
	6.71 - Maatwerkdienstverlening 18+	59.274	161.703	108.200	108.200	108.200	108.200
	Totaal Lasten	13.916.170	13.701.311	11.976.374	11.393.038	11.134.612	11.009.307
	Baten						
	2.3 - Recreative Havens	25.790	25.240	25.240	25.240	25.240	25.240
	3.1 - Economische ontwikkeling	27.320	0	0	0	0	0
	3.3 - Bedrijfsloket en -regelingen	33.187	34.605	34.605	34.605	34.605	34.605
	3.4 - Economische promotie	14.268	14.250	14.250	25.750	25.980	26.215
	5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	107.533	50.050	50.050	50.050	50.050	50.050
	6.3 - Inkomensregelingen	6.859.589	5.170.112	4.140.302	4.140.302	4.140.302	4.140.302
	6.5 - Arbeidsparticipatie	3.813					
	Totaal Baten	7.071.500	5.294.257	4.264.447	4.275.947	4.276.177	4.276.412
	Saldo	-6.844.670	-8.407.054	-7.711.927	-7.117.091	-6.858.435	-6.732.895

Programma	Taakveld	Realisatie 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
04 Gemeentebestuur en organisatie							
	Lasten						
	0.1 - Bestuur	1.462.643	1.314.452	1.254.200	1.233.852	1.233.852	1.233.851
	0.2 - Burgerzaken	437.552	581.980	523.684	504.628	504.628	504.628
	1.1 - Crisisbeheersing en Brandweer	1.745.648	1.849.811	1.888.510	1.935.770	1.915.770	1.924.769
	1.2 - Openbare orde en Veiligheid	106.218	680.141	133.970	113.230	113.230	113.230
	2.1 - Verkeer, wegen en water	20.800	21.009	20.417	20.088	20.088	20.088
	6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie	24.707	30.000	27.000	22.000	22.000	22.000
	7.5 - Begraafplaatsen	114.737	122.481	128.928	127.941	127.941	127.941
	Totaal Lasten	3.912.305	4.599.874	3.976.709	3.957.509	3.937.509	3.946.507
	Baten						
	0.1 - Bestuur	12.228					
	0.2 - Burgerzaken	239.271	281.423	246.923	222.123	352.123	350.123
	1.1 - Crisisbeheersing en Brandweer	104.675	84.032	84.032	84.032	84.032	84.032
	1.2 - Openbare orde en Veiligheid	15.746	20.660	20.660	20.660	20.660	20.660
	7.5 - Begraafplaatsen	99.812	83.054	83.054	83.054	83.054	83.054
	Totaal Baten	471.732	469.169	434.669	409.869	539.869	537.869
	Saldo	-3.440.573	-4.130.705	-3.542.040	-3.547.640	-3.397.640	-3.408.638
Totaal te realiseren raadprogramma's		-32.363.169	-39.782.599	-36.406.392	-35.163.936	-34.787.289	-34.723.289
05 Algemene dekkingsmiddelen							
	Lasten						
	0.5 - Treasury	515.691	533.782	623.809	672.156	799.868	747.611
	0.61 - OZB woningen	194.550	160.633	159.733	162.533	166.533	170.533
	0.64 - Belastingen Overig	170.536	43.000	3.000	3.000	3.000	3.000
	Totaal Lasten	880.778	737.415	786.542	837.689	969.401	921.144
	Baten						
	0.5 - Treasury	1.535.370	1.327.403	1.234.397	1.209.669	1.030.420	896.582
	0.61 - OZB woningen	2.665.368	2.680.475	2.805.475	2.922.475	3.080.275	3.220.975
	0.62 - OZB niet-woningen	1.653.919	1.640.500	1.667.500	1.680.500	1.693.500	1.693.500
	0.64 - Belastingen Overig	138.085	142.424	142.424	142.424	142.424	142.424
	0.7 - Algemene uitkering en overige uitkeringen Geme	36.520.171	38.161.076	39.520.203	38.362.222	37.915.886	37.707.486
	3.4 - Economische promotie	410.911	450.200	614.200	856.200	1.004.200	1.094.200
	Totaal Baten	42.923.824	44.402.078	45.984.199	45.173.490	44.866.705	44.755.167
	Saldo	42.043.046	43.664.663	45.197.657	44.335.801	43.897.304	43.834.023
06 Overhead							
	Lasten						
	0.4 - Ondersteuning organisatie	9.908.391	10.939.737	9.785.573	9.232.988	9.184.438	9.183.156
	Totaal Lasten	9.908.391	10.939.737	9.785.573	9.232.988	9.184.438	9.183.156
	Baten						
	0.4 - Ondersteuning organisatie	370.752	258.300	258.300	258.300	258.300	258.300
	Totaal Baten	370.752	258.300	258.300	258.300	258.300	258.300
	Saldo	-9.537.639	-10.681.437	-9.527.273	-8.974.688	-8.926.138	-8.924.856
08 Bedrag voor onvoorzien							
	Lasten						
	0.8 - Overige baten en lasten	3.040	124.406	0	0	0	0
	0.11 - Resultaat van rekening van baten en lasten	3.258.315					
	0.8 - Overige baten en lasten (onvoorzien incidenteel)			25.000	25.000	25.000	25.000
	0.8 - Overige baten en lasten (taakstelling bestaand beleid)			-11.400	-36.400	-61.400	-61.400
	Totaal Lasten	3.261.355	124.406	13.600	-11.400	-36.400	-36.400
	Baten						
	0.8 - Overige baten en lasten	0					
	Totaal Baten	0					
	Saldo	-3.261.355	-124.406	-13.600	11.400	36.400	36.400
Totaal BBV programma's		29.244.052	32.858.820	35.656.784	35.372.513	35.007.566	34.945.567
Totaal saldo baten en lasten programma's		-3.119.117	-6.923.779	-749.608	208.577	220.277	222.278

Programma	Taakveld	Realisatie 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Mutaties reserves							
01 Sociale kracht en cohesie							
	Lasten		149.977				
	Baten	823.827	1.421.197	682.577	682.577	681.577	681.576
	Saldo	823.827	1.271.220	682.577	682.577	681.577	681.576
02 Woon- en leefklimaat							
	Lasten	356.849	553.192				
	Baten	621.971	3.250.488	85.668	54.168	54.129	53.183
	Saldo	265.122	2.697.296	85.668	54.168	54.129	53.183
03 Economie, arbeid en inkomen							
	Lasten	197.882	312.383				
	Baten	508.361	1.626.936	84.097	96.697	86.439	86.204
	Saldo	310.480	1.314.553	84.097	96.697	86.439	86.204
04 Gemeentebestuur en organisatie							
	Lasten						
	Baten	36.812	375.728	26.958	26.958	26.958	26.958
	Saldo	36.812	375.728	26.958	26.958	26.958	26.958
05 Algemene dekkingsmiddelen							
	Lasten	48.303					
	Baten	24.400	59.000				
	Saldo	-23.903	59.000				
06 Overhead							
	Lasten						
	Baten	537.198	1.205.982	373.352	339.002	316.562	312.472
	Saldo	537.198	1.205.982	373.352	339.002	316.562	312.472
07 Vennootschapsbelasting (VpB)							
	Lasten						
	Baten						
	Saldo						
08 Bedrag voor onvoorzien							
	Lasten						
	Baten	1.169.582					
	Saldo	1.169.582					
09 Oude Mutaties Reserves							
	Lasten						
	Baten						
	Saldo						
Saldo reserves		3.119.117	6.923.779	1.252.652	1.199.402	1.165.665	1.160.393
Resultaat		0	0	503.044	1.407.979	1.385.942	1.382.671

6.2 Overzicht incidentele baten en lasten

	(Conform artikel 19 lid c BBV)				
Bedragen in €					
INCIDENTELE LASTEN:	2022	2023	2024	2025	Pagina
Programma Sociale kracht en cohesie					
Jeugdzorg	135.000	-	-	-	21
Expertteam jeugdzorg Roermond	25.400	25.400	-	-	21
Beleidsmdw lokaal preventief jeugdbeleid en onderwijs	83.700	83.700	-	-	23
Cultuurbeleid	7.500	7.500	7.500	-	27
Programma Woon- en leefklimaat					
Groen Maasgouw al prioriteit; werk/ontwikkelbudget project (programma duurzame ontwikkeling)	100.000	-	-	-	15
Facilitering burgerinitiatieven	15.000	-	-	-	37
Nieuw beleidsplan wegen, groen en nautische voorzieningen	25.000	-	-	-	37
Energietransitie (algemeen)	36.000	-	-	-	38
Klimaatadaptatie	8.000	-	-	-	39
Uitvoering actieplan energietransitie 2022-2023	45.000	-	-	-	40
Leerpoolambtenaar Wijkteam (dekking budget participatie)	31.500	-	-	-	53
Programma Economie, arbeid en inkomen					
Uitvoering actielijnen economisch domein	85.000	-	-	-	48
Vakantieparken (begroting 2021 projectleider)	75.000	-	-	-	n.v.t.
Vakantieparken (capaciteit en vitaliteitsmanager)	100.000	-	-	-	50
Vakantieparken; extra inzet op handhaving	50.000	-	-	-	50
Uitvoeringsprogramma regiovisie R&T	38.000	-	-	-	50
Arbeidsparticipatie en inkomen - pva integratie en participatie statushouders	95.000	-	-	-	55
1 miljoen Bomenplan provincie Limburg	18.000	-	-	-	n.v.t.
Programma Gemeentebestuur en organisatie					
Integraal veiligheidsplan	20.000	-	-	-	65
Personeel dienstverlening	106.500	-	-	-	68
ICT-DV: melddesk -> fixi	30.000	-	-	-	70
ICT-DV: sociaal domein	50.000	-	-	-	70
ICT-DV: LEAN koppelingen burgerzaken	30.000	-	-	-	70
ICT-DV: Procesbeheer LEAN uitbreiding applicatie	30.000	-	-	-	71
ICT-DV: Verbeterpotentieel tel bereikbaarheid	10.000	-	-	-	71
Verbeteren dienstverlening plus	200.000	-	-	-	71
Inwerkprogramma nieuwe gemeenteraad	10.000	-	-	-	76
Keyport routeplan	59.000	-	-	-	n.v.t.
Overhead					
Algemene actiepunten: Tijdelijke uitbreiding capaciteit communicatie	35.000	-	-	-	13
Accountmanager bewonersinitiatieven	35.000				n.v.t.
Onvoorzien					
Lasten onvoorzien incidenteel	25.000	25.000	25.000	25.000	n.v.t.
Totaal raming incidentele lasten	1.613.600	141.600	32.500	25.000	

Bedragen in €					
INCIDENTELE BATEN:	2022	2023	2024	2025	Pagina
Programma Sociale kracht en cohesie					
Niet van toepassing	-	-	-	-	
Programma Woon- en leefklimaat					
Verkoop gronden (reststrookjes en overhoeken)	10.000	10.000	10.000	10.000	n.v.t.
Leerpoolsambtenaar Wijkteam (dekking budget participatie)	31.500	-	-	-	53
Programma Economie, arbeid en inkomen					
Niet van toepassing	-	-	-	-	
Programma Gemeentebestuur en organisatie					
Niet van toepassing	-	-	-	-	
Overhead					
Niet van toepassing	-	-	-	-	
Onvoorzien					
Niet van toepassing	-	-	-	-	
Totaal raming incidentele baten	41.500	10.000	10.000	10.000	

Toelichting incidentele baten en lasten

Algemene actiepunten: Tijdelijke uitbreiding capaciteit communicatie

Dit heeft te maken inzet communicatie over duurzame ontwikkeling a.d.h.v. Global Goals. We weten nog niet welke formatie voor de toekomst nodig is voor dit doel. Dit wordt nog geëvalueerd.

Groen Maasgouw al prioriteit; werk/ontwikkelbudget project

Eenmalige extra impuls-investering in vergroening Maasgouw door versterking natuurnetwerk, vergroening openbare ruimte en stimuleren vergroening percelen particulier.

PM post jeugd

Op basis van de uitspraak van de Commissie van Wijzen worden voor 2022 extra rijksmiddelen ontvangen ter compensatie van hogere kosten voor jeugdzorg. De compensatie bevat nog een aantal maatregelen waarvoor de kosten op PM zijn geraamd. Voor invulling van deze maatregelen wordt globaal € 135.000 als kostenindicatie aangehouden. Dit geldt alleen voor 2022 omdat voor 2023 en volgende jaren nog geen compensatiemiddelen door het Rijk zijn beschikbaar.

Expertteam jeugdzorg Roermond

Er worden tijdelijk (2 jaar) extra rijksmiddelen ontvangen via de algemene uitkering, die ook tijdelijk (budgettair neutraal) worden ingezet.

Beleidsmdw lokaal preventief jeugdbeleid en onderwijs

De tijdelijke inzet van de beleidsmedewerker moet resulteren in kwaliteitsverbetering en/of kostenreductie. Afhankelijk van de resultaten wordt structurele inzet te zijner tijd overwogen.

Cultuurbeleid

Het regionaal cultuurprogramma Cultuurregio Noord (Limburg) heeft een looptijd van 3 jaar (2022-2024) en wordt hierdoor gezien als incidenteel.

Facilitering burgerinitiatieven

Dit is als pilot voor 2 jaar voor burgerinitiatieven bedoeld. Na deze twee jaar wordt overwogen of er voortzetting zal plaatsvinden.

Nieuw beleidsplan wegen, groen en nautische voorzieningen

Het huidige beleidsplan loopt t/m 2022. In 2022 wordt een nieuw beleidsplan voor de komende periode opgesteld.

Energietransitie (algemeen)

Dit betreft middelen voor het opstellen en uitvoeren van de Regionale Energiestrategie (RES) in 2022. Deze RES geeft inzicht in mogelijke meerjarige kosten.

Klimaatadaptatie

Eenmalig projectbudget t.b.v. overzicht opstellen en communicatie m.b.t. koelte-eilanden (zie uitvoeringsagenda klimaatadaptatie 2022-2026 raad 5 oktober 2021).

Actieplan Energietransitie 2022-2023

Zijn incidentele middelen voor acties in 2022 en 2023.

Leerpoolsambtenaar Wijkteam (dekking budget participatie)

De leerpools bestaat uit medewerkers die vallen onder de Participatiewet én stagiaires die we voorbereiden op een plek op de arbeidsmarkt. In deze leerpools worden mensen opgeleid door een leerpoolsambtenaar die bij goed functioneren kunnen doorstromen naar een betaalde functie in het team wijkbeheer of elders. Vooralsnog gaat het hier om een pilot, wanneer deze pilot slaagt zijn we voornemens om de functie structureel te maken.

Uitvoering actielijnen economisch domein

Dit betreft middelen voor tijdelijke inhuur. In 2022 blijkt of dit wordt omgezet in vaste personele formatie.

Vakantieparken (begroting 2021; projectleider) algemene reserve

Incidentele middelen voor een projectmatige aanpak. Het incidentele bedrag is geaccordeerd bij de vaststelling van de Programmabegroting 2021. Toelichting staat op pagina 42 in de begroting van 2021.

Vakantieparken (capaciteit en vitaliteitsmanager)

Incidentele middelen voor een projectmatige aanpak.

Vakantieparken (extra inzet op handhaving)

Incidentele middelen voor een projectmatige aanpak.

Uitvoeringsprogramma regiovisie R&T

Incidentele middelen voor diverse eenmalige activiteiten.

1 Miljoen bomenplan provincie Limburg

Incidentele middelen voor 3 jaar (2020 t/m 2022) ten laste van de post onvoorzien. Dit is besloten in de 1^e Programmarapportage 2020.

Integraal veiligheidsplan

Kosten voor eenmalig opstellen van het IVP. Het huidige IVP heeft een looptijd t/m 2022.

Personeel dienstverlening

Stijging van calls met name door covid-19 maatregelen. Verwacht wordt dat dit minder zal worden. Daarnaast lopen er verbetertrajecten, dit zal ook voor verlaging van aantal calls moeten zorgen. Hierdoor kan het zijn dat deze inzet hierna niet meer nodig is.

ICT-Dienstverlening

Er zijn diverse incidentele budgetten gevraagd. Deze hebben betrekking op eenmalige projectkosten en eenmalige investeringen. Voor een verdere toelichting verwijzen wij naar pagina 70 en 71.

Verbeteren dienstverlening plus

Dit bedrag is nodig voor de inzet van key-users en projectleiders, eind 2021 volgt een evaluatie. Op basis hiervan wordt een toekomstige koers bepaald.

Inwerkprogramma nieuwe raad

Het inwerkprogramma heeft betrekking op de nieuwe gemeenteraad n.a.v. de gemeenteraadsverkiezingen in 2022 en heeft derhalve een eenmalig karakter.

Keyport routeplan

De raad heeft op 7 juli 2020 besloten een bijdrage voor 2 jaar (2020 en 2021) aan Keyport te verstrekken. In 2022 vindt een evaluatie plaats op basis waarvan besluitvorming plaatsvindt om bijdrage v.w.b. hoogte en duur te continueren in relatie tot de activiteiten van Keyport.

Accountmanager bewonersinitiatieven

Dit is een pilot voor 2 jaar. Afhankelijk van de resultaten wordt daarna overwogen of dit moet worden voortgezet. In de Programmabegroting 2019 is hiertoe besloten. Het project heeft echter vertraging opgelopen en is in de loop van 2020 gestart.

Lasten onvoorzien incidenteel

Dit is een jaarlijks budget voor onvoorziene incidentele acute uitgaven, waar college over kan beschikken. Verantwoording over inzet vindt achteraf via Proraps plaats.

Verkoop gronden (reststrookjes en overhoeken)

Dit zijn inkomsten die meerjarig begroot worden maar een incidenteel karakter hebben. Conform handreiking "Structurele en incidentele baten en lasten" van de Provincie.

Leerpoolsambteaar Wijkteam (dekking budget participatie)

Zie toelichting op vorige pagina.

Recapitulatie begrotingsevenwicht	Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
	Totaal	waarvan: incidenteel	structureel	Totaal	waarvan: incidenteel	structureel	Totaal	waarvan: incidenteel	structureel	Totaal	waarvan: incidenteel	structureel
Programma Sociale kracht en cohesie	20.192.603	251.600	19.941.003	19.868.678	116.600	19.752.078	19.834.444	7.500	19.826.944	19.898.784	-	19.898.784
Programma Woon- en leefklimaat	13.858.224	260.500	13.597.724	13.598.857	-	13.598.857	13.731.703	-	13.731.703	13.834.372	-	13.834.372
Programma Economie, arbeid en inkomen	11.976.374	461.000	11.515.374	11.393.038	-	11.393.038	11.134.612	-	11.134.612	11.009.307	-	11.009.307
Programma Gemeentebestuur en organisatie	3.976.709	545.500	3.431.209	3.957.509	-	3.957.509	3.937.509	-	3.937.509	3.946.507	-	3.946.507
Totaal lasten programma's raad	50.003.910	1.518.600	48.485.310	48.818.082	116.600	48.701.482	48.638.268	7.500	48.630.768	48.688.970	0	48.688.970
Programma Sociale kracht en cohesie	1.523.911	-	1.523.911	1.526.511	-	1.526.511	1.526.311	-	1.526.311	1.527.211	-	1.527.211
Programma Woon- en leefklimaat	7.374.491	41.500	7.332.991	7.441.819	10.000	7.431.819	7.508.622	10.000	7.498.622	7.624.189	10.000	7.614.189
Programma Economie, arbeid en inkomen	4.264.447	-	4.264.447	4.275.947	-	4.275.947	4.276.177	-	4.276.177	4.276.412	-	4.276.412
Programma Gemeentebestuur en organisatie	434.669	-	434.669	409.869	-	409.869	539.869	-	539.869	537.869	-	537.869
Totaal baten programma's raad	13.597.518	41.500	13.556.018	13.654.146	10.000	13.644.146	13.850.979	10.000	13.840.979	13.965.681	10.000	13.955.681
Saldo van baten en lasten	-36.406.392	-1.477.100	-34.929.292	-35.163.936	-106.600	-35.057.336	-34.787.289	2.500	-34.789.789	-34.723.289	10.000	-34.733.289
Algemene dekkingsmiddelen	786.542	-	786.542	837.689	-	837.689	969.401	-	969.401	921.144	-	921.144
Overhead	9.785.573	70.000	9.715.573	9.232.988	-	9.232.988	9.184.438	-	9.184.438	9.183.156	-	9.183.156
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	25.000	25.000	-	25.000	25.000	-	25.000	25.000	-	25.000	25.000	-
Onvoorzien (taakstelling)	-11.400	-	-11.400	-36.400	-	-36.400	-61.400	-	-61.400	-61.400	-	-61.400
Totaal lasten BBV programma's	10.585.715	95.000	10.490.715	10.059.277	25.000	10.034.277	10.117.439	25.000	10.092.439	10.067.900	25.000	10.042.900
Algemene dekkingsmiddelen	45.984.199	-	45.984.199	45.173.490	-	45.173.490	44.866.705	-	44.866.705	44.755.167	-	44.755.167
Overhead	258.300	-	258.300	258.300	-	258.300	258.300	-	258.300	258.300	-	258.300
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totale baten BBV programma's	46.242.499	0	46.242.499	45.431.790	0	45.431.790	45.125.005	0	45.125.005	45.013.467	0	45.013.467
Saldo van BBV programma's	35.656.784	-95.000	35.751.784	35.372.513	-25.000	35.397.513	35.007.566	-25.000	35.032.566	34.945.567	-25.000	34.970.567
Totale saldo van baten en lasten van de programma's raad en BBV	-749.608	-1.572.100	822.492	208.577	-131.600	340.177	220.277	-22.500	242.777	222.278	-15.000	237.278
Stortingen in reserves	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	1.252.652	-	1.252.652	1.199.402	-	1.199.402	1.165.665	-	1.165.665	1.160.393	-	1.160.393
Geraamd resultaat	1.252.652	0	1.252.652	1.199.402	0	1.199.402	1.165.665	0	1.165.665	1.160.393	0	1.160.393
Totaal lasten	60.589.625	1.613.600	58.976.025	58.877.359	141.600	58.735.759	58.755.707	32.500	58.723.207	58.756.870	25.000	58.731.870
Totaal baten	61.092.669	41.500	61.051.169	60.285.338	10.000	60.275.338	60.141.649	10.000	60.131.649	60.139.541	10.000	60.129.541
Saldo baten en lasten	503.044	-1.572.100	2.075.144	1.407.979	-131.600	1.539.579	1.385.942	-22.500	1.408.442	1.382.671	-15.000	1.397.671

6.3 Financiële foto 2022-2025

In de cijfers komt alles samen

De voorstellen die in deze programmabegroting opgenomen zijn hebben, in de meeste gevallen, financiële consequenties. In onderstaand overzicht laten wij deze gebundeld zien. Voor de inhoudelijke beleidstoelichting verwijzen wij naar de programma's en paragrafen.

	Investering	2022	2023	2024	2025	Pagina
Saldo onvoorzien structureel begroting 2021-2024		142.400	404.000	-1.200	3.500	
Mutaties raad 15 december 2020		96.100	96.100	96.100	96.100	
Mutaties raad 23 februari 2021		-	-	-	-	
Mutaties raad 13 april 2021		-	-	-	-	
Mutaties raad 1 juni 2021		-	-	-	-	
Mutaties raad 13 juli 2021		-232.200	-222.000	-123.600	-123.600	
Begrotingen verbonden partijen 2022						
Veiligheidsregio Limburg Noord		-51.000	-94.000	-74.000	-83.000	63
Westrom		63.100	94.000	135.000	140.700	
SC MER		-452.000	-430.100	-408.100	-409.100	
BsGW		-40.600	-46.700	-55.100	-63.600	
Omnibuzz		23.000	30.600	38.000	32.600	
RUD Limburg Noord		24.000	26.800	29.900	28.900	
RD Maasland		-	-	-	-	
Grenspark Maas-Swalm-Nette		-	-	-	-	
Vertrekpunt financiële positie begroting 2022-2025		-427.200	-141.300	-363.000	-377.500	
Bestaand beleid						
Voogdij 18+ extra inkomsten		20.900	20.900	20.900	20.900	19
Bijdrage Venlo inzake Beschermd thuis		156.000	156.000	156.000	156.000	20
Afval en riolering bijstellingen		-149.900	-150.500	-134.800	-98.100	41
Nieuwe wet inburgering inkomsten		14.400	7.600	4.700	1.600	53
Wsw inkomsten Rijk		70.500	90.300	105.200	14.200	54
Inkomsten Rijksvaccinaties		9.800	9.800	9.800	9.800	66
Inkomsten Wet Open Overheid		100.900	100.900	100.900	100.900	74
OZB areaaluitbreiding woningen		72.000	162.000	292.800	433.500	77
Algemene uitkering korting inkomstenmaatstaf areaaluitbreiding woningen		-9.700	-54.400	-133.300	-226.600	77
Areaaluitbreiding toeristenbelasting		164.000	406.000	554.000	644.000	77
Woonplaatsbeginsel jeugd		PM	PM	PM	PM	98
Meicirculaire 2021; indexering naar prijspeil 2022 (verleggen basisjaar)		893.100	398.300	257.300	321.300	189
Actualiteit Septembercirculaire 2021		PM	PM	PM	PM	189
Herijking Algemene Uitkering gemeentefonds		200.000	40.000	48.000	48.000	189
Extra middelen jeugd		1.385.000	1.150.000	1.080.000	995.000	189
Stelpost afrekening BCF		200.000	200.000	200.000	200.000	189
Aanpassing bijdrage BsGW		21.500	24.800	29.200	33.700	190
OND KG Bijstelling kredieten JIP/MIP 2022-2025		-	-12.100	36.100	-117.400	190
Rentekosten en opbrengsten		111.800	141.600	35.300	37.200	190
Bestaand beleid begroting 2022-2025		3.260.300	2.691.200	2.662.100	2.574.000	
Nieuw beleid						
3.1 Duurzame ontwikkeling						
Algemene actiepunten: Tijdelijke uitbreiding capaciteit communicatie	fte	-35.000	-	-	-	13
Thematische actiepunten: diversen		-	-	-	-	13
Groen Maasgouw als prioriteit; werk/ontwikkelbudget project		-100.000	-	-	-	15
3.2 Sociale cohesie						
3.2.1 Toekomstbestendige zorg: doorontwikkeling sociaal wijkteam						
Krediet wmo hulpmiddelen		PM	PM	PM	PM	18
Wmo hulp bij het huishouden		PM	PM	PM	PM	19
Voogdij 18+		-20.900	-20.900	-20.900	-20.900	19
Beschermd wonen, Beschermd thuis, Maatschappelijke Opvang, Bemoeizorg en Preventie		-156.000	-156.000	-156.000	-156.000	20

		Investering	2022	2023	2024	2025	Pagina
3.2.2	Jeugdzorg algemeen		-200.000	-200.000	-200.000	-200.000	21
	PM posten jeugd		-135.000				21
	Expertteam		-25.400	-25.400			21
	Peuterspeelzalen/Kinderdagverblijven VVE		PM	PM	PM	PM	22
	Leerplicht en RMC voortijdig schoolverlaten naar Roermond		-60.500	-60.500	-60.500	-60.500	23
	Beleidsmdw lokaal preventief jeugdbeleid en onderwijs	fte	-83.700	-83.700	-	-	23
	Sociaal medische indicatie jeugd		-40.000	-40.000	-40.000	-40.000	25
3.2.3	Sportbeleid; aanpassingen diverse sportaccommodaties	75.000		-7.500	-7.500	-7.500	26
	Contract Stichting Menswel		-43.700	-43.700	-43.700	-43.700	26
3.2.4	Cultuurbeleid		-7.500	-7.500	-7.500	-	27
3.3	Woon- en leefklimaat						
3.3.1	Uitbreiding woonwagenstandplaatsen		-	-	-	-	34
3.3.2	Omgevingswet		-	-	-	-	35
	Rivierpark Maasvallei		-	-	-	-	36
3.3.3	Facilitering burgerinitiatieven		-15.000	-	-	-	37
	Facilitering burgerinitiatieven		-15.000	-15.000	-15.000	-15.000	37
	Nieuw beleidsplan nautische voorzieningen		-25.000	-	-	-	37
3.3.4	Energietransitie (algemeen)		-36.000	-	-	-	38
	Klimaatadaptatie		-63.000	-55.000	-55.000	-55.000	39
	Transitievisie warmte		-	-	-	-	39
	Uitvoering actieplan energietransitie 2022-2023		-45.000	-	-	-	40
	RD Maasland		-	-	-	-	41
3.4	Economie, arbeid en inkomen						
3.4.1	Uitvoering actielijnen economisch domein	fte	-85.000	-	-	-	48
3.4.3	Vakantieparken	fte	-100.000	-	-	-	50
	Vakantieparken; extra inzet op handhaving		-50.000	-	-	-	50
	Uitvoeringsprogramma regiovisie R&T		-38.000	-	-	-	50
3.4.4	Optimalisatie arbeidsmarkt- post corona aanpak		-	-	-	-	51
3.4.5	Nieuwe Wet Inburgering		-14.400	-7.600	-4.700	-1.600	53
	Doorontwikkeling uitvoering werkdeel Participatiewet		-	-	-	-	53
	Westrom doorbetaling Wsw gelden		-70.500	-90.300	-105.200	-14.200	54
	Arbeidsparticipatie en inkomen - pva integratie en participatie statushouders		-95.000	-	-	-	55
3.5	Gemeentebestuur en organisatie						
3.5.2	Integraal veiligheidsplan		-20.000				65
	Rijksvaccinaties en prenataal onderzoek		-9.800	-9.800	-9.800	-9.800	66
3.5.4	Leges reisdocumenten		-	-	130.000	128.000	68
	Personeel dienstverlening	fte	-106.500	-	-	-	68
	Applicatiebeheer dienstverlening	fte	-66.200	-66.200	-66.200	-66.200	69
	ICT-DV: melddesk -> fixi		-30.000	-20.000	-20.000	-20.000	70
	ICT-DV: sociaal domein		-50.000	-20.000	-20.000	-20.000	70
	ICT-DV: LEAN koppelingen burgerzaken		-30.000	-	-	-	70
	ICT-DV: Procesbeheer LEAN uitbreiding applicatie		-30.000	-5.000	-5.000	-5.000	71
	ICT-DV: Verbeterpotentieel tel bereikbaarheid		-10.000	-	-	-	71
	Verbeteren dienstverlening plus	fte	-200.000	-	-	-	71
	Devices raads- en commissieleden		-12.500	-12.500	-12.500	-12.500	72
	Plansoftware omgevingswet		-12.000	-12.000	-12.000	-12.000	73
	Invoering van nieuwe wetgeving en aanpassing van bestaande wetgeving		-100.900	-100.900	-100.900	-100.900	74
3.5.5	Inwerkprogramma nieuwe gemeenteraad		-10.000	-	-	-	76
	Subsidieaanvraag ondersteuning		-24.000	-24.000	-24.000	-24.000	76
	Uitbreiding capaciteit control	fte	-57.000	-57.000	-57.000	-57.000	76
3.5.6	Realisatie bezuiniging op bestaand beleid		-38.600	-38.600	-38.600	-38.600	77
	Verlaging budget zwerfdieren		15.000	15.000	15.000	15.000	77
	Treasury		5.000	5.000	5.000	5.000	77
	Verlaging budget sociaal wijkteam		6.600	6.600	6.600	6.600	77
	Verlaging budget verzekeringen		12.000	12.000	12.000	12.000	77
Nieuw beleid begroting 2022-2025			-2.328.500	-1.140.500	-913.400	-813.800	
Post onvoorzien structureel 2022-2025			504.600	1.409.400	1.385.700	1.382.700	

Toelichting bij de financiële foto

Er is sprake van een meerjarig sluitende begroting.

Hieronder volgt een korte toelichting op de wijzigingen m.b.t. het bestaand beleid.

- Index naar prijspeil 2022 Algemene Uitkering gemeentefonds
Aanpassing a.g.v. verleggen basisjaar (van prijspeil 2021 naar prijspeil 2022) en wijziging verdeelmaatstaven algemene uitkering. Bij de vaststelling van deze Programmabegroting door het college waren de cijfers uit de Septembercirculaire 2021 nog niet bekend.
- Herijking Algemene Uitkering gemeentefonds
Toegroei korting naar € 23 per inwoner vanaf 2023 (conform bijlage bij notitie ROB herverdeel-effecten verdeelvoorstel o.b.v. 2019 d.d. 12 augustus 2021)
Aanvankelijk was bij de begroting 2021 vanaf 2022 een toegroei naar een korting van € 25 p.i. ingeraamd (€ 200.000-€ 400.000-€ 600.000). De ingangsdatum van herijking is 1 jaar later voorzien (2023 i.p.v. 2022).
- Extra middelen jeugd
Voor extra compensatiegelden jeugdzorg door het Rijk is voor 2022 een beschikking ontvangen van € 1.385.000. Hiervan is € 135.000 budgettair neutraal voorzien voor extra uitgaven die nog PM staan. Vanaf 2023 zijn door het Rijk formeel (nog) geen extra compensatiemiddelen toegezegd. Conform advies van Min. BZK, IPO en VNG mag 75% van de door de Commissie van Wijzen meerjarig berekende bedragen worden ingeraamd. Definitieve besluitvorming is voorbehouden aan het nieuw kabinet. Aan de uitgavenkant is € 200.000 structureel bijgeraamd voor uitgaven jeugd door oplopende kosten. Zie ook paragraaf 3.2.2.
- Diverse budgettair neutrale ramen
Van Rijkswege zijn via de Meicirculaire 2021 diverse middelen in de Algemene Uitkering ontvangen waarvoor budgettair neutraal dezelfde uitgaven zijn opgenomen.
Het betreft:
 - Nieuwe Wet Inburgering (€ 14.400 aflopend naar € 1.600)
 - Wet Open Overheid (€ 100.900)
 - Bijdrage gemeente Venlo inzake beschermd thuis (€ 156.000)
 - Westrom doorbetaling WSW-gelden (€ 70.500 aflopend naar € 14.200)
 - Rijksvaccinatieprogramma (€ 9.800)
 - Voogdij 18+ (€ 20.900)
- Stelpost afrekening btw BCF (btw compensatiefonds)
Afgelopen jaren bedroeg de afrekening van het btw-compensatiefonds gemiddeld ca. € 250.000 positief doordat op macroniveau het gereserveerde bedrag voor BCF niet volledig werd benut. Dit voordeel wordt vervolgens over de gemeenten verdeeld. Om deze positieve afrekening niet telkens via jaarrekening te laten vrijvallen, wordt het verantwoord geacht om € 200.000 structureel in te ramen.
- OZB-areaaluitbreiding woningen
Oplopend budgettair voordeel van € 72.000 naar € 433.500 bij gelijkblijvend ozb-tarief o.b.v. voorziene uitbreiding aantal woningen a.g.v. actuele doorrekening woningbouwprogramma, lopende grondexploitaties, uitbreiding vakantieparken (incl. Maasresidence excl. Boschmolenplas). Gehanteerd uitgangspunt daarbij is een gemiddelde woningwaarde van € 250.000). De hogere woz-capaciteit wordt ook weer deels tenietgedaan door ozb-korting op de inkomstenmaatstaf bij de algemene uitkering (de mate waarin de gemeente wordt geacht in staat te zijn om zelf inkomsten te genereren).

De jaarlijkse opbrengstverhoging ozb van begroting 2021 is budgettair meerjarig overeind gebleven (1% extra) € 40.000-€ 80.000-€ 120.000-€ 160.000, waarbij de verhoging € 40.000 bij amendement

begroting 2021 niet is doorgevoerd. Betekent dus dat in deze begroting 2% opbrengstverhoging t.o.v. 2021 (zijnde de 1% inhaaleffect van vorig jaar die niet is doorgevoerd en 1% van 2021 naar 2022) zit. Vervolgens in 2023 1% en 2024 1% verhoging.

- Toeristen/forensenbelasting
Areaaluitbreiding Maasresidence realisatie vakantiewoningen volgens fasering o.b.v. vergunningaanvragen en planning. Voor extra opbrengst wordt uitgegaan van 60% bezetting o.b.v. 4 personen per vakantiewoning. Afhankelijk van verhuurvorm leidt dit tot hogere opbrengst toeristen- dan wel forensenbelasting. O.b.v. huidige contracten zal het merendeel resulteren in een hogere opbrengst toeristenbelasting van € 164.000 (2022) oplopend naar € 644.000 (2025).
- Kredieten MIP
Toevoeging investeringen MIP 2024 o.b.v. beheerplannen, kapitaallasten v.a. 2025. In 2024 incidenteel voordeel doordat vervanging kunstgrasveld 1 jr doorschuift (t.o.v. MIP begroting 2021)
- BsGW
Per saldo is sprake van een voordeel a.g.v. het meerjarig doortrekken van indexering en een gedeeltelijke doorbelasting van de gemeentelijke bijdrage BsGW aan het kostendekkend riool-/afvaltarief.
- Rente, overhead, btw
o.a. kapitaallasten, maar ook negatieve bijstellingen door afval en riolering bijstelling kosten rente, btw, overhead (-€ 149.900 aflopend naar -€ 98.100)

Meerjarenraming 2023-2025

Voor 2023 en volgende jaren is er sprake van een structureel vrij stabiel begrotingsoverschot van ca. € 1,4 miljoen.

Ontwikkelingen

De financiële foto is opgesteld in augustus 2021. De ontwikkelingen staan echter niet stil, waardoor de begroting aan verandering onderhevig is.

Kredieten

Op basis van de financiële verordening ex. artikel 212 Gemeentewet is de beschikbaarstelling van kredieten nader bepaald. Betreffende kredieten zijn expliciet in het besluit bij vaststelling van de programmabegroting 2022 opgenomen, met daarbij met name een verwijzing naar het in de bijlage van deze begroting opgenomen JIP 2022.

7. Bijlagen

7.1 Jaarlijks InvesteringsProgramma (JIP) 2022

Rentepercentage: 0%

Vervangingsinvesteringen wegen (zo mogelijk in samenhang met het GRP)	Plaats	Krediet	Kapitaallasten
Vorbereidingskosten diverse wegen (MIP 2023)	Maasgouw	€ 70.000	€ 2.333
Verlengde Maasweg (renovatie Fietspad)	Ohé en Laak	€ 140.000	€ 4.667
Oude Maasweg (renovatie Fietspad)	Maasbracht	€ 265.000	€ 8.833
Reconstructie Stevensweert (oude kern fase 1)	Stevensweert	€ 780.000	€ 26.000
Totaal 2022 (primair)		€ 1.255.000	€ 41.833
Mutaties Fin. Foto 2022-2025:			
Vorbereidingskosten diverse wegen (MIP 2023)	Maasgouw	€ 46.000	€ 1.533
Walburgisstraat	Ohé en Laak	€ 318.000	€ 10.600
Totaal 2022 (Fin.Foto)		€ 364.000	€ 12.133
Totaal investeringen 2022 wegen (incl. mutaties Fin. Foto)		€ 1.619.000	€ 53.967
Vervangingsinvesteringen riolering (GRP)	Plaats	Krediet	Kapitaallasten incl. 3 % rente
Vorbereidingskosten diverse rioleringswerken (MIP 2023)	Maasgouw	€ 130.000	€ 5.757
Vervangen rioolgemalen 2022	Maasgouw	€ 67.000	€ 6.477
Renovatie gemalen bouwkundig 2022	Maagouw	€ 73.000	€ 4.015
Afkoppelen regenoverlast gebieden	Maagouw	€ 250.000	€ 11.667
Reconstructie Stevensweert (oude kern fase 1): riolering	Stevensweert	€ 520.000	€ 23.029
Totaal 2022 (primair / incl. rente)		€ 1.040.000	€ 50.944
Mutaties Fin.Foto 2022-2025:			
Vorbereidingskosten diverse rioleringswerken (MIP 2023)	Maasgouw	€ 10.000	€ 443
Vervangen rioolgemalen 2022 (oude GRP)	Maasgouw	€ -67.000	€ -6.477
Renovatie gemalen bouwkundig 2022 (oude GRP)	Maagouw	€ -73.000	€ -4.015
Afkoppelen regenoverlast gebieden (oude GRP)	Maagouw	€ -250.000	€ -11.667
Notenbeemd	Thorn	€ 292.000	€ 12.931
Paardenbeemd	Wessem	€ 565.000	€ 25.021
Walburgisstraat / afkoppelen	Ohé en Laak	€ 150.000	€ 7.000
Eind Zuid /Grootheggerlaan	Thorn	€ 83.000	€ 3.676
Relinen 2022	Maasgouw	€ 249.000	€ 11.027
Gemalen mechanisch / elektrisch 2022	Maasgouw	€ 37.000	€ 3.577
Randvoorzieningen mechanisch / elektrisch 2022	Maasgouw	€ 25.000	€ 2.417
Drukriool mechanisch / elektrisch 2022	Maasgouw	€ 29.000	€ 2.803
Scholen / afkoppelen 2022	Maasgouw	€ 20.000	€ 933
Totaal 2022 (Fin.Foto)		€ 1.070.000	€ 47.670
Totaal investeringen 2022 riolering (incl. mutaties Fin. Foto)		€ 2.110.000	€ 98.614

Vervangingsinvesteringen openbare verlichting	Plaats	Krediet	Kapitaallasten
OV plan vervangen lichtmasten 2022	Maasgouw	€ 5.300	€ 133
OV plan vervangen armaturen 2022	Maasgouw	€ 162.800	€ 8.140
Totaal investeringen 2022 Openbare Verlichting		€ 168.100	€ 8.273
Vervangingsinvesteringen kunstwerken (bruggen, duikers)	Plaats	Krediet	Kapitaallasten
Totaal investeringen 2022 kunstwerken		€ -	€ -
Vervangingsinvesteringen gebouwen	Plaats	Krediet	Kapitaallasten
Totaal investeringen 2022 gebouwen		€ -	€ -
Vervangingsinvesteringen tractieplan	Plaats	Krediet	Kapitaallasten
Volkswagen crafter	Wijkteam	€ 51.800	€ 5.180
Totaal investeringen 2022 tractie		€ 51.800	€ 5.180
Overige vervangingsinvesteringen	Plaats	Krediet	Kapitaallasten
Vervangen kunstgras tennisbanen TV Wessem	Wessem	€ 79.200	€ 7.920
Vervangen kunstgras + afrastering tennisbanen Park E9	Maasbracht	€ 95.800	€ 9.580
WMO middelen (nieuw) 2022	Maasgouw	€ 157.600	€ 22.514
Totaal 2022 (primair)		€ 332.600	€ 40.014
Mutaties Fin. Foto 2022-2025:			
Aanpassingen diverse sportaccommodaties	Maasgouw	€ 75.000	€ 7.500
Totaal investeringen 2022 overig (incl. mutaties Fin.Foto)		€ 407.600	€ 47.514
Totaal investeringen 2022 (incl. mutaties Fin. Foto)		€ 4.356.500	€ 213.548

7.2 Meerjarig InvesteringsProgramma (MIP) 2023-2025

2023

Rentepercentage: 0%

Vervangingsinvesteringen wegen (zo mogelijk in samenhang met het GRP)	Plaats	Krediet	Kapitaallasten
Vorbereidingskosten diverse wegen (MIP 2024)	Maasgouw	€ 50.000	€ 1.667
Wal	Thorn	€ 230.000	€ 7.667
Reconstructie Stevensweert (oude kern fase 2)	Stevensweert	€ 900.000	€ 30.000
Totaal 2023 (primair)		€ 1.180.000	€ 39.333
Mutaties Fin. Foto 2022-2025:			
Vorbereidingskosten diverse wegen (MIP 2024)	Maasgouw	€ -1.000	€ -33
Wal (naar 2024)	Thorn	€ -230.000	€ -7.667
Reconstructie Stevensweert (oude kern fase 2) VB 2022	Stevensweert	€ -90.000	€ -3.000
Maasstraat	Linne	€ 236.000	€ 7.867
Heerbaan	Heel	€ 795.000	€ 26.500
Totaal 2023 (Fin.Foto)		€ 710.000	€ 23.667
Totaal investeringen 2023 wegen (incl. mutaties Fin. Foto)		€ 1.890.000	€ 63.000
Vervangingsinvesteringen riolering (GRP)	Plaats	Krediet	Kapitaallasten incl. 3 % rente
Vorbereidingskosten diverse rioleringswerken (MIP 2024)	Maasgouw	€ 95.000	€ 4.207
Vervangen rioolgemalen 2023	Maasgouw	€ 71.000	€ 6.863
Renovatie gemalen bouwkundig 2023	Maagouw	€ 149.000	€ 8.195
Wal	Thorn	€ 428.000	€ 19.973
Reconstructie Stevensweert (oude kern fase 2)	Stevensweert	€ 600.000	€ 26.571
Totaal 2023 (primair / incl. rente)		€ 1.343.000	€ 65.810
Mutaties Fin.Foto 2022-2025:			
Vorbereidingskosten diverse rioleringswerken (MIP 2024)	Maasgouw	€ 4.500	€ 199
Vervangen rioolgemalen 2023 (oude GRP)	Maasgouw	€ -71.000	€ -6.863
Renovatie gemalen bouwkundig 2023 (oude GRP)	Maagouw	€ -149.000	€ -8.195
Wal (naar 2024)	Thorn	€ -428.000	€ -19.973
Reconstructie Stevensweert (oude kern fase 2) VB 2022	Stevensweert	€ -60.000	€ -2.657
Maasstraat / afkoppelen	Linne	€ 200.000	€ 9.333
Steenweg	Wessem	€ 180.000	€ 7.971
Elzenweg	Brachterbeek	€ 29.700	€ 1.315
Blauwe ader Heel: deel 1 Mgr Savelbergweg	Heel	€ 510.300	€ 22.599
Relinen 2023	Maasgouw	€ 249.000	€ 11.027
Gemalen mechanisch / elektrisch 2023	Maasgouw	€ 37.000	€ 3.577
Randvoorzieningen mechanisch / elektrisch 2023	Maasgouw	€ 25.000	€ 2.417
Drukriool mechanisch / elektrisch 2023	Maasgouw	€ 29.000	€ 2.803
Scholen / afkoppelen 2023	Maasgouw	€ 40.000	€ 1.867
Totaal 2023 (Fin.Foto)		€ 596.500	€ 25.420
Totaal investeringen 2023 riolering (incl. mutaties Fin. Foto)		€ 1.939.500	€ 91.230

Vervangingsinvesteringen openbare verlichting	Plaats	Krediet	Kapitaallasten
OV plan vervangen lichtmasten 2023	Maasgouw	€ 5.300	€ 133
OV plan vervangen armaturen 2023	Maasgouw	€ 162.800	€ 8.140
Totaal investeringen 2023 Openbare Verlichting		€ 168.100	€ 8.273
Vervangingsinvesteringen kunstwerken (bruggen, duikers)	Plaats	Krediet	Kapitaallasten
Totaal investeringen 2023 kunstwerken		€ -	€ -
Vervangingsinvesteringen gebouwen	Plaats	Krediet	Kapitaallasten
Totaal investeringen 2023 gebouwen		€ -	€ -
Vervangingsinvesteringen tractieplan	Plaats	Krediet	Kapitaallasten
Volkswagen transporter	Wijkteam	€ 50.400	€ 5.040
Volkswagen transporter	Wijkteam	€ 50.400	€ 5.040
Natzoutstrooier vrachtwagen Maasbracht	Wijkteam	€ 75.400	€ 7.540
Natzoutstrooier pick-up Maasbracht	Wijkteam	€ 58.000	€ 5.800
Totaal investeringen 2023 tractie		€ 234.200	€ 23.420
Overige vervangingsinvesteringen	Plaats	Krediet	Kapitaallasten
WMO middelen (nieuw) 2023	Maasgouw	€ 157.600	€ 22.514
Vervangen kunstgras Voetbal Linne	Linne	€ 719.000	€ 71.900
Totaal 2023 (primair)		€ 876.600	€ 94.414
Mutaties Fin. Foto 2022-2025:			
Vervangen kunstgras Voetbal Linne (naar 2024)	Maasgouw	€ -719.000	€ -71.900
Totaal investeringen 2023 overig (incl. mutaties Fin. Foto)		€ 157.600	€ 22.514
Totaal investeringen 2023 (incl. mutaties Fin. Foto)		€ 4.389.400	€ 208.437

Vervangingsinvesteringen wegen (zo mogelijk in samenhang met het GRP)	Plaats	Krediet	Kapitaallasten
Vorbereidingskosten diverse wegen (MIP 2025)	Maasgouw	€ 42.000	€ 1.400
Casino	Thorn	€ 230.000	€ 7.667
Reconstructie Stevensweert (oude kern fase 2)	Stevensweert	€ 900.000	€ 30.000
Totaal 2024 (primair)		€ 1.172.000	€ 39.067
Mutaties Fin. Foto 2022-2025:			
Vorbereidingskosten diverse wegen (MIP 2025)	Maasgouw	€ 32.800	€ 1.093
Casino (naar 2025)	Thorn	€ -230.000	€ -7.667
Wal (van 2023 naar 2024)	Thorn	€ 207.000	€ 6.900
Bogenstraat	Thorn	€ 234.000	€ 7.800
Totaal investeringen 2024 wegen (Fin. Foto)		€ 1.415.800	€ 47.193

Vervangingsinvesteringen riolering (GRP)	Plaats	Krediet	Kapitaallasten incl. 3 % rente
Vorbereidingskosten diverse rioleringswerken (MIP 2025)	Maasgouw	€ 76.500	€ 3.388
Casino	Thorn	€ 428.000	€ 19.973
Reconstructie Stevensweert (oude kern fase 2)	Stevensweert	€ 600.000	€ 26.571
Totaal 2024 (primair / incl. rente)		€ 1.104.500	€ 49.933
Mutaties Fin.Foto 2022-2025:			
Vorbereidingskosten diverse rioleringswerken (MIP 2025)	Maasgouw	€ 47.600	€ 2.108
Casino (naar 2025)	Thorn	€ -428.000	€ -19.973
Wal (van 2023 naar 2024)	Thorn	€ 385.200	€ 17.059
Bogenstraat/ afkoppelen	Thorn	€ 100.000	€ 4.667
Blauwe ader Heel: deel 1 Rector Driessenstraat	Heel	€ 510.300	€ 22.599
Relinen 2024	Maasgouw	€ 249.000	€ 11.027
Gemalen mechanisch / elektrisch 2024	Maasgouw	€ 37.000	€ 3.577
Randvoorzieningen mechanisch / elektrisch 2024	Maasgouw	€ 25.000	€ 2.417
Drukriool mechanisch / elektrisch 2024	Maasgouw	€ 29.000	€ 2.803
Scholen / afkoppelen 2024	Maasgouw	€ 40.000	€ 1.867
Totaal investeringen 2024 riolering (Fin. Foto)		€ 2.099.600	€ 98.082

Vervangingsinvesteringen openbare verlichting	Plaats	Krediet	Kapitaallasten
OV plan vervangen lichtmasten 2024	Maasgouw	€ 5.300	€ 133
OV plan vervangen armaturen 2024	Maasgouw	€ 162.800	€ 8.140
Totaal investeringen 2024 Openbare Verlichting (Fin. Foto)		€ 168.100	€ 8.273

Vervangingsinvesteringen kunstwerken (bruggen, duikers)	Plaats	Krediet	Kapitaallasten
			€ -
Totaal investeringen 2024 kunstwerken		€ -	€ -

Vervangingsinvesteringen gebouwen	Plaats	Krediet	Kapitaallasten
Totaal investeringen 2024 gebouwen		€ -	€ -

Vervangingsinvesteringen tractieplan	Plaats	Krediet	Kapitaallasten
Volkswagen transporter	Wijkteam	€ 35.800	€ 3.580
Totaal investeringen 2024 tractie (Fin. Foto)		€ 35.800	€ 3.580

Overige vervangingsinvesteringen	Plaats	Krediet	Kapitaallasten
WMO middelen (nieuw) 2024	Maasgouw	€ 157.600	€ 22.514
Totaal 2024 (primair) (Fin. Foto)		€ 157.600	€ 22.514
Mutaties Fin. Foto 2022-2025:			
Vervangen kunstgras Voetbal Linne (van 2023 naar 2024)	Linne	€ 719.000	€ 71.900
Totaal investeringen 2024 overig		€ 876.600	€ 94.414

Totaal investeringen 2024 (Fin. Foto)	€ 4.595.900	€ 251.542
--	--------------------	------------------

Vervangingsinvesteringen wegen (zo mogelijk in samenhang met het GRP)	Plaats	Krediet	Kapitaallasten
Vorbereidingskosten diverse wegen (MIP 2026)	Maasgouw	€ 85.900	€ 2.863
Doormanweg e.o.	Heel	€ 360.000	€ 12.000
Molenweg / Van Horneplein	Wessem	€ 313.200	€ 10.440
Casino (van 2024 naar 2025)	Thorn	€ 230.000	€ 7.667
Totaal investeringen 2025 wegen		€ 989.100	€ 32.970
Vervangingsinvesteringen riolering (GRP)	Plaats	Krediet	Kapitaallasten incl. 3 % rente
Vorbereidingskosten diverse rioleringswerken (MIP 2026)	Maasgouw	€ 50.000	€ 2.214
Casino (van 2024 naar 2025)	Thorn	€ 428.000	€ 18.954
Doormanweg e.o. / afkoppelen	Heel	€ 312.000	€ 14.560
Molenweg / Van Horneplein /afkoppelen	Wessem	€ 100.000	€ 4.667
Hofstraat	Wessem	€ 306.000	€ 13.551
Sint Antoniusstraat	Panheel	€ 176.000	€ 7.794
Blauwe ader Heel: deel 3 Daalzicht	Heel	€ 510.300	€ 22.599
Relinen 2025	Maasgouw	€ 249.000	€ 11.027
Gemalen mechanisch / elektrisch 2025	Maasgouw	€ 37.000	€ 3.577
Randvoorzieningen mechanisch / elektrisch 2025	Maasgouw	€ 25.000	€ 2.417
Drukriool mechanisch / elektrisch 2025	Maasgouw	€ 29.000	€ 2.803
Scholen / afkoppelen 2025	Maasgouw	€ 40.000	€ 1.867
Totaal investeringen 2025 riolering		€ 2.262.300	€ 106.030
Vervangingsinvesteringen openbare verlichting	Plaats	Krediet	Kapitaallasten
OV plan vervangen lichtmasten 2025	Maasgouw	€ 5.300	€ 133
OV plan vervangen armaturen 2025	Maasgouw	€ 162.800	€ 8.140
Totaal investeringen 2025 Openbare Verlichting		€ 168.100	€ 8.273
Vervangingsinvesteringen kunstwerken (bruggen, duikers)	Plaats	Krediet	Kapitaallasten
Totaal investeringen 2025 kunstwerken		€ -	€ -
Vervangingsinvesteringen gebouwen	Plaats	Krediet	Kapitaallasten
Totaal investeringen 2025 gebouwen		€ -	€ -

Vervangingsinvesteringen tractieplan	Plaats	Krediet	Kapitaallasten
Volkswagen crafter	Wijkteam	€ 55.400	€ 5.540
Volkswagen transporter	Wijkteam	€ 51.700	€ 5.170
Tractor New Holland	Wijkteam	€ 110.700	€ 11.070
Totaal investeringen 2025 tractie		€ 217.800	€ 21.780
Overige vervangingsinvesteringen	Plaats	Krediet	Kapitaallasten
WMO middelen (nieuw) 2025	Maasgouw	€ 157.600	€ 22.514
Vervangen kunstgras Tennis Linne	Linne	€ 85.000	€ 8.500
Vervangen kunstgras Tennis Stevensweert	Stevensweert	€ 85.000	€ 8.500
Ledverlichting div sportaccommodaties	Maasgouw	€ 175.000	€ 8.750
Totaal investeringen 2025 overig		€ 502.600	€ 48.264
Totaal investeringen 2025		€ 4.139.900	€ 217.317

7.3 Staat van reserves en voorzieningen 2022-2025

2022

Nummer Reserve	Omschrijving Reserve	Saldo 1-1-2022	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 1-1-2023
1	Alg. res. Maasgouw: weerstandsvermogen	€ 18.446.786	€ -	€ -	€ 18.446.786
12	Bestemmingsreserve incidenteel 2009	€ 959	€ -	€ -	€ 959
15	Incidenteel 2006 Heel	€ 130.509	€ -	€ -	€ 130.509
23	Incidentele middelen 2006 Maasbracht	€ -	€ -	€ -	€ -
29	Ontwikkelingsbedrijf	€ 2.476.461	€ -	€ -	€ 2.476.461
34	Bovenwijkse voorzieningen Maasgouw	€ 151.927	€ -	€ -	€ 151.927
35	Stevolgelden	€ 107.305	€ -	€ -	€ 107.305
40	Bestemmingsreserve claims begroting 2021	€ 3.756.680	€ -	€ 31.500	€ 3.725.180
41	Bestemmingsreserve IZA	€ -	€ -	€ -	€ -
44	Bestemmingsreserve incidenteel 2010	€ 28.507	€ -	€ -	€ 28.507
45	Reserves dekking kapitaallasten (gedeeltelijke dekking)	€ 8.324.645		€ 407.570	€ 7.917.074
500 t/m 706	Reserves dekking kapitaallasten	€ 13.677.442	€ -	€ 813.582	€ 12.863.860
63	Reserve Wachtgelden Wethouders	€ -	€ -	€ -	€ -
64	Reserve uitkeringen voormalige personeel	€ 313.299	€ -	€ -	€ 313.299
67	Reserve Overname Rijksweg N271	€ -	€ -	€ -	€ -
69	Reserve Parkeerfonds	€ -	€ -	€ -	€ -
70	Reserve Toeristische Infrastructuur	€ 10.385	€ -	€ -	€ 10.385
71	Reserve Kwaliteitsfonds RO	€ 64.225	€ -	€ -	€ 64.225
78	Reserve bijdrage RD Maasland kap lasten wijkcontainers	€ -	€ -	€ -	€ 0
	Totaal:	€ 47.489.129	€ -	€ 1.252.652	€ 46.236.477
Nummer Voorziening	Omschrijving Voorziening	Saldo 1-1-2022	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 1-1-2023
46	Voorziening schoollocatie Ohé en Laak	€ 249.231	€ -	€ -	€ 249.231
48	Voorziening dubieuze debiteuren	€ 19.293	€ -	€ -	€ 19.293
49	Voorziening dubieuze debiteuren Soza Maasgouw	€ 319.841	€ -	€ -	€ 319.841
51	Voorziening pensioen wethouders	€ 3.158.800	€ -	€ 92.000	€ 3.066.800
57	Voorziening riolering (egalisatie)	€ 4.458.442	€ -	€ 949.537	€ 3.508.905
58	Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	€ 333.004	€ 777.540	€ 582.556	€ 527.988
59	Groot onderhoud kunstwerken(bruggen, duikers, e.d.)	€ 14	€ 92.100	€ 76.529	€ 15.585
60	Voorziening wachtgeldverplichting wethouders	€ 90.763	€ -	€ 65.000	€ 25.763
68	Voorziening onderhoud schoolgebouwen	€ 17.258	€ 62.155	€ 45.509	€ 33.904
82	Voorziening afwikkeling grondexploitaties	€ 12.458	€ -	€ -	€ 12.458
83	Voorziening Nautische boulevard Wessem	€ 550.000	€ -	€ -	€ 550.000
84	Voorziening dubieuze belastingdebiteuren BsGW	€ 100.677	€ -	€ -	€ 100.677
	Totaal:	€ 9.309.782	€ 931.795	€ 1.811.131	€ 8.430.446

Nummer Reserve	Omschrijving Reserve	Saldo 1-1-2023	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 1-1-2024
1	Alg. res. Maasgouw: weerstandsvermogen	€ 18.446.786	€ -	€ -	€ 18.446.786
12	Bestemmingsreserve incidenteel 2009	€ 959	€ -	€ -	€ 959
15	Incidenteel 2006 Heel	€ 130.509	€ -	€ -	€ 130.509
23	Incidentele middelen 2006 Maasbracht	€ -	€ -	€ -	€ -
29	Ontwikkelingsbedrijf	€ 2.476.461	€ -	€ -	€ 2.476.461
34	Bovenwijkse voorzieningen Maasgouw	€ 151.927	€ -	€ -	€ 151.927
35	Stevolgelden	€ 107.305	€ -	€ -	€ 107.305
40	Bestemmingsreserve claims begroting 2021	€ 3.725.180	€ -	€ -	€ 3.725.180
41	Bestemmingsreserve IZA	€ -	€ -	€ -	€ -
44	Bestemmingsreserve incidenteel 2010	€ 28.507	€ -	€ -	€ 28.507
45	Reserves dekking kapitaallasten (gedeeltelijke dekking)	€ 7.917.074	€ -	€ 407.370	€ 7.509.704
500 t/m 706	Reserves dekking kapitaallasten	€ 12.863.860	€ -	€ 792.032	€ 12.071.828
63	Reserve Wachtgelden Wethouders	€ -	€ -	€ -	€ -
64	Reserve uitkeringen voormalige personeel	€ 313.299	€ -	€ -	€ 313.299
67	Reserve Overname Rijksweg N271	€ -	€ -	€ -	€ -
69	Reserve Parkeerfonds	€ -	€ -	€ -	€ -
70	Reserve Toeristische Infrastructuur	€ 10.385	€ -	€ -	€ 10.385
71	Reserve Kwaliteitsfonds RO	€ 64.225	€ -	€ -	€ 64.225
78	Reserve bijdrage RD Maasland kap lasten wijkcontainers	€ 0	€ -	€ -	€ 0
	Totaal:	€ 46.236.477	€ -	€ 1.199.402	€ 45.037.075
Nummer Voorziening	Omschrijving Voorziening	Saldo 1-1-2023	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 1-1-2024
46	Voorziening schoollocatie Ohé en Laak	€ 249.231	€ -	€ -	€ 249.231
48	Voorziening dubieuze debiteuren	€ 19.293	€ -	€ -	€ 19.293
49	Voorziening dubieuze debiteuren Soza Maasgouw	€ 319.841	€ -	€ -	€ 319.841
51	Voorziening pensioen wethouders	€ 3.066.800	€ -	€ 92.000	€ 2.974.800
57	Voorziening riolering (egalisatie)	€ 3.508.905	€ -	€ 857.465	€ 2.651.440
58	Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	€ 527.988	€ 777.540	€ 1.232.255	€ 73.273
59	Groot onderhoud kunstwerken(bruggen, duikers, e.d.)	€ 15.585	€ 92.100	€ 63.238	€ 44.447
60	Voorziening wachtgeldverplichting wethouders	€ 25.763	€ -	€ 25.763	€ -
68	Voorziening onderhoud schoolgebouwen	€ 33.904	€ 62.155	€ 50.952	€ 45.107
82	Voorziening afwikkeling grondexploitaties	€ 12.458	€ -	€ -	€ 12.458
83	Voorziening Nautische boulevard Wessem	€ 550.000	€ -	€ -	€ 550.000
84	Voorziening dubieuze belastingdebiteuren BsGW	€ 100.677	€ -	€ -	€ 100.677
	Totaal:	€ 8.430.446	€ 931.795	€ 2.321.673	€ 7.040.567

Nummer Reserve	Omschrijving Reserve	Saldo 1-1-2024	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 1-1-2025
1	Alg. res. Maasgouw: weerstandsvermogen	€ 18.446.786	€ -	€ -	€ 18.446.786
12	Bestemmingsreserve incidenteel 2009	€ 959	€ -	€ -	€ 959
15	Incidenteel 2006 Heel	€ 130.509	€ -	€ -	€ 130.509
23	Incidentele middelen 2006 Maasbracht	€ -	€ -	€ -	€ -
29	Ontwikkelingsbedrijf	€ 2.476.461	€ -	€ -	€ 2.476.461
34	Bovenwijkse voorzieningen Maasgouw	€ 151.927	€ -	€ -	€ 151.927
35	Stevolgelden	€ 107.305	€ -	€ -	€ 107.305
40	Bestemmingsreserve claims begroting 2021	€ 3.725.180	€ -	€ -	€ 3.725.180
41	Bestemmingsreserve IZA	€ -	€ -	€ -	€ -
44	Bestemmingsreserve incidenteel 2010	€ 28.507	€ -	€ -	€ 28.507
45	Reserves dekking kapitaallasten (gedeeltelijke dekking)	€ 7.509.704	€ -	€ 396.303	€ 7.113.401
500 t/m 706	Reserves dekking kapitaallasten	€ 12.071.828	€ -	€ 769.362	€ 11.302.466
63	Reserve Wachtgelden Wethouders	€ -	€ -	€ -	€ -
64	Reserve uitkeringen voormalige personeel	€ 313.299	€ -	€ -	€ 313.299
67	Reserve Overname Rijksweg N271	€ -	€ -	€ -	€ -
69	Reserve Parkeerfonds	€ -	€ -	€ -	€ -
70	Reserve Toeristische Infrastructuur	€ 10.385	€ -	€ -	€ 10.385
71	Reserve Kwaliteitsfonds RO	€ 64.225	€ -	€ -	€ 64.225
78	Reserve bijdrage RD Maasland kap lasten wijkcontainers	€ 0	€ -	€ -	€ 0
	Totaal:	€ 45.037.075	€ -	€ 1.165.665	€ 43.871.410
Nummer Voorziening	Omschrijving Voorziening	Saldo 1-1-2024	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 1-1-2025
46	Voorziening schoollocatie Ohé en Laak	€ 249.231	€ -	€ -	€ 249.231
48	Voorziening dubieuze debiteuren	€ 19.293	€ -	€ -	€ 19.293
49	Voorziening dubieuze debiteuren Soza Maasgouw	€ 319.841	€ -	€ -	€ 319.841
51	Voorziening pensioen wethouders	€ 2.974.800	€ -	€ 92.000	€ 2.882.800
57	Voorziening riolering (egalisatie)	€ 2.651.440	€ -	€ 785.468	€ 1.865.972
58	Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	€ 73.273	€ 777.540	€ 799.666	€ 51.147
59	Groot onderhoud kunstwerken(bruggen, duikers, e.d.)	€ 44.447	€ 92.100	€ 119.706	€ 16.841
60	Voorziening wachtgeldverplichting wethouders	€ -	€ -	€ -	€ -
68	Voorziening onderhoud schoolgebouwen	€ 45.107	€ 62.155	€ 107.261	€ 1
82	Voorziening afwikkeling grondexploitaties	€ 12.458	€ -	€ -	€ 12.458
83	Voorziening Nautische boulevard Wessem	€ 550.000	€ -	€ -	€ 550.000
84	Voorziening dubieuze belastingdebiteuren BsGW	€ 100.677	€ -	€ -	€ 100.677
	Totaal:	€ 7.040.567	€ 931.795	€ 1.904.101	€ 6.068.261

Nummer Reserve	Omschrijving Reserve	Saldo 1-1-2025	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 1-1-2026
1	Alg. res. Maasgouw: weerstandsvermogen	€ 18.446.786	€ -	€ -	€ 18.446.786
12	Bestemmingsreserve incidenteel 2009	€ 959	€ -	€ -	€ 959
15	Incidenteel 2006 Heel	€ 130.509	€ -	€ -	€ 130.509
23	Incidentele middelen 2006 Maasbracht	€ -	€ -	€ -	€ -
29	Ontwikkelingsbedrijf	€ 2.476.461	€ -	€ -	€ 2.476.461
34	Bovenwijkse voorzieningen Maasgouw	€ 151.927	€ -	€ -	€ 151.927
35	Stevolgelden	€ 107.305	€ -	€ -	€ 107.305
40	Bestemmingsreserve claims begroting 2021	€ 3.725.180	€ -	€ -	€ 3.725.180
41	Bestemmingsreserve IZA	€ -	€ -	€ -	€ -
44	Bestemmingsreserve incidenteel 2010	€ 28.507	€ -	€ -	€ 28.507
45	Reserves dekking kapitaallasten (gedeeltelijke dekking)	€ 7.113.401	€ -	€ 395.357	€ 6.718.044
500 t/m 706	Reserves dekking kapitaallasten	€ 11.302.466	€ -	€ 765.036	€ 10.537.430
63	Reserve Wachtgelden Wethouders	€ -	€ -	€ -	€ -
64	Reserve uitkeringen voormalige personeel	€ 313.299	€ -	€ -	€ 313.299
67	Reserve Overname Rijksweg N271	€ -	€ -	€ -	€ -
69	Reserve Parkeerfonds	€ -	€ -	€ -	€ -
70	Reserve Toeristische Infrastructuur	€ 10.385	€ -	€ -	€ 10.385
71	Reserve Kwaliteitsfonds RO	€ 64.225	€ -	€ -	€ 64.225
78	Reserve bijdrage RD Maasland kap lasten wijkcontainers	€ 0	€ -	€ -	€ 0
	Totaal:	€ 43.871.410	€ -	€ 1.160.393	€ 42.711.017
Nummer Voorziening	Omschrijving Voorziening	Saldo 1-1-2025	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 1-1-2026
46	Voorziening schoollocatie Ohé en Laak	€ 249.231	€ -	€ -	€ 249.231
48	Voorziening dubieuze debiteuren	€ 19.293	€ -	€ -	€ 19.293
49	Voorziening dubieuze debiteuren Soza Maasgouw	€ 319.841	€ -	€ -	€ 319.841
51	Voorziening pensioen wethouders	€ 2.882.800	€ -	€ 92.000	€ 2.790.800
57	Voorziening riolering (egalisatie)	€ 1.865.972	€ -	€ 790.135	€ 1.075.837
58	Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	€ 51.147	€ 777.540	€ 799.294	€ 29.393
59	Groot onderhoud kunstwerken(bruggen, duikers, e.d.)	€ 16.841	€ 92.100	€ 104.706	€ 4.235
60	Voorziening wachtgeldverplichting wethouders	€ -	€ -	€ -	€ -
68	Voorziening onderhoud schoolgebouwen	€ 1	€ 62.155	€ 19.143	€ 43.013
82	Voorziening afwikkeling grondexploitaties	€ 12.458	€ -	€ -	€ 12.458
83	Voorziening Nautische boulevard Wessem	€ 550.000	€ -	€ -	€ 550.000
84	Voorziening dubieuze belastingdebiteuren BsGW	€ 100.677	€ -	€ -	€ 100.677
	Totaal:	€ 6.068.261	€ 931.795	€ 1.805.278	€ 5.194.778